

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

ISSN-1857-9779

БИЛТЕН
НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Број 1219

Скопје, 15 јули 2020 година

Издание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Бул. „Гоце Делчев“ бр. 9, 1000 Скопје

ПРВИОТ БРОЈ НА БИЛТЕНОТ Е ОБЈАВЕН ВО МАЈ 1957 ГОДИНА

Уредник на издавачката дејност на УКИМ:
проф. д-р Никола ЈАНКУЛОВСКИ, ректор

Уредник на Билтенот:
Илија Боѓоевски

Лектор:
Весна Илиевска-Цвеиановска

Бр. _____
5.8.2013
Скопје

Предмет: Материјали за Билтенот за објавување на интернет страницата на УКИМ

Согласно член 132, став 5 од Законот за високото образование („Сл. весник на РМ“ бр. 35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 115/2010, 17/2011, 51/2011 и 123/2012), на интернет страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, од бројот 1059 од 15 август 2013 година, ќе се објавуваат:

- рефератите за избор во наставно-научни, научни и соработнички звања;
- рецензиите за подобност на темата и оспособеноста на кандидатот за вршење научна работа;
- прегледите на одобрените докторски дисертации, прифатените магистерски и специјалистички теми;
- рецензиите на учебници и учебни помагала, како и
- рефератите за доделување на звањето почесен професор и титулата почесен доктор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“.

По објавување на материјалите на интернет страницата, факултетите и институтите за своите потреби, истите треба да ги отпечатаат во материјална форма за да можат да ги достават на членовите на наставно-научниот, односно научниот совет. Поради тоа, потребно е сите материјали што се предвидени за објавување во Билтенот на Универзитетот, благовремено да ги доставувате во електронска форма. Поради усогласеност и униформност на текстовите потребно е материјалите за објавување да се доставуваат како Microsoft Word 2003 документи во кои исклучиво ќе се користи системскиот фонт Georgia. Овој фонт содржи богато множество на кирилични (македонски, српски, руски), латинични (со различни видови на надредени знаци), грчки и други знаци. Варијанта на овој фонт со коригирани знаци во италијанскиот формат за македонските букви ‘д’, ‘п’, ‘т’, ‘г’ може да се најде интернет страницата на УКИМ, во делот **Документи -> Билтен на Универзитетот**. Исто така, таму може да се најде софтверско решение со кое може да се испрограмира тастатурата на персонален сметач при притискање на копчето “” и копчињата ‘е’ и ‘и’ во македонска поддршка да се добијат знаците ‘è’, и ‘ì’ соодветно.

Поради запазување на роковите за објавување на материјалите во Билтенот, но и на интернет страницата, ве молиме, рефератите, откако ќе бидат лекторирани, да ги доставите во оригинална верзија (лекторирана со потписите), а електронската верзија со внесените корекции да ја доставите на е-адресата: bilten@ukim.edu.mk.

Неблаговремено доставените материјали и оние кои нема да бидат напишани согласно упатството нема да бидат објавени во тој број, туку ќе бидат поместени за објавување во наредниот број од Билтенот, односно откако ќе биде добиена бараната верзија.

Ви благодариме за соработката.

Со почит,

УКИМ - Ректорат

Изготвил: Т.Б.

Одобрил: К.М.

СОДРЖИНА НА БИЛТЕН БРОЈ 1219 ОД 15 ЈУЛИ 2020 ГОДИНА

АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) на група предмети од архитектонски конструкции, материјализација и технологија на градење и префабрикација и монтажа во архитектурата на Архитектонскиот факултет во Скопје (доц. д-р **Димитар Папастеревски**).....7-19

ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Ѓорѓи Руменоски, Игор Николоски, Софија Коцева, Стојан Ефтимов**).....20
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Бобан Костов, Ирена Иванчева, Маја Гошева, Анцела Миткова, Стефанија Гогова**).....21

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Сектор за управување со проекти во современото-бизнис работење – предизвици, можности и препораки** од м-р **Неда Калешовска**, пријавена на Економскиот факултет во Скопје.....22-27
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Менде Мицевски, Анета Спасовска, Јулијана Богоевска, Маринела Перевска, Христина Видојевска, Станка Дучкова, Ангела Јаневска, Милена Стоилевска, Игор Србиновски, Ирена Ханциска**).....28-29
3. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (**м-р Нена Димовска**).....30

МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. **Исправка** на Рефератот за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област механика на флуиди и струјно технички системи на Машинскиот факултет во Скопје, објавен во Билтен бр. 1217 од 15.6.2020 година на страна 84 (доц. д-р **Виктор Илиев**).....31-43
2. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) 21410 – заварени конструкции на Машинскиот факултет во Скопје (доц. д-р **Филип Здравески**).....44-55
3. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област заварени конструкции на Машинскиот факултет во Скопје (доц. д-р **Бојана Хаџиева**).....56-66
4. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област заварување и технологии на заварување на Машинскиот факултет во Скопје (доц. д-р **Елисавета Дончева**).....67-77
5. Рецензија на ракописот **Машини за цикличен транспорт** од авторката **вонр. проф. д-р Кристина Јакимовска**.....78-80
6. Рецензија на ракописот **Рударски и градежни машини** од авторот **проф. д-р Јанко Јанчевски**.....81-85

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области: интерна медицина и кардиологија на Медицинскиот факултет во Скопје (доц. д-р **Христо Пејков**).....86-95
2. Рецензија на ракописот **Анатомија 1**, за студентите од Стоматолошкиот факултет, од авторите: **Биљана Зафирова, Јулија Живадиновиќ, Ники Матвеева, Марија Папазова и Елизабета Чадиковска**.....96-100

3. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Фонвилебрандов фактор како прогностички показател кај пациентите со црнодробна цироза** од д-р Елена Цуракова Ристовска, пријавена на Медицинскиот факултет во Скопје.....101-109
4. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Состојби и насоки за подобрување на грижата за здравјето на мајките и новородените во РС Македонија** од д-р м-р Светлана Крстевска Блажевска, пријавена на Медицинскиот факултет во Скопје.....110-121
5. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски дисертации (**Ирина Ангеловска, Советка Паљошковска Јорданова, Жан Зимбаков**).....122
6. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (**д-р Моника Нелоска**).....123

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација под наслов: **Идеализам VS реализам: концепти за војна и мир** од м-р Хедибе Несими, пријавена на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.....124-126
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Јане Горгиев, Аце Ивановски, Тамара Ристеска, Симона Јованова, Александар Ицковски, Стефан Цветковски, Симона Томчевска, Михаил Богоевски, Миле Шкртов, Катерина Тунцева, Катерина Николовска, Христина Јакимовска, Симона Митровска, Александар Ристов, Љубица Иваноска, Софија Поповска, Енвер Салихи, Вафире Мухареми, Сања Лукаревска, Ива Димишковска, Викторија Кузмановска**)...127-128
3. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски дисертации (**м-р Вероника Рашковска, м-р Александра Средовска Лозановски, м-р Билјана Дончевска, м-р Ана Чичаковска Анастасова, м-р Фросина Кипровска**).....129

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (**Марија Милановска**).....130

ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: биоинженерство (41300), прехранбено инженерство (41400) и микробиологија (41402) на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје (**д-р Дарко Димитровски**).....131-143
2. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: контрола на линија и контрола од линија (21302), технологија и техника на пакување (22107) и микробна биотехнологија (41302) на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје (**ас. д-р Мишела Темков**).....144-156

ФАКУЛТЕТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област телекомуникациско и информациско инженерство на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје (**доц. д-р Славче Пејоски**).....157-168

ФАКУЛТЕТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски дисертации (**м-р Нертила Кусари, м-р Влатко Павлески, м-р Есмие Тершњаку, м-р Ардијан Кадоли**).....169

ФАРМАЦЕВТСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Споредба на *in vitro* профили на растворливост со примена на конвенционални и мултиваријантни статистички**

методи од м-р Ивана Митревска, пријавена на Фармацевтскиот факултет во Скопје.....170-181

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Маја Јаневска, Мања Величковска, Кристина Сибиновска, Ивана Серафимовска, Димитар Николовски).....182

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

1. Реферат за избор на вонреден професор во наставно-научните области англистика и преведување на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје (д-р Соња Китановска-Кимовска).....183-204
2. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области славистика (Современ руски јазик) и преведување (Практика на преведувањето) на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје (м-р Ирен Алчевска).....205-213

ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Законодавната политика на Бугарија кон еврејското население во вардарскиот дел на Македонија, со посебен осврт на Монополот во Скопје како собирен и транзитен центар (1941 – 1944 година)** од м-р Нора Малики, пријавена на Институтот за национална историја во Скопје.....214-217

РЕФЕРАТ

Прилог бр. 2

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) НА ГРУПА ПРЕДМЕТИ ОД АРХИТЕКТОНСКИ КОНСТРУКЦИИ, МАТЕРИЈАЛИЗАЦИЈА И ТЕХНОЛОГИЈА НА ГРАДЕЊЕ И ПРЕФАБРИКАЦИЈА И МОНТАЖА ВО АРХИТЕКТУРАТА НА АРХИТЕКТОНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Архитектонски факултет – Институт за високоградба, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 10 јуни 2020 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област: архитектонски конструкции - 201112, материјализација и технологија на градење – 20108 и префабрикација и монтажа во архитектурата – 20111, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Архитектонскиот факултет од бр. 6/87, донесена на 18.6.2020 год., формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Страхиња Трпевски, вонреден професор на Архитектонскиот факултет во Скопје, претседател, д-р Тихомир Стојков, редовен професор на Архитектонскиот факултет во Скопје (во пензија), член и д-р Минас Бакалчев, редовен професор на Архитектонскиот факултет во Скопје, член.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област: архитектонски конструкции - 201112, материјализација и технологија на градење – 20108 и префабрикација и монтажа во архитектурата – 20111 на Институтот за високоградба, во предвидениот рок се пријави д-р Димитар Папастеревски, доцент.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот **доц. д-р Димитар Папастеревски** е роден на 12.1.1972 год., во Орадеа, Р Романија. Средно образование завршил во Гимназија „Јосип Броз Тито“ во Битола, на отсекот физика – техника. Со високо образование се стекнал на Архитектонскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирал на 6.9.2002 година на тема „Висока школа за архитектура и дизајн во Охрид“, под менторство на проф. д-р Тихомир Стојков. Студиите ги завршил со просечен успех 8,22.

Кандидатот активно се служи со англискиот и српскиот јазик.

Во учебната 2001/2002 година се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Архитектонскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Студиите ги завршил во 2010 година, со просечен успех 9,88. На 12 мај 2010 година го одбрал магистерскиот труд на тема: *Метод на консеквентно генерирање на архитектонски цртеж од архитектонски детаљ до основен проект*, под менторство на проф. д-р Тихомир Стојков.

Докторска дисертација пријавил на 29.12.2011 година на Архитектонскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Оценката на подобноста на темата и способноста на кандидатот бр. 07-109/1 од 21.3.2012 година и Одлуката на Наставно-научниот совет на Архитектонскиот факултет во Скопје бр. 08-6/26 од 28.3.2012 година). Дисертацијата на тема: *Модел на консеквентно развивање и управување со архитектонски проекти – метод на генерирање на архитектонски детаљ низ проектен процес* ја одбрал на 19 август 2015 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Тихомир Стојков, ментор, проф. д-р Страхиња Трпевски, претседател, доц. д-р Александар Радевски, член, проф. д-р Огнен Марина и доц. д-р Маријана Лазаревска. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на технички науки од научната област архитектура и урбанизам.

На 27. седница на Наставно-научниот совет на Архитектонскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, одржана на 3.12.2015 година (Одлука бр. 08-6/225 од 7.12.2015, Билтен бр. 1111 од 16.11.2015 година), избран е во звањето доцент на група предмети во областа на архитектонските конструкции и менаџмент на Институтот за високоградба при Архитектонскиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Во моментот, кандидатот е доцент на Архитектонскиот факултет во Скопје на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1111 од 16.11.2015 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на академската кариера, објавени во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“: Билтен бр. 835 од 12.9.2003 год., Билтен бр. 914 од 1.3.2007 год., Билтен бр. 988 од 15.6.2010 год., Билтен бр. 1053 од 30.4.2013 год. и Билтен бр. 1111 од 16.11.2015 год., како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Архитектонскиот факултет при УКИМ, кандидатот д-р Димитар Папастеревски, во периодот 2003 – 2020 год., изведува настава, вежби, консултации и теренска настава на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура. Од изборот за доцент, учествува во реализација наставата по предметите: Архитектонски конструкции 2, Архитектонски конструкции 3 и Менаџмент.

Активно учествува и во реализација на наставата на Архитектонските студија 5.1 и 6.1 под раководство на проф. д-р Минас Бакалчев на прв циклус студии (од 2019 година) и Архитектонските студија 7.1, и 8.1, под раководство на вонр. проф. д-р Александар Радевски на втор циклус студии (од 2015 година).

Кандидатот учествувал како член во комисија за оцена и одбрана на 67 магистерски трудови и 36 дипломски работи (интермедијарен испит).

Во 2017 година, д-р Димитар Папастеревски е раководител и ментор на Меѓународната летна школа за архитектура одржана во манастирот „Св. Јоаким Осоговски“, во организација на Архитектонскиот факултет во Скопје при УКИМ, на тема: „Чувство за дом“, работилница со Алеш Водепивец. Истата година зема учество и на меѓународната работилница: ENAUSA Training Course on Radon for Building professionals, во Ciudad Rodrigo, Шпанија, во организација на IAEA /International Atomic Energy Agency.

Кандидатот учествувал и како ментор на Меѓународни работилница за архитектура во Алмопија, Грција, во рамки на IPA-програмата – Living history, Living Nature II, на тема: Thematic routes for history and nature of Almoira, 2016.

Во Образецот 2, кој е составен дел од овој Извештај, детално се наведени сите активности од областа на наставно-образовната дејност, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност/Стручно-уметничка дејност

Д-р Димитар Папастеревски има објавено вкупно шест научни труда од областа на архитектурата, од кои три труда со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет. Од нив, еден труд е индексиран во SCOPUS, SCImago Journal Rank, и два труда се индексирани во OpenAIRE, BASE, PKP, SciLit, Connecting Repositories (CORE), Dimensions. Од останатите три труда, еден труд со оригинални научни резултати е објавен во научно/стручно списание и два труда со оригинални научни/стручни резултати се објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји.

Кандидатот одржал предавање на Меѓународна летна школа за архитектура и учествувал со реферат на завршната конференција со презентирање на резултатите од Летната школа.

Во период од пет години, кандидатот бил ментор на 14 магистерски трудови на општите теми: „Современи дрвени конструктивни системи кај ниски станбени објекти“ и „Архитектура во дрво“.

Стручно-уметничката дејност д-р Димитар Папастеревски, во периодот од изборот за доцент, ја реализирал низ две учества на архитектонско-урбанистички конкурси, еден изведен архитектонски објект (реализација), две идејни архитектонски решенија и едно групно јавно претставување на архитектонско дело.

Во Образецот 2, кој е составен дел од овој Извештај, детално се наведени сите активности од областа на научноистражувачката / стручно-уметничката дејност, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Димитар Папастеревски активно е вклучен во стручно-апликативната работа и во периодот од 2015 до 2020 год. изработил преку 2 идејни архитектонски проекти и 5 основни архитектонски проекти.

Како учесник во тим, добитник е на Специјална награда на ААМ за архитектонска реализација на објект: „Индивидуална станбена зграда“, XVIII БИМАС, Скопје, 2016 година.

Во изборниот период, д-р Димитар Папастеревски е носител (раководител) во изготвување на научно-образовен национален проект, поддржан од средствата за реализација на научноистражувачки проекти на единиците на УКИМ во Скопје во 2019/2020 година.

Конкретните активности од стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес се наведуваат во Образец 2 од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Димитар Папастеревски доби позитивна оценка од анонимно спроведените анкети на студентите на Архитектонскиот факултет (средна вредност од сите предмети 8,795, на скала од 5 до 10).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Димитар Папастеревски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Димитар Папастеревски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето вонреден професор во научната област: архитектонски конструкции – 201112, материјализација и технологија на градење – 20108 и префабрикација и монтажа во архитектурата – 20111.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Архитектонскиот факултет во Скопје, д-р Димитар Папастеревски да биде избран во звањето **вонреден професор** во научната област: архитектонски конструкции – 201112, материјализација и технологија на градење – 20108 и префабрикација и монтажа во архитектурата – 20111.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Страхиња ТРПЕВСКИ, претседател, с.р.
Проф. д-р Тихомир СТОЈКОВ, член, с.р.
Проф. д-р Минас БАКАЛЧЕВ, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **ДИМИТАР ЈАНИ ПАПАСТЕРЕВСКИ**

Институција: **АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ**

Научна област: **архитектонски конструкции, материјализација и технологија на градење и префабрикација и монтажа во архитектурата**

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ –
ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,22 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,88 Просечниот успех изнесува _____ за интегрираните студии.	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: АРХИТЕКТУРА И УРБАНИЗАМ ; подрачје: ТЕХНИЧКИ НАУКИ .	ДА
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА (подетално во Образец 2)
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование. (1) 1. Назив на научното списание: Scientific journal: Technic Technologies Education Management –TTEM 2. Назив на електронската база на списанија: Indexed by SCOPUS, SCImago Journal Rank 3. Наслов на трудот: <i>The canti-lever in the Macedonian national architecture—aspects of function, construction and materials for its aplication</i> 4. Година на објава: 2015 (2) 1. Назив на научното списание: South East European Journal of Architecture and Design (SEEJAD) 2. Назив на електронската база на списанија: OpenAIRE, BASE, PKP, SciLit, Connecting Resopitories (CORE), Dimensions. 3. Наслов на трудот: <i>Architectural term: self-similarity</i> 4. Година на објава: 2020	ДА (подетално во Образец 2)

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	(3) 1. Назив на научното списание: South East European Journal of Architecture and Design (SEEJAD) 2. Назив на електронската база на списанија: OpenAIRE, BASE, PKP, SciLit, Connecting Respositories (CORE), Dimensions. 3. Наслов на трудот: <i>Lifestytle as habitat of tomorrow coexisting models of housing in the sity.</i> 4. Година на објава: 2020	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Назив на научното списание: 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 3. Наслов на трудот: 4. Година на објава:	/
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Назив на научното списание: _____ 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД _____ 3. Наслов на трудот: _____ 4. Година на објава: _____	/
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Наслов на книгата: _____ 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД _____ 3. Издавач, година и место на издавање/објавување:	/
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји (1) 1. Назив на зборникот: Keeping up with technologies to act responsively in uraban environment 2. Назив на меѓународниот собир: Place and Technologies (7TH International Academic conference) 3. Имиња на земјите: Србија, Босна и Херцеговина, Унгарија, Хрватска, Португалија, Кина, Австрија, Норвешка, Грција, Англија, Холандија, Полска, Италија, Израел, Албанија, Швајцарија, Црна Гора, Белгија, Чешка, Шпанија, Литванија, Словенија, Турција. 4. Наслов на трудот: <i>Restoration of the ementary school "Johann Heinrich Pestalozzi"-Skopje.</i> 5. Година на објава: 2020 (Трудот е рецензиран, но поради состојбата со Covid-19, презентацијата на конференцијата која требаше да се одржи од 14 до 15 мај 2020 е одложена за октомври 2020.) (2) 1. Назив на зборникот: Keeping up with technologies to act responsively in uraban environment 2. Назив на меѓународниот собир: Place and Technologies (7TH International Academic conference)	ДА (подетално во Образец 2)

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3.Имиња на земјите: Србија, Босна и Херцеговина, Унгарија, Хрватска, Португалија, Кина, Австрија, Норвешка, Грција, Англија, Холандија, Полска, Италија, Израел, Албанија, Швајцарија, Црна Гора, Белгија, Чешка, Шпанија, Литванија, Словенија, Турција. 4. Наслов на трудот: <i>Integration of architectural and structural aspects through the design process: individual residential building.</i> 5. Година на објава: 2020 (Трудот е рецензиран, но поради состојбата со Covid-19, презентацијата на конференцијата која требаше да се одржи од 14 до 15 мај 2020 е одложена за октомври 2020.)	
3.6	Преводи на капитални дела во области кои ги утврдува Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност 1. Наслов на преведеното капитално дело: _____ 2. Година на објава _____ 3. Издавач, место на издавање и година _____	/
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен:	Билтен на УКИМ бр.1111 од 16.11.2015
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 5 (пет) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

Анекс 2

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: ДИМИТАР ЈАНИ ПАПАСТЕРЕВСКИ

Институција: АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ

Научна област: архитектонски конструкции, материјализација и технологија на градење и префабрикација и монтажа во архитектурата

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста (наставно-образовна):	Поени
Зимски семестар, 2015 / 2016 г.		
1.	Архитектонски конструкции 2, I циклус студии, 3. и 4. сем., 2+2 Предавања под менторство: (2 x 15 x 0,04) = 1,2 Вежби: (6 x 15 x 0.03) = 2,7	3,9
2.	Архитектонски конструкции 3, I циклус студии, 5. и 6. сем., 1+2 Вежби: (8 x 15 x 0.03) = 3,6	3,6
3.	Менаџмент – управување со проекти и организација на градење, I циклус студии, 5. и 6. сем., 2+1 Предавања под менторство: (2 x 15 x 0,04) = 1,2 Вежби: (2 x 15 x 0.03) = 0,9	2,1
4.	Архитектонско студио 7/3, II циклус студии, 7. сем., 0+8 (раководител: вонр. проф. д-р Александар Радевски) Вежби: (8 x 15 x 0.03) = 3,6	3,6
Летен семестар, 2015 / 2016 г.		
5.	Архитектонски конструкции 2, I циклус студии, 3. и 4. сем., 2+2 Предавања: (2 x 15 x 0,04) = 1,2 Вежби: (4 x 15 x 0.03) = 1,8	3,0
6.	Архитектонски конструкции 3, I циклус студии, 5. и 6. сем., 1+2 Вежби: (8 x 15 x 0.03) = 3,6	3,6
7.	Архитектонско студио 8/3, II циклус студии, 8. сем., 0+8, (раководител: вон. проф. д-р Александар Радевски) Вежби: (8 x 15 x 0.03) = 3,6	3,6
Зимски семестар, 2016 / 2017 г.		
8.	Архитектонски конструкции 2, I циклус студии, 3. и 4. сем., 2+2 Предавања: (2 x 15 x 0,04) = 1,2 Вежби: (8 x 15 x 0.03) = 3,6	4,8
9.	Архитектонски конструкции 3, I циклус студии, 5. и 6. сем., 1+2 Вежби: (6 x 15 x 0.03) = 2,7	2,7
10.	Менаџмент – управување со проекти и организација на градење, I циклус студии, 5. и 6. сем., 2+1 Предавања: (2 x 15 x 0,04) = 1,2 Вежби: (1 x 15 x 0.03) = 0,45	1,65
11.	Архитектонско студио 7/3, II циклус студии, 7. сем., 0+8, (раководител: вонр. проф. д-р Александар Радевски) Вежби: (8 x 15 x 0.03) = 3,6	3,6

	Летен семестар, 2016 / 2017 г.	
12.	Архитектонски конструкции 2, I циклус студии, 3. и 4. сем., 2+2 Предавања: (2 x 15 x 0,04) = 1,2 Вежби: (6 x 15 x 0.03) = 2,7	3,9
13.	Архитектонски конструкции 3, I циклус студии, 5. и 6. сем., 1+2 Вежби: (6 x 15 x 0.03) = 2,7	2,7
14.	Архитектонско студио 8/3, II циклус студии, 8. сем., 0+8, (раководител: вонр. проф. д-р Александар Радевски) Вежби: (8 x 15 x 0.03) = 3,6	3,6
	Зимски семестар, 2017 / 2018 г.	
15.	Архитектонски конструкции 2, I циклус студии, 3. и 4. сем., 2+2 Предавања: (2 x 15 x 0,04) = 1,2 Вежби: (6 x 15 x 0.03) = 2,7	3,9
16.	Архитектонски конструкции 3, I циклус студии, 5. и 6. сем., 1+2 Вежби: (6 x 15 x 0.03) = 2,7	2,7
17.	Менаџмент – управување со проекти и организација на градење, I циклус студии, 5. и 6. сем., 2+1 Предавања: (2 x 15 x 0,04) = 1,2 Вежби: (5 x 15 x 0.03) = 2,25	3,45
18.	Архитектонско студио 7/3, II циклус студии, 7. сем., 0+8, (раководител: вонр. проф. д-р Александар Радевски) Вежби: (8 x 15 x 0.03) = 3,6	3,6
	Летен семестар, 2017 / 2018 г.	
19.	Архитектонски конструкции 2, I циклус студии, 3. и 4. сем., 2+2 Предавања: (2 x 15 x 0,04) = 1,2 Вежби: (6 x 15 x 0.03) = 2,7	3,9
20.	Архитектонски конструкции 3, I циклус студии, 5. и 6. сем., 1+2 Вежби: (6 x 15 x 0.03) = 2,7	2,7
21.	Архитектонско студио 8/3, II циклус студии, 8. сем., 0+8, (раководител: вонр. проф. д-р Александар Радевски) Вежби: (8 x 15 x 0.03) = 3,6	3,6
	Зимски семестар, 2018 / 2019 г.	
22.	Архитектонски конструкции 2, I циклус студии, 3. и 4. сем., 2+2 Предавања: (2 x 15 x 0,04) = 1,2 Вежби: (6 x 15 x 0.03) = 2,7	3,9
23.	Архитектонски конструкции 3, I циклус студии, 5. и 6. сем., 1+2 Предавања: (1 x 15 x 0,04) = 0,6 Вежби: (6 x 15 x 0.03) = 2,7	3,3
24.	Менаџмент – управување со проекти и организација на градење, I циклус студии, 5. и 6. сем., 2+1 Предавања: (2 x 15 x 0,04) = 1,2 Вежби: (4 x 15 x 0.03) = 1,8	3,0
	Летен семестар, 2018 / 2019 г.	
25.	Архитектонски конструкции 2, I циклус студии, 3. и 4. сем., 2+2 Предавања: (2 x 15 x 0,04) = 1,2 Вежби: (2 x 15 x 0.03) = 0,9	2,1
26.	Архитектонски конструкции 3, I циклус студии, 5. и 6. сем., 1+2 Вежби: (6 x 15 x 0.03) = 2,7	2,7
27.	Архитектонско студио 8/3, II циклус студии, 8. сем., 0+8, (раководител: вонр. проф. д-р Александар Радевски) Вежби: (8 x 15 x 0.03) = 3,6	3,6
	Зимски семестар, 2019 / 2020 г.	
28.	Архитектонски конструкции 2, I циклус студии, 3. и 4. сем., 2+2 Предавања: (2 x 15 x 0,04) = 1,2	2,1

	Вежби: $(2 \times 15 \times 0.03) = 0,9$	
29.	Архитектонски конструкции 3, I циклус студии, 5. и 6. сем., 1+2 Предавања: $(1 \times 15 \times 0,04) = 0,6$	0,6
30.	Менаџмент — управување со проекти и организација на градење, I циклус студии, 5. и 6. сем., 2+1 Предавања: $(2 \times 15 \times 0,04) = 1,2$ Вежби: $(1 \times 15 \times 0.03) = 0,45$	1,65
31.	Архитектонско студио 5/1, I циклус студии, 5. сем., 0+6 (Тема: Повеќесемејно домување на агол на ул. „Лермонтова“ и ул. „Максим Горки“, Скопје, раководител: проф. д-р Минас Бакалчев) $(6 \times 15 \times 0,03) = 2,7$	2,7
32.	Архитектонско студио 8/3, II циклус студии, 8. сем., 0+8, (раководител: вонр. проф. д-р Александар Радевски) Вежби: $(8 \times 15 \times 0.03) = 3,6$	3,6
33.	Член на комисија за оцена и одбрана на магистерска работа (67 магистерски $\times 0,3$)	20,1
34.	Член на комисија за оцена и одбрана на дипломска работа (интермедијарен испит) (36 дипломски $\times 0,1$)	3,6
35.	Меѓународна работилница за архитектура: International Architectural Workshop, region Almopia, Greece / IPA program, Living history, Living Nature II, Topic: Thematic routes for history and nature of Almopia, 2016, ментор	1
36.	Меѓународна работилница: ENAUSA Training Course on Radon for Building professionals, Ciudad Rodrigo, Spain, 2017 Organized by IAEA /International Atomic Energy Agency	1
37.	Меѓународна летна школа за архитектура, манастир „Св. Јоаким Осоговски“, Крива Паланка, во организација на Архитектонскиот факултет во Скопје, УКИМ, тема: „Чувство за дом“, работилница со Алеш Водепивец, сесија 2017, раководител и ментор.	1,5
	Вкупно	126,65

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активностa (научноистражувачка):	Поени
1.	Ментор на магистерски работи: (14×2) - ментор на магистерски труд под наслов: Викенд-населба на брана Кнежево во современи дрвени системи на градење, од кандидатот Борјан Манев, 2017; - ментор на магистерски труд под наслов: Отпечатоци на место и време, креирање и живеење во екозаедница, од кандидатот Наум Лазаревски, 2017; - ментор на магистерски труд под наслов: Домување во планина, однос помеѓу човекот, природата и архитектурата, од кандидатот Петар Гилевски, 2017; - ментор на магистерски труд под наслов: Детска градинка во урбана градска средина, креирана во современи дрвени системи на градење, од кандидатката Маргарита Димова, 2017; - ментор на магистерски труд под наслов: Колективно домување во објекти со современи дрвени конструктивни системи, од кандидатот Стефан Станковски, 2017;	28

	- ментор на магистерски труд под наслов: Самоодржливи дрвени индивидуални објекти – оживување на природни структури, од кандидатката Ангела Станкоска, 2018; - ментор на магистерски труд под наслов: Базенски комплекс со рекреативни и угостителски содржини во Кичево, граден во современи дрвени системи, од кандидатката Кристина Павлеска, 2018; - ментор на магистерски труд под наслов: Туристичко-рекреативен комплекс, проектиран со современи дрвени системи на градење, интегриран во природата на градот Демир Капија, од кандидатката Стефанија Соколовиќ, 2018; - ментор на магистерски труд под наслов: Дрвото како материјал за современо домување, од кандидатот Даниел Костадиноски, 2018; - ментор на магистерски труд под наслов: Враќање кон иднината – дрвено соседство, од кандидатот Благоја Гарески, 2018; - ментор на магистерски труд под наслов: Самоодржливи дрвени индивидуални објекти – прототип на екодомување, од кандидатката Ина Лукан, 2018; - ментор на магистерски труд под наслов: Пресликување на природата во архитектурата, Планинарски дом „Копанки“, од кандидатот Цветан Петрески, 2019; - ментор на магистерски труд под наслов: Нови можности за детска установа во дрво, од кандидатката Елена Перинска, 2019; - ментор на магистерски труд под наслов: Детска градинка во урбана градска средина, креирана во освремени дрвени системи на градење, од кандидатот Предраг Ристески, 2019.	
2.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank...или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование: Dimkov, G., Papasterevski D., Petrovski A., (2015): <i>The canti-lever in the Macedonian national architecture—aspects of function, construction and materials for its application</i> , Scientific journal: Technic Technologies Education Management -TTEM, Published by DRUNPP, Sarajevo, vol. 10, No.2, 2015, pp.177-190. ISSN: 1840-1503;	4
3.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank...или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование: Papasterevski, D., Cenovski, F., (2020): <i>Architectural Term: Self-Similarity</i> . Scientific journal: South East European Journal of Architecture and Design, Scientific Foundation SPIROSKI, Volume 2020; Article ID10054, 4pages, indexation by Respiration of UKIM, eISSN: 1857-9353 https://www.id-press.eu/seejad/article/view/seejad.2020.10054/4620	4,5
4.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано	4,0

	во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank...или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование: Petanovski, A., Papasterevski, D., and Petrov, G., (2020): <i>Lifestytle as habitat of tomorrow coexisting models of housing in the city.</i> Scientific journal: South East European Journal of Architecture and Design, Scientific Foundation SPIROSKI, Volume 2020; Article ID10055, 5 pages, indexation by Respiration of UKIM, eISSN: 1857-9353 https://www.idpress.eu/seejad/article/view/seejad.2020.10055/4621	
5.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание: Trpevski, S., Papasterevski, D., Zernovski, D., (2016): <i>Predesign phase-Model of consequent developing and managing architectural projects and its possible application in Macedonian Legal Framework.</i> HIKMET International Peer-Reviewed Journal of Scientific Research, (2016)	2,4
6.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји: Papasterevski, D., Radevski, A., (2020): <i>Restoration of the ementary school "Johann Heinrich Pestalozzi"-Skopje.</i> Place and Technologies (7 TH International Academic conference) 2020, Belgrade, Conference Proceedings	2,7
7.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји: Papasterevski, D., Arangjelovski, T., (2020): <i>Integration of architectural and structural aspects through the design process: individual residential building.</i> Place and Technologies (7 TH International Academic conference) 2020, Belgrade, Conference Proceedings	2,7
8.	Секциско предавање на меѓународна работилница за архитектура. Наслов на предавањето: <i>Architecture + Landscape = Enjoyment.</i> International Architectural Workshop, region Almopia, Greece / IPA program, Living history, Living Nature II, Topic of workshop: Thematic routes for history and nature of Almopia, 2016	2
9.	Учество на стручен собир со реферат за завршна меѓународна конференција: International Architectural Workshop, region Almopia, Greece / IPA program, Living history, Living Nature II, Topic of workshop: Thematic routes for history and nature of Almopia, 22.октомври 2016 (усна презентација) http://www.lhilna.eu/wp-content/uploads/2017/06/04.-DIMITAR-PAPASTEREVSKI-WORKSHOP.pdf	1
	Вкупно	51,3

СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста (стручно-уметничка):	Поени
1.	Изведен архитектонски објект – <i>Индивидуана станбена зграда,</i> општина Карпош, ул. „Стрезово“ бр. 22Б, КП 5843, КО Карпош, урбанистичка парцела 12.22, ДУП населба Козле, Скопје, 2016 (автори: Д. Папастеревски, Е. Стрезовска, Б. Стрезовска)	6

2.	Идејно архитектонско решение - проширување на АФС и ГФС на местото на печатница (автори: М. Хаџи-Пуља, М. Бакалчев, Д. Папастеревски, А. Радевски), 2016	4
3.	Идејно архитектонско решение - дрвена натстрешница како работен простор , за потребите на Летната школа за архитектура во манастирот „Св. Јоаким Осоговски“, Крива Паланка (автори: М. Хаџи-Пуља, М. Бакалчев, Д. Папастеревски), сесија 2017	4
4.	Учество на архитектонско-урбанистички конкурс за: Идејно решение за станбено-деловен објект , локација: ГП 04.01 јужен дел – централно градско подрачје во Скопје (автори: А. Радевски, Д. Крстевски, Д. Папастеревски), 2020 год.	2
5.	Учество на архитектонско-урбанистички конкурс за: Хотел Европа , локација: Бледско Езеро, Словенија (автори: М. Бакалчев, С. Тасиќ, Д. Папастеревски, А. Петановски, М. Петрова), 2020 год.	2
6.	Изложба на архитектонски студија – ИАС 07, ИАС 08, ИАС 10, ИАС 11, ИАС 12, ИАС 14, ИАС 15, (2015-2019) 7 Изложби x 2 = 14	14
7.	Групно јавно претставување на архитектонски дела на „БИМАС - Биенале на македонската архитектура“ МГС, Скопје (2016).	2
		34

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста (стручно-апликативна):	Поени
1.	Главен (основен) архитектонски проект: Hotel – Hampton INN, 100 apartments , локација: Peterborough, Canada (соработник), 2016 год.	2
2.	Главен (основен) архитектонски проект: Hotel – Hampton INN & suites, 115 apartments , локација: 125 Innovation Drive, Kingston, Canada (соработник), 2017 год.	2
3.	Главен (основен) архитектонски проект: Hotel – AVID an IHG , локација: 6800 Highway 7, Vaughan, Canada (одговорен проектант), 2017 год.	4
	Главен (основен) архитектонски проект: Реконструкција на опожарен кров при Архитектонски и Градежен факултет – Скопје , 2018 год. (соработник)	2
4.	Експертска активност супервизија на Наставна програма за Градежен училиштен центар по предметите Архитектонски конструкции, 2018 год.	1
5.	Главен (основен) архитектонски проект: Residential Building – Grand River, 132 apartments , локација: 232 Grand River Avenue Brantford, Ontario, Canada (одговорен проектант), 2019 год.	4
6.	Идеен архитектонски проект: Внатрешно уредување на канцелариски простории , локација: Битола, 2019 год.	2
7.	Идеен архитектонски проект: Внатрешно уредување на ресторант , локација: Hoflaan 6, Oostvoorne, Netherlands, 2020 г.	2
Дејности од поширок интерес		
7.	Специјална награда на ААМ за архитектонска реализација на објект: Индивидуана станбена зграда , општина Карпош, ул. „Стрезово“, (автори: Д. Папастеревски, Е. Стрезовска, Б. Стрезовска), XVIII БИМАС, Скопје, 2016 год.	2
8.	Носител (раководител) во изготвување на научно-образовен национален проект, поддржан од средствата за реализација на	1

	научноистражувачки проекти на единиците на УКИМ во Скопје во 2019/2020 година: Наслов на проектот: Бараки, монтажни домови во периодот на постземјотресната обнова на градот Скопје. Носител: Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Учесници: д-р Страхиња Трпевски, вонр.проф., д-р Саша Тасиќ, доцент	
9.	Член на жири-комисија за оцена на студентскиот конкурс „Направи свој прозорец“, во организација на АФС при УКИМ и ВЕКА, 25.11.2019 год.	1
10.	Претседател на факултетска Комисија за библиотека	0,5
11.	Член на факултетска Комисија за издавачка дејност	0,5
	Вкупно	24

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	126,65
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	51,3
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	34
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ (+Дејности од поширок интерес)	24
Вкупно	235,95

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Страхиња ТРПЕВСКИ, претседател, с.р.
Проф. д-р Тихомир СТОЈКОВ, член, с.р.
Проф. д-р Минас БАКАЛЧЕВ, член, с.р.

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ МАГИСТЕРСКИ ТЕМИ НА ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ Скопје - 490. СЕДНИЦА
НА ННС ОД 03.6.2020

дбр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Ѓорѓи Руменоски, дипл. геод. инж.	Точност на геодетската основа за рехабилитација на линиски објекти	ACCURACY OF THE GEODETIC BASIS FOR REHABILITATION OF LINE STRUCTURES	проф. д-р Лазо Димов, Градежен факултет, УКИМ	09.06.2020 0202/91-107
2	Игор Николоски, дипл. град. инж.	Споредба на 1Д и 2Д модели за хидраулички анализи кај брани со придружни објекти	COMPARISON OF 1D AND 2D MODELS FOR HYDRAULIC ANALYSIS OF DAMS WITH APPURTENANT STRUCTURES	проф. д-р Љупчо Петковски, Градежен факултет, УКИМ	09.06.2020 0202/91-106
3	Софија Коцева, дипл. град. инж.	Анализа на еластомерни лежишта според европски стандарди	ANALYSIS OF ELASTOMERIC BEARINGS ACCORDING TO EUROPEAN STANDARDS	проф. д-р Горан Марковски, Градежен факултет, УКИМ	09.06.2020 0202/91-105
4	Стојан Ефтимов, дипл. инж. по применета физика	Анализа на загуби на вода во водоснабдителни системи	ANALYSIS OF WATER LOSSES IN WATER SUPPLY SYSTEMS	проф. д-р Петко Пеливаноски, Градежен факултет, УКИМ	09.06.2020 0202/91-104

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ МАГИСТЕРСКИ ТЕМИ НА ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ Скопје -
493. СЕДНИЦА НА ННС ОД 01.7.2020

дбр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Бобан Костов дипл. геод. инж.	“ПРОФИТАБИЛНИ ПРИСТАПИ ВО АДМИНИСТРИРАЊЕ СО ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ”	"PROFITABLE APPROACHES OF ADMINISTRATION WITH CONSTRUCTION LAND IN STATE OWNERSHIP"	проф. д-р Ванчо Ѓорѓиев, Градежен факултет Скопје	03.07.2020 0202/91-127
2	Ирена Иванчева дипл. град. инж.	“НЕЛИНЕАРНА АНАЛИЗА НА НЕАРМИРАНА СИДАРИЈА СО ПОЕДНОСТАВЕН МИКРО-МОДЕЛ ПО ДЕЈСТВО НА ЦИКЛИЧЕН ТОВАР”	“NON-LINEAR ANALYSIS OF UNREINFORCED MASONRY WITH SIMPLIFIED MICRO MODELING UNDER CYCLIC LOADING”	проф. д-р Сергеј Чурилов, Градежен факултет Скопје	03.07.2020 0202/91-125
3	Маја Гошева дипл. град. инж.	“ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА И НУМЕРИЧКА АНАЛИЗА НА ОДНЕСУВАЊЕТО НА НЕЗАЈАКНАТА И ЗАЈАКНАТА СИДАРИЈА СО МАЛТЕР ЗА ПРЕФУТИРАЊЕ И ПОЛИПРОПИЛЕНСКА ЛЕНТА”	“EXPERIMENTAL AND NUMERICAL ANALYSIS OF THE BEHAVIOR OF UNSTRENGTHENED AND STRENGTHENED MASONRY WITH REPOINTING MORTAR AND POLYPROPYLENE STRAPS”	проф. д-р Сергеј Чурилов, Градежен факултет Скопје	03.07.2020 0202/91-124
4	Анџела Миткова дипл. геод. инж.	“КОНЦЕПТНА РАМКА ЗА АЖУРИРАНА ГЕОДЕТСКА ПОДЛОГА УСЛОВЕНА ОД СТЕПЕНОТ И МОЌНОСТА НА ПРОСТОРНАТА СОДРЖИНА ОРИЕНТИРАНА КОН КАТАСТАРСКИТЕ СИСТЕМИ”	“CONCEPT FRAMEWORK FOR UPDATED GEODETIC MAP CONDITIONED BY THE LEVEL AND THE POWER OF SPATIAL CONTENT ORIENTED TOWARDS THE CADASTRAL SYSTEMS”	проф. д-р Ванчо Ѓорѓиев, Градежен факултет Скопје	03.07.2020 0202/91-126
5	Стефанија Гогова дипл. геод. инж.	“ХАРМОНИЗАЦИЈА НА НАЦИОНАЛНИТЕ СЕТОВИ НА ПОДАТОЦИ СОГЛАСНО ДИРЕКТИВАТА INSPIRE”	“HARMONIZATION OF NATIONAL DATASETS ACCORDING TO THE INSPIRE DIRECTIVE”	проф. д-р Ѓорѓи Ѓорѓиев, Градежен факултет Скопје	03.07.2020 0202/91-128

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „СЕКТОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЕКТИ ВО СОВРЕМЕНОТО БИЗНИС-РАБОТЕЊЕ – ПРЕДИЗВИЦИ, МОЖНОСТИ И ПРЕПОРАКИ“ ОД М-Р НЕДА КАЛЕШОВСКА, ПРИЈАВЕНА НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот на Економскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 26.6.2020 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката м-р Неда Калешовска со наслов: СЕКТОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЕКТИ ВО СОВРЕМЕНОТО БИЗНИС-РАБОТЕЊЕ – ПРЕДИЗВИЦИ, МОЖНОСТ И ПРЕПОРАКИ, во состав: проф. д-р Сашо Јосимовски (претседател), проф. д-р Лидија Пулевска-Ивановска (ментор), проф. д-р Сашо Арсов (член), проф. д-р Зоран Јаневски (член) и проф. д-р Марија Магдинчева Шопова (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Неда Калешовска, со наслов: СЕКТОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЕКТИ ВО СОВРЕМЕНОТО БИЗНИС-РАБОТЕЊЕ – ПРЕДИЗВИЦИ, МОЖНОСТ И ПРЕПОРАКИ, содржи 228 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,08 проред и големина на букви 12, со 299 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во шест глави, вовед и заклучни согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на трудот, изложени се предметот и целите на истражувањето, хипотезата, истражувачките прашања, теоретската рамка и методите на истражувањето. Кандидатката укажува на важноста на проектниот менаџмент како пракса и на секторот за управување на проекти за реализација на подобри бизнис-резултати преку избор на вистинските проекти и понатаму нивна успешна реализација. Во поглед на актуелноста на оваа проблематика, кандидатката покажува дека бројките на светско ниво говорат за масовен тренд и интерес за концептот ПМО. Бројни истражувања, публикации и трудови ја истражуваат улогата и важноста на секторот за управување со проекти на светско ниво. Но, и покрај големиот број книги, интерес и примена на ПМО, овој концепт, за разлика од проектниот менаџмент, сè уште е во фаза на ферментација и сè уште е нестабилен соочувајќи се со низа предизвици. Генерирање на ефективна вредност за организациите останува топ приоритет, но и предизвик за секое ПМО. Во оваа насока, концептот на ПМО е интересен за анализа и обработка. Овој концепт е особено интересен за анализа за докторски труд, бидејќи на ниво на Република Северна Македонија, не се сретнуваат истражувања во областа на ПМО, што остава простор за придонес на оваа докторска дисертација.

Првата глава од докторската дисертација е насловена „Концепти и еволуција на ПМО“. Во неа се анализираат: основните концепти и поими на ПМО; еволуцијата на ПМО низ времето, покажувајќи трендови и специфики на овој концепт од неговото основање, понатаму специфики кои го карактеризираат овој концепт денес, со перспектива за неговите можности за иднината. Понатаму, оваа глава ја анализира и еволуцијата на проектен менаџмент низ времето, завршувајќи со споредба на еволуцијата на ПМО наспроти еволуцијата на проектниот менаџмент.

Втората глава насловена како „Улогата на ПМО во современото бизнис-работење“ ги анализира разните варијации на ПМО, односно различностите, сличностите и контрастите на овој поим. Понатаму, оваа глава се фокусира на самата улога и функција на ПМО. Значаен дел во оваа глава претставува и анализата на начините на кои ПМО креираат вредност, завршувајќи со анализа на успешни наспроти неуспешни ПМО и синтеза на предизвиците, можностите и препораките од оваа анализа.

Третата глава насловена како „Улогата на ПМО-лидер, проектен лидер и на одборот за управување со проекти“ ги анализира разните улоги на главните стейкхолдери врзани со концептот на ПМО. Оваа глава најпрво се фокусира на анализа на улогата на ПМО-лидерот,

споредувајќи го со улогата на катализатор, одговорен за забрзувањето на развојот на самото ПМО и на проектниот менаџмент во една организација. Понатаму, во оваа глава е анализирана и улогата на проектниот лидер/менаџер и нејзините специфики. Следно, оваа глава ги анализира останатите главни стейкхолдери во окружувањето на ПМО, со посебен фокус на потребата од одбор за управување со проекти со цел фокус и посветеност во проектната реализација.

Четвртата глава, насловена како „Имплементација и одржување на ПМО“, ја анализира најпрво самата потреба од постоење на ПМО. Понатаму, оваа глава ги разработува идеите за основање и воспоставување на ПМО, како и развојот и растот на ПМО по неговото основање. Оваа глава, исто така, ги анализира и успешните наспроти неуспешните имплементации и одржувања на ПМО со синтеза на предизвиците, можностите и препораките од самата анализа. Оваа глава, исто така, дава и анализа и синтеза на три примери за имплементација на ПМО, односно имплементација на ПМО во ИТ-индустријата, ИНТЕЛ, понатаму, имплементација на ПМО во здравствената индустрија, NIN и имплементација на ПМО во American Eagle Credit Union.

Петтата глава насловена како „Клучни аспекти и препораки за успешно ПМО во современото бизнис-работење“ започнува со анализа на карактеристиките кои ги имаат современите и успешни ПМО, односно нивната флексибилност, агилност и стремеж кон едноставност. Потоа, оваа глава го анализира концептот на портфолио менаџмент и улогата и важноста на овој концепт во управувањето со метежот од премногу проекти. Оваа глава ја анализира и важноста од синхронизација на проектите со стратешката определба на организациите, како и од важноста на дефинирање на мерни точки за евалуација на работата на ПМО и проектните менаџери.

Шестата глава, насловена како „Анализа на ПМО и проектен менаџмент во Република Северна Македонија наспроти светските трендови“, ја опфаќа анализата на резултатите од истражувањето во Република Северна Македонија во областа на проектен менаџмент и ПМО, која, пак, ги содржи: анализата на резултатите за проектен менаџмент на територијата на Република Северна Македонија; анализата на резултатите за ПМО на територијата на Република Северна Македонија; анализата и споредба на резултатите за проектен менаџмент и ПМО зависно од индустријата на организациите и анализата и споредбата на резултатите за проектен менаџмент и ПМО зависно големината на организацијата. Понатаму, ова поглавје продолжува со анализа и синтеза на факти и трендови за проектниот менаџмент и ПМО во организациите, во однос на светските трендови наспроти Република Северна Македонија. Ова поглавје завршува со заклучоци од анализата на ПМО и проектниот менаџмент во Република Северна Македонија и перспективата на ова истражување наспроти светските трендови.

Во заклучните согледувања, кандидатката се навраќа на заклучоците добиени од целокупното истражување на оваа докторска дисертација, со посебен фокус на заклучоците добиени од самото истражување, анализирани и презентирани во последната, шеста глава. Кандидатката доаѓа до заклучок дека сите индикатори помагаат да се заклучи на едно генерално ниво дека сеприсутноста на проектниот менаџмент и трендот на присутност на ПМО ветуваат зголемен интерес за проблематиката и можностите на проектниот менаџмент и ПМО во Република Северна Македонија. Без разлика на дел од сегментите каде што проектниот менаџмент и ПМО во Македонија покажуваат дека доцнат зад светските норми, на севкупно, генерално ниво, истражувањето покажува особен интерес и посветеност на организациите во Македонија за оваа проблематика, што дава очекувања за подобрување на статусот на проектниот менаџмент и секторот за управување со проекти во организациите во иднина, доближувајќи ги уште повеќе организациите во Република Северна Македонија поблиску до светките трендови и концепти. Дополнително, поставеноста на проектниот менаџмент, но и на ПМО, ветува интерес и простор за доусовршување на принципите и концептите на проектниот менаџмент, доусовршување и надградба на улогата на проектните менаџери и простор за ПМО во Република Северна Македонија да ја зацврстат својата позиција и да помогнат уште повеќе во развојот на проектниот менаџмент и експлоатирање на предностите и можностите од успешни проектни реализации.

Предмет на истражување

Главниот предмет на истражување во оваа дисертација е секторот за управување со проекти, ПМО, во современото бизнис-работење, опфаќајќи анализа на самиот концепт,

навлегувајќи во деталите зад концептот ПМО и анализирајќи ги предизвиците и можностите на оваа организациска единка, како и препораки за неа. Во сооднос со предметот на истражувањето, основна цел на овој докторски труд е спознавање на состојбата на ПМО и проектниот менаџмент во Република Северна Македонија преку локално анкетно истражување на организации од ИТ-индустријата, финансиската индустрија, телекомуникациите, фармацијата, невладиниот сектор и др. Истражувањето е спроведено со анонимна анкета на вработени во повеќе од 60 организации и 180 испитаници. Истражувањето ги опфаќа следниве профили на испитаници од анкетираниите организации: проект-менаџери, лидери на ПМО, учесници во проекти, учесници на ПМО и повисокиот менаџмент. Анализата од истражувањето дава заклучоци на ниво на индустрија, на ниво на големина на организација, како и на севкупно ниво на Република Северна Македонија каде и како се движат трендовите на ПМО и проектниот менаџмент. Дополнително, во оваа докторска дисертација е направена и анализа и споредба на резултатите добиени од анкетното истражување во Република Северна Македонија со истражувања достапни на светско ниво, со цел добивање целосна слика, заклучоци и препораки за ПМО на ниво на Македонија, но истовремено знаејќи ја универзалноста на темата и на сеопфатно, генерално ниво. Ваквите заклучоци и препораки се на база на темелна и детална обработка на теоријата врзана за оваа проблематика, на база на локалното истражување во Република Северна Македонија, на база на светските трендови и истражувања за оваа област, поткрепено со лично искуство на кандидатката и долгогодишната работа во областа на проектниот менаџмент во Македонија.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Оваа докторска дисертација се фокусира на подрачјето на проектниот менаџмент, односно на концептот на секторот за управување со проекти во современото бизнис-работење. Во таа насока, во бизнис-светот, ПМО е присутно во скоро секоја организација, поконкретно тоа е присутно кај 85 % од организациите на светско ниво, според последните истражувања на PM Solutions од 2016 год. Ваквата широка распространетост се должи на широката прифатеност на проектниот менаџмент. Како организациите започнуваат да ги признаваат предностите и бенефитите кои проектниот менаџмент ги носи како менаџмент-дисциплина, сè поголем е и нагласокот кој се става на ПМО како концепт кој носи професионално и формално воспоставување на проектен менаџмент во организациски контекст. Така, концептот на секторот за управување на проекти е една од најзначајните проектни менаџментски активности за периодот од 2000 до 2010.

Но, и покрај широката распространетост на концептот ПМО и информациите достапни за овој концепт на светско ниво, податоци за состојбата на ПМО на ниво на Република Северна Македонија се оскудни. Во таа насока, придонесот на оваа докторска дисертација е особено значаен, бидејќи таа дава значајни податоци за состојбата на проектниот менаџмент и ПМО на ниво на територијата на нашата држава, Република Северна Македонија.

Краток опис на применетите методи

Со цел изнаоѓање одговори и соодветна успешна обработка на предметот на истражување на оваа докторска дисертација и зададените цели, во овој научен труд се применуваат следниве научноистражувачки методи: анализа-синтеза, индуктивно-дедуктивен метод, статистички метод, историски метод, компаративен метод, дескриптивен метод, метод на класификација, метод на компилација, емпириски методи, како и методот на анкетно истражување кое опфаќа 180 испитаници во повеќе од 60 организации од Република Северна Македонија.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Анализата на кандидатката м-р Неда Калешовска покажува дека во Република Северна Македонија постои значителна застапеност на проектни менаџери во организациите со 86,1 %. Во поглед на застапеност по индустрии во Македонија, анализите во овој труд покажуваат дека најголема застапеност на проектниот менаџмент како концепт, се забележува во телекомуникациската индустрија и невладиниот сектор, понатаму, организациите од ИТ-индустријата, следени од финансиската индустрија, додека најниска застапеност се забележува во фармацевтската индустрија. Кандидатката, исто така, прави споредба и на ваквите статистики со светските стандарди и доаѓа до заклучок дека на севкупно ниво, споредено со светските стандарди, застапеноста на проектниот менаџмент во Република Северна Македонија е пониска за 9,1 %, што е мала разлика на генерално ниво, докажувајќи дека Република Северна Македонија во овој поглед не каска зад светските трендови во некоја значителна мера.

Дополнително, анализите во истражувањето покажуваат дека проектните менаџери во Република Северна Македонија се поставени високо во организациската структура, што е позитивно за улогата на проектниот менаџер, со цел тие да имаат моќ и авторитет во извршувањето и реализацијата на нивните проекти. Тие најчесто се поставени директно под топ менаџментот или под некој од функционалните менаџери, а дел од нив се поставени под самото ПМО. Дополнително, кандидатката и овој параметар го споредува со светските трендови и доаѓа до заклучок дека и ваквата позиција е во сооднос со препораките од светско ниво, потврдувајќи за важноста од ваквата поставеност и позиција на проектните менаџери за тие да го уживаат потребниот авторитет за спроведување и успешна реализација на проектите.

Истражувањето се осврнува и на анализа на примената на стандарди за проектен менаџмент. Во овој поглед, кандидатката констатира дека повеќе од пола од организациите во Република Северна Македонија користат стандарди на проектен менаџмент во нивното проектно управување, поточно 63,9 %. Кандидатката по ова прашање заклучува дека постои простор за унапредување, особено доколку се споредат овие бројки со бројките од светските рамки, каде што 91 % од организациите имаат примена на стандарди за проектен менаџмент. Во однос на типот на стандарди кои се користат, во Македонија на прво место се хибридниите проектни менаџментски стандарди, на второ место се агилните и на трето место се предвидливите како водопад. Од оваа перспектива, кандидатката заклучува дека организациите во Република Северна Македонија се во чекор со светските трендови за примена на агилни и хибридни методологии и споредено со светските статистики, тие се во подобра позиција.

Со цел осознавање на иднината на проектниот менаџмент, кандидатката ја анализира и перцепцијата на испитаниците во однос на улогата на проектниот менаџмент во додавање на вредност. Извонредни 97,5 % од испитаниците во ова истражување веруваат како проектниот менаџмент креира/додава вредност за организациите. Во таа насока, кандидатката заклучува дека концептот на проектниот менаџмент не само што е високо застапен во Република Северна Македонија, туку и дека тој е и позитивно афирмиран од масовното мнозинство на испитаници.

Во поглед на ПМО, анализите кои кандидатката ги спроведува покажуваат застапеност на ПМО со 46,1 % на севкупно ниво во Република Северна Македонија. Споредено со светските трендови, 72 % од организациите имаат ПМО, односно за 26 % повеќе од Република Северна Македонија. Кандидатката со ова покажува како застапеноста на ПМО во Република Северна Македонија е поназад од застапеноста на проектен менаџмент, но и како застапеноста на ПМО во Македонија е поназад и од светските трендови во позначителен процент.

Во однос на позицијата на ПМО во организациски контекст, истражувањето покажува како најголем број од ПМО-ата се високо структурирани во организациски контекст, што е позитивно за улогата на ПМО, со цел тие да имаат моќ и авторитет во извршувањето и реализацијата на своите активности, што беше случајот и со позицијата на проектните менаџери.

Дополнително, истражувањето го анализира и убедувањето на испитаниците дали ПМО придонесува за подобар и поуспешен проектен менаџмент. И во овој дел, споредено со проектниот менаџмент, ПМО-то има делумно послаби резултати, што покажува како секторот за управување на проекти има простор за докажување и афирмирање на својата вредност во организациите каде што тоа работи.

На база на самото анкетно истражување и на база на анализа и синтеза, кандидатката ги издвојува следниве главни препораки, кои имаат за цел да ги доближат организациите од Република Северна Македонија поблиску до позитивните практики на светските трендови во областа на проектниот менаџмент и ПМО:

- зголемување на примената на стандарди за проектен менаџмент согласно со потребите на самата организација;
- посветеност на ПМО-то во поставување на стандарди, алатки и процеси кои би помогнале во подобро поставување на проектите и нивно поуспешно водење за да се надмине предизвикот со несоодветно дефинирани барања и цели на проектите;
- континуирана поддршка на ПМО-то кон проектните менаџери, обезбедувајќи ги проектните менаџери со историски информации со цел да се надмине/ намали предизвикот со неточно планирање на времето/ресурсите потребни за комплетирање на проектите;

- посветеност на ПМО-ата во дефинирањето на кариерен развој за оние вклучени во проектен менаџмент, со цел да се стимулираат и мотивираат проектните менаџери кон посветеност и доследност на оваа менаџментска пракса;
- поголема посветеност на ПМО-ата во мерење на сопствениот перформанс;
- активно и во поголема мера посветено вклучување на секторот за управување со проекти во Македонија во поглед на портфолио менаџмент, менаџмент на алокација на ресурси, како и соодветни обуки и менторство за проектните менаџери, со цел организациите во Македонија да се доближат до светските трендови, но истовремено и многу позначајно да придонесат за додадена вредност во самите организации.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Неда Калешовска, со наслов: СЕКТОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЕКТИ ВО СОВРЕМЕНОТО БИЗНИС-РАБОТЕЊЕ – ПРЕДИЗВИЦИ, МОЖНОСТ И ПРЕПОРАКИ, претставува истражување во полето на проектниот менаџмент. Изработката на темата на оваа докторска дисертација е со основна цел да придонесе во спознавање на состојбата на ПМО и проектниот менаџмент во Република Северна Македонија, како и споредба на оваа анализа со светските трендови, што е особен научен придонес, со оглед на тоа што информациите за оваа проблематика на нашата територија се оскудни. Дополнителен придонес на оваа дисертација е севкупната синтетизирана анализа на концептот на ПМО во еден труд, опфаќајќи ги сите перспективи на овој поим во еден концизен и сеопфатен труд за концептот на ПМО.

Докторската дисертација на кандидатката м-р Неда Калешовска, со наслов: СЕКТОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЕКТИ ВО СОВРЕМЕНОТО БИЗНИС-РАБОТЕЊЕ – ПРЕДИЗВИЦИ, МОЖНОСТ И ПРЕПОРАКИ, според мислењето на Комисијата за оценка, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

При проверката во системот за плагијаризам, докторската дисертација на м-р Неда Калешовска покажува низок процент на совпаѓање на зборови со други документи од 5,45 %, што укажува на коректно исполнување на критериумот за оригиналност на трудот.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

- [1]. Kaleshovska Neda, "Adopting Project Management Offices to exploit the true benefits of Project Management", *Economic Development*, Year 16, No. 1-2/2014, pp. 151-165.
- [2]. Kaleshovska Neda, Josimovski Sasho, Pulevska Ivanovska Lidija, Postolov Kiril, Janevski Zoran, "The Contribution of Scrum in Managing Successful Software Development Projects", *Economic Development* Year 17, No. 1-2/2015, pp. 175-194.
- [3]. Kaleshovska Neda, Pulevska Ivanovska Lidija, "Analysis of Project Management and Project Management Office Practices in Republic of North Macedonia", *Journal of Sustainable Development*, Vol.9, Issue 22, June 2019 pp. 125-144.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Иницијалниот придонес кој оваа докторска дисертација го овозможува е синтетизирана анализа на концептот на ПМО во еден труд, каде што се отвораат, анализираат и разоткриваат најзначајните и бројните прашања и дилеми околу овој концепт. Овој труд одговара на прашања од типот на: што е ПМО; кога е започнат концептот на ПМО; каков е еволуцискиот пат на ПМО; каков е еволуцискиот пат на проектниот менаџмент; каде во организациската структура наоѓа место ваквата организациска единка; кој е оптимален број на вработени во едно ПМО; дали проектните менаџери одговараат директно на ПМО или има поинаква врска помеѓу нив; колкав број проекти може да води еден проектен менаџер; дали е подобро проектниот менаџер да биде од областа или со искуство во управување на проекти; дали ПМО-лидерот треба да биде со искуство во управување на проекти или повеќе менаџментско искуство; кои сè функции ги врши проектниот менаџер; кои сè функции ги врши ПМО; која е вредноста на ПМО во организациски контекст; кои се можностите, предизвиците и препораките за успешно ПМО; кои се можностите, предизвиците и препораките за успешна имплементација на ПМО итн. Подлабокиот придонес кој оваа докторска дисертација го овозможува е анализа на фактите и состојбата на ПМО и проектниот менаџмент на ниво

на Република Македонија. И покрај бројните податоци и информации кои ги добиваме на оваа тема на светско ниво, на ниво на Република Македонија достапноста за вакви информации и анализи е оскудна. Дополнителниот придонес кој ова истражување и докторска дисертација го обезбедува во оваа насока е анализата на спецификите за оваа област на индустриско ниво со цел издвојување на одредени заклучоци кои се карактеристични на ниво на индустрија и на ниво на големина на организација. Дополнително, ова истражување овозможува и компарација на нивото и достигнувањата на тема проектен менаџмент и ПМО помеѓу самите индустрии, сигнализирајќи каде оваа тематика е на понапредно ниво, а каде назадува. Дополнително, анализата на ниво на резултатите од истражувањето, односно Македонија, наспроти резултатите кои се на светско ниво, дополнително овозможува за добивање на слика и заклучоци каде и како се движи концептот ПМО и проектен менаџмент во современото бизнис-работење во светот и на ниво на Македонија. Во таа насока, прашања и дилеми кои се отвораат и разоткриваат во оваа докторска дисертација се: каков е процентот на организации кои имаат имплементирано ПМО на светско ниво и на ниво на Македонија; дали организациите кои имаат ПМО се со подолго годишно искуство или е ова нов тренд; кои индустрии во Македонија се напред и водат во однос на трендови и примена на ПМО и/или проектен менаџмент; каков е статусот на Македонија наспроти светско ниво во однос на улогата на ПМО, предизвиците на ПМО; предностите од постоењето на ПМО итн.

Подрачјето на примена и ограничувањата се: примената на резултатите од истражувањето се пресликани во препораките кои се присутни низ целата докторска дисертација, а особено се издвоени во претпоследната и последната глава од овој труд каде што фокусот е на заклучоците и препораки за ПМО во современото бизнис-работење. Иако препораките и концептите кои произлегуваат од оваа докторска дисертација во однос на ПМО, ПМО-лидер, проектен лидер, имплементација на ПМО итн. се однесуваат на разни индустрии и видови организации и може да најдат на примена во широк спектар на организации, она што е особено важно за помасовна примена е флексибилноста која ја нудат препораките. Истражувањето опфаќа информации од разни индустрии, ограничувајќи ја анализата и споредбата на следните индустрии: информатичка технологија, финансии, фармација, телекомуникации и невладин сектор. Но, без разлика на ова ограничување, примената од оваа докторска дисертација е апликативна за сите индустрии. Дополнително, самата промена на препораките од овој докторски труд не мора да биде се или ништо. Препораките се базирани на резултатите добиени од истражувањата и анализите во овој докторски труд и нудат широк спектар на можности и препораки. Организациите може да изберат дел од препораките, дел да изостават и дел да ги остават за понатамошна анализа и одлука согласно нивниот вкус, облик и место и време во кое тие се во овој момент. Она што оваа докторска дисертација нуди е знаење, одговори, анализа и синтеза, искуство и препораки за успешно поставување и имплементација на организациската единка - сектор за управување со проекти, како одговор на барањата, динамиката, на промените и еволуцијата, кои налагаат денес повеќе од кога било, успешни проекти и позитивни можности за континуирана реализација и прогрес.

Можните понатамошни истражувања се: Повторување на истото истражување по неколку години, со цел да се направи споредба и анализа на прогресот кои организациите во Република Северна Македонија го оствариле во поглед на проектниот менаџмент и ПМО за овој период и до која мера тие се доближиле или не до светските трендови.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката **м-р Неда Калешовска** со наслов: **СЕКТОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЕКТИ ВО СОВРЕМЕНОТО БИЗНИС-РАБОТЕЊЕ – ПРЕДИЗВИЦИ, МОЖНОСТ И ПРЕПОРАКИ.**

КОМИСИЈА

Проф. д-р Сашо Јосимовски, претседател, с.р.

Проф. д-р Лидија Пулевска Ивановска, ментор, с.р.

Проф. д-р Сашо Арсов, член, с.р.

Проф. д-р Зоран Јаневски, член, с.р.

Проф. д-р Марија Магдинчева Шопова, член, с.р.

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА МАГИСТЕРСКИ ТРУД НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ

Ред. Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Менде Мицевски	„Управување со ризикот од перење на пари и финансирање на тероризам во деловните банки со посебен осврт на Република Северна Македонија“	“Managing the risk of money laundering and terrorist financing in commercial banks with special reference to the Republic of North Macedonia”	проф. д-р Ѓорѓи Гоцков	02-1103/2 од 29.06.2020 година
2.	Анета Спасовска	„Ставови на претприемачите за франшизата како договорен вертикален маркетинг-систем наспроти конвенционалните канали на дистрибуција“	“Attitudes of entrepreneurs about franchising as a contractual vertical marketing system versus conventional distribution channels”	проф. д-р Снежана Ристевска Јовановска	02-1011/2 од 29.06.2020 година
3.	Јулијана Богоевска	„Анализа на влијанието на пандемијата COVID-19 врз банкарскиот систем во Република Северна Македонија: DEA пристап“	„Analysis of the Impact of the COVID-19 Pandemic on the Banking System in the Republic of North Macedonia: A DEA Approach“	проф. д-р Виолета Цветкоска	02-1086/2 од 29.06.2020 година
4.	Маринела Перевска	„Влијанието на оданочувањето врз дивидендната политика врз банкарската индустрија во Европа наспроти Република Северна Македонија“	„The impact of taxation on dividend policy in the banking industry in Europe versus the Republic of North Macedonia“	проф. д-р Александар Наумовски	02-1105/2 од 29.06.2020 година

5.	Христина Видојевска	„Координација помеѓу монетарната и фискалната политика во Република Северна Македонија“	„Coordination between Monetary and Fiscal Policy in the Republic of North Macedonia“	проф. д-р Кирил Јовановски	02-1112/2 од 29.06.2020 година
6.	Станка Дучкова	„Анализа на детерминантите на профитабилноста на банкарскиот сектор“	„Analysis of the determinants the profitability of the banking sector“	проф. д-р Елена Наумовска	02-1116/2 од 29.06.2020 година
7.	Ангела Јаневска	„Улогата на капиталот во регулирањето на растежот на банките во банкарскиот сектор на Република Северна Македонија“	„The role of the capital in the regulation of the growth of the banks in the Macedonian banking sector“	проф. д-р Елена Наумовска	02-1117/2 од 29.06.2020 година
8.	Милена Стоилевска	„Проценка на факторите кои влијаат на одлуката на вработениот да го напушти работното место“	„Assessment of the Factors that Affect Employee's Personal Decision to Leave Work“	проф. д-р Љупчо Ефтимов	02-1119/2 од 29.06.2020 година
9.	Игор Србиновски	„Влијанието на финансиските индикатори на котираните нефинансиски друштва врз навременоста на ревизорскиот извештај во Република Северна Македонија“	„The influence of the financial performance indicators of the listed non-financial companies on the audit report delay in the Republic of North Macedonia“	проф. д-р Зорица Божиновска Лазаревска	02-1121/2 од 29.06.2020 година
10.	Ирена Ханџиска	„Ергономијата како алатка за унапредување на менаџментот: Случај на стоматолошка ординација“	„Ergonomics as a tool to improve management: Case study of a dental office“	проф. д-р Љубомир Дракулевски	02-1147/2 од 29.06.2020 година

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА ИЗРАБОТКА НА ДОКТОРСКИ ДИСЕРТАЦИИ
НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ

Ред. Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	М-р Нена Димовска	„Современи стратегии за индивидуално и тимско наградување на продажната сила со цел унапредување на нејзините перформанси“	„Contemporary strategies for individual and team rewards of sales force, as effective tool for improving its performance“	проф. д-р Љупчо Ефтимов	02-1125/3 од 30.06.2020 година

И С П Р А В К А
НА РЕФЕРАТОТ ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ
ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ МЕХАНИКА НА ФЛУИДИ И
СТРУЈНО ТЕХНИЧКИ СИСТЕМИ НА МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО
СКОПЈЕ

Во Рефератот за избор на наставник во сите наставно-научни звања, кој е објавен во Билтенот на Универзитетот број 1217 од 15 јуни 2020 година, на страна 84, се вршат следниве исправки на технички грешки:

- се брише три пати повторениот потпис на еден од членовите на Рецензентската комисија, објавен на страна 86;
- последната страна на Образецот 2, објавена на страна 94, се дополнува со имињата на членовите на Комисијата;
- во целиот текст на Рефератот, наместо шифрата 24120 на научната област треба да стои шифрата 21420.

Заради горенаведените исправки го доставуваме интегралниот лектуриран текст на Рефератот за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област Механика на флуиди и струјно технички системи на Машинскиот факултет во Скопје, за повторна објава.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ МЕХАНИКА НА ФЛУИДИ И СТРУЈНОТЕХНИЧКИ СИСТЕМИ НА МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет - Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 13.5.2020 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област механика на флуиди и струјнотехнички системи (21420), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-622/2, донесена на 28.5.2020, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Предраг Поповски, редовен професор во пензија на Машинскиот факултет во Скопје, д-р Валентино Стојковски, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје и д-р Зоран Марков редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област механика на флуиди и струјнотехнички системи (21420), на Машинскиот факултет во Скопје, во предвидениот рок се пријавил д-р Виктор Илиев, дипл.маш.инж.

3. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Виктор Илиев е роден на 2.4.1979, во Штип. Средно образование завршил во учебната 1997/1998 година во средното машинско училиште „Наум Наумовски Борче“ во Пробиштип. Со високо образование се стекнал на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на Машинскиот факултет. Дипломирал на 29.10.2002 година, со просечен успех 8,74. Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2002/2003 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Машинскиот факултет во Скопје. Студиите ги завршил во март 20011 година, со просечен успех 9,8. На 18.3.2011 година го одбранил магистерскиот труд на тема: *Анализа на влијанието на нестационарните појави во доводните органи и агрегатите на хидроенергетските објекти при преодните режими*.

Докторска дисертација пријавил на 26.12.2011 година на Машинскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: *Нестационарни појави во доводно-одводните органи на при преодните режими на реверзибилна Францис турбина* ја одбранил на 19.6.2015 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Предраг Поповски, проф. д-р Александар Гајиќ, проф.д-р Валентино Стојковски, проф. д-р Урош Караџиќ и проф. д-р Зоран Марков. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од научната област механика на флуиди и струјнотехнички системи.

Во моментот е доцент на Институтот за хидраулично инженерство и автоматика на Машинскиот факултет во Скопје. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1110 од 2.11.2015 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 947 од 1.9.2008 година, бр. 1012 од 15.7.2011 година, бр.1076 од 2.5.2014 година и бр.1110 од 2.11.2015 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

4. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Машински факултет, кандидатот д-р Виктор Илиев изведува настава и вежби на прв и втор циклус студии на неколку студиски програми на Машинскиот факултет во Скопје.

Кандидатот бил ментор на 7 (седум) дипломски трудови.

Кандидатот учествувал како член во комисија за одбрана на 14 (четиринаесет) дипломски трудови, 2 (два) магистерски труда и на 1 (една) докторска дисертација.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 2) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Д-р Виктор Илиев има објавено вкупно 10 научни трудови од соодветната научна област, од кои 1 научен труд објавен во научно списание индексирано во електронска база на списанија Ebsco, 7 труда во меѓународни научни публикации и 2 труда во зборници од научни собири.

Д-р Виктор Илиев бил раководител на 2 национални научни проекта, а учествувал во 1 меѓународен научен проект и во 1 национален научен проект.

Називите на трудовите, проектите и сл. се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 3/член 4) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Виктор Илиев активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Институтот за хидраулично инженерство и автоматика.

Кандидатот д-р Виктор Илиев остварил експертски активности како раководител и учесник во 36 проекти во соработка со факултетите и стопанството, како и со елаборати како технички извештаи од нив.

Д-р Виктор Илиев е раководител на Лабораторијата за механика на флуиди и хидраулични машини при Институтот за хидраулично инженерство и автоматика на Машинскиот факултет во Скопје во периодот од 15.9.2016 до денес. Во овој период, Лабораторијата која ја води е осовремена и целосно функционална за потребите на наставната, истражувачката и апликативната дејност на Факултетот. Треба да се напомене дека во овој период се воспоставени две нови истражувачки инсталации – инсталација за испитување на објекти во воздушен тунел и инсталација за испитување на нестационарните појави (хидрауличен удар) кај некомп्रेसибилните флуиди, како и една нова инсталација за едукативна намена со која се опфатени појавите на хидраулички загуби во системите. При тоа, Комисијата ја потенцира исклучителната лична заложба на кандидатот во овој процес, кој е промотор на идејата и реализацијата, а со што се придонесува во унапредување на наставниот процес и создавањето на поквалитетен кадар и подигнување на знаењата од практичната настава кај идните дипломирани машински инженери, студентите на постдипломските студии, но и кај помладиот соработнички кадар на Машинскиот факултет во Скопје.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во промотивните активности на Факултетот, како и во работата на стручни комисии и работни групи при Машинскиот факултет во Скопје.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 5) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Оценка за самоевалуација

Кандидатот д-р Виктор Илиев, на 27.11.2017 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Машинскиот факултет во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и повеќегодишното лично познавање на кандидатот преку соработката во наставната, истражувачката и апликативната работа, Рецензентската комисија високо ја вреднува и позитивно ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Виктор Илиев. Треба да се истакне дека кандидатот во континуитет се усовршува и се развива преку учество на меѓународни симпозиуми и конференции.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Виктор Илиев поседува образовни, научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,

ги исполнува сите услови да биде избран во звањето **вонреден професор** во научната област механика на флуиди и струјнотехнички системи (21420).

Според гореизнесеното, Комисијата има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, д-р Виктор Илиев да биде избран во звањето **вонреден професор** во научната област механика на флуиди и струјнотехнички системи (21420).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Предраг Поповски, с.р.

Машински факултет – Скопје

Проф. д-р Валентино Стојковски, с.р.

Машински факултет – Скопје

Проф. д-р Зоран Марков, с.р.

Машински факултет – Скопје

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Виктор Иван Илиев
(име, татково име и презиме)

Институција: Машински факултет – Скопје, Институт за хидраулично
инженерство и автоматика
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: 21420 МЕХАНИКА НА ФЛУИДИ И СТРУЈНО ТЕХНИЧКИ СИСТЕМИ

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,74 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,8 Просечниот успех изнесува 9,27 за интегрираните студии.	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: 24120 механика на флуиди и струјнотехнички системи, поле: техничко-технолошки науки, подрачје: машинство.	ДА
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирano во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (1) 1. Назив на научното списание: American Journal of Engineering Research 2. Назив на електронската база на списанија: EBSCO 3. Назив на трудот: <i>Numerical and Experimental Investigation of Airfoil Performance in a Wind Tunnel</i> 4. Година на објава: 2020	
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји (1) 1. Назив на зборникот: Book of proceedings of 8th Mediterranean conference on embedded computing 2. Назив на меѓународниот собир: 8th Mediterranean conference on embedded computing (MECO 2019)	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3. Имиња на земјите: USA, UAE, Montenegro, Qatar, Greece, Serbia, Slovenia, UK, Italy, Albania, Cyprus, Austria, Czech Republic, Ukraine, Russia, Sweden, Finland, Spain, Australia, Turkey, Slovakia, Croatia, B&H, France, Egypt, Germany, Lebanon, Israel 4. Наслов на трудот: <i>Real-time positioning and data collecting system for aerodynamic profiles</i> 5. Година на објава: 2019 (2) 1. Назив на зборникот: Book of proceedings of 14th International conference on accomplishments in Mechanical and Industrial engineering 2. Назив на меѓународниот собир: 14th International conference on accomplishments in Mechanical and Industrial engineering (DEMI 2019) 3. Имиња на земјите: B&H, Serbia, Montenegro, Germany, Russia, Slovenia, Romania, Croatia, Norway, China, United Kingdom, Greece, Bulgaria, USA, Macedonia, Turkey. 4. Наслов на трудот: <i>Analysis of the pressure distribution around NACA 0015 airfoil in open wind tunnel</i> 5. Година на објава: 2019 (3) 1. Назив на зборникот: Book of proceedings of 18th Symposium on Thermal Science and engineering of Serbia 2. Назив на меѓународниот собир: 18th Symposium on Thermal Science and engineering of Serbia 3. Имиња на земјите: Greece, Croatia, Macedonia, Montenegro, Slovenia, Bulgaria, B&H, Finland, Hungary, Russia, Italy, Romania 4. Наслов на трудот: <i>Influential parameters in the Investigation of pressure pulsations in a Pump-Turbine Draft Tube</i> 5. Година на објава: 2017 (4) 1. Назив на зборникот: Book of proceedings of XXXIII medzunarodno savetovanje Energetika 2017 2. Назив на меѓународниот собир: XXXIII medzunarodno savetovanje Energetika 2017 3. Имиња на земјите: England, Germany, Romania, Czech Republic, Serbia, Montenegro, B&H, Macedonia, Russia, 4. Наслов на трудот: <i>Dynamic phenomena analysis in a low head Francis turbine</i> 5. Година на објава: 2017	
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: 17.11.2015 година; Билтен бр. 1110 од 2.11.2015	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Виктор Иван Илиев

(име, татково име и презиме)

Институција: Машински факултет – Скопје, Институт за хидраулично
инженерство и автоматика

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: 21420 МЕХАНИКА НА ФЛУИДИ И СТРУЈНО ТЕХНИЧКИ СИСТЕМИ

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на предавања на прв циклус	7,4
1.1	Системи за водоснабдување и наводнување (2018/2019, 2019/2020)	1,2
1.2	Енергетски цевководни системи (2019/2020)	1,2
1.3	Хидраулични машини и компоненти (2018/2019, 2019/2020)	2,4
1.4	Основи на турбомашини (2017/2018, 2018/2019, 2019/2020)	1,8
1.5	Гасификациски системи (2017/2018, 2018/2019, 2019/2020)	1,8
2	Одржување на вежби на прв циклус	60
2.1	Механика на флуиди (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019)	10,8
2.2	Основи на турбомашини (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019)	4,8
2.3	Хидроцентрали (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019)	4,8
2.4	Гасификациски системи (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019)	4,8
2.5	Хидраулични машини (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019)	4,8
2.6	Хидраулични волуменски машини (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020)	6,0
2.7	Хидраулични машини и компоненти (2018/2019, 2019/2020)	2,4
2.8	Струјнотехнички мерења (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020)	6,0
2.9	Системи за водоснабдување и наводнување (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020)	6,0
2.10	Струјнотехнички експерименти и симулации (2015/2016)	1,2
2.11	Енергетски цевководни системи (2019/2020)	1,2
2.12	Менаџмент на хидроенергетски системи (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020)	6,0
2.13	Проектирање на пумпи и пумпни станици (2015/2016)	1,2
3	Одржување на предавања на втор циклус	7,5
3.1	Мерење, мониторинг и обработка на податоци (2017/2018, 2018/2019, 2019/2020)	4,5

3.2	Инженерско експериментирање (2019/2020)	1,5
3.3	Одбрани поглавја од системи и опрема во автоматика и флуидно инженерство (2019/2020)	1,5
4	Одржување на вежби на втор циклус	6,0
4.1	Мерење, мониторинг и обработка на податоци (2017/2018, 2018/2019, 2019/2020)	3,6
4.2	Инженерско експериментирање (2019/2020)	1,2
4.3	Одбрани поглавја од системи и опрема во автоматика и флуидно инженерство (2019/2020)	1,2
5	Консултации со студенти	3,2
5.1	Консултации со студенти, 2015/2016	0.64
5.2	Консултации со студенти, 2016/2017	0.64
5.3	Консултации со студенти, 2017/2018	0.64
5.4	Консултации со студенти, 2018/2019	0.64
5.5	Консултации со студенти, 2019/2020	0.64
6	Ментор на дипломска работа (7)	1,4
7	Член на комисија за оцена и одбрана на дипломска работа (14)	1,4
8	Член на комисија за оцена и одбрана на докторски труд (1)	0,7
9	Член на комисија за оцена и одбрана на магистерски труд (2)	0,6
	Вкупно	86,8

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Раководител на национален научен проект	12,0
1.1	Развој и испитување на нови прототипови на прочистувачи на воздух, ВАУРОН, поддржано од Фонд за иновации, јуни – јули 2019	6,0
1.2	Испитување на карактеристики на индустриски прочистувач на воздух, МУЛТИМЕДИА Скопје, поддржано од Фонд за иновации, мај 2020.	6,0
2.	Учесник во национален научен проект	3,0
2.1	Структурна анализа и синтеза на системите за управување и регулација кај малите хидроцентрали, раководител на проект проф. д-р Лазе Трајковски, 2016-2017, национален научноистражувачки проект, МФС - Скопје.	3,0
3	Учесник во меѓународен научен проект	5,0
3.1	Safe Cross-Border Transportation of Hazardous Materials: Orphan Radioactive Sources (STRASS), раководител на проект проф. д-р Даме Димитровски, меѓународен научно-истражувачки проект, МФС-Скопје. 2018-2020.	5,0
4	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank,	4,0

	или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
4.1	V. Iliev, M. Lazarevikj, V. Aleksoski: Numerical and Experimental Investigation of Airfoil Performance in a Wind Tunnel, American Journal of Engineering Research, e-ISSN: 2320-0847 p-ISSN : 2320-0936, Volume-9, Issue-4, pp-119-124, EBSCO Indexed , April 2020.	4,0
5	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	22,0
5.1	B. Janoski, V. Aleksoski, M. Lazarevikj, V. Iliev ,: “Experimental investigation of airfoil pressure coefficients in a wind tunnel, 32th International Symposium “ENERGETICS 2020”, Zlatibor, Serbia, June, 2020.	3,0
5.2	V. Iliev , M. Lazarevikj, Zoran Markov: Analysis of the pressure distribution around NACA 0015 airfoil in open wind tunnel, 14th International Conference on Accomplishments in Mechanical and Industrial Engineering, pp.261-266, 24-25 May 2019.	4,0
5.3	E. Zaev, D. Babunski, D. Trajkovski, V. Iliev , L. Trajkovski: Real-time positioning and data collecting system for aerodynamic profiles, 8th Mediterranean Conference on Embedded Computing MECO2019, pp.436-439, Budva, Montenegro June 10-14, 2019.	3,0
5.4	Z. Markov, V. Iliev , P. Popovski, A. Gajic: “Influential parameters in the Investigation of pressure pulsations in a Pump-Turbine Draft Tube, 18th Symposium on Thermal Science and Engineering of Serbia, pp.667-677, Sokobanja, October 17-20, 2017.	3,0
5.5	V. Iliev , B. Popovski, Z. Markov, P. Popovski,: “ Dynamic phenomena analysis in a low head Francis turbine”, 33th International Symposium “ENERGETICS 2017”, pp.392-400, Zlatibor, March 28-31, 2017.	3,0
5.6	Z. Kostikj, V. Stojkovski, V. Iliev , F. Stojkovski,: Control system at the run-of-river SHPP by inlet turbine pressure vs elevation of the water at the intake, XXXIV savetovanju ENERGETIKA 2018, pp.366-371, Zlatibor, 27.03.- 30.03.2018	3,0
5.7	V. Iliev , A. Gajic, Z. Markov, P. Popovski,: “Analysis of dynamic behaviour of reversible Francis turbine during the transient operational regimes”, 32th International Symposium “ENERGETICS 2016”, pp. 274-279, Zlatibor, Serbia, March 22-25, 2016.	3,0
6	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир	3,0
6.1	V. Iliev , A. Gajic, Z. Markov, P. Popovski,: Transient analysis of a reversible hydropower plant, International Conference Energy and Ecology Industry, pp.43-48, Belgrade, Serbia, October,10-13, 2018.	1,2
6.2	U. Karadzic, V. Iliev , A. Bergant,: Fluid structure interaction in small-scale pipeline apparatus, International Conference Energy and Ecology Industry, pp.49-56, Belgrade, Serbia, October,10-13, 2018.	1,8
	Вкупно	49,0

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт	20,0

	наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија	
1.1	Контролни мерења на линија за поцинкување во ладилна кула (<i>Прва фаза</i>), ArcelorMittal, Скопје, ЦИРКО, јули 2016	1,0
1.2	Анализа за зголемување на ладилниот капацитет на линија за поцинкување во кула за ладење (<i>Втора фаза</i>), ArcelorMittal, Скопје, август 2016.	1,0
1.3	Технички извештај за избор на мерач на проток на тешко масло за ложење – мазут во РЕК Битола, ЕЛЕМ, Машински факултет – Скопје, јули 2017.	1,0
1.4	Избор и дефинирање на технички карактеристики на нов вентилатор со фреквентна регулација на бројот на вртежи, Сушара за печурки – Слога 88, Радовиш, јуни 2017.	1,0
1.5	Извештај бр.1 за текот на изградба на МХЕ Крива Река, ProCredit Bank-Скопје, ЦИРКО, мај 2018.	1,0
1.6	Варијантни решенија за реконструкција на лабиритски прстени на Францис турбина во ХЕ Врбен – технички извештај, ХЕС Маврово, Машински факултет – Скопје, ноември 2018.	1,0
1.7	Мерење и определување на хидрауличната карактеристика на цевководот за МХЕ Модрич, ХЕС Црн Дрим, Струга, јануари 2018.	1,0
1.8	Увид на репарација и дефектажа за настаната состојба на цевковод од јеловски сифон ХЕС Маврово - технички извештај, ЕЛЕМ, Машински факултет – Скопје, септември 2018.	1,0
1.9	Report No.3 for SHPP Kriva Reka-Project appraisal document, ProCredit Bank-Скопје, CIRKO, December, 2018.	1,0
1.10	В.Стојковски, З.Костиќ, В.Илиев, М.Лазаревиќ, Ф.Стојковски: Контролни мерења на експлоатационите карактеристики на пумпните агрегати поставени во надградениот и реконструиран систем од ПС во Топлана Исток, работено за Балкан Енерџи Груп – Скопје, септември 2018	1,0
1.11	Проектна задача за изработка на проектна документација за изградба и реконструкција на системот за греење/ладење и воведување на инсталација за природен гас во нова котлара, Национална установа Центар за култура „Трајко Прокупиев“, Куманово, февруари 2019.	1,0
1.12	Надоградување на системот за климатизација на машинската зграда (командна просторија) во ХЕЦ Козјак - технички извештај, ЕЛЕМ, Машински факултет – Скопје, април 2019.	1,0
1.13	Преодни појави при зголемен доток во ХЕЦ Врбен - технички извештај, ЕЛЕМ, Машински факултет – Скопје, април 2019.	1,0
1.14	Надзорен инженер за изградба на машински инсталации, BAUMER, фабрика за производство на сензори, ТИРЗ: Скопје 1, мај 2019.	1,0
1.15	Анализа на резултатите од дефектажа и препорака за санација на цевководот на јеловски сифон - технички извештај, ЕЛЕМ, Машински факултет – Скопје, декември 2019.	1,0

1.16	Мерење на распределбата на протокот на вода во доводните цевководи од погонот на Арцелор Миттал-Скопје, (МФС), март 2019.	1,0
1.17	В.Стојковски, В.Илиев, М.Лазаревиќ, Ф.Стојковски: Дефинирање на хидрауличката и енергетската карактеристика на цевководот од системот извор Студенчица, работено за Спектар Термо – Скопје, технички извештај, јули 2019	1,0
1.18	В.Стојковски, В.Илиев, Ф.Стојковски: Хидраулички услови за распределба на рециркулационото струење на воздухот во командна и моторна сала на петостан, работено за Арцелор Миттал – Скопје, технички извештај, ноември 2019	1,0
1.19	В.Стојковски, В.Илиев, Ф.Стојковски: Хидраулички услови за воспоставувањена проточно струење на воздухот во моторна сала на петостан, работено за Арцелор Миттал – Скопје, технички извештај, ноември 2019	1,0
1.20	В.Стојковски, З.Костиќ, З.Марков, В.Илиев, М.Лазаревиќ: Изработка на стручно мислење со предлог техничко решение за мерење проток на вода во ПС Довлецик, Тех.бр. ИР-01-4/2020, мај 2020	1,0
2	Основен проект – одговорен проектант	20,0
2.1	Основен проект за реконструкција на пумпна станица, Аеродром Александар Велики – Скопје, ЦИРКО, декември 2015	4,0
2.2	Техничка документација (основен проект) за изградба на воздушен тунел (аеротунел) за подзвучно струење на воздух, Машински факултет - Скопје, јуни 2016.	4,0
2.3	Основен проект за водоснабдување, наводнување и термо-технички инсталации за оранжерии/пластеници П, ТОМАТО LIDER – г.Подлог, Кочани, јуни 2018.	4,0
2.4	Основен проект за гасоводна инсталација од МРС до котлара и реконструкција на системот за греење со предвидување на нова котлара на гас, Општина Чаир, јуни 2019.	4,0
2.5	Основен проект за реконструкција на котлара за греење со пренамена и воведување на течен нафтен гас (ТНГ), Здравствен дом “Нада Михајлова” – Пробиштип, април 2020.	4,0
3	Основен проект – учесник	6,0
3.1	В.Стојковски, З.Костиќ, Д.Бабунски, В.Илиев, Ф.Стојковски: Проект: Снабдување со технолошка вода во топла валавница: Систем за рециркулација на технолошката вода во погонот ВДЛ Макстил-Скопје, тех.бр. ИП-01/16, јуни 2016	2,0
3.2	В.Стојковски, З.Костиќ, Д.Бабунски, Е.Заев, В.Илиев, Ф.Стојковски: Проект: Снабдување со технолошка вода во погон Челичарница: Систем за рециркулација на технолошката вода во погонот Челичарница Макстил-Скопје, тех.бр. ИП-01/17, јули 2017	2,0
3.3	В.Стојковски, В.Илиев, Ф.Стојковски. Проектно решение за системот за ладење на вертикалните столбчиња во системот од печка-1 во погон Топла валавница, работено за Макстил-Скопје, јануари 2020	2,0
4	Ревизија – одговорен ревидент	4,0
4.1	Ревизија на проект за реконструкција и ревитализација на мернорегулациона опрема во ХПВ, ЕЛЕМ Енергетика, Машински факултет Скопје, јули 2018.	1,0

4.2	Ревизија на проектна документација – Гасоводна инсталација, котлара на гас и топловодно фенкојлерско греење, Фабрика за производство на електрична опрема за осветлување, ДПТУ Џемдал Лајтинг Еуропа, април 2019	1,0
4.3	Ревизија на основен проект машинство: гасоводни и термотехнички инсталации, BAUMER, фабрика за производство на сензори, ТИРЗ: Скопје 1, март 2019	1,0
4.4	В.Илиев, И.Шешо, Техничка контрола-ревизија на основен проект „Греење, ладење и вентилација за простор за токсиколошка лабораторија“, Судска медицина, Медицински факултет – Скопје, јануари 2020	1,0
5	Идеен проект – учесник	2,0
5.1	В.Стојковски, Д.Бабунски, В.Илиев, Ф.Стојковски, М.Лазаревиќ: Идејно решение за сопствен систем за рециркулациона технолошка вода во погонот валавница во Арчелор Миттал – Скопје, тех.бр. ИР-1/19, април 2019	1,0
5.2	Техничко решение за реконструкција на лабиринтски прстени на турбините на ХЕЦ Врбен - технички извештај, ЕЛЕМ, Машински факултет – Скопје, март 2019	1,0
6	Физибилиити-студија - учесник	3,0
6.1	З.Костиќ, В.Стојковски, В.Илиев, Ф.Стојковски: Физибилиити студија за енергетско искористување на водите во водоснабдителен систем Лукар-Неготино, работено за ЈП Комуналец – Неготино, 2016 година.	1,0
6.2	В.Стојковски, З.Костиќ, В.Илиев, М.Лазаревиќ и др. Физибилиити студија за одредување на оптимално решение за продолжување на експлоатациониот век на цевководот на РВ Студенчица-Кичево, тех.бр. ФС-0102/2020, март 2020	1,0
6.3	В.Стојковски, З.Костиќ, З.Марков, Д.Коруноски, В.Илиев, М.Лазаревиќ, Ф.Стојковски и др.: Физибилиити-студија за ревитализација на електро-машинска опрема во 5 (пет) мали хидроцентрали и далечинско управување и мониторинг врз нивната работа од системот на ЈП Стрежево-Битола, тех.бр. ФС-01-5/2020, јуни 2020	1,0
7	Учество во промотивни активности на Факултетот	2,0
7.1	Во 2016 година	0,5
7.2	Во 2017 година	0,5
7.3	Во 2018 година	0,5
7.4	Во 2019 година	0,5
8	Раководител на лабораторија Лабораторија за механика на флуиди и хидраулични машини при Институтот за хидраулично инженерство и автоматика на Машинскиот факултет во Скопје во периодот од 15.9.2016 до денес.	1,0
Дејности од поширок интерес		
1	Учество во комисии и тела на државни и други органи	3,0
1.1	Евалуација на пристигнати проекти за техничко одржување на објектите и инвестирање во нова опрема, - член на комисија, Министерство за култура, Скопје, Македонија, 2018, 2019, 2020.	3
2	Член на факултетска комисија	2,5
2.1	Комисија за попис (2016, 2017; 2018; 2019, 2020)	2,5
	Вкупно	63,50

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	86,80
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	49,00
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	63,50
Вкупно	199,30

Членови на Комисијата

Проф. д-р Предраг Поповски, с.р.
Машински факултет – Скопје
Проф. д-р Валентино Стојковски, с.р.
Машински факултет – Скопје
Проф. д-р Зоран Марков, с.р.
Машински факултет – Скопје

Прилог бр. 2

**РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) 21410 - ЗАВАРЕНИ
КОНСТРУКЦИИ НА МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, Институт за заварување и заварени конструкции, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 10.6.2020 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) 21410 - Заварени конструкции, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-690/2, донесена на 2.7.2020, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Добре Рунчев, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје, д-р Зоран Богатиноски, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје и д-р Марјан Гаврилоски, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област (дисциплина) 21410 - заварени конструкции, во предвидениот рок се пријави еден кандидат, д-р Филип Здравески, дипл.маш.инж.

5. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот доц. д-р Филип Здравески, дипл.маш.инж., е роден на 25.6.1985, во Скопје. Средно образование завршил во учебната 2003/2004 во СУГС гимназија „Раде Јовчевски-Корчагин“. Со високо образование се стекнал на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на Машинскиот факултет, насока: моторни возила. Дипломирал на 26.9.2008 година, со просечен успех 10,00 (десет).

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2008/2009 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Машинскиот факултет во Скопје, на студиската програма Материјали, заварување и конструктивно инженерство. Студиите ги завршил во октомври 2009 година, со просечен успех 10,00 (десет). На 7.10.2009 година го одбрал магистерскиот труд на тема: *Анализа на однесувањето на предзатегнати носечки структури за стаклени фасади под дејство на оптоварување од ветер*.

Докторска дисертација пријавил на 16.12.2013 година на Машинскиот факултет во Скопје. Темата за докторската дисертација е прифатена на 16. редовна седница на ННС одржана на 26.12.2013. Дисертацијата на тема: *Динамичко однесување на високи витки метални конструкции со вграден динамички апсорбер на вибрации под дејство на ветер* ја одбрал на 27.5.2015 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Димитри Козинаков, Машински факултет – Скопје, проф. д-р Иван Мицкоски, Машински факултет – Скопје, проф. д-р Зоран Богатиноски, Машински факултет – Скопје, проф. д-р Тале Герамитчиоски, УКЛО – Технички факултет – Битола и проф. д-р Марјан Гаврилоски, Машински факултет – Скопје. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од научната област технички науки.

На 22.12.2011 е вработен на Машинскиот факултет во Скопје како помлад асистент на Институтот заварување и заварени конструкции. На 15.8.2014 година, во Билтен бр. 1082 е објавен рефератот за избор во звањето асистент. На 4.9.2014 година е избран во звањето асистент на Институтот за заварување и заварени конструкции.

Во моментот е доцент на Институтот за заварување и заварени конструкции при Машинскиот факултет во Скопје. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1111 од 16.11.2015 година, а избран е во звањето доцент во научната област 21410 - заварени конструкции на 10.12.2015 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 1020 од 1.12.2011 година, бр. 1082 од 15.8.2014 година и бр. 1111 од 16.11.2015, како и вкупните научни,

стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

6. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Машински факултет –Скопје, кандидатот д-р Филип Здравески изведува вежби на прв циклус на сите студиските програми по предметите Машински материјали 1 и 2. Настава изведувал на студиските програми Материјали, спојување и конструктивно инженерство, Дизајн на конструкции и актуелната Материјали, процеси и иновации по предметите: Испитување на заварени врски и конструкции, Метални производи и Обликување и пресметка на конструкции. Кандидатот изведувал и теренска настава на горенаведените студиски програми. Исто така, настава изведувал на втор циклус на студиската програма Материјали, заварување и конструктивно инженерство по предметите: Одбрани поглавја од експериментални испитувања, Металографска анализа на металите, Испитување на машински материјали и конструкции.

Кандидатот бил ментор на 4 дипломски трудови.

Кандидатот учествувал како член во комисија за оцена и одбрана на 26 дипломски и 2 магистерски труда.

Научноистражувачка дејност

Д-р Филип Здравески има објавено вкупно 11 научни трудови од соодветната област, од кои 4 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 5 труда во меѓународни научни списанија со меѓународен уредувачки одбор и 2 труда во зборник од научен собир.

Кандидатот бил ментор на 1 магистерска, а во тек е ментор на студии на три кандидати.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Филип Здравески е вклучен во стручно-апликативната работа на Машинскиот факултет во Скопје, ЦИРКО ДООЕЛ – Скопје и како надворешен експерт на повеќе компании од земјава. Неговата стручно-апликативна дејност, главно, опфаќа анализа и испитување на материјалите во експлоатациони услови.

Д-р Филип Здравески е избран на 15.9.2016 година за раководител на Лабораторијата за дефектоскопија и металографија при Институтот за заварување и заварени конструкции.

Во периодот од 2016 до 2019 година, д-р Филип Здравески е назначен за секретар на меѓународното научно списание на Машинскиот факултет во Скопје.

Кандидатот д-р Филип Здравески остварил експертски активности и раководел над 30 проекти, вклучувајќи стручни мислења, испитување на материјали со и без разорување, анализи спроведени со метод на конечни елементи, експертска работа за усогласување на национални правилници за опрема под притисок и стручни елаборати / трудови за објекти од А-категорија.

Стручно усовршување во странство остварил со престој во Одобреното тело за обуки Институт за заварување Белград ДОО на Меѓународниот институт за заварување (IIW), со што се стекнал со стручна квалификација – меѓународен и европски инженер по заварување и знања од областа на испитување на материјалите со и без разорување.

Кандидатот Филип Здравески го основал струковото Здружение за унапредување на заварувањето „ЗАВАРУВАЊЕ МАКЕДОНИЈА“ – Скопје во 2016 година, и е негов претседател од неговото постоење. Преку Здружението, кандидатот има организирано неколку обуки од областа на испитување без разорување и техники на заварување.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на комисији и работни групи за промоција на Машинскиот факултет, за запишување на нови студенти и комисија за попис.

Кандидатот д-р Филип Здравески има дадено 3 стручни ревизии за содржината на трудови доставени од списанието Journal of Vibroengineering, со наслови: Constantine's tramway between traffic congestion in the urban areas and the passengers comfort affected by the noise and vibration, Influence of Projectile-barrel Coupling of Tank Firing on the Move и Decoupling optimization design of under-chassis equipment suspension system in high-speed EMU trains.

Во изборниот период, д-р Филип Здравески учествувал во изготвување и пријавување на 2 научни проекта на УКИМ: Подобрување на научноистражувачкиот и апликативен капацитет на

лабораторијата за металографија при ИЗЗК, 2018 година и Инструментирање на Шарпијево клатно-дигитално мерење на карактеристични величини на механика на лом и дијаграм на преодна температура, 2019 година.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Филип Здравески, во сите години, добива позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Машинскиот факултет во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Филип Здравески.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Филип Здравески поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето вонреден професор во научната област 21410 - заварени конструкции.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, **д-р Филип Здравески** да биде избран во звањето **вонреден професор во научната област 21410 - заварени конструкции.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Добре Рунчев, с.р.

Проф. д-р Зоран Богатиноски, с.р.

Проф. д-р Марјан Гаврилоски, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Филип Вангел Здравески

Институција: Машински факултет – Скопје, Институт за заварување и заварени конструкции

Научна област: 21410 - ЗАВАРЕНИ КОНСТРУКЦИИ

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 10,00 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: 21410 - заварени конструкции; поле: машинство; подрачје: техничко-технолошки науки.	ДА
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (1) 1. Назив на научното списание: Journal of Applied Engineering Science 2. Назив на електронската база на списанија: SCImago 3. Наслов на трудот: Glass-steel hybrid elements under four point bending test 4. Година на објава: 2015 (2) 1. Назив на научното списание: Journal of Applied Engineering Science 2. Назив на електронската база на списанија: SCImago 3. Наслов на трудот: Modeling of single-fillet lap joint in Solidworks Simulation 4. Година на објава: 2016 (3) 1. Назив на научното списание: Journal of Vibroengineering 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Investigation of self excited vibrations in tread brake unit for railway vehicles 4. Година на објава: 2016 (4) 1. Назив на научното списание: Journal of Machines	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Mathematical model of new type of train buffer made of polymer absorber-determination of dynamic impact curve for different temperatures 4. Година на објава: 2018	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови (1) 1. Назив на научното списание: Journal of Advanced Technologies and Materials 2. Меѓународен уредувачки одбор: 34 членови, Русија (1), Србија (13), Италија (2), Кипар (1), БиХ (1), Чешка (1), Велика Британија (2), Словачка (1), Полска (2), Финска (1), САД (2), Израел (1), Унгарија (1), Словенија (1), Германија (1), Португалија (1), С.Македонија (1), Шведска (1). 3. Наслов на трудот: Influence of cutting parameters on the quality of the cut surfaces of steel with laser beam 4. Година на објава: 2019	ДА
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји (1) 1. Назив на зборникот: Engineering technologies in manufacturing of welded constructions and products, SWB 2017. 2. Назив на меѓународниот собир: 9 th International scientific-professional conference SWB 2017. 3. Имиња на земјите: Хрватска, БиХ, Словенија, Словачка, Србија, САД, Црна Гора. 4. Наслов на трудот: Comparison of weld quality of unalloyed boiler steels obtained by changing arc process for the root pass. 5. Година на објава: 2017 (2) 1. Назив на зборникот: Engineering technologies in manufacturing of welded constructions and products, SWB 2019. 2. Назив на меѓународниот собир: 10 th International scientific-professional conference SWB 2017. 3. Имиња на земјите: Хрватска, БиХ, Словенија, Словачка, Србија, САД, Црна Гора. 4. Наслов на трудот: Influence of Cr content in steel 12X1MF on exploitation life of superheater pipes. 5. Година на објава: 2019.	ДА
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: 10.12.2015 година; Билтен бр.1111 од 16.11.2015 година.	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ****Кандидат: Филип Вангел Здравески****Институција: Машински факултет – Скопје****Научна област: 21410 - ЗАВАРЕНИ КОНСТРУКЦИИ****НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување предавања на прв циклус	6.600
1.1.	Обликување и пресметка на конструкции (2016/17 летен семестар, x1 час неделно – 1/2 семестар)	0.6
1.2	Обликување и пресметка на конструкции (2017/18 летен семестар, x1 час неделно – 1/2 семестар)	0.6
1.3	Обликување и пресметка на конструкции (2018/19 летен семестар, x1 час неделно – 1/2 семестар)	0.6
1.4	Дизајн на метални производи (2019/20 зимски семестар, x2 часа неделно)	1.2
1.5	Дизајн на опрема за спорт и рекреација (2019/20 зимски семестар, x1 час неделно – менторски)	0.6
1.6	Испитување на заварени врски и конструкции (2019/20 летен семестар, x2 часа неделно)	1.2
1.7	Дизајн на метални производи (2019/20 летен семестар, x2 часа неделно)	1.2
1.8	Опрема и роботика во заварувањето (2019/20 летен семестар, x1 час неделно – менторски)	0.6
2	Одржување вежби на прв циклус	38.250
2.1	Машински материјали 2 (2015/16 летен семестар, x8 часа неделно)	3.60
2.2	Машински материјали 1 (2016/17 зимски семестар, x4 часа неделно)	1.80
2.3	Конструирање и спојување (2016/17 зимски семестар, x1 час неделно-1/2 семестар)	0.45
2.4	Дизајн на метални производи (2016/17 зимски семестар, x2 часа неделно)	0.90
2.5	Материјали, технологии и испитување (2016/17 зимски семестар, x2 часа неделно)	0.90
2.6	Машински материјали 2 (2016/17 летен семестар, x8 часа неделно)	3.60
2.7	Испитување на заварени врски и конструкции (2016/17 летен семестар, x2 часа неделно)	0.90
2.8	Обликување и пресметка на конструкции (2016/17 летен семестар, x2 часа неделно)	0.90
2.9	Дизајн на метални производи (2017/18 зимски семестар, x2 часа неделно)	0.90
2.10	Машински материјали 1 (2017/18 зимски семестар, x4 часа неделно)	1.80
2.11	Материјали, технологии и испитување (2017/18 зимски семестар, x2 часа неделно)	0.90
2.12	Испитување на заварени врски и конструкции (2017/18 летен семестар, x2 часа неделно)	0.90
2.13	Машински материјали 2 (2017/18 летен семестар, x2 часа неделно)	3.60

2.14	Обликување и пресметка на конструкции (2017/18 летен семестар, x1 час неделно–менторски)	0.45
2.15	Дизајн на метални производи (2018/19 зимски семестар, x2 часа неделно)	0.90
2.16	Машински материјали 1 (2018/19 зимски семестар, x4 часа неделно)	1.80
2.17	Испитување на заварени врски и конструкции (2018/19 летен семестар, x2 часа неделно)	0.90
2.18	Обликување и пресметка на конструкции (2018/19 летен семестар, x1 час неделно–менторски)	0.45
2.19	Машински материјали 2 (2018/19 летен семестар, x8 часа неделно)	3.60
2.20	Дизајн на метални производи (2019/20 зимски семестар, x2 часа неделно)	0.90
2.21	Машински материјали 1 (2019/20 зимски семестар, x4 часа неделно)	1.80
2.22	Дизајн на опрема за спорт и рекреација (2019/20 зимски семестар, x1 час неделно–менторски)	0.450
2.23	Испитување на заварени врски и конструкции (2019/20 летен семестар, x2 часа неделно)	0.90
2.24	Машински материјали 2 (2019/20 летен семестар, x8 часа неделно)	3.60
2.25	Опрема и роботика во заварувањето (2019/20 летен семестар, x1 час неделно–менторски)	0.45
2.26	Дизајн на метални производи (2019/20 летен семестар, x2 часа неделно)	0.90
3	Консултации со студенти	3.494
3.1	Консултации со студенти 2015/16 година	0.908
3.2	Консултации со студенти 2016/17 година	0.940
3.3	Консултации со студенти 2017/18 година	0.480
3.4	Консултации со студенти 2018/19 година	0.584
3.5	Консултации со студенти 2019/20 година	0.582
4	Ментор на дипломска работа (4)	0.800
5	Член на комисија за оцена и одбрана на дипломска работа (26)	2.6
6	Одржување на теренска настава	1.2
7	Одржување на предавања на втор циклус	4.5
7.1	Одбрани поглавја од експериментални испитувања (2018/19 летен семестар, x2 часа неделно)	1.5
7.2	Металографска анализа на металите (2019/20 летен семестар, x2 часа неделно)	1.5
7.3	Испитување на машински материјали и конструкции (2019/20 летен семестар, x2 часа неделно)	1.5
8	Член во комисија за оцена и одбрана на магистерски труд (2)	0.6
	Вкупно	58.044

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е	10

	индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
1.1.	Trajanoska, B., Gavriloski V., Bogatinoski, Z., Zdraveski, F., 2015, Glass-steel hybrid elements under four point bending test, Journal of Applied Engineering Science, pp.141-146, vol. 13 (3) (SCImago JR)	3
1.2	Zdraveski, F., Bogatinoski, Z., Trajanoska, B., 2016, Modeling of single-fillet lap joint in Solidworks Simulation, Journal of Applied Engineering Science, pp. 21-27, vol. 14 (1) (SCImago JR)	4
1.3	H. Mickoski, I. Mickoski, M.Djidrov, F. Zdraveski, 2018, Mathematical model of new type of train buffer made of polymer absorber-determination of dynamic impact curve for different temperatures, Journal of Machines, vol.6 (4), 47 (Web of science and Scopus)	3
2	Труд со оригинални научни резултати објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	6.8936
2.1	Mickoski, H., Mickoski, I., Zdraveski, F., 2016, Investigation of self excited vibrations in tread brake unit for railway vehicles, Journal of Vibroengineering, pp.3881 3890, Vol. 18 (6) (Web of Science, IF 0.617)	6.8936
3	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	21.5
3.1	D.Runchev, F.Zdraveski, I.Ivanova, 2019, Influence of cutting parameters on the quality of the cut surfaces of steel with laser beam, Journal of Advanced Technologies and Materials, vol.44 (1), pp.21-26	4
3.2	Mojsovski, K., Zdraveski, F., 2017, Review of factors affecting optimal number of cavities for injection molding of polymers, Mechanical Engineering-Scientific Journal, pp.5-10, vol 35 (1)	4.5
3.3	Mojsovski, K., Zdraveski, F., 2017, Advantages of digital library for manufacturing injection molding tool over individual fabrication, Mechanical Engineering-Scientific Journal, pp.11-15, vol 35 (1)	4.5
3.4	Zdraveski, F., Donceva, E., 2016, Mathematical model of dynamic vibration absorber-response prediction and reduction,	4.5

	ANNALS-International Journal of Engineering, pp.31-36, vol.14 (1)	
3-5	Zdraveski, F., Mickoski, H., Petrevski, Z., 2016, Application of similitude laws for experimental investigations of dynamic properties of tall prototype steel structure, ANNALS-International Journal of Engineering, pp.25-30, vol.14 (2)	4.0
4	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	8.5
4.1	D. Runchev, F. Zdraveski, S. Gjorgjevikj, Comparison of weld quality of unalloyed boiler steel obtained by changing arc process for the root pass, Proceedings of 9th International scientific-professional conference SWB 2017, pp. 185	4.0
4.2	F.Zdraveski, D. Runchev, Influence of Cr content in steel 12X1MF on exploitation life of superheater pipes, Proceedings of 10th International scientific-professional conference SWB 2019, pp.305	4.5
	Вкупно	46.8936

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија	31
1.1	Испитување на капак изработен од композитен материјал зајакнат со стаклени влакна Ф500 мм, Технички извештај за Институт за современи композити и роботика според барање од 15.2.2016, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, април 2016	1
1.2	Испитување на плочести епрувети од композитни цевки зајакната со стаклени влакна и карбонски влакна, Технички извештај за Институт за современи композити и роботика според барање од 17.4.2016, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, мај 2016	1
1.3	Одредување на механички особини на челични банкини и анализа со метод на конечни елементи, Технички извештај за Стар-М Инженеринг според барање од 12.11.2016, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, декември 2016	1
1.4	Испитување на заварени врски на метален контејнер за отпад и дебелина на цинкова превлека, Технички извештај за Стар-М Инженеринг според барање од 12.11.2016, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, декември 2016	1
1.5	Одредување на носивост на морнарски скали-потврда на механичките особини на јажето и степениците, Технички извештај за НОДИ КОМПАНИ според барање од 10.5.2017, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, јули 2017	1
1.6	Одредување на носивост на CD-профили од поцинкуван лим за спуштен плафон од гипс-картон-механички испитувања, Технички извештај за НОДИ КОМПАНИ според барање од 10.5.2017, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, јули 2017	1
1.7	Определување на хемиски состав, состојба на термичка обработка, тврдост и препорака за термичка обработка на бетонски шајки, Технички извештај за ТЕРМОСТИЛ ДООЕЛ Винаца според барање	1

	од 27.7.2017, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, ноември 2017	
1.8	Споредба на механичките особини на две алуминиумски одливки, Технички извештај за ЛАПЛАСТ-КОМ според барање од 20.11.2017, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, ноември 2017	1
1.9	Одредување на длабочина на нитриран слој кај алатни челици, Технички извештај за РУЕН ИНОКС АУТОМОБИЛЕ Кочани, Технички извештај според барање од 29.11.2017, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, декември 2017	1
1.10	Одредување на фазите кај композити зајакнати со карбонски влакна-процесирање на микрофотографии, Технички извештај за Институт за современи композити и роботика според барање од 11.3.2018, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, март 2018	1
1.11	Одредување на хемиски состав и квалитет на пониклуван слој на челичен контејнер за електроника, Технички извештај за СМЕЛТИНГ Скопје според барање од 21.6.2018, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, јуни 2018	1
1.12	Отстранување на на магнетизам кај спој на штуцер со стоп вентил на висок притисок на турбина блок 1, Извештај бр.01-07/18-БТ (РЕК БИТОЛА), Машински факултет – Скопје, Ф. Здравески	1
1.13	Техничка анализа на топлотно-звучна изолација на турбина блок 1- мерење и загуби, Извештај бр.03-09/18-БТ (РЕК БИТОЛА), Машински факултет Скопје, Ф. Здравески, Д. Ташевски	1
1.14	Техничка анализа на топлотно-звучна изолација на турбина блок 1- препораки, Извештај бр.01-10/18-БТ (РЕК БИТОЛА), Машински факултет – Скопје, Ф. Здравески, Д. Ташевски	1
1.15	Мерење на дебелина на слој на нитро-цементација на чаури со фланша со ознаки PF 43-1 и F 43-2 за WABTES M3T AD Скопје, Технички извештај бр.30/19, Д. Козинаков, Ф. Здравески, ЦИРКО ДООЕЛ Скопје	1
1.16	Контролно мерење на тврдина на чаури со фланша за WABTES M3T AD Скопје, Технички извештај бр.07/19, Д. Козинаков, Ф.Здравески ЦИРКО ДООЕЛ Скопје	1
1.17	Позитивна идентификација на материјал на цевка со Ф32х5 доставена од РЕК БИТОЛА/Интертехна импорт-експорт ДООЕЛ Битола, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, 31.10.2019	1
1.18	Извештај за металграфско испитување на завртка доставена од РИД ДООЕЛ Скопје, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, 6.2.2020	1
1.19	Извештај за извршени испитувања на челични топки за дробење на руда по нарачка 464/08/2019 од ДПТУ БУЧИМ ДОО, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, 10.9.2019	1
1.20	Извештај за извршени испитувања на челични топки за дробење на руда по нарачка620/11/2019 од ДПТУ БУЧИМ ДОО, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, 25.11.2019	1
1.21	Технички извештај за причина за дефект на КПП-1, Блок 1 настанат на 31.1.2019, Извештај бр.04-02/19-БТ (РЕК БИТОЛА), Машински факултет Скопје, Ф.Здравески, 19.2.2019	1
1.22	Извештај за извршени испитувања и оценка на состојба на цевки од конвективен парен прегревач (КПП) на Блок 1, РЕК БИТОЛА, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, 28.10.2019	1
1.23	Извештај за извршени испитувања и оценка на состојба на мартензитни цевки марка 12X11B2MФ од меѓу-парен прегревач (КПП 2) на Блок 2 (РЕК БИТОЛА), МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, ноември 2018	1

1.24	Мерење на модул на еластичност Е и затезна јакост на епрувети од јаглородни композити, Технички извештај за Институт за современи композити и роботика, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, 5.6.2019	1
1.25	Мерење на модул на еластичност Е и затезна јакост на епрувети од јаглородни композити, Технички извештај за Институт за современи композити и роботика, МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески, 5.9.2019	1
1.26	Оценка на преостанат ресурс на паровод и котел кај Блок 2 во РЕК Битола септември 2018 година, за МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески	1
1.27	Оценка на преостанат ресурс на паровод и котел кај Блок 3 во РЕК Битола октомври 2018 година, за МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески	1
1.28	Оценка на преостанат ресурс на елементи од турбина K235-130-3М Блок 1 во РЕК Битола ремонт јун-јул. 2018 година, за МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески	1
1.29	Оценка на преостанат ресурс на елементи од турбина K235-130-3М Блок 2 во РЕК Битола ремонт септември-октомври 2019 година, за МИТ КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопје, Ф. Здравески	1
1.30	Студија за проценка на преостанатиот работен век на WB Котлите во ЕСМ, Подружница „Енергетика“ - Скопје, ЦИРКО ДООЕЛ Скопје, Р. Филкоски, Д. Ташевски, Ф. Здравески, И. Шешо, февруари 2020 година	1
1.31	Еднодневна обука за испитување со ултразвук на Машинскиот факултет во Приштина, Р Косово, одржана на 14 декември 2017 год, друштво ЗУЗМ, главен предавач: Ф. Здравески	1
2	Член во комисија за изработка на измени и дополнувања на закон; изработка на подзаконски акт	6
2.1	Изработка на нов усогласен Правилник за оценка на сообразност на опрема под притисок со директивата 2014/68/EU (EuropeAid/1387/DH/SER/MK)	2
2.2	Изработка на нов усогласен Правилник за оценка на сообразност на преносна опрема под притисок со директивата 2010/35/EU (EuropeAid/1387/DH/SER/MK)	2
2.3	Изработка на нов усогласен Правилник за оценка на сообразност на едноставни садови под притисок со директивата 2014/29/EU (EuropeAid/1387/DH/SER/MK)	2
3	Учество во промотивни активности на Факултетот	2.5
3.1	Во 2016 година	0.5
3.2	Во 2017 година	0.5
3.3	Во 2018 година	0.5
3.4	Во 2019 година	0.5
3.5	Во 2020 година	0.5
4	Раководител на лабораторија	1
4.1	Раководител на Лабораторија за металографија и дефектоскопија	1
Дејности од поширок интерес		
5	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание	1
5.1	Секретар на списанието на Машинскиот факултет во Скопје	1
6	Претседател на здружение поврзано со струката	2
6.1	Претседател на Здружението за унапредување на заварувањето ЗАВАРУВАЊЕ МАКЕДОНИЈА	2

7	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	2.5
7.1	Проект – УКИМ: Подобрување на научно-истражувачкиот и апликативен капацитет на лабораторијата за металологија при ИЗЗК, 2018 година	1.0
7.2	Проект – УКИМ: Инструментирање на Шарпиево клатно-дигитално мерење на карактеристични величини на механика на лом и дијаграм на преодна температура, 2019 година	1.0
7.3	Проект – УКИМ: Техно-економска и еколошка анализа на потенцијалот за имплементација на обновливи извори на енергија во систем за централно топловодно греење во урбана средина, 2020 година	0.5
8	Член на факултетска комисија	2.5
8.1	Пописна комисија во 2016 година	0.5
8.2	Пописна комисија во 2017 година	0.5
8.3	Пописна комисија во 2018 година	0.5
8.4	Пописна комисија во 2019 година	0.5
8.5	Пописна комисија во 2020 година	0.5
	Вкупно	47.5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	58,0440
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	46,8936
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	47,5000
Вкупно	152,4376

Членови на Комисијата

Проф. д-р Добре Рунчев, с.р.
 Проф. д-р Зоран Богатиноски, с.р.
 Проф. д-р Марјан Гаврилоски, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОРНА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ЗАВАРЕНИ КОНСТРУКЦИИ НА МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, објавен во весниците „Утрински весник“ и „Коха“ од 10.6.2020 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област заварени конструкции (21410), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-693/2, донесена на 2.07.2020 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Зоран Богатиноски, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје, д-р Марјан Гаврилоски, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје и д-р Владимир Георгиевски, редовен професор во пензија од Машинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област заварени конструкции, во предвидениот рок се пријави д-р Бојана Хаџиева, дипл.маш.инж.

7. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Бојана Хаџиева, дипл.маш.инж., е родена на 12.2.1986 год., во Скопје. Средно образование завршила во ДСУ Гимназија „Орце Николов“ во 2004 година. Со високо образование се стекнала на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, на Машинскиот факултет во Скопје. На овој Факултет дипломирала на 15.9.2008 година, со просечен успех 9,74.

Во учебната 2008/2009 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Машинскиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила на 1.7.2010 година, со просечен успех 10,0. На 13.4.2011 година го одбрала магистерскиот труд на тема: *Нумеричко моделирање и анализа на заварени врски*.

Докторска дисертација пријавила на 27.1.2014 година на Машинскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: *Определување на механичките карактеристики на конструктивни хибридни плочести елементи од челик и стакло* ја одбрала на 20.8.2015 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Виктор Гаврилоски (ментор), проф. д-р Зоран Богатиноски и проф. д-р Димитри Козинаков, сите од Машинскиот факултет во Скопје, проф. д-р Петар Цветановски, од Градежниот факултет во Скопје и проф. д-р Стојанче Нусев, од Техничкиот факултет во Битола. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки во научно поле на истражување: техничко-технолошки науки и подрачје на истражување: машинство.

Во 2011 год., со Одлука на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, кандидатката е избрана во соработничко звање – асистент на 4.11.2011 год. Во 2014 год, со Одлука на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, избрана е во соработничко звање – асистент по втор пат на 4.9.2014 год.

Во декември 2015 година, со Одлука од Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје е избрана во наставно-научно звање – доцент, позиција на која работи до денес на Институтот за заварување и заварени конструкции. Рефератот за избор во ова звање е објавен во Билтен бр. 1111 од 16.11.2015 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 951 од 3.11.2008 година, бр. 1016 од 3.10.2011 година, бр. 1080 од 1.7.2014 година и бр. 1111 од 16.11.2015 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

8. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Машински факултет – Скопје, кандидатката д-р Бојана Хаџиева, дипл.маш.инж., изведува вежби на прв циклус студии на сите студиски програми на Машинскиот факултет во Скопје. Во склоп на програмите за студирање на првиот циклус студии, кандидатката учествувала во подготовка и реализирање на предавањата на предмети кои ги покрива Институтот за заварување и заварени конструкции: Дизајн и пресметка на композитни конструкции и Носечки метални конструкции, како и во реализација на вежбите на голем број предмети: Машински материјали 1, Машински материјали 2, Конструкции и спојување, Дизајн на носечки конструкции и Проектирање за сигурност, како и други предмети дадени во табелата, прилог на овој Реферат. Во рамките на наставната дејност, учествувала и во подготовка на интерни скрипти за вежби по предметите: Машински материјали 1 и Машински материјали 2, интерни скрипти од предавања за предметите: Техничка документација и стандарди за заварување и Заварени конструкции и опрема во процесна индустрија, како и подготовка на нов предмет, Нумеричко моделирање на конструкции.

Кандидатката учествувала како член во комисија за одбрана на 9 дипломски работи и како член во комисија за оцена и одбрана на 2 магистерски труда. Досега, била ментор на 2 дипломски работи.

Научноистражувачка дејност

Д-р Бојана Хаџиева, дипл.маш.инж., има објавено вкупно 7 научни трудови од областа на заварените конструкции, од кои 1 труд во научно списание кое има импакт-фактор, 2 труда во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, 2 труда во научно списание со меѓународен уредувачки одбор, 2 труда во зборници на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор, како и едно учество на научен/стручен собир во постерска сесија.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Бојана Хаџиева, дипл.маш.инж., активно е вклучена во стручно-применувачката дејност на Институтот за заварување и заварени конструкции на Машинскиот факултет во Скопје. Во текот на својата работа на Факултетот, кандидатката се јавува како учесник - соработник во изработката на повеќе експертски активности, стручни и технички мислења и технички извештаи од областа на заварените конструкции и машинството. Дополнително, кандидатката се јавува и како соработник во изработка на главен (основен) проект (градежно-конструктивен) за објекти од индустријата.

Стручно усовршување во странство остварила преку студиски престои на престижни универзитети во Европа: Политехничкиот факултет (POLITO) во Торино, Италија и Универзитетот за архитектура, градежништво и геодезија во Софија, Бугарија. Кандидатката се јавува и како учесник во изготвување и пријавување на два национални проекта по конкурси објавени од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при Машинскиот факултет во Скопје и промотивните активности на Факултетот.

Оценка од самовалуација

Кандидатката д-р Бојана Хаџиева, дипл.маш.инж., на 27.11.2017 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Машинскиот факултет во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Бојана Хаџиева, дипл.маш.инж.

Имајќи ја предвид севкупната активност на кандидатката од почетокот на професионалната кариера, а особено во изминатиот петгодишен период од изборот во звањето доцент, Комисијата констатира дека д-р Бојана Хаџиева, дипл.маш.инж., поседува научни и стручни квалитети од областа во која конкурира и во која била избрана во своите претходни

избори во звања. Нејзината посветеност, професионалност и постојан стремеж за надградување на своето знаење и искуство ја прават соодветен кандидат за избор во следно наставно-научно звање. Комисијата потврдува дека според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, кандидатката ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето вонреден професор во научната област 21410 - заварени конструкции.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, д-р Бојана Хаџиева, дипл.маш.инж., да биде избрана во звањето **вонреден професор** во научната област 21410 - заварени конструкции.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Зоран Богатиноски, с.р.

Проф. д-р Марјан Гаврилоски, с.р.

Проф. д-р Владимир Георгиевски, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Бојана Илчо Хаџиева*

Институција: *Машински факултет – Скопје/Институт за заварување и заварени конструкции*

Научна област: *машинство/заварени конструкции 21410*

Научно подрачје: *техничко-технолошки науки*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,74 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,0	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: заварени конструкции; поле: машинство; подрачје: техничко-технолошки науки.	ДА
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 3.1.1 Назив на научното списание: Journal of Environmental Protection and Ecology Назив на електронската база на списанија: Thomson Reuters, Scopus, SCImago (website – IF=0.634) Наслов на трудот: Influences of structural glass on working environment quality and healthcare benefits Година на објава: 2019 3.1.2	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Назив на научното списание: Journal for Technology of plasticity Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Scopus, SCImago Наслов на трудот: Developing and testing hybrid glass to steel structural elements – flexible design approach Година на објава: 2018 3.1.3 Назив на научното списание: Journal of Applied Engineering Science Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Scopus, SCImago (SJR) (1,064 – 2016 IF) Наслов на трудот: Glass – steel hybrid elements under four-point bending test Година на објава: 2016 3.1.4 Назив на научното списание: Journal of Applied Engineering Science Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Scopus, SCImago (SJR) (1,064 – 2016 IF) Наслов на трудот: Modeling of single-fillet lap joint in Solidworks simulation Година на објава: 2016 Меѓународен уредувачки одбор: Serbia (17), Slovenia (1), United Kingdom (2), Russia (1), Montenegro (1), Germany (1), USA (2), Bosnia and Herzegovina (1)	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 3.2.1. Назив на научното списание: Mechanical engineering scientific paper Меѓународен уредувачки одбор: Македонија (4), Бугарија (1), Србија (5), Малезија (1), Canada (1), Germany (1), Austria (1), Croatia (1), USA (1), Slovenia (2) Наслов на трудот: Concept for student glass pavilion Година на објава: 2019	ДА
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 3.5.1	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Назив на зборникот: Зборник на трудови на Друштвото на градежните конструктори на Македонија (ДГКМ) Назив на меѓународниот собир: 16ти Меѓународен симпозиум на ДГКМ Имиња на земјите: Македонија, Унгарија, Хрватска, Русија, Србија, Бугарија, Канада, Црна Гора, Германија, Словенија, САД, Италија, Турција Наслов на трудот: Experimental testing of steel reinforced glass elements Година на објава: 2015	
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: 16.11.2015, Билтен бр. 1111	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 5 (пет) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Бојана Илчо Хациева

Институција: Машински факултет – Скопје, Институт за заварување и заварени конструкции

Научна област: општо машинство, заварени конструкции

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активностa:	Поени
1	Одржување предавања на прв циклус	2,4
1.1	Носечки метални конструкции (2017/2018, 2018/2019)	1,2
1.2	Дизајн и пресметка на композитни конструкции (2017/2018, 2018/2019)	1,2
2	Одржување вежби на прв циклус	42,75
2.1	Машински материјали 1 (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019)	7,2
2.2	Машински материјали 2 (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019)	16,2
2.3	Дизајн на носечки конструкции (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019)	3,6
2.4	Конструкции и спојување (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019)	3,6
2.5	Проектирање за сигурност (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019)	2,7
2.6	Носечки метални конструкции (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019)	3,6
2.7	Дизајн и пресметка на композитни конструкции (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019)	2,7
2.8	Монтажа и опрема за заварување (2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019)	3,15
3	Консултации со студенти	4,17
3.1	Консултации со студенти, 2015/2016 (523 студенти)	1,05
3.2	Консултации со студенти, 2016/2017 (566 студенти)	1,13
3.3	Консултации со студенти, 2017/2018 (591 студент)	1,18
3.4	Консултации со студенти, 2018/2019 (404 студенти)	0,81
4	Член на комисија за оцена или одбрана на магистерски труд (2)	0,6
5	Ментор на дипломска работа (2)	0,4
6	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (9)	0,9
7	Одржување на теренска настава	0,8
7.1	Посета на фабрика „Искра“ – Куманово, 2017 (1 ден)	0,16
7.2	Теренска настава на студентите од МСКИ и ДК, 2016 (2 дена)	0,64
8	Подготовка на нов предмет	1,5
8.1	Нумеричко моделирање на конструкции (предавања)	1

8.2	Нумеричко моделирање на конструкции (вежби)	0,5
9	Интерна скрипта од предавања	8
9.1	Техничка документација и стандарди за заварување и заварени конструкции	4
9.2	Опрема во процесната индустрија	4
10	Интерна скрипта од вежби	6
10.1	Машински материјали 1	3
10.2	Машински материјали 2	3
11	Пакет материјали за одреден предмет	2
11.1	Пакет материјали за предметот Конструкции и спојување	1
11.2	Пакет материјали за предметот Дизајн на носечки конструкции	1
	Вкупно	69,52

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	7,77
1.1	B. Trajanoska, E. Doncheva, <i>Influence of structural glass on working environment quality and healthcare benefits</i> , Journal of Environmental Protection and Ecology 20, No 1, 468 - 473 (2019), (Thompson Reuters, IF)	7,77
2	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферати вный журнал „Математика“ или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	7
2.1	B. Trajanoska, V. Gavriloski, Z. Bogatinoski, F. Zdraveski, <i>Glass-steel hybrid elements under four-point bending test</i> , Journal of Applied Engineering Science, pp.141-146, vol. 13 (3), 2015 (SCImago JR)	3
2.2	F. Zdraveski, Z. Bogatinoski, B. Trajanoska, <i>Modeling of single-fillet lap joint in Solidworks Simulation</i> , Journal	4

	of Applied Engineering Science, pp. 21-27, vol. 14 (1), 2016 (SCImago JR)	
3	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	7
3.1	B.Trajanoska, E.Doncheva, D.Pana, H.Gjorgievski, <i>Concept for student glass pavilion</i> , Mechanical engineering scientific journal, pp.99-105, vol. 37 No. 1-2, (2019)	3
3.2	B. Trajanoska, V. Gavriloski, E. Doncheva, <i>Developing and testing hybrid glass to steel structural elements – flexible design approach</i> , Journal of advanced technologies and materials, pp.17-20, vol. 43 No. 1, (2018)	4
4	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	7,5
4.1	E. Doncheva, B. Medjo, M. Rakin, S. Sedmak, B. Trajanoska, <i>Numerical simulation of crack propagation in high-strength low-alloyed welded steel</i> , ECF22 ScienceDirect - Procedia structural integrity 13 pp.483-488 (2018)	3
4.2	B. Trajanoska, V. Gavriloski, <i>Experimental testing of steel reinforced glass elements</i> , 16th International symposium of MASE 2015 Conference proceedings, pp.399 - 404 (2015)	4,5
5	Учество на научен/стручен собир со реферат	0,5
5.1	постер В. Trajanoska , E. Doncheva: Influences of structural glass on working environment quality and healthcare benefits: Gredit International conference, poster session, <i>Skopje, Macedonia</i> , 2018	0,5
	Вкупно	29,77

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија	9
1.1	З. Богатиноски, Б. Трајаноска , Е. Дончева - Стручно мислење (студија) за носивост на 5 (пет) типа на спојки (систем KNAUF), бр. 0804-601/2, ЦИРКО ДООЕЛ, Скопје, јуни 2016 г.	1
1.2	З. Богатиноски, Б. Трајаноска , Ф. Здравевски - Стручно мислење (студија) за носивост на 2 (два) типа на спојки	1

	(систем KNAUF), бр. 0801-828/3, ЦИРКО ДООЕЛ, Скопје, јули 2016 г.	
1.3	З. Богатиноски, Б. Трајаноска - Стручно мислење (студија) за носивост на 2 (два) типа на спојки (систем KNAUF), бр. 0804-1120/3, ЦИРКО ДООЕЛ, Скопје, октомври 2016 г.	1
1.4	Ј. Чалоска, Т. Велковски, Љ. Дудески, Б. Трајаноска - Изработка на концепт на изјави за безбедност за работни места и уверенија за обука од областа на безбедност и здравје при работа во Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет - Скопје, октомври 2017	1
1.5	Б. Трајаноска , З. Богатиноски - Стручно мислење (студија) за утврдување на количеството на вграден челик во елементите од носечки челични конструкции, бр. 0804-1116/3, ЦИРКО ДООЕЛ, Скопје, ноември 2017 г.	1
1.6	З. Богатиноски, Б. Трајаноска , Е. Дончева - Технички извештај за состојбата на челичната носечка конструкција на БС Биљанини извори бр. 022 - Охрид, бр. 10-2050/4, Машински факултет - Скопје, ноември 2018 г.	1
1.7	Техн. извештај за потребите на Железник - Скопје, јуни 2016	1
1.8	Дел од тимот за суперконтрола над изградба на магистрален гасовод, бр. 05-556/4, Машински факултет - Скопје, март 2019 г.	1
1.9	Стручно мислење и евалуација на проектно решение и квалитет на изведена состојба во тек на градба на индустриски објект за производство на медицинска пластика и производи од стакло – ГЕРЕСХАЈМЕР, мај 2020	1
2	Главен (основен) проект	4
2.1	Учесник/соработник во основен градежно-конструктивен проект за изградба на индустриска хала за префабрикација на алуминиумски елементи за потребите на автомобилска индустрија – ДУРА Аутомотив, октомври 2018	2
2.2	Учесник/соработник во основен градежно-конструктивен проект за Реконструкција и доградба на постојни челични индустриски објекти за производство на мехатроника за потребите на автомобилска индустрија – КОСТАЛ Македонија, јануари 2019 г.	2
2	Учество во промотивни активности на Факултетот	2,5
2.1	Факултетска Комисија за промотивни активности во 2015 година	0,5
2.2	Факултетска Комисија за промотивни активности во 2016 година	0,5
2.3	Факултетска Комисија за промотивни активности во 2017 година	0,5
2.4	Факултетска Комисија за промотивни активности во 2018 година	0,5
2.5	Факултетска Комисија за промотивни активности во 2019 година	0,5
3	Раководител на Лабораторија за инженерски материјали при Машинскиот факултет во Скопје	1
	Вкупно	16,5
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
1	Студиски престој во странство (до три месеци)	1
1.1	Престој на Универзитетот за архитектура, градежништво и геодезија – Софија, Бугарија (2017)	0,5

1.2	Престој на Политехнички факултет (POLITO) – Торино, Италија (2017)	0,5
2	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	2
2.1	Нумеричко моделирање на инженерски материјали и споеви кај конструкции (2017)	1
2.2	Инструментирање на Шарпијево клатно-дигитално мерење на карактеристични величини на механика на лом и дијаграм на преодна температура (2018)	1
3	Член на управен одбор на здружение поврзано со струката	0,3
Вкупно		3,3

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	69,52
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	29,77
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	16,5
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	3,3
Вкупно	119,09

Членови на Комисијата

Проф. д-р Зоран Богатиноски, с.р.
 Машински факултет - Скопје
 Проф. д-р Марјан Гаврилоски, с.р.
 Машински факултет - Скопје
 Проф. д-р Владимир Георгиевски,
 редовен професор во пензија, с.р.
 Машински факултет - Скопје

Прилог бр. 2

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАУЧНАТА ОБЛАСТ ЗАВАРУВАЊЕ И ТЕХНОЛОГИИ НА ЗАВАРУВАЊЕ НА
МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, објавен во весниците „Утрински весник“ и „Коха“ од 10 јуни 2020 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област заварување и технологии на заварување (21409), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-700/2, донесена на 2.7.2020 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Марјан Гаврилоски, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје, д-р Добре Рунчев, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје и д-р Јован Гочев, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област заварување и технологии на заварување (21409), во предвидениот рок се пријави кандидатката доц. д-р Елисавета Дончева.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Елисавета Дончева е родена на 29.8.1983 година, во Валандово. Средно образование завршила во природно-математичката гимназија „Никола Карев“ во Скопје, во 2001 година. Со високо образование се стекнала на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на Машинскиот факултет. Дипломирала на 29.3.2006 година, со просечен успех 8,69.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2006/2007 година се запишала на постдипломски студии на Машинскиот факултет во Скопје, на студиската програма Заварување и заварени конструкции, во истражувачкото подрачје заварени конструкции. Студиите ги завршила во јануари 2011 година, со просечен успех 9,85. На 14.1.2011 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Теоретска и нумеричка анализа на механизмот на иницирање на микропрснатини во метална структура“.

Докторска дисертација пријавила во мај 2011 година на Машинскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Моделирање и компјутерска симулација на процесите на иницирање и пропагација на микропрснатини во заварени врски“ ја одбрала на 22.6.2015 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Александар Седмак, редовен професор на Машинскиот факултет во Белград, Р Србија, проф. д-р Тодор Ациев, редовен професор во пензија, Машински факултет – Скопје, проф. д-р Јован Гочев, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје, д-р Бојан Меѓо, научен соработник на Технолошко-металуршкиот факултет во Белград, Р Србија, и проф. д-р Добре Рунчев, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на технички науки.

На 24.12.2015 година е избрана во звањето доцент на Машинскиот факултет во Скопје, во областа заварување и технологии на заварување.

Во моментот е доцент. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1111 од 16.11.2015 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1111, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, а врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатката д-р Елисавета Дончева изведува настава и вежби на прв и втор циклус студии на студиските програми: Материјали, процеси и иновации, Материјали, спојување и конструктивно инженерство и Материјали, заварување и заварени конструкции.

Кандидатката била ментор на 3 дипломски работи.

Кандидатката учествувала како член во комисија за одбрана на 20 дипломски работи.

Конкретните активности се наведени во табелата во Образец 2.

Научноистражувачка дејност

Д-р Елисавета Дончева има објавено вкупно 8 научни трудови од соодветната област, од кои 2 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 3 труда во меѓународни научни списанија и 3 труда во зборници од научни собири. Кандидатката има објавено 4 апстракти од трудови во зборници од научни собири.

Називите на трудовите, проектите и сл. се наведени во табелата во Образец 2.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Елисавета Дончева активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Факултетот.

Од 2016 година, кандидатката ја врши функцијата раководител на Лабораторијата за заварување и сродни постапки при Институтот за заварување и заварени конструкции на Машинскиот факултет во Скопје.

Кандидатката д-р Елисавета Дончева остварила експертски активности: сСтручна ревизија и технички извештаи за испитување на конструкции, спојки и материјали.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој во Софија, Р Бугарија и Краков, Р Полска.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при Машинскиот факултет во Скопје:

- Комисија за промоција на Факултетот;
- Комисија за изготвување и утврдување на еквиваленција на предмети.

Д-р Елисавета Дончева активно беше вклучена во работата поврзана со организација на настан за промоција на УКИМ, и тоа: Отворен ден на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје“ во 2018 година.

Во изборниот период, д-р Елисавета Дончева учествувал во изготвување и пријавување на два научни проекта на УКИМ во 2017 и 2018 година.

Конкретните активности се наведени во табелата во Образец 2.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Елисавета Дончева, во сите години, добива позитивна оценка од анонимно спроведените анкети на студентите на Машинскиот факултет во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Елисавета Дончева.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Елисавета Дончева поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето вонреден професор во научната област заварување и технологии на заварување (21409).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, **д-р Елисавета Дончева** да биде избрана во звањето **вонреден професор** во научната област **заварување и технологии на заварување (21409)**.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Марјан Гаврилоски, с.р.

Проф. д-р Добре Рунчев, с.р.

Проф. д-р Јован Гочев, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Елисавета Љубен Дончева

(име, татково име и презиме)

Институција: Машински факултет – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: ЗАВАРУВАЊЕ И ТЕХНОЛОГИИ НА ЗАВАРУВАЊЕ

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО - НАУЧНО ЗВАЊЕ -
ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,69. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,85.	да
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: заварување и технологии на заварување; поле: машинство; подрачје: техничко-технолошки науки.	да
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	да
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1.Назив на научното списание: Journal of Environmental Protection and Ecology 2.Назив на електронската база на списанија: Thomson Reuters, Scopus, SCImago (website – IF=0.634) 3.Наслов на трудот: Influences of structural glass on working environment quality and healthcare benefits 4.Година на објава: 2019 1. Назив на научното списание: Advanced technologies and materials, Journal for Technology of plasticity	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	2.Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Scopus, SCImago 3.Наслов на трудот:Developing and testing hybrid glass to steel structural elements – flexible design approach 4. Година на објава: 2018 1.Назив на научното списание: Structural integrity and life 2.Назив на електронската база на списанија: Scopus, SCImago,ESCI, Cite Factor, DOAJ 3.Наслов на трудот: Fatigue life analysis of the integral skin-stringer panel using xfem" Structural Integrity and life 4. Година на објава: 2017 1. Назив на научното списание: Thermal Science _ international Scientific Journal 2.Назив на електронската база на списанија: Web of science, Scholar CNKI, DOAJ, The Eropean Library, Ebsco, Scopus, SCImago (website – IF=1.093) 3.Наслов на трудот: Heat input effect of friction stir welding on aluminium alloy aa 6061-t6 welded joint 4. Година на објава: 2016	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1.Назив на научното списание: Mechanical engineering scientific paper 2.Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 18 членови, Македонија (7), Бугарија (1), Serbia (5), Malaysia (1), Canada (1), Germany (1), Austria (1), Croatia (1), USA (1), Slovenia (2), најмногу од Македонија (7 члена = 30 % од вкупниот број) 3. Наслов на трудот: Concept for student glass pavilion 4. Година на објава: 2019	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1.Назив на зборникот: Procedia structural integrity 2.Назив на меѓународниот собир: 22nd European conference on fracture, Loading and enviroment effects on structural integrity 3.Имиња на земјите: Србија, Норвешка,Италија, Полска, Англија, Јапонија, Кина, Израел, Франција, Бразил, Австрија, Австралија, Русија, Америка, Германија, Хрватска, Украина, Индија, Алгерија 4.Наслов на трудот: Numerical simulation of crack propagation in high-strength low-alloyed welded steel 5. Година на објава: 2018 1.Назив на зборникот: Proceedings of Technique, Education, Agriculture & Management 2.Назив на меѓународниот собир: 7th International Scientific and Expert Conference of the International TEAM Society 3.Имиња на земјите: Србија, Унгарија, Хрватска, Словачка 4.Наслов на трудот: Elastic-plastic numerical analysis of tensile specimens with surface center-cracked asymmetric welded x-joints 5. Година на објава: 2015 1.Назив на зборникот: Proceedings of NANT 2015 2.Назив на меѓународниот собир: Modern methods of testing and evaluation in science 3.Имиња на земјите: Србија, Хрватска, Босна и Херцеговина, Романија, Црна Гора, Македонија 4.Наслов на трудот: 2D numerical analysis of micro-cracks 5. Година на објава: 2015	
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: 16 ноември 2015 бр.1111	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Елисавета Љубен Дончева

Институција: Машински факултет – Скопје

Научна област: ЗАВАРУВАЊЕ И ТЕХНОЛОГИИ НА ЗАВАРУВАЊЕ (21409)

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
I	Одржување на настава (прв циклус студии)	3,6
	Техничка документација и стандарди за заварување и заварени конструкции, 2019/2020, менторски	0,6
	Опрема во процесната индустрија, 2017/2018, 2019/2020, 1/2 сем.	1,2
	Обезбедување на квалитет кај опрема под притисок, 2017/2018, 2018/2019, 1/2 сем.	1,2
	Нумеричко моделирање на конструкции, 2019/2020, менторски	0,6
II	Одржување на настава (втор циклус студии)	3,0
	Материјали и заварени врски за работа во екстремни услови, 2018/2019	1,5
	Процесна опрема 2019/2020	1,5
III	Одржување на вежби (прв циклус студии)	57,6
	Одржување на вежби од прв циклус студии по Машински материјали 1 во учебните: 2015/16, 2016/17, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020	9
	Одржување на вежби од прв циклус студии по Машински материјали 2 во учебните: 2015/16, 2016/17, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020	12,6
	Заварливост на метали, 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020	4,5
	Опрема во процесна индустрија, 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020	4,5
	Неконвенционални постапки на спојување, 2015/2016, 2016/2017	1,8
	Техники на спојување, 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020	12,15
	Технологија на заварување, 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018	2,7
	Обезбедување на квалитет кај опрема под притисок, 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020	3,6
	Современи материјали и термичка обработка, 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019	2,25
	Современи материјали и површински третман, 2018/2019, 2019/2020	1,8
	Техничка документација и стандарди за заварување и заварени конструкции, 2019/2020	0,45

	Нумеричко моделирање на конструкции, 2019/2020	0,45
	Безбедност во индустријата, 2019/2020	0,9
	Дизајн на носечки конструкции, 2019/2020	0,9
IV	Одржување на теренска настава	0,76
	Посета на фабриката „Искра“, Куманово, 2017	0,16
	Теренска настава на студентите од МСКИ и ДК, 2016	0,6
V	Подготовка на нов предмет (предавања и вежби)	1,5
	Пресметка, оптимизација и лом на конструкции	0,75
	Креативност и иновативност во проектирањето	0,75
VI	Консултации со студентите	6,91
	Консултации со студенти, 2015/2016 (469 студенти)	0,938
	Консултации со студенти, 2016/2017 (473 студенти)	0,946
	Консултации со студенти, 2017/2018 (408 студенти)	0,816
	Консултации со студенти, 2018/2019 (350 студенти)	0,7
	Консултации со студенти, 2019/2020 (557 студенти)	1,114
VII	Ментор на дипломска работа (2 одбранети)	0,4
VIII	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (20)	2
IX	Интерна скрипта од вежби	6,0
	Машински материјали 1	3
	Машински материјали 2	3
X	Пакет материјали за одреден предмет	2,0
	Пресметка, оптимизација и лом на конструкции	1
	Креативност и иновативност во проектирањето	1
	Вкупно	81,37

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
I	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	7,0
	Trajanoska, B., Gavriloski, V., Doncheva, E. (2018). "Developing and Testing Hybrid Glass to Steel Structural	4

	Elements – Flexible Design." Journal for Technology of plasticity, 43 (1):	
	Sghayer, A., Grbović, A., Sedmak, A., Dinulović, M., <u>Doncheva, E.</u> , Petrovski, B. (2017). "Fatigue life analysis of the integral skin-stringer panel using xfem." Structural Integrity and life, 17(1):7-10.	3
II	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	13,23
	Trajanoska, B., <u>Doncheva, E.</u> (2019). "Influence of structural glass on working environment quality and healthcare benefits", Journal of environmental protection and ecology, 20(1): 468-473. Thompson Reuters, IF 0,634	7,77
	Djurdjevic, A., Tadic, S., Kumar, R., Chattopadhyaya, S., Hloch, S., Sedmak A., <u>Doncheva, E.</u> (2016). "Heat input effect of friction stir welding on aluminium alloy aa 6061-t6 welded joint." International scientific journal Thermal science, 20 (2):637-641. Thompson Reuters IF 1,093	5,46
III	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	10,5
	<u>Doncheva, E.</u> , Medjo, B., Rakin, M., Sedmak, S., Trajanoska, B. (2018). "Numerical simulation of crack propagation in high-strength low-alloyed welded steel." Procedia Structural Integrity. Belgrade, Serbia	3
	<u>Doncheva, E.</u> , Medjo, B., Adziev, G., Sedmak, S. (2015). "Elastic-plastic numerical analysis of tensile specimens with surface center-cracked asymmetric welded x-joints." 7th International Scientific and Expert Conference Technique, Education, Agriculture & Management Belgrade (TEAM). Belgrade, Serbia	3
	<u>Doncheva, E.</u> , Adziev, Gj., (2015). "2D Numerical analysis of micro-cracks." Proceedings of Second International Conference Modern methods of testing and evaluation in science NANT, Scientific association for development and affirmation of new technologies. Belgrade, Serbia	4,5
IV	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	3,0

	Trajanoska, B., <u>Doncheva, E.</u> , Pana, D., Gjorgievski, H. (2019) "Concept for student glass pavilion." Mechanical Engineering – Scientific Journal 37 (1–2): 99–105	3
V	Пленарно предавање на научен стручен собир со меѓународно учество	3,0
	Conference of Structural integrity and life, dedicated to the late S. Sedmak, Faculty of mechanical engineering, Belgrade, Serbia.	3
VI	Секциско предавање на научен стручен собир со меѓународно учество	2,0
	22nd European conference on fracture, Loading and enviroment effects on structural integrity (ECF22), Belgrade, Serbia	2
VII	Апстракти објавени во зборник на конференција	3,1
	<u>Doncheva, E.</u> (2016) "Numerical investigation of micro-structural influence on stress distribution in heat affected zone of a welded joint." Proceedings of Third International Conference Modern methods of testing and evaluation in science, NANT. Scientific association for development and affirmation of new technologies. Belgrade, Serbia.	1
	Colic, K., <u>Doncheva, E.</u> , (2016) "Factors Influencing Hip Prosthetic Integrity and Life", 3rd International Conference Modern methods of testing and evaluation in science NANT 2016 pp.14, 24-25th Belgrade, Serbia.	0,9
	Bjelanovic, M., Tatic U., Colic, K., Sedmak, A., <u>Doncheva E.</u> , (2017) "Application of finite element method on the analysis of mechanical behavior of vascular nitinol stent", International Conference of Experimental and Numerical Investigations and New Technologies“ CNN Tech 2017, Programme and The Book of Abstracts, pp. 46, Zlatibor, Serbia.	0,6
	Vucetic, F., Colic, K., Djordjevic, B., Burzic, M., <u>Doncheva, E.</u> , (2019) "Experimental Investigation of Ti-6al-4v Alloy fatigue crack growth parameters", Conference of experimental and numerical investigation of new technologies-CNN TECH 2019, Inovation center of Faculty of Mechanical engineering, faculty of mechanical engineering, University of Belgrade, pp.40, Zlatibor, Serbia.	0,6
Вкупно		41,83

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
I	Координатор во подготовка на елаборат за нова студиска програма	1
II	Експертска активност: Стручна ревизија на превод на книга за потребите на издавачот „Датапонс“, август 2016	1

III	Експертска активност: Технички извештај за состојбата на челичната носечка конструкција на БС Биљанини извори бр. 022	1
IV	Студија за носивоста на пет типа спојки (систем Knauf), јуни 2016	1
V	Раководител на Лабораторија за заварување и сродни постапки	1
VI	Учество во промотивни активности на Факултетот, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020	3
VII	Експертска активност: Технички извештај за потребите на Железник - Скопје, јуни 2016	1
Вкупно		9,0
Дејности од поширок интерес		
I	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен стручен собир	2,0
	International Students' Scientific Conference "Multidisciplinary approach to contemporary research" Belgrade	1
	International Conference Modern methods of testing and evaluation in science, NANT	1
II	Студиски престој во странство (до три месеци)	1,5
	Учество на Школа за механика на лом, Краков, Полска, 2019	0,5
	Престој на Универзитетот за архитектура, градежништво и геодезија - Софија, Бугарија, 2017	0,5
	Престој на Машинскиот факултет во Белград, Р Србија, 2016	0,5
III	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	2,0
	Нумеричко моделирање на инженерски материјали и споеви кај конструкции, 2017	1
	Инструментирање на Шарпијево клатно-дигитално мерење на карактеристични величини на механика на лом и дијаграм на преодна температура, 2018	1
IV	Член на факултетска комисија	0,5
	Комисија за изготвување утврдување на еквиваленција на предмети	0,5
V	Претседател на здружение поврзано со струката	2,0
	Асоцијација за жени во инженерството и науката, 2016 –2018	2
Вкупно		8,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	81,37
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	41,83
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	17,00
Вкупно	140,20

Членови на Комисијата

Проф. д-р Марјан Гаврилоски, с.р.
 Проф. д-р Добре Рунчев, с.р.
 Проф. д-р Јован Гочев, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА Прилог бр. 3
НА РАКОПИСОТ „МАШИНИ ЗА ЦИКЛИЧЕН ТРАНСПОРТ“
ОД АВТОРКАТА ВОНР. ПРОФ. Д-Р КРИСТИНА ЈАКИМОВСКА

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет, бр. 02-417/2 од 27.2.2020, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот МАШИНИ ЗА ЦИКЛИЧЕН ТРАНСПОРТ од авторката вонр. проф. д-р Кристина Јакимовска, наменет за студентите на Машинскиот факултет, за предметот Машини за цикличен транспорт, избрани се проф. д-р Јанко Јанчевски и проф. д-р Виктор Стојмановски од Машинскиот факултет во Скопје.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

I. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Машини за цикличен транспорт
Назив на предметната програма:	Машини за цикличен транспорт
Назив на студиската програма:	Транспорт, механизација и логистика Материјали, процеси и иновации Хидраулично енергетско инженерство
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Фонд 60 часа (2+2), 5 кредити
Предметот Машини за цикличен транспорт на Факултетот е задолжителен предмет со фонд на часови 60, број на ЕКТС-кредити 5 и се слуша во VI семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 315 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 8 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 189 слики и 36 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Јанко Јанчевски, с.р.

Проф. д-р Виктор Стојмановски, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ЈАНКО ЈАНЧЕВСКИ

Краток опис на содржината:	Содржината на учебникот е систематизирана во 8 поглавја: 1. Видови и поделба на транспортните направи, 2. Општи карактеристики на дигалките и поделба во погонски класи, 3. Видови оптоварувања, методи на пресметка и пресметковни случаи, 4. Составни механизми и делови, 5. Сигурносни направи кај кранските дигалки, 6. Управување со кранските дигалки, 7. Опрема, документација, испитување, одржување и ракување со дигалките и 8. Лифтови. Сите осум поглавја содржат потпоглавја, проследени на крајот од секое поглавје со прашања, кои им овозможуваат на студентите проверка на совладувањето на материјалот.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Усогласеноста со наставната програма е целосна.
Предлози за потребни корекции:	Нема
Оцена на ракописот:	Авторката на јасен и систематски начин ги има обработено поглавјата, во обем и ниво кое одговара на предметот Машини за цикличен транспорт.
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 315 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 8 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 189 слики и 36 табели.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Машини за цикличен транспорт, примарно наменет за студентите на Машинскиот факултет.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Јанко Јанчевски, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ВИКТОР СТОЈМАНОВСКИ

Краток опис на содржината:	Содржината на учебникот е систематизирана во 8 поглавја. Во првото поглавје, авторката дава воведен преглед на сите видови транспортни направи. Општите карактеристики и поделбата во погонски класи, како и методите на пресметка и пресметковните случаи се прикажани во второто и третото поглавје. Четвртото поглавје ги опфаќа сите составни механизми и делови на дигалките, систематизирани во неколку потточки, додека петтата тема е конкретно за сигурносните направи кај кранските дигалки. Како последно поглавје, опфатени се лифтовите, и тоа хидрауличните и електричните лифтови, како главна поделба, и сите составни уреди. На крајот се поставени прашања од сите теми за проверка на совладувањето на материјалот.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Содржината на ракописот е комплетно усогласена со наставната програма на наведените предмети.
Предлози за потребни корекции:	Нема.
Оцена на ракописот:	Учебникот претставува квалитетен труд, неопходен за изведување на наставата, кој, секако, може да им послужи и на инженерите од областа на транспортната механизација.
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 315 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 8 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 189 слики и 36 табели.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Машини за цикличен транспорт, примарно наменет за студентите на Машинскиот факултет.

Рецензент
Проф. д-р Виктор Стојмановски, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „РУДАРСКИ И ГРАДЕЖНИ МАШИНИ“ ОД АВТОРОТ
ПРОФ. Д-Р ЈАНКО ЈАНЧЕВСКИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет од 27.2.2020, бр.02-416/2, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот **Рударски и градежни машини** од авторот **проф. д-р Јанко Јанчевски**, наменет за студентите на Машинскиот факултет во Скопје, за предметот **Рударски и градежни машини**, избрани се: проф. д-р Виктор Стојмановски и вонр. проф. д-р Кристина Јакимовска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

III. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Рударски и градежни машини
Назив на предметната програма:	Рударски и градежни машини
Назив на студиската програма:	Транспорт, механизација, логистика, Моторни возила
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	2 + 2, 6 ЕКТС
Предметот Рударски и градежни машини на Машинскиот факултет е задолжителен предмет (за некои насоки е избран) со фонд на часови 2 + 2, број на ЕКТС-кредити 6 и се слуша во VI семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 230 страници (формат B5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11 . Текстот е поделен во 22 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 282 слики и 4 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Виктор Стојмановски, с.р.
Вонр. проф. д-р Кристина Јакимовска, с.р.

IV. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ВИКТОР СТОЈМАНОВСКИ

Краток опис на содржината:	Во почетокот на ракописот е даден предговор за значењето на механизацијата, како и историскиот развој на орадијата и опремата за извршување ископни, претоварни работи и процесирања на минерали и друг вид работи, без кои е незамислив развојот на една земја. Притоа се потенцира уделот на механизацијата за растот на бруто домашниот производ (GDP). Во главите од 1 до 4 се дадени основите за процесите кои се механизираат во рударството и градежништвото, како и нивните експлоатациони перформанси. Натаму, во наредните глави се групирани и распоредени машини за механизација според следниов редослед: Глава 5 ги опфаќа сите групи и видови багери, а во главите 6, 7, 8, 9 и 10 се опфатени мобилните механизациони машини (дупчалки, дозери, скрепери и грејдери), додека во Глава 11, машините за стабилизација на почвите (фрези, валјаци, асфалтери и др.). Веќе од Глава 12 до Глава 19 се опфатени машини за процесирање на рудите и градежните материјали, а тоа се сите видови дробилки, мелници, сеалки и мешалки. Тој вид машини ја опфаќаат четвртата фаза (односно IV-а) механички процесирања. Главата 20 дава осврт на специфичниот хоризонтален и кос железничкиот транспорт во рударството и со посебен осврт на извозните постројки (вертикален транспорт). Последната Глава 21 ги опишува комплексните машини за ископ, утовар и транспорт, т.н. јамски комбајни. Наведена е обемна литература од 39 литературни извори.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Усогласеноста со наставната програма е целосна.
Предлози за потребни корекции:	нема
Оцена на ракописот:	Досега нема друг учебник или книга кој вака сеопфатно ја опфаќа областа на механизацијата, и во неа е вградено 40-годишно искуство на авторот од областа, со осврт на современите светски тенденции во градбата и експлоатацијата на рударските и градежните машини.
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 230 страници (формат B5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 22

	поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 282 слики и 4 табели.
--	---

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот **Рударски и градежни машини**, примарно наменет за студентите на Машинскиот факултет.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Виктор Стојмановски, с.р.

III. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ВОНР. ПРОФ. Д-Р КРИСТИНА ЈАКИМОВСКА

Краток опис на содржината:	Ракописот е поделен на 21 глава, систематизирани во групи каде што се опишани соодветните машини со нивните главни карактеристики. За сите групи се дадени репрезентативни илустрации кои јасно ги одделуваат по своите работни особености. Во предговорот е истакната неопходноста од масовна употреба на механизацијата и прогресот на една земја со интензивното механизирање и автоматизација на процесите, и со респектирање на заштитата на човековата околина и безбедноста. Главите од 1 до 4 ги опфаќаат видовите градежни рударски работи, а Глава 5 ги опфаќа сите багери како најзначајна механизација на ископ, а во главите 6, 7, 8, 9 и 10 се опфатени мобилните механизациони машини (дупчалки, дозери, скрепери и грејдери). Глава 11 ги опишува машините за изградба и стабилизација на разните терени, пред сè патишта, (фрези, валјаци и др.). Главите од 12 до 19 ги третираат машините за процесирање на рудите и градежните материјали, а тоа се сите видови дробилки, мелници, сеалки и мешалки. Во Глава 20 се обработуваат специфични железнички уреди за хоризонтален и кос јамски руднички транспорт, како и т.н. извозни постројки. Глава 21 ги опишува комплексните машини за ископ, утовар и транспорт во јамските копови, кои се нарекуваат јамски комбајни. Референците, односно наведената литература се состои од 39 единици. Во книгата се дадени низа илустрации од компјутерски програми (C/C++) креирани од авторот во изминатите децении.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Сметам дека усогласеноста е целосна со предметната програма на Машинскиот факултет.
Предлози за потребни корекции:	Нема потреба од корекции и дополнувања.
Оцена на ракописот:	Сметаме дека се работи за квалитетен труд, неопходен за изведување на наставата, кој може да им послужи и на инженерите од областа на механизацијата.
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 230 страници (формат B5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 22

	поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 282 слики и 4 табели.
--	---

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како **учебник** по предметот **Рударски и градежни машини**, примарно наменет за студентите на Машинскиот факултет.

Рецензент
Вонр. проф. д-р Кристина Јакимовска, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА
ПО ПРЕДМЕТИТЕ ОД НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: ИНТЕРНА
МЕДИЦИНА И КАРДИОЛОГИЈА
НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 11.5.2020 година, за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области: интерна медицина и кардиологија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет, бр. 02-1868/5, донесена на 10.6.2020 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Љубица Георгиевска-Исмаил, проф. д-р Елизабета Србиновска-Костовска, проф. д-р Марија Вавлукис, проф. д-р Татјана Миленковиќ и проф. д-р Магдалена Генадиева-Димитрова, сите од Медицинскиот факултет во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области: интерна медицина и кардиологија, во предвидениот рок се пријави еден кандидат: доц. д-р Христо Пејков.

9. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Христо Пејков е роден на 19.3.1972 година, во Скопје. Средно образование завршил во Берлин, СР Германија, во 1989 година. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирал на 11.4.1995 година, со просечен успех 8,64.

Кандидатот активно се служи со германскиот и англискиот јазик.

Во учебната 1996/1997 се запишал на втор циклус (магистерски) студии од областа на кардиологијата на Медицинскиот факултет во Скопје. Студиите ги завршил со просечен успех 10,00. На 13.4.2005 година го одбрал магистерскиот труд на тема: „Ефектот од блокадата на гликопротеинските рецептори IIb/IIIa со abciximab во третманот на акутниот коронарен синдром со перкутани коронарни интервенции“.

Докторска дисертација пријавил во 2009 година на Медицинскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Инфламаторни цитокини во патогенезата на атероматозната плака кај пациенти со акутен инфаркт на миокард“ ја одбрал на 12.5.2014 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Ирене Ланг, Медицински факултет во Виена, Австрија (ментор), проф. д-р Сашко Кедев, проф. д-р Митко Каев, проф. д-р Соња Алабаковска и проф. д-р Сашо Панов. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од научната област интервентна и молекуларна кардиологија.

Во 1997 година е избран во звањето помлад асистент по предметите: Интерна пропедевтика и Интерна медицина, за студентите по медицина и стоматологија, во 2003 година е реизбран во истото звање и предмети, а во 2006 е избран во звањето асистент по предметите: Интерна пропедевтика и Интерна медицина, за студентите по медицина и стоматологија. Од академската 1997/1998 до академската 2009/2010 година бил асистент по предметите: Интерна медицина и Интерна пропедевтика, а од 2010/2011 година е асистент по предметите: Интерна медицина и Клиничко испитување. Од академската 2017/2018 година е доцент од областа на интерната медицина и кардиологијата.

Во моментот е доцент по предметот Интерна медицина, за студентите по студиските програми: Општа медицина, Стоматологија, Медицински сестри и техничари, како и Физиотерапевти. Покрај тоа, одржува теоретска настава за специјализантите по интерна медицина и по кардиологија. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1151/2017 година.

Специјализација по интерна медицина завршил во 2001 година, а супспецијализација по кардиологија во 2007 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 691/1997, бр. 817/2002, бр. 829/2003, бр. 981/2010, бр. 1108/2015 и бр. 1151/2017 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

10. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет, кандидатот д-р Христо Пејков изведува теоретска настава по предметот Интерна медицина на повеќе студиски програми на Медицинскиот факултет во Скопје, како и вежби на првиот циклус студии на студиските програми Општа медицина и Стоматологија.

Научноистражувачка дејност

Во последниве пет години, д-р Христо Пејков има објавено вкупно 10 научни трудови од областа на клиничката кардиологија и молекуларната биологија на коронарните заболувања. Поради тоа што рецензијата се однесува само на периодот од последниот избор во звањето доцент (приближно 2,5 години), не се евалуирани четирите труда од наведените 10 кои се рецензирани при претходниот избор.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Христо Пејков активно е вклучен во стручно-применувачката работа на ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија во Скопје. Врши и здравствена дејност од областа на кардиологијата и интерната медицина.

Стручно усовршување во странство остварил во јуни 2018 година во Белград, Србија, на тема: *Endovascular Repair of Abdominal Aneurism*, со што се стекнал со сертификат за самостојна имплантација на ендоваскуларни протези при заболувања на аортата.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на комисији на ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија во Скопје.

ОБРАЗЕЦ 1
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Христо Коле Пејков

Институција: Медицински факултет, Скопје, ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија

Научна област: интерна медицина и кардиологија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,64 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00	да
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: медицина; поле: интерна медицина; подрачје: кардиологија.	да
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	да
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 3.1.1 1. Назив на научното списание: Eur Heart Journal 2. Назив на електронската база на списанија: Medline 3. Наслов на трудот: ESC Scientific Document Group. 2019 ESC Guidelines for the diagnosis and management of chronic coronary syndromes. 4. Година на објава: 2020 3.1.2 1. Назив на научното списание: N Engl J Med 2. Назив на електронската база на списанија: Medline 3. Наслов на трудот: Health-Status Outcomes with Invasive or Conservative Care in Coronary Disease. 4. Година на објава: 2020	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3.1.3 1. Назив на научното списание: N Engl J Med 2. Назив на електронската база на списанија: Medline 3. Наслов на трудот: Health Status after Invasive or Conservative Care in Coronary and Advanced Kidney Disease. 4. Година на објава: 2020 3.1.4 1. Назив на научното списание: N Engl J Med 2. Назив на електронската база на списанија: Medline 3. Наслов на трудот: Initial Invasive or Conservative Strategy for Stable Coronary Disease 4. Година на објава: 2020 3.1.5 1. Назив на научното списание: N Engl J Med 2. Назив на електронската база на списанија: Medline 3. Наслов на трудот: Management of Coronary Disease in Patients with Advanced Kidney Disease. 4. Година на објава: 2020	
3.2	Научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 3.2.1 1. Назив на научното списание: Prilozi (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki) 2. Назив на електронската база на списанија: Medline 3. Наслов на трудот: Transition Towards Transradial Approach Improves Outcomes of Acute Myocardial Infarction PCI 4. Година на објава: 2017	да
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: 1151 од 15.8.2017 година	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Љубица Георгиевска-Исмаил, претседател, с.р.

Проф. д-р Елизабета Србиновска-Костовска, член, с.р.

Проф. д-р Марија Вавлукис, член, с.р.

Проф. д-р Татјана Миленковиќ, член, с.р.

Проф. д-р Магдалена Генадиева-Димитрова, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Христо Коле Пејков

Институција: Медицински факултет, Скопје, Универзитетска клиника за кардиологија

Научна област: интерна медицина – кардиологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување настава на прв циклус (Интерна медицина за студенти по општа медицина) 2 x 1 x 0,04 x 2 семестри x 3 академски години (2017-2020)	0,48
2.	Одржување настава на прв циклус (Интерна медицина за студенти по стоматологија) 1 x 1 x 0,04 x 1 семестри x 3 академски години (2017-2020)	0,12
3.	Одржување настава на прв циклус (Интерна медицина за студенти од студиска програма: медицински сестри и техничари) 3 x 1 x 0,04 x 1 семестри x 3 академски години (2017-2020)	0,36
4.	Одржување настава на прв циклус (Интерна медицина за студенти од студиска програма: физиотерапевти) 3 x 1 x 0,04 x 1 семестри x 3 академски години (2017-2020)	0,36
5.	Одржување вежби (Интерна медицина за студенти од студиска програма логопеди) 3 x 1 x 0,03 x 1 семестри x 3 академски години (2017-2020)	0,27
6.	Одржување вежби (Интерна медицина за студенти од студиска програма: медицинска нега) 3 x 1 x 0,03 x 1 семестри x 3 академски години (2017-2020)	0,27
7.	Одржување на менторска настава за клиничка практика 56 x 1 x 0,03 x 1 семестри x 3 академски години (2017-2020)	5,04
8.	Ментор и едукатор на здравствена едукација – 68,5 месеци X 4 ч месечно X 0,08	21,92
9.	Член на Комисија за оцена на докторски труд кандидат: м-р Славица Јосифовска (Билтен број 1170/2018 година)	0,7
10.	Член на Комисија за одбрана на докторски труд кандидат: м-р Славица Јосифовска (Одлука од 22.6.2018 година)	0,7
11.	Член на Комисија за оцена на подобност на докторски труд кандидат: д-р Жан Зимбаков (Одлука од 10.6.2020 година)	0,7
12.	Член на Комисија за полагање на специјалистички испит по интерна медицина или кардиологија 9 кандидати x 0,2	1,8
	Вкупно	32,72

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Раководител на национален научен проект	

	Наслов на проектот: Генетска асоцијација на полиморфизмот <i>MMP1 GG</i> со коронарната артериска болест кај помлада возраст. Носител: Медицински факултет, Скопје.	6,0
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
2.1	Knuuti J, Wijns W, Saraste A, Capodanno D, Barbato E, Funck-Brentano C, Prescott E, Storey RF, Deaton C, Cuisset T, Agewall S, Dickstein K, Edvardsen T, Escaned J, Gersh BJ, Svitil P, Gilard M, Hasdai D, Hatala R, Mahfoud F, Masip J, Muneretto C, Valgimigli M, Achenbach S, Bax JJ; ESC Scientific Document Group. 2019 ESC Guidelines for the diagnosis and management of chronic coronary syndromes. Eur Heart J. 2020; 41(3): 407-477. 60% од 8 (4,8)+24.889 (IF2018)	29,7
2.2	Spertus JA, Jones PG, Maron DJ, O'Brien SM, Reynolds HR, Rosenberg Y, Stone GW, Harrell FE Jr, Boden WE, Weintraub WS, Baloch K, Mavromatis K, Diaz A, Gosselin G, Newman JD, Mavromichalis S, Alexander KP, Cohen DJ, Bangalore S, Hochman JS, Mark DB, ISCHEMIA Research Group. Health-Status Outcomes with Invasive or Conservative Care in Coronary Disease. N Engl J Med. 2020; 382(15): 1408-1419. 60% од 8 (4,8)+70,670 (IF2018)	75,47
2.3	Spertus JA, Jones PG, Maron DJ, Mark DB, O'Brien SM, Fleg JL, Reynolds HR, Stone GW, Sidhu MS, Chaitman BR, Chertow GM, Hochman JS, Bangalore S; ISCHEMIA-CKD Research Group. Health Status after Invasive or Conservative Care in Coronary and Advanced Kidney Disease. N Engl J Med. 2020; 382(17): 1619-1628. 60% од 8+70,670 (IF2018)	75,47
2.4	Maron DJ, Hochman JS, Reynolds HR, Bangalore S, O'Brien SM, Boden WE, Chaitman BR, Senior R, López-Sendón J, Alexander KP, Lopes RD, Shaw LJ, Berger JS, Newman JD, Sidhu MS, Goodman SG, Ruzyllo W, Gosselin G, Maggioni AP, White HD, Bhargava B, Min JK, Mancini GBJ, Berman DS, Picard MH, Kwong RY, Ali ZA, Mark DB, Spertus JA, Krishnan MN, Elghamazy A, Moorthy N, Hueb WA, Demkow M, Mavromatis K, Bockeria O, Peteiro J, Miller TD, Szwed H, Doerr R, Keltai M, Selvanayagam JB, Steg PG, Held C, Kohsaka S, Mavromichalis S, Kirby R, Jeffries NO, Harrell FE Jr, Rockhold FW, Broderick S, Ferguson TB Jr, Williams DO, Harrington RA, Stone GW, Rosenberg Y, ISCHEMIA Research Group. Initial Invasive or Conservative Strategy for Stable Coronary Disease. N Engl J Med. 2020; 382(15): 1395-1407. 60% од 8 (4,8)+70,670 (IF2018)	75,47

2.5	Bangalore S, Maron DJ, O'Brien SM, Fleg JL, Kretov EI, Briguori C, Kaul U, Reynolds HR, Mazurek T, Sidhu MS, Berger JS, Mathew RO, Bockeria O, Broderick S, Pracon R, Herzog CA, Huang Z, Stone GW, Boden WE, Newman JD, Ali ZA, Mark DB, Spertus JA, Alexander KP, Chaitman BR, Chertow GM, Hochman JS, ISCHEMIA-CKD Research Group. Management of Coronary Disease in Patients with Advanced Kidney Disease. N Engl J Med. 2020; 382(17):1608-1618. 60% од 8 (4,8)+70,670 (IF2018)	75,47
3.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
3.1	Kalpак O, Donev D, Pejkov H , Antov S, Kalpak G, Kedev S. Transition Towards Transradial Approach Improves Outcomes of Acute Myocardial Infarction PCI. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2017; 38(2): 69-78. 60% од 5	3,0
4.	Секциски предавања на научен/стручен собир	
4.1	Предавање за матичните лекари на тема „Дијагноза и третман на хипертензија во примарната здравствена заштита“, 25.4.2018 година, Скопје.	1,0
4.2	Предавање на тема „Атријална фибрилација – ризик-фактор за мозочен удар“, одржано на настан на континуирана медицинска едукација за здравствени работници насловен како „Светски ден на мозочниот удар“, на 12.11.2018 година, во Скопје.	1,0
4.3	Предавање за интернисти на тема „Ризик-фактори за атеросклероза“, 27.12.2018 година, Кавадарци.	1,0
4.4	Предавање за интернисти на тема „Предизвици во антикоагулантна терапија кај пациенти со ВТЕ“, 27.9.2019 година, Струмица.	1,0
4.5	Модератор на тркалезна маса на тема „Diabetes new approach as risk factor in CV diseases, what can we do more?“, 20.11.2019 година, Куманово.	1,0
4.6	Модератор на онлајн тркалезна маса на тема „Do Your Part, Protect the Heart“, 20.5.2020 година.	1,0
4.	Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество	
4.1	Pejkov H, Kalpak O, Kostov J, Spirovski I, Antov S, Kedev S. Treatment of multi-vessel coronary artery disease in young patient using transradial approach. 6th Advanced International Masterclass AIM-RADIAL 2017. 20-22.9.2017 година, Штутгарт, Германија.	2,0
4.2	Pejkov H. Management of arrhythmias and conduction disturbance in acute phase – are there differences between the European and American guidelines? Highlights in Acute Coronary Syndrome Symposium. 4-5.9.2018 година, Скопје.	2,0

4.3	Pejkov H. Anatomical variations from wrist to aorta and their impact on transradial procedures. Charité Cardiovascular Grand Rounds. 13.3.2019 година, Берлин, Германија.	2,0
4.4	Pejkov H. Bifurcation lesions. 6th Congress of the Macedonian Society of Cardiology with international participation. 3-6.10.2019 година, Охрид.	2,0
4.5	Pejkov H. STEMI + Cardiogenic shock + LMN. Ninth Bulgarian Bifurcation and Complex Coronary Interventions Course. 24-26.1.2020 година, Софија, Бугарија.	2,0
5.	Учество на научен/стручен собир со реферат - постер	
5.1	Пејков Х., Калпак О., Зимбаков Ж., Спировски И., Бушлетиќ О., Бошев М., Костов Ј., Китановски Д., Бојовски И., Бушева М., Василев И. Трансрадијален пристап во третманот на повеќесадовна артериска болест кај млад пациент. 6th Congress of the Macedonian Society of Cardiology with international participation. 3-6.10.2019, Охрид.	0,5
6.	Апстракти објавени во зборник на конференција - меѓународна	
6.1	Pejkov H, Kalpak O, Kostov J, Spirovski I, Antov S, Kedev S. Treatment of multi-vessel coronary artery disease in young patient using transradial approach. 6th Advanced International Masterclass AIM-RADIAL 2017. On line Abstract book. 20-22.9.2017 година, Штутгарт, Германија.	1,0
6.2	Пејков Х., Калпак О., Зимбаков Ж., Спировски И., Бушлетиќ О., Бошев М., Костов Ј., Китановски Д., Бојовски И., Бушева М., Василев И. Трансрадијален пристап во третманот на повеќесадовна артериска болест кај млад пациент. 6th Congress of the Macedonian Society of Cardiology with international participation. Abstract book, 78. 3-6.10.2019. Охрид.	1,0
	Вкупно	359,08

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/ стручен собир Symposium and Educational course under auspice of Macedonian Society of Cardiology, WG on thrombosis and peripheral arterial disease and RIETE group “Venous thrombembolism - Diagnostic and therapeutic approach”. 5-6.4.2019, Скопје.	1,0
2.	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект – носител Наслов на проектот: Генетска асоцијација на полиморфизмот <i>MMP1 GG</i> со коронарната артериска болест кај помлада возраст.	1,0
3.	Претседател на Комисија за избор во стручно звање – примариус	0,3
Дејности од поширок интерес		
4.	Член на Универзитетска комисија Заменик-член во Комисија за избор на ректор на УКИМ	1,0
5.	Студиски престој во странство - до три месеци Endovascular Repair of Abdominal Aneurism во јуни 2018 година во Белград, Србија	0,5
6.	Член на комисија за избор во звање	0,2

	Член на комисија за избор во звање – доцент (д-р Славица Јосифовска - Билтен бр. 1199/2019)	
7.	Учество во комисии и тела на државни и други органи Комисија за оценување на исполнетост на условите во однос на просторот, опремата и стручниот кадар за основање на клиничка болница (Решение од 30.8.2018 година).	1,0
8.	Клиничка практика во соодветната област (дијагностички и терапевтски процедури) Воведување на интервентна процедура TEVAR/EVR	1,0
	Вкупно	6,0

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	32,72
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	359,08
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	6,0
Вкупно	397,8

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Љубица Георгиевска-Исмаил, претседател, с.р.
 Проф. д-р Елизабета Србиновска-Костовска, член, с.р.
 Проф. д-р Марија Вавлукис, член, с.р.
 проф. д-р Татјана Миленковиќ, член, с.р.
 Проф. д-р Магдалена Геннадиева-Димитрова, член, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Христо Пејков.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Христо Пејков поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето вонреден професор во наставно-научните области: интерна медицина и кардиологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Христо Пејков да биде избран во звањето **вонреден професор** во наставно-научните области: интерна медицина и кардиологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Љубица Георгиевска-Исмаил, претседател, с.р.

Проф. д-р Елизабета Србиновска-Костовска, член, с.р.

Проф. д-р Марија Вавлукис, член, с.р.

Проф. д-р Татјана Миленковиќ, член, с.р.

Проф. д-р Магдалена Генадиева-Димитрова, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ АНАТОМИЈА 1, ЗА СТУДЕНТИТЕ ОД СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ, ОД АВТОРИТЕ: БИЉАНА ЗАФИРОВА, ЈУЛИЈА ЖИВАДИНОВИЌ, НИКИ МАТВЕЕВА, МАРИЈА ПАПАЗОВА И ЕЛИЗАБЕТА ЧАДИКОВСКА

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, бр. 02-1868/46, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот **АНАТОМИЈА 1**, за студентите од Стоматолошкиот факултет, од авторите: Биљана Зафирова, Јулија Живадиновиќ, Ники Матвеева, Марија Папазова и Елизабета Чадиковска, наменет за студентите од Стоматолошкиот факултет, за предметот Анатомија 1, избрани се проф. д-р Ќиро Ивановски и проф. д-р Весна Јаневска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

V. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	АНАТОМИЈА 1 , за студентите од Стоматолошкиот факултет
Назив на предметната програма:	Анатомија 1
Назив на студиската програма:	Општа медицина
Фонд на часови и ЕКТС-кредити	часови 30+45; 7 кредити
Предметот Анатомија 1 за интегрираните студии од I и II циклус по дентална медицина при Стоматолошкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 30+45, број на ЕКТС-кредити 7 и се слуша во прв семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 490 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 8 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 3 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ
Проф. д-р Ќиро Ивановски, с.р.
Проф. д-р Весна Јаневска, с.р.

VI. Посебен дел од рецензентот: проф. д-р Киро Ивановски

Краток опис на содржината:	Учебникот „Анатомија 1“, за студентите од Стоматолошкиот факултет, содржи 8 поглавја во кои е обработена системската и топографската анатомија на екстремитетите и трупот (граден кош, абдомен и карлица), во обем соодветен за студентите од Стоматолошкиот факултет. Во првото поглавје, изнесен е вовед во анатомијата, каде што е обработена основната латинска терминологија, основните анатомски методи и просторните рамнини на човековото тело. Во склоп на ова поглавје, вклучени се потпоглавја за остеологија, синдезмологија, миологија, ангиологија, неврологија и спланхнологија. Во секое од нив, изнесени се податоци за соодветната анатомска област. Второто поглавје, Анатомија на рака, ги обработува анатомските структури на горниот екстремитет, систематизирани во потпоглавја, во кои се изнесени остеологијата, синдезмологијата, миологијата, ангиологијата и неврологијата на раката. Третото поглавје, Анатомија на нога, ги обработува анатомските структури на долниот екстремитет, систематизирани во потпоглавја во кои се анализирани остеологијата, синдезмологијата, миологијата, ангиологијата и неврологијата на долниот екстремитет. Во четвртото поглавје се изнесени анатомските карактеристики на градниот кош и неговата топографска поделба. Анализирани се сите анатомски елементи кои влегуваат во состав на сидот на градниот кош, како и органите, крвните и лимфните садови на градната празнина. Во петтото поглавје е анализиран абдоменот. Изнесена е неговата топографска поделба на сидови и абдоминална празнина, како и нивната понатамошна поделба на регии. Објаснети се мускулите, фасциите, слабите места, крвните и лимфните садови, како и нервите на абдоминалниот сид. Детално се опишани абдоминалните органи, нивната положба во абдоминалната празнина, нивните соодноси, васкуларизација и инервација.
-----------------------------------	---

	Шестото поглавје ја анализира системската и топографската анатомија на карлицата. Прикажана е топографската поделба на карлицата на сидови и карлична празнина. Обработени се анатомските елементи на сидот на карлицата, како и органите сместени во нејзината празнина, а припаѓаат на урогениталниот и дигестивниот систем. Детално е опишана васкуларизацијата и инервацијата на карлицата. Во седмото поглавје е обработена топографијата на горниот и долниот екстремитет, градниот кош, абдоменот и карлицата. Наведени се слоевите и содржината на топографските регии на овие делови од телото. На крајот од ракописот се наведени користената литература, која е од понов датум и соодветно цитирана, како и содржината.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Учебникот во целост е усогласен со предметната програма.
Предлози за потребни корекции:	Нема потреба од корекции.
Оцена на ракописот:	одличен
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 490 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 8 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 3 табели.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Анатомија 1, наменет за студентите од интегрираните студии од I и II циклус по дентална медицина при Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Во Скопје, 26.6.2020 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Киро Ивановски, с.р.

VII. Посебен дел од рецензентот: проф. д-р Весна Јаневска

Краток опис на содржината:	Во 8 поглавја, учебникот ги обработува сите области од анатомијата на екстремитетите, градниот кош, абдоменот и карлицата, во обем соодветен за студентите кои се подготвуваат да станат стоматолози. Авторите направиле успешно усогласување на досега користените анатомски термини и описи со општоприфатената Terminologia Anatomica, како и со стандардниот анатомски учебник „Грејс анатомија“. Ракописот е поделен на следниве поглавја: Вовед во анатомија, Анатомија на рака, Анатомија на нога, Анатомија на граден кош, Анатомија на абдомен, Анатомија на карлица, Топографска анатомија и Литература. Во првото поглавје, направен е осврт на анатомската номенклатура, опишани се просторните рамнини во однос на кои се изучува човековото тело, а накусо се изнесени и основните анатомски методи. Изнесени се и општите сознанија од остеологијата, синдезмологијата, миологијата, ангиологијата, неврологијата и спланхнологијата, на начин разбирлив за студентите. Во второто и третото поглавје се обработени остеологијата, синдезмологијата, миологијата, ангиологијата и неврологијата на горниот и долниот екстремитет, соодветно. Во четвртото, петтото и шестото поглавје се обработени, соодветно, анатомските карактеристики на градниот кош, абдоменот и карлицата. Во секое поглавје, прво се изнесени општите карактеристики на соодветниот дел од телото и неговата топографска поделба на сид и празнина, а потоа следува анализа на сите структурни компоненти. Во описот на сидовите на сите три дела од трупот, објаснети се мускулите, фасциите, слабите места, крвните и лимфните садови и нервите на соодветниот сид. Опишани се органите, нивните холотопски, синтопски и скелетотопски соодноси, како и нивната васкуларизација и инервација. Во седмото поглавје, вклучени се потпоглавја за топографската анатомија на горниот и долниот екстремитет, градниот кош,
--	--

	абдоменот и карлицата. Во нив се опфатени топографските карактеристики на овие делови од телото, како и нивната поделба на регии, за да се овозможи полесно учење и ориентирање. За изработка на ракописот е користена современа литература, која е наведена и соодветно цитирана во посебно поглавје. Содржината е наведена на крајот од ракописот.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Учебникот во целост е усогласен со предметната програма.
Предлози за потребни корекции:	Нема потреба од корекции.
Оцена на ракописот:	одличен
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 490 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 8 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 3 табели.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Анатомија 2, примарно за студентите од интегрираните студии од I и II циклус по дентална медицина при Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Во Скопје, 26.6.2020 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Весна Јаневска, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ФОНВИЛЕБРАНДОВ ФАКТОР КАКО ПРОГНОСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЛ КАЈ ПАЦИЕНТИТЕ СО ЦРНОДРОБНА ЦИРОЗА“ ОД Д-Р ЕЛЕНА ЦУРАКОВА РИСТОВСКА, ПРИЈАВЕНА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на својата XXVI работна седница одржана на 10.6.2020 година, по предлог на Советот на III циклус – докторски студии, а врз основа на член 112 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), член 275 од Статутот на Медицинскиот факултет во Скопје (Универзитетски гласник бр. 245/13), член 53 од Правилникот за внатрешните односи (бр. 458 од 17.10.2019) и член 61 од Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус – докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 245/2013), донесе Одлука за формирање на Комисија за оцена на докторската дисертација на д-р Елена Цуракова Ристовска со наслов: „Фонвилебрандов фактор како прогностички показател кај пациентите со црнодробна цироза“, во состав:

1. проф. д-р Викторија Чалоска-Ивановска, претседател
2. проф. д-р Магдалена Генадиева Димитрова, ментор
3. проф. д-р Александар Стојановиќ, член
4. проф. д-р Ненад Јоксимовиќ, член
5. проф. д-р Билјана Кузмановска, член.

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја разгледа и ја оцени доставената докторска дисертација, и по извршените консултации, го поднесе следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Извештај за доставената докторска дисертација

Доставената докторска дисертација „Фонвилебрандов фактор како прогностички показател кај пациентите со црнодробна цироза“ на д-р Елена Цуракова- Ристовска претставува самостоен труд изнесен на 139 страници. Поделен е на: вовед, цели, материјал и методи, резултати, дискусија, заклучоци и користена литература.

2. Извештај на одделни делови на трудот

На самиот почеток од **воведот**, посочена е клучната улога на соодветната проценка и предикција на прогнозата и преживувањето кај пациентите во терминален стадиум на црнодробна болест, особено од аспект на приоритизирање на листите на чекање за црнодробна трансплантација како единствен куративен тераписки модалитет кај оваа група пациенти. Во тој контекст, бројни истражувања кои се занимавале со овој актуелен проблем посочуваат на одредена предиктивна вредност на некои биолошки варијабли, меѓу кои се вбројува и Фонвилебрандовиот фактор (ФВФ).

Во понатамошниот дел од воведот, потенцирана е клучната улога на системската инфламација и ендотелната дисфункција како два засебни ентитета кои во одредени околности се застапени кај пациентите со црнодробна цироза. Притоа, присуството на системска инфламација и ендотелна дисфункција фаворизира компликации и клинички настани кои ја влошуваат црнодробната функција и со тоа дополнително придонесуваат за прогресија на болеста. Посочено е дека системската инфламација отсликана преку синдромот на системски инфламаторен одговор (СИРС) подобро се проценува со примена на општите прогностички скрови отколку со специфичните скорови кои се применуваат кај пациентите со цироза, но поради бројните хемодинамски абнормалности кои се сретнуваат кај овие пациенти, калкулирањето на овие скорови е отежнато и нецелосно

релевантно, поради што се наментнува потребата за идентификување на параметри кои се сурогат-маркери на инфламаторен стрес. Еден од нив е и серумскиот Ц-реактивен протеин, кој се смета за индикатор на СИРС, а бројните студии кои ја анализирале неговата вредност утврдиле дека освен што ЦРП е прецизен маркер на СИРС, тој има улога и во предикција на шестмесечниот морталитет и дека е силно асоциран со органска инсуфициенција и смртен исход, дури и кај пациенти кај кои не е утврдено присуство на бактериска инфекција во основа на системската инфламација.

Во централниот дел од воведот, кандидатката ја елаборира ендотелната дисфункција како ентитет и улогата на ФВФ како показател на ендотелната дисфункција кај пациентите со црнодробна цироза. Притоа, објаснува дека присуството на различни физички или хемиски агенси што се сретнува кај овие пациенти доведува до нарушена хомеостаза во функцијата на ендотелната клетка, односно до појава на состојба која се означува како ендотелна дисфункција. Ендотелната дисфункција кај пациентите со цироза се сретнува на ниво на црнодробната микроциркулација и на ниво на системската циркулација. Црнодробната инфламација во рана фаза е причина за оштета на ретикулоендотелниот систем и за ендотелна дисфункција на ниво на црнодробната микроциркулација, додека ендотоксемијата која се јавува во напредната фаза предизвикува абнормална васкуларна реактивност на ниво на системската циркулација и резултира со зголемена продукција на вазодилаторни медијатори кои се вклучени во патогенезата на спланхичната вазодилатација и хипердинамската циркулација.

Во понатамошниот дел од воведот, кандидатката ја објаснува улогата на ФВФ како показател на ендотелна дисфункција и неговата улога во патогенезата на портната хипертензија. Најголем дел од циркулирачкиот ФВФ е во форма на мали мултимери кои континуирано се секретираат од ендотелната клетка и мегакариоцитите, додека најфункционалните ултрадолги мултимерни форми на ФВФ се складираат во цитоплазматските гранули и активно се секретираат под дејство на некои физиолошки агонисти. Ендотелната дисфункција која се сретнува кај овие пациенти доведува до хиперсекреција на ФВФ, а со тоа и до хиперсекреција на ултрадолгите мултимери на ФВФ, кои поради својството за спонтано врзување со тромбоцитите и субендотелните структури се сметаат за протромботични. Сето тоа води кон појава на една хиперкоагулабилна состојба во која се создаваат услови за појава на тромбози во црнодробната микроциркулација и консекутивна тромботична васкуларна облитерација. На тој начин се објаснува и улогата на ФВФ во патогенезата на портната хипертензија, која е во основа на голем број од акутните настани и придонесува за влошување на црнодробната функција. Заклучно се потенцира дека значителна ендотелна дисфункција, проценета преку високи вредности на ФВФ, сама по себе има силно негативно прогностичко влијание и дека кај пациентите со црнодробна цироза, ФВФ може да се разгледува како потенцијален маркер и показател на портна хипертензија, декомпензација и морталитет.

Во завршниот дел од воведот се разгледува значењето на некои дополнителни фактори и состојби кои влијаат врз прогнозата и преживувањето кај пациентите со црнодробна цироза, меѓу кои се спомнуваат акутната декомпензација, акутната врз хронична црнодробна инсуфициенција (ACLF), како и улогата на серумскиот феритин како маркер на црнодробна некроинфламација и предиктор на клинички настани и морталитет независно од MELD (Model of End-Stage Liver Disease) скорот. Исто така, објаснета е и асоцираноста на хронична црнодробна болест и дефицитот на витамин Д, состојба која сама по себе придонесува за црнодробна дисфункција и негативно влијае врз прогнозата и преживувањето кај овие пациенти.

Мотивот за изработка на докторската дисертација „Фонвилебрандов фактор како прогностички показател кај пациентите со црнодробна цироза“ потекнува од фактот дека предвидувањето на текот и прогнозата кај пациентите со црнодробна цироза е комплексен и сложен процес кој е од суштинска важност, особено од аспект на

приоретизирање на листите на чекање за црнодробна трансплантација кај пациентите со терминален стадиум на црнодробна болест. Прогностичките скорови кои актуелно се применуваат не ја земаат предвид циркулаторната дисфункција и придружните акутни настани, поради што се одликуваат со одредени слабости и недостатоци и не се сметаат за идеални предиктори на преживувањето. Оттука, значењето на ова истражување е во правец на идентификување на нови биолошки варијабли, евалуирање на нивната вредност како прогностички показатели и нивна можна примена во инкорпорирањето во веќе постојните или нови попрецизни прогностички скорови. Со тоа може да се очекува придонес во подобрувањето на нивната предиктивна вредност во проценка на прогнозата и mortalитетот кај пациентите со црнодробна цироза.

Целите на докторската дисертација се наброени и поделени на главна цел и специфични цели:

Главна цел на студијата:

- кај пациентите со црнодробна цироза и портна хипертензија да се одреди предиктивната вредноста на Фонвилебрандов фактор за предикција на mortalитет во однос на MELD, како и неговата предиктивна вредност во однос на декомпензација и компликации асоцирани со црнодробната болест.

Специфични цели на студијата:

- да се утврди застапеноста на системска инфламација, вредноста на ЦПП како маркер на SIRS и да се анализира применливоста на стандардните скорови за SIRS кај оваа група пациенти;
- да се утврди застапеноста и прогностичката вредност на АХД и ACLF и да се анализира вредноста на феритин како прогностички показател;
- да се утврди застапеноста и прогностичката улога на дефицитот на витамин Д;
- да се утврди кои прогностички показатели се независни предиктори на mortalитет кај пациентите со црнодробна цироза.

Во делот **Материјал и методи**, објаснет е дизајнот на студијата (аналитичка моноцентрична проспективна) која вклучува 71 пациент со црнодробна цироза и портна хипертензија без присуство на значајни коморбидитети, што е прецизно елаборирано во делот кој ги дефинира карактеристиките на примерокот. При влез во студијата, освен спроведување на анализи неопходни за проценка на општата состојба на пациентот и стадиумот на црнодробна болест, кај сите пациенти е мерена концентрацијата на серумскиот ФВФ во нулта точка, а потоа во тек на една година проспективно е вршено следење во редовни тромесечни интервали. Во текот на секоја контролна визита се реализира клинички преглед, ултразвук на абдомен и палета на биохемиски анализи, според прецизно наведен протокол. Притоа се регистрирани сите компликации и акутни настани асоцирани со црнодробната болест, а при појава на некоја новонастаната состојба во меѓувреме, кај тие пациенти се реализира вонредна визита, по што пациентите повторно се вклучени во редовниот протокол на студијата.

Критериумите за вклучување и исклучување на испитаниците во истражувањето се точно дефинирани. Детално е опишана постапката на обезбедување примерок на крв, обработката и чувањето на примерокот, како и користениот апарат и применуваниот метод. Наведена е постапката на дефинирање на стадиумот на црнодробна болест, како и релевантните извори кои ги дефинираат и класифицираат присутните асоцирани состојби и компликации.

Сите пациенти имаат добиено формулар со информации за целите и текот на истражувањето и имаат пополнето формулар за информирана согласност. Во понатамошниот дел е наведено дека протоколот на студијата е во согласност со етичките принципи на Декларацијата од Хелсинки. Темата која е обработена за изработка на докторската дисертација има одобрување од Етичката комисија за истражување на луѓе при УКИМ – Медицински факултет во Скопје.

По овој дел, следува делот **Статистичка обработка**, каде што е наведено дека податоците од истражувањето се внесени во специјално изработена база, а статистичката обработка е изведена со примена на соодветни статистички програми. Детално се наведени и повеќе статистички методи применети за обработка на податоците, кои се прикажани табеларно и графички.

Во воведниот дел на поглавјето **Резултати**, примерокот е анализиран во однос на главните демографски карактеристики, калкулираните скорови, лабораториските и хемостатските параметри од интерес, главните манифестации и компликации на портна хипертензија и асоцираноста помеѓу сите овие варијалби и присуството на АХД. Анализата не утврдила присуство на статистички значајна асоцираност помеѓу присуството на АХД и генералните карактеристики на примерокот (пол, возраст, етиологија), но утврдила сигнификантно повисоки вредности на CTP, MELD, SOFA и SAPS II-скорот кај пациентите со АХД. Во однос на релацијата помеѓу анализираните лабораториски параметри од интерес (ЦРП, витамин Д, феритин, хемоглобин, леукоцитна концентрација, билирубин, албумин, натриум, креатинин) и присуството на АХД, анализата потврдила дека присуството на АХД е сигнификантно асоцирано со повисоки вредности на ЦРП, феритин, леукоцитна концентрација и билирубин, и со сигнификантно пониски вредности на витамин Д, албумин и натриум. Во однос на анализираните хемостатски параметри од интерес, кај пациентите со АХД било потврдено присуство на сигнификантно повисоки вредности на PT, INR, aPTT, D-димери. Завршно, анализирана е и асоцираност на некои манифестации и компликации на портна хипертензија, при што сигнификантна асоцираност со АХД е потврдена само за присуството на асцит, енцефалопатија и хепаторенален синдром.

Во централниот дел се наведени резултатите добиени со анализа на асоцираноста помеѓу VWF и прогностичките скорови, лабораториските и хемостатски параметри и останатите прогностички показатели. Анализата на корелација утврдила дека помеѓу VWF и повеќето параметри од интерес постои сигнификантна умерена корелација помеѓу (CTP, MELD, SOFA, CLIF C-ACLF, CRP, феритин, INR), како и силна сигнификантна корелација помеѓу VWF и D-димерите. Во однос на калкулираните прогностички скорови, анализата потврдила сигнификантна асоцираност помеѓу вредностите на VWF и CTP-скорот и MELD-скорот, како и сигнификантно повисоки вредности на VWF кај пациенти со АХД и со АЦЛФ. Во однос на некои дефинирани пресечни вредности за анализираните лабораториски и хемостатски параметри, анализата потврдила сигнификантно повисоки вредности на VWF кај пациентите со феритин над 400 ng/ml, кај пациентите со D-димери над 500, TT над 24.1 и кај пациентите со анемија. Во однос на присуството на одредени манифестации и компликации на портната хипертензија, анализата не утврдила сигнификантна асоцираност помеѓу нив и вредностите на VWF.

Најзначајните резултати од истражувањето во овој дел се однесуваат на предиктивната вредност на VWF за предикција на тромесечниот, шестмесечниот и едногодишниот морталитет. За анализа на асоцираноста помеѓу анализираните прогностички показатели и преживувањето бил применет униваријантниот пропорционален модел кој потврдил дека тромесечното преживување е сигнификантно асоцирано со VWF, MELD скорот, CRP и со aPTT, шестмесечното преживување било сигнификантно асоцирано со VWF, MELD скорот, CRP и витамин Д, а едногодишното преживување било сигнификантно асоцирано со VWF, MELD скорот, CRP, витамин Д,

феритин и aPTT. Она што е од поголемо значење е дека при анализа на едногодишното преживување, мултиваријантниот пропорционален модел потврдил дека единствено MELD-скорот, CRP и витамин Д биле независно асоцирани со едногодишното преживување, но и дека во услови на АХД, само CRP, феритин и витамин Д биле независно асоцирани со едногодишното преживување. За анализа на предиктивната вредност на параметрите од интерес била применета униваријантната логистичка регресиона анализа, која потврдила дека VWF, MELD-скорот, CRP и D-димерите се сигнификантни предиктори на тромесечен морталитет, дека VWF, MELD-скорот, CRP и витамин Д се сигнификантни предиктори на шестмесечен морталитет и дека VWF, MELD-скорот, CRP и феритинот се сигнификантни предиктори на едногодишен морталитет. Мултиваријантната регресиона анализа потврдила дека само MELD-скорот и CRP се независни предиктори на морталитет, но по спојувањето со АХД, анализата потврдила дека ниту еден показател не е независен предиктор на едногодишен морталитет. Заклучно, анализата потврдила дека VWF е сигнификантно асоциран со тромесечното, шестмесечното и едногодишното преживување и претставува сигнификантен предиктор на тромесечен, шестмесечен и едногодишен морталитет, дека располага со предиктивна вредност приближна со онаа на MELD-скорот и дека асоцираноста и предиктивната вредност на VWF за едногодишен морталитет, за разлика од онаа на MELD-скорот, не е независна.

Во делот **Дискусија** е потенцирана важноста и значењето на VWF како индикатор на ендотелна дисфункција и како релевантен прогностички показател кај пациентите со декомпензирана црнодробна цироза. Дополнително, компарирана е предиктивната вредност на VWF со предиктивната вредност на останатите биолошки варијабли за кои се смета дека располагаат со одреден прогностички потенцијал кај овие пациенти. Најважните резултати кои произлегуваат од истражувањето се компарирани со релевантни истражувања од истата област.

На почетокот од дискусијата анализирани се најзначајните податоци во однос на преживувањето, причините за смрт и прогностичките показатели кај пациентите со црнодробна цироза. Во однос на податоците од литературата, регистрирано е релативно кратко преживување на пациентите со АХД и потенцирано е дека преживувањето кај пациентите со АХД било сигнификантно пократко отколку преживувањето кај пациентите без АХД, што упатува на значењето на АХД врз ризикот за смрт кај овие пациенти. Потенциран е високиот процент на непознати причини за смрт во студијата, како и вариксното крварење како најчеста причина за декомпензација и за смртен исход кај овие пациенти, што не било случај во повеќето студии од оваа област. Во однос на предикторите на морталитет кај пациентите со црнодробна цироза, потенцирано е дека само VWF, MELD-скорот и ЦПП биле сигнификантни предиктори на морталитет во сите три периоди на следење. Студијата потврдила дека независно асоцираните предиктори со едногодишното преживување (MELD-скорот, CRP и витамин D) и независните предиктори на едногодишен морталитет (MELD и ЦПП) се во тесна релација со присуството на АХД, што упатува на нејзиниот значаен прогностички потенцијал.

Во понатамошниот дел, анализирани се податоците поврзани со предиктивна вредност на MELD-скорот кај пациентите со цироза. Потенцирани се неговите недостатоци и ограничувања, меѓу кои се издвојуваат ниската предиктивна моќ за предикција на посттрансплантациските исходи, пониската предиктивна вредност во стадиум на компензирана болест, како и фактот дека кај околу 15 – 20 % од пациентите, MELD-скорот не може точно да го предвиди преживувањето. Резултатите од студијата потврдиле дека MELD-скорот е сигнификантно асоциран со преживувањето и сигнификантен предиктор на морталитет во сите три периоди на следење, дека е независно асоциран со преживувањето и дека претставува независен предиктор на

едногодишен морталитет, а добиените вредности од статистичката анализа сугерираше дека кај пациентите со цироза, MELD-скорот е посилно асоциран со преживувањето и порелевантен предиктор на морталитет во однос на останатите показатели, што упатува на тоа дека MELD-скорот е најрелевантниот предиктор на морталитет кај пациентите со црнодробна цироза. Треба да се потенцира дека резултатите од студијата укажуваат на фактот дека во услови на АХД, тој ја губи својата независна предиктивна вредност, со што се потврдува тезата дека MELD-скорот би требало да се калкулира само по соодветно санирање на акутниот реверзибилен процес и дека во услови на АХД, MELD-скорот не е реален, а со тоа не е корисен предиктор на морталитет.

Централното место во дискусијата се осврнува на асоцираноста на VWF со црнодробната цироза и неговата вредност како прогностички показател кај овие пациенти. При анализа на асоцираноста на VWF со стадиумот на црнодробна болест била потврдена сигнификантна позитивна корелација на VWF со СТР и со MELD-скорот, како и со повеќето останати прогностички показатели и сигнификантно повисоки вредности на VWF во понапреднат стадиум на црнодробна болест. Во понатамошниот дел е потенцирана улогата на ДИК и секундарната хиперфибринолиза кај пациентите со црнодробна цироза, причините за нивниот развој, релацијата помеѓу VWF и Д-димерите, како и нивната предиктивна вредност кај пациентите со црнодробна цироза. Студијата потврдила присуство на силна сигнификантна корелација помеѓу VWF и D-димерите, сигнификантно повисоки вредности на VWF кај пациентите со D-димери над 500 µgr/ml, и кај пациентите со АХД и потврдила дека D-димерите се сигнификантен предиктор на тромесечниот морталитет, што претставува најзначајниот сегмент од оваа анализа. Централно место во овој дел е посветено на резултатите кои се однесуваат на предиктивната улога на VWF кај пациентите со црнодробна цироза и неговата вредност во однос на предиктивната вредност на MELD-скорот, по што добиените резултати се компарирани со резултатите добиени од релевантните студии. Студијата потврдила дека VWF е сигнификантно асоциран со преживувањето и дека е сигнификантен предиктор на морталитет за сите три периоди на следење, но за разлика од релевантните студии, оваа студија не утврдила дека VWF располага со независен прогностички потенцијал. Како и во повеќето студии, оваа студија не утврдила присуство на статистички значајна разлика помеѓу предиктивната вредност на VWF и MELD-скорот, односно студијата потврдила дека овие два показателя располагаат со слична предиктивна вредност за морталитет.

Во понатамошниот дел, анализирана е предиктивната вредност на некои прогностички показатели кои располагаат со одредена прогностичка вредност кај пациентите со црнодробна цироза (серумски ЦРП, феритин и витамин Д), нивната инволвираност во патогенезата и текот на болеста, како и нивната асоцираност со прогностичката вредност на VWF.

На почетокот од ова поглавје е потенцирана важноста на системската инфламација како важен ентитет инволвиран во патогенезата на црнодробната цироза, нејзината асоцираност со лоши исходи, вредноста и применливоста на критериуми за SIRS, како и предиктивната вредност на CRP како показател на системска инфламација. Во контекст на релацијата помеѓу системската инфламација и ендотелната дисфункција, била анализирана и асоцираноста помеѓу VWF, присуството на SIRS со вредностите на серумскиот CRP, при што се утврдило дека присуството на релација помеѓу CRP и VWF, а отсуство на релација помеѓу VWF и SIRS, сугерира дека применетите ACCP/SCCM критериуми не го отсликуваат соодветно присуството на системска инфламација и дека тие генерално не се погодни за примена кај пациентите со црнодробна цироза. Во однос на предиктивната вредност на VWF за морталитет, студијата утврдила дека CRP е сигнификантно асоциран и дека е сигнификантен предиктор на морталитет во сите три периоди на анализа, дека CRP е независно асоциран со едногодишното преживување и дека претставува независен предиктор на едногодишен морталитет. Во однос на

присуството на АХД, од една страна студијата не утврдила присуство на сигнификантна асоцираност помеѓу присуството на SIRS и на АХД, а од друга страна утврдила дека серумскиот CRP е сигнификантно повисок кај пациентите со АХД, што сугерира дека критериумите за SIRS и серумскиот CRP различно го отсликуваат присуството на СИ, односно упатува на супериорноста на CRP како показател на СИ. Фактот што во услови на АХД, CRP ја губи независната предиктивна вредност, повторно укажува на силната прогностична вредност со која располага АХД кај овие пациенти.

Во понатамошниот дел, анализирано е присуството на зголемена црнодробна концентрација на железо кај пациентите со црнодробната болест, механизмите кои се инволвирани во овој процес, како и вредноста на серумскиот феритин како прогностички показател кај овие пациенти. Студијата регистрирала сигнификантна корелација помеѓу вредностите на VWF и феритин и сигнификантно повисоки вредности на феритин кај пациентите со АХД. Студијата потврдила дека СФ е сигнификантно асоциран со едногодишното преживување и дека тој е сигнификантен предиктор на едногодишен морталитет, но, за разлика од претходно цитираните студии, асоцираноста и предиктивната вредност на СФ во однос на едногодишниот морталитет во студијата не се потврдиле дека се независни.

Во завршниот дел на ова поглавје, анализирани се податоците поврзани со предиктивната вредност на дефицитот на витамин Д, неговата асоцираност со VWF и неговата вредност како предиктор на морталитет кај пациентите со црнодробна цироза. Студијата потврдила дека дефицитот на витамин Д е сигнификантно асоциран со шестмесечно преживување, сигнификантен предиктор на шестмесечен морталитет, сигнификантно и независно асоциран со едногодишно преживување и сигнификантно асоциран со присуството на АХД. Резултатите од студијата сугерираат дека VWF и витамин Д на различен начин се вклучени во патогенезата на црнодробната болест, што може да го објасни отсуството на директна асоцираност помеѓу нив.

Во завршното поглавје од дискусијата, сумирано и потенцирано е прогностичкото значење на АХД кај пациентите со црнодробна цироза. Студијата потврдила дека VWF е сигнификантно повисок кај пациентите со акутна декомпензација и дека присуството на АХД е сигнификантно асоцирано со повеќето показатели на системска инфламација и прогностички скорови. Тоа упатува кон заклучокот дека порастот на VWF е асоциран со зголемена протромботична склоност отсликана преку покачените Д-димери, што е сигнификантно асоцирано со присуството на АХД. Студијата овозможува да се согледа исклучителната прогностичка важност на акутната декомпензација кај пациентите со цироза и значајниот предиктивен потенцијал со кој таа располага. Иако ЦРП и MELD-скорот првично биле независни предиктори на едногодишен морталитет, се покажало дека во услови на акутна декомпензација тие ја губат својата независна предиктивна вредност. Од особено значење е и фактот дека во услови на акутна декомпензација, ниту еден од анализираниите показатели не се издвојува како независен предиктор на едногодишен морталитет, што укажува на нејзината значајна предиктивна вредност.

Во делот на **заклучоците**, конзицно се извлечени и потенцирани клучните заклучоци кои произлегуваат од студијата.

Во поглавјето **Литература**, кандидатката цитира 262 релевантни библиографски единици од областа што ја истражува, од странски и од домашни автори.

3. Оценка на докторската дисертација

Комисијата е на мислење дека кандидатката д-р Елена Цуракова-Ристовска, врз основа на досегашниот степен на образование, научноистражувачката и стручната активност, располага со потребните квалитети за одбрана на докторската дисертација. Врз основа на образложението на пријавената тема, целите, методологијата на

истражувањето, добиените резултати и нивната обработка, дискусијата, заклучоците и цитираната литература, Комисијата оценува дека темата: „Фонвилебрандов фактор како прогностички показател кај пациентите со црнодробна цирроза“ е актуелна, со значајна научна и практична важност, особено во насока на менаџирање и пристап кон болните со црнодробна цирроза во Р Македонија. Заклучоците се јасни и произлегуваат од добиените резултати и од прецизната анализа на сите варијабли од интерес.

4. Исполнетост на законските услови за одбрана на трудот

Кандидатката д-р Елена Цуракова-Ристовска, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

- 1. Curakova Ristovska E, Genadieva-Dimitrova M, Caloska-Ivanova V, Misevski J. Von-Willebrand factor as a predictor of three-month mortality in patients with liver cirrhosis compared to MELD score. Acta Gastroenterol Belg. 2019;82(4):487-493.**
- 2. Elena Curakova Ristovska, Magdalena Genadieva-Dimitrova, Viktorija Caloska-Ivanova, Emilija Nikolovska, Nenad Joksimovic, Beti Todorovska, Urim Isahi and Ivana Milichevik. The SIRS score relevance for assessment of systemic inflammation compared to C-reactive protein in patients with liver cirrhosis. Mak Med Pregled 2019; 73(1): 24-30.**

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Најзначајниот придонес од овој научноистражувачки труд претставува сознанието за предиктивната вредност на VWF за тромесечниот, шестмесечниот и едногодишниот морталитет, како и неговото предиктивно значење во однос на декомпензацијата и компликациите асоцирани со црнодробната болест. Оттука, значењето на ова истражување не се состои само во идентификување на нови биолошки варијабли и евалуирање на нивната вредност како прогностички показатели, туку и нивна потенцијална примена преку инкорпорирање во веќе постојни или нови попрецизни прогностички скорови.

Врз основа на наведеното, Комисијата смета дека се работи за оригинален научноистражувачки труд со научна и апликативна вредност во клиничкиот пристап кон пациенти со црнодробна цироза. Комисијата позитивно ја оценува докторската дисертација и има чест да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје да ја прифати позитивната рецензија и да закаже одбрана на докторската дисертација на д-р Елена Цуракова Ристовска со наслов: „Фонвилебрандов фактор како прогностички показател кај пациентите со црнодробна цироза“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Викторија Чалоска-Ивановска, с.р.
Проф. д-р Магдалена Генадиева-Димитрова, с.р.
Проф. д-р Александар Стојановиќ, с.р.
Проф. д-р Ненад Јоксимовиќ, с.р.
Проф. д-р Билјана Кузмановска, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „СОСТОЈБИ И НАСОКИ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА ГРИЖАТА ЗА ЗДРАВЈЕТО НА МАЈКИТЕ И НОВОРОДЕНИТЕ ВО РС МАКЕДОНИЈА“ ОД Д-Р М-Р СВЕТЛАНА КРСТЕВСКА БЛАЖЕВСКА, ПРИЈАВЕНА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на својата XXVI седница одржана на 10.6.2020 година, а по предлог на Советот на студиската програма од III циклус по јавно здравје формираше Комисија за оцена на докторската дисертација со наслов „Состојби и насоки за подобрување на грижата за здравјето на мајките и новородените во РС Македонија“ од кандидатката д-р м-р Светлана Крстевска Блажевска, во состав: проф. д-р Елена Косевска (претседател), проф. д-р Дончо Донев (ментор), проф. д-р Розалинда Исјановска (член), проф. д-р Бети Зафирова Ивановска (член) и проф. д-р Нада Поп-Јорданова (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Анализа на трудот

Докторската дисертација на кандидатката д-р м-р Светлана Крстевска Блажевска, со наслов „Состојби и насоки за подобрување на грижата за здравјето на мајките и новородените во РС Македонија“, содржи 103 страници компјутерски обработен текст во фонт Georgia, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 107 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси. Текстот на докторската дисертација е збогатен со 28 табели и 43 графикони соодветно поврзани во текстот.

Трудот е структуриран во 8 глави кои се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **првата глава**, односно **воведот**, кандидатката го објаснува значењето на соодветната здравствена заштита за здравјето на мајките и децата. Морбидитетот и морталитетот кај новородените, како и кај жената за време на бременоста, породувањето и постпарталниот период, и натаму се голем проблем дури и во развиените земји во светот. Тоа е резултат на високиот број породувања во текот на една година (над 5 милиони на европско ниво), голем дел од нив во супстандардни услови и несоодветна стручна помош и нега при породувањето, вулнерабилност на афектираната популација (новородени и жени во репродуктивен период) и долгорочните последици и компликации од ризични бремености, како што се: предвремено породување и тешка хипоксија. До неодамна немаше создадено едноставни, достапни и ефективни методи, со кои ќе се постигне саканата цел, а тоа е намалување на морталитетот и морбидитетот поврзан со бременоста и породувањето во сите земји во светот. Мајорни причини за егзитус кај мајките се: хеморагија, инфекција, хипертензија и нејзини компликации, како и пролонгирано породување. Неонаталната смртност се должи на инфекција, асфиксија и компликации на прематуритет. Овие умирања можат да бидат намалени со навремено применети интервенции, кои ќе бидат, докажано, ефективни и достапни.

Последниве години интензивно се опишуваат минимум потребни стандарди за грижа и добра здравствена пракса за безбедно породување. Сепак, постојат добро познати празнини во грижата за новородените и мајките насекаде во светот. Интервенциите што треба да се применат со цел за поголема безбедност на мајката и новороденото се евтими

и лесни за изведување, но може да бидат заборавени и превидени за да се применат во точно определено време. Тоа ја наметнала потребата од креирање потсетници за тоа, што и кога треба да се направи во клиничката гинеколошко-акушерска пракса. Во изминативе години, таканаречените чек-листи интервенции се применуваат со зголемена фреквенција во здравството, во речиси сите специјалности. Целта на чек-листите е да помогнат, односно да им „асистираат“ на здравствените работници во менаџирањето на здравствените третмани, со цел да се намалат несаканите настани, предизвикани од невнимателност и пропусти при лекувањето. На тој начин би се намалиле стапките на морталитет и морбидитет во повеќе специјалности во сите земји.

СЗО создаде чек-листа за безбедно породување во 2008 г., со примена на едноставни, евтини и етапни (чекор по чекор) интервенции. СЗО разви “bed-side” (покрај болничкиот кревет) чек-листи за безбедно породување со 29 помошни „алатки“ кои се однесуваат на мајорните глобални причини за мајчински и неонатален морталитет и морбидитет. Чек-листите се одликуваат со едноставност и брза применливост, поради што постепено стануваат рутина во акушерската пракса во многу земји во светот. Искуството покажува дека добро дизајнираните чек-листи ги откриваат празнините при имплементација на квалитетна грижа за подобро здравје на бремените жени, родилките и новородените, на сите нивоа во здравствениот систем.

Стапката на матернален морталитет и морбидитет во Македонија има осцилаторен тек. Прецизното мерење и следење на овие индикатори може да укаже на слабостите и да ги дефинира целите и оправданоста за преземање на одредени здравствени интервенции кои ќе водат до подобрување на севкупното здравје на бремените жени, родилките и новородените. Подобрувањето на квалитетот на матерналната и неонатална нега може да се постигне со имплементирање на висококвалитетна нега со висок импакт и исплатливи интервенции за мајката и новороденото, спроведувани од истите здравствени работници во исто време. Чек-листите за безбедно породување како потсетници треба да им помогнат на здравствените работници при спроведување на активностите и постапките за квалитетна матернална и перинатална нега. Содржината на чек-листите е организирана во вид на прашања и водичи за примена на одредени интервенции. Прашањата и/или интервенциите треба да бидат одговорени, односно применети со цел за обезбедување адекватна нега и грижа, во четири критични точки за време на породувањето: времето на прием на жената во болница (родилиште), времето кога родилката почнува да раѓа или непосредно пред царскиот рез, времето околу еден час по породувањето и времето пред отпуштање од болница. Во чек-листите, исто така, се бележат главните причини на мајчински морбидитет, но и морталитет предизвикан од хеморагии, инфекции, хипертензија, како и интрапартум-поврзани мртвородени (од неадекватна нега во текот на бременоста) и неонатален морталитет (од родилна асфиксија, инфекции) и компликации поврзани со прематуритет. Здравствениот систем во Македонија е подготвен, со примена на нови стратегии и јавноздравствени интервенции, да го подобри здравјето на жените и децата, со што ќе овозможи амбиент за унапредување на севкупната благосостојба на оваа вулнерабилна популациона група.

Оправданоста на ова истражување произлегува од недоволните состојби и индикатори на здравјето на мајките и новородените и слабостите и недостатоците во имплементација на квалитетна грижа за подобро здравје на бремените жени, родилките и новородените, на сите нивоа во здравствениот систем во Македонија.

Мотивот за изработка на докторската дисертација докторантката го наоѓа во потребата да се утврдат слабите точки и неусогласености во работењето во матерналната и перинаталната нега и со иницирање на воведување чек-листи во акушерската пракса, со цел да се придонесе за подобрување на матерналното, феталното и неонаталното здравје.

Во **втората глава** се изложени **целите** на истражувањето. Првата цел на истражувањето е да се направи анализа на состојбата во врска со примена на процедури, постапки и мерки за рана идентификација на ризични фактори кои би влијаеле на безбедноста при породување, односно на морталитетот и морбидитетот кај мајките и новородените во четири родилишта во Македонија. Втора цел е спроведување истражување во едно родилиште во Македонија, за проверки во препознавање на ризични фактори пред, за време и по породувањето, согледување на состојбите и предлагање мерки во правец на унапредување на квалитетот на заштитата и негата на мајката и новороденото. Трета цел е да се дадат препораки за потреба од спроведување на програма за примена на чек-листи за безбедно породување во сите родилишта во Македонија.

Третата глава се однесува на **хипотезите** на истражувањето. Поставени се неколку хипотези на истражувањето, кои произлегуваат од размислата како општа хипотеза дека здравјето на родилките и новородените, покрај од стилот на живот, зависи и од генетските и социо-економските фактори.

Н1. Постои поврзаност помеѓу навремено откривање на ризични фактори за безбедно породување и превенција на морбидитет кај мајката (хипертензија, инфекција) и новороденото – прематуритет.

Н2. Постои поврзаност помеѓу навремено откривање на ризични фактори за безбедно породување и превенција на морбидитет кај мајката (хипертензија, инфекција) и постнатална адаптација на новороденото.

Н3. Постои поврзаност помеѓу навремено откривање на ризични фактори за безбедно породување и превенција на морбидитет кај мајката (хипертензија, инфекција) и телесната тежина на новороденото.

Н4. Постои поврзаност помеѓу навремено откривање на ризични фактори за безбедно породување и превенција на морбидитет кај мајката (хипертензија, инфекција) и Апгар скорот на новороденото.

Методологијата и дизајнот на истражувањето се јасно прикажани во **четвртата глава** од трудот, со дефинирани критериуми за вклучување и исклучување и определување на големината на примероците, приложените инструменти на истражувањето и определување на четири критични времиња на опсервација поврзани со породувањето: прием на родилката во родилиште, непосредно пред почетокот на породувањето, до еден час по завршување на породувањето и непосредно пред напуштање на родилиштето. Критични времиња од интерес за новородените се непосредно по породувањето и пред напуштање на родилиштето. Исто така, дефинирани се параметрите на следење преку чек-листите во четирите критични времиња/фази на породувањето.

За реализација на првата ретроспективна студија со проспективен аналитички пристап беа собрани податоци од акушерски и неонатални истории во четири (4) родилишта во Македонија. Три од четирите избрани болници се од јавниот здравствен сектор (ГАС-Скопје, ГА Болница „Чаир“-Скопје и Клиничка Болница-Штип), а една е приватна болница (Болница „Аџибадем-Систина“-Скопје). Во избраните болници беа обработени вкупно 137 акушерски истории, односно породувања кои биле завршени во определените датуми во месец декември 2016 г. Во првата студија, преку прашалникот креиран според чек-листите на СЗО, беа опсервирани четири критични времиња поврзани со породувањето: приемот на родилката во родилиштето, времето непосредно пред почеток на породувањето, времето до еден час по завршување на породувањето и времето кога мајката и новороденото го напуштиле родилиштето.

Вториот дел на истражувањето, пресечна аналитичка студија, се однесува на квалитативна проценка на здравствената грижа кај мајките и новородените поврзана со породувањето во институција од терцијарната здравствена заштита во Македонија. Беа

анализирани 300 акушерски и 310 неонатални истории кои се однесуваат на породување во февруари и март 2018 година. Во студијата беа колектирани податоци кои се однесуваат на интрапарталниот, раниот постпартален и раниот неонатален период. Во втората пресечна аналитичка студија, податоците беа внесени во прашалник кој содржеше соодветни прашања за откривање на ризик-фактори при прием на родилката во родилиштето, пред, за време и непосредно по породувањето. Прашалникот содржи прашања и за правилна проценка на здравствената состојба на новородените и нивно следење од раѓањето до напуштањето на родилиштето. Прашалникот беше подготвен согласно со чек-листите на СЗО. Прашањата беа групирани во четири групи, кои одговараат на четирите критични времиња на породувањето кои се опфатени во чек-листите на СЗО за безбедно породување: 1. иницијална проценка за постоење на ризик-фактори, време на прием на родилката во родилиште, 2. континуиран мониторинг на можни ризик-фактори, време непосредно пред породување, 3. превенција на потенцијални ризик-фактори, време по породување и 4. проценка на ризик-фактори на испис од родилиште.

Собраните податоци се обработуваат со помош на статистичкиот програм SPSS 20 и Statistica for Windows-верзија 10. Базите на податоците се формираат со примена на специфични компјутерски програми наменети за таа намена. Нивната обработка се изврши со помош на стандардни дескриптивни и аналитички биваријантни и мултиваријантни методи. Атрибутивните статистички серии се анализираат со одредување на коефициент на односи, пропорции и стапки. Нумеричките серии се анализираат со мерки на централна тенденција и со мерки на дисперзија на податоците. Статистичка сигнификантност на веројатноста меѓу дистрибуциите на фреквенциите на две атрибутивни варијабили се проценува со тестот на разлика (Difference test), а меѓу нумеричките серии со помош на Student-ов t-тест. Значајност меѓу откриената поврзаност е со Pearson Chi-square. За квантифицирање на сигнификантните фактори се одредуваше односот на предимство/превага Odds Ratio(OR). Со Shapiro-Wilk's тест се тестираше нормалноста на дистрибуцијата на варијаблите. За CI (интервал на доверба - confidence interval 95% CI) беше дефинирано статистичко значење на ниво на веројатност за стандардна грешка помала од 0,05 (p).

Резултатите се прикажани во табели и графикони.

Лимитација на студијата е поврзана со ризикот за нецелосно и нејасно внесени податоци во дел од историите на болест, поради субјективни причини од страна на медицинскиот персонал.

Во **Глава 5** се прикажани добиените **резултати** од двете ретроспективни студии опишани во 2 подглави, односно на резултати од првата и резултати од втората ретроспективна студија. Првата подглава има 6 потподглави. Првата потподглава ги содржи процедурите кои треба да бидат направени при прием на родилката во родилиште, втората содржи процедури кои треба да бидат применети кај бремената жена непосредно пред породувањето, третата потподглава ги опфаќа процедурите кои треба да бидат направени непосредно по завршување на породувањето, а четвртата потподглава се однесува на процедури кои треба да бидат направени кај мајката при напуштање на родилиштето. Петтата потподглава се однесува на процедури кои треба да бидат направени кај секое новородено веднаш по раѓањето, а шестата потподглава се однесува на процедури направени кај новородените при напуштањето на родилиштето.

Во првото истражување се опфатени 137 родилки. Кај родилките при прием во родилиште е направен кардиотокограф кај 86,1 %, а не е направен кај 13,9 %. Процентуалната разлика е статистички сигнификантна за $p < 0.05$. Кај родилките при прием е измерена телесна температура кај 47,5 %, а не била измерена кај повеќе од половината или 51,8 %. Процентуалната разлика е статистички несинонифкантна за $p < 0.05$. Кај најголем број од родилките при прием е измерена артериска тензија, и тоа кај

94,2 %, а не била измерена кај 5,1 %. Процентуалната разлика е статистички сигнификантна за $p < 0.05$. Кај родилките непосредно пред породување е измерена артериска тензија кај 89,8 % од родилките, а не била измерена кај 10,2 %. Процентуалната разлика е статистички сигнификантна за $p < 0.05$. Кај родилките непосредно пред породувањето е анализирана урина само кај 8,0 %, а не е анализирана кај 92,0 % од нив. Процентуалната разлика е статистички сигнификантна за $p < 0.05$. Непосредно пред породувањето е анализирано времето на руптура на околуплодовите обвивки кај 98,6 % од родилките, а не е анализирано кај 0,7 %. Процентуалната разлика е статистички сигнификантна за $p < 0.05$. Непосредно по породувањето, утеротоник е дадено кај 74,5 % од родилките, а не е ординиран кај 24,8 % од нив. Процентуалната разлика е статистички сигнификантна за $p < 0.05$. Кај родилките веднаш по породување, измерена е артериска тензија кај 84,7 %, а не е измерена кај 14,6 %. Процентуалната разлика е статистички сигнификантна за $p < 0.05$. Пред напуштање на родириштето, кај мајките е измерена телесна температура кај 63,5 %, а не е измерена кај 34,3 % од нив. Процентуалната разлика е статистички сигнификантна за $p < 0.05$. Кај родилките непосредно пред напуштањето на родириштето, измерена е артериска тензија кај 90,5 %, а не е измерена кај 7,3 %. Процентуалната разлика е статистички сигнификантна за $p < 0.05$. Пред напуштањето на родириштето, вагиналниот исцедок не е проверен само кај една родирика (0,7 %). Процентуалната разлика е статистички сигнификантна за $p < 0.05$.

Втората студија од истражувањето се однесува на квалитативна проценка на здравствената грижа кај мајките и новородените и содржи 6 подглави. Беа анализирани 300 акушерски и 310 неонатални истории. Од нив, 247 новородени (79,7 %) биле родени во термин, а 20,3 % биле недоносени новородени. Кај новородените по раѓањето е измерена телесна температура кај 70,6 %, а не е измерена кај 28,4 %, процентуалната разлика е статистички сигнификантна за $p < 0.05$. Просечната телесна тежина на новородените во испитуваната група изнесува 3023.7 ± 803.3 гр., кај три новородени недостасуваат податоци за телесната тежина. Од вкупно 310 новородени, 72 (23,2 %) новородени биле со фетален дистрес. Кај 94,4 % од новородените со фетален дистрес е даден антибиотик, а не е даден кај 5,6 %. Процентуалната разлика е статистички сигнификантна за $p < 0.05$. Кај 54 новородени со фетален дистрес имало потреба да бидат поставени на кислород преку маска, односно кај 75,0 % од нив. Процентуалната разлика е статистички сигнификантна за $p < 0.05$. Во најголем процент, новородените со фетален дистрес се родени од 33. до 36. гестациска недела – 41,1 %, потоа 22,2 % од новородените се родени од 29. и 32. гестациска недела, 22,2 % се родени во термин, 8,3 % се родени од 26. до 28. г.н. и 5,6 % се родени од 23. до 24. г.н.

Помеѓу постоење на инфект кај бремената жена пред породување и предвремено породување се регистрира статистички сигнификантна поврзаност за $p < 0.05$ (Pearson Chi-square: 15.8598, $df=1$, $p=.000068$). Помеѓу постоење на инфект кај бремената жена и потреба од кислород кај новороденото по раѓање (отежната постнатална адаптација на новороденото) се регистрира статистички сигнификантна поврзаност за $p < 0.05$ (Pearson Chi-square: 18.0603, $df=1$, $p=.000021$). Помеѓу постоење на инфект кај идната мајка и трите степени на Apgar score (нормален, низок и критично низок) се регистрира статистички сигнификантна поврзаност за $p < 0.05$ (Pearson Chi-square: 32.5496, $df=2$, $p=.000000$). Помеѓу актуелен инфект кај идната мајката пред породување и исходот на преживување кај новородените се регистрира статистички сигнификантна поврзаност за $p < 0.05$ (Pearson Chi-square: 4.5820, $df=2$, $p=.032309$). Во истражувањето помеѓу постоење на хипертензија кај идната мајката за време на бременоста и предвремено породување не се регистрира статистички сигнификантна поврзаност за $p < 0.05$ (Pearson Chi-square: 2.24934, $df=1$, $p=.133672$). Помеѓу регистрацијата на хипертензија кај мајката и потребна кислородна поддршка кај новороденото после раѓање (отежната постнатална адаптација на новороденото) се регистрира статистички сигнификантна поврзаност за

$p < 0.05$ (Pearson Chi-square: 8.97659, $df=1$, $p=.002735$). Помеѓу регистрацијата на хипертензија кај мајката и трите степени на Apgar score (нормален, низок и критично низок) се регистрира статистички сигнификантна поврзаност за $p < 0.05$ (Pearson Chi-square: 12.5658, $df=2$, $p=.001868$). Постоене на хипертензијата кај мајката пред породување сигнификантно ја зголемува шансата за царски рез како начин на породување за три пати ($OR=3.2600$ (CI (1.4766-7.1974)).

Во студијата, кај 147 родилки се обработени податоци за вредност на хемоглобинот пред и по породувањето. Од вкупниот број (147) родилки, 85 од нив, односно 57,8 %, имале вредност на хемоглобин под 120 г/л пред породувањето. Исто така, обработена е просечната вредност на хемоглобинот во крвната слика земена пред породувањето и изнесува 117.8 ± 12.7 г/л и е под референтните вредности (120-180 г/л). Просечната вредност на хемоглобинот при испис на мајките од родилиците е измерена кај 296 родилки и изнесува 107.9 ± 13.1 г/л и е под референтните вредности (120-180 г/л). Според t-тестот, разликата на просечните вредности на хемоглобин пред и по породување е статистички сигнификантна за $p < 0.05$.

Во **Глава 6, Дискусија**, докторантката, на јасен и концизен начин, ги дискутира добиените резултати и ги споредува со резултатите на досега објавените истражувања од достапната литература на оваа тема. Во првата ретроспективна студија беа анализирани постапки/процедури во четири критични времиња од породувањето кои се опфатени со чек-листите за безбедно породување на СЗО. Проверки кај родилката непосредно пред породувањето се важни за детектирање и третирање на компликации кои можат да се јават за време на породувањето и кои можат да наштетат на родилката и новороденото. Кардиотокографот е графички приказ на напредокот на породувањето и приказ на кондицијата на фетусот и мајката за време на породувањето. Тој помага во менаџирање на породувањето со цел редуцирање на раѓањата со царски рез, избегнување на чести вагинални прегледи и намалување на непотребните интервенции за време на породувањето, избегнување на интрапартум неонатална асфиксија. Ugwumadu A, во својот труд појаснува дека преку кардиотокографот се следат промените на феталната срцева фреквенција кои можат да сутерираат на нарушување на компензаторните механизми кај фетусот со можност за развој на пренатални оштетувања кај истиот. Кардиотокографот е широко прифатен во родилиците, но во пракса, неговата употреба значително варира од 8 до 80 %. Во нашата студија, кардиотокограф е реализиран во поголем број на испитаниците, односно кај 86,1 %. Тој процент може да е поголем, затоа што кардиотокографот може да биде поставен мошне брзо, а записот да се реализира се до непосредно пред породувањето. Според Vandenbroucke L et al., следејќи ја фреквенцијата на феталното срце преку кардиотокограф може да се дијагностицира хориоамнионитис во латентна фаза, кој е последица на предвреме прснати околу плодови обвивки. Мерењето на телесна температура е постапка која мора да се реализира кај секоја родилка, затоа што зголемена телесна температура може да биде прв клинички знак за инфекција, без постоење на други клинички знаци и симптоми. Мерење на телесна температура во нашата студија е остварено кај 47,5 % од жените на прием во родилиците, односно кај 47,4 % од жените непосредно пред породување. Според препораките од чек-листите за безбедно породување, но и од литературата, доколку родилката има температура ≥ 38 °C, придружена со непријатен мирис на вагинален исцедок и/или руптура на околуплодовите обвивки подолго од 18 часа, потребно е да се започне со антибиотска терапија. Мерењето на артериска тензија е постапка која треба да се спроведува во тек на цела бременост, но исто така и при прием на трудницата во родилиците, како и непосредно пред породувањето. Висока артериска тензија може да е поврзана со појава на прееклампсија и/или еклампсија кои можат да влијаат неповолно по здравјето, но и животот на родилката и новороденото. Во студијата на Perry H. et al., спроведена кај 108 хипертензивни трудни жени, заклучено е дека редовното мерење на

артериска тензија дури и во домашни услови доведува до намален број на посети кај акушер/гинеколог. Напоредно со мерење на артериската тензија, анализата на урина е од битно значење. Според препораките во Чек-листите на СЗО дијастолен притисок ≥ 110 mmHg и 3+ (+++) протеинурија или дијастолен притисок ≥ 90 mmHg, 2+ (++) протеинурија и појава на силна главоболка, визуелни проблеми и/или епигастрална болка се индикација за давање на магнезиум сулфат кај родилката. Антихипертензивен лек се дава и доколку систолниот притисок кај мајката е над 160 mmHg. Целта во контролата на крвниот притисок е тој да се одржува под 150/100 mmHg. Во нашата студија кај 94.2% е измерена артериска тензија при приемот во родилиште, а кај 89.8% од испитаничките е измерена артериска тензија непосредно пред породувањето. Тоа е добар показател за превенција од прееклампсија и/или еклампсија кај родилката, а со тоа избегнување на можни компликации по здравјето на мајката и новороденото. Анализа на урината е направена само кај 12,4 % од родилките при прием во родилиште и само кај 8% непосредно пред породувањето, што е навистина мал процент, имајќи ја предвид значајноста на оваа анализа. Со оваа едноставна анализа може навремено да се открие уринарна инфекција, која може да е причина за предвремено породување или инфекција кај новороденото. Со биохемиска анализа на урината покрај можност за откривање на уринарна инфекција, треба да се следи и протеинурија кај родилката. Knowles SJ et al, во својата проспективна студија доаѓаат до заклучок дека извор на тешки инфекции кај бремени жени во 25% од испитаничките бил уринарниот тракт. Во 2012 година, СЗО препорача ординирање на окситоцин постпартално кај секоја родилка. Во нашата студија, процентот на родилки кои примиле окситоцин е на високо ниво и изнесува 74,5 % во првата студија и 99,7 % во втората студија.

Според СЗО, 1 од 10 новородени глобално се раѓа како предвремено. Во оваа студија е утврдено дека 20,3 % од новородените се родени под 37. гестациска недела. Малата телесна тежина на раѓање кај новородените е строг предиктор за ризик од доенечки морталитет и морбидитет. Но, тоа се однесува подеднакво и на ниска и на голема тежина на раѓање. Родилната тежина е клучен индикатор на интраутериниот развој на новороденото, како и индикатор на развојот и здравствената компетенција на новороденото непосредно по породувањето. Ниската тежина е асоцирана со зголемен ризик за морталитет и морбидитет во доенечки период, а големата тежина е асоцирана со зголемен ризик за доенечки морталитет, адултна дебелина и компликации при породување кои бараат завршување на бременоста со царски рез. Во оваа студија, средната тежина на новородените е 3032 г, што е пониска во однос на средната тежина на новородените во Англија и Велс која изнесувала 3276 г, во 2012 година, во студијата на R.E. Ghosh. Ваквата разлика може да се должи на генетски карактеристики на популацијата, но може да се однесува и на одредени хигиено-здравствени особености во исхраната кај бремените жени. Адаптацијата на екстраутерината ладна средина е голем предизвик за секое новородено. Слабата терморегулациона способност кај новородените е резултат на иматурност на респираторниот и циркулаторниот систем, тенката кожа и низок процент на супкутано масно ткиво. Мерењето на телесна температура кај секое новородено е важна постапка, со цел откривање на хипотермија кај новородените. Хипотермијата е познат ризик-фактор и сигнификантен кофактор за неонатален морбидитет и морталитет за сите новородени. Новородените родени со царски рез имаат зголемен ризик од хипотермија. Хипотермија кај новородено се означува кога телесната температура е под $36,5^{\circ}\text{C}$, а нормалните граници се $36,5-37,5^{\circ}\text{C}$. Новородено со телесна температура помеѓу $36,0-36,40^{\circ}\text{C}$ може да развие симптоми од стрес од ладно како што се: ладни стопала, намален рефлекс за цицање, летаргија и слаб плач. Еден од методите за превенцијата од хипотермија кај новородените се состои од практикување на моделот „кожа на кожа“ со нивните мајки. Процентот на измерена телесна температура кај новородените во првите 60 минути по раѓањето во оваа студија е 70,6 %. Овој процент треба да е значително

повисок, затоа што температурата на телото кај новороденото е еден од најважните елементи на неонатална хомеостаза. Температурата е показател за голем број случувања во телото на новороденото. Затоа, прецизно, брзо и неинвазивно мониторирање на телесната температура кај новороденото е многу важно. Респираторниот дистрес кај новородените е еден од најчестите здравствени проблеми веднаш по раѓањето. Kitsommar R. и соработниците, во својата студија, наведуваат дека 10,3 % од терминските новородени имале потреба од неинвазивна постапка при појава на респираторен дистрес за стабилизирање на респираторната функција. Тој процент во оваа студија изнесува 6,5 %. Понискиот процент во оваа студија може да се должи на недостиг на неинвазивна вентилација на одделот за интензивна терапија во болницата каде што се лекувани новородените, па при секоја подлабока респираторна инсуфициенција новородените се поставуваат на инвазивна механичка вентилација. Поставувањето на некои од модалитетите на механичка вентилација мора да биде индивидуализирано за секој пациент. Во однос на гестациската старост на новородените и појавата на респираторен дистрес, Ma XL и соработниците опсервирале 503 новородени како доцни прематуруси или термински новородени, 74,8 % од нив биле родени со царски рез и 58,1 % биле поставени на механичка вентилација. Во оваа студија, бројот на опсервирани доцнотермински и термински новородени е мал и изнесува 37. Од нив, 56,7 % се родени со царски рез и 5,4 % биле поставени на механичка вентилација. Постои голема разлика во студијата на Ma XL и оваа студија по однос на овие новородени кои се поставени на механичка вентилација и најверојатно таа разлика се должи на малиот број опсервирани новородени во оваа студија. Bouziri A. со соработниците, од 23 новородени со респираторен дистрес наоѓа дека 91,3 % се родени со царски рез и 21,7 % се на механичка вентилација. Во оваа студија, од 72 новородени со респираторен дистрес, 44, односно 61,1 % се родени со царски рез и 26,4 % имаат потреба од механичка вентилација. Во светски рамки, според Edwards MO и соработниците и Leigh R. и соработниците, 7 % од новородените покажуваат симптоми на респираторен дистрес. Во оваа студија, тој процент е значително поголем и изнесува 23,2 %. Оваа разлика може да се должи на лошата проценка, односно во респираторен дистрес се вбројуваат и новородени со транзитрна тахипнеа или други состојби кои не ги доведуваат новородените до респираторен дистрес.

Анемија во тек на бременост е дефинирана како концентрација на хемоглобин под 110 g/l во венска крв. Мерење на нивото на хемоглобинот кај родилката пред и по породување е важна лабораториска постапка со која индиректно се открива степенот на постпартално крварење. Преваленцата на анемија меѓу бремените жени во Македонија во 2016 била 28 %. Преваленцата на анемија меѓу бремените жени во САД е 21,5 %, во Кина – 25,7 %, во Палестина – 25,7 % и дури 90 % во рурална средина во Индија. Во нашата студија, просечните вредности на хемоглобинот по породување (107.9 г/л) се статистички значајно пониски отколку пред породување (117.8 г/л), а разликата пред породување и по породување изнесува 10 г/л, што укажува на позначајна крвозагуба за време и по породувањето и покрај тоа што кај голем број од родилките е ординиран окситоцин непосредно по породувањето. Во студијата на CM Miller и соработниците, разликата на хемоглобинот пред и по породување е 1.4 г/л, а во студијата на Eneogakor CF и соработниците е 0.6 г/л. Исто така, кај бремените жени вклучени во оваа студија пред породување, според добиените податоци, со анемија биле 57,8 %, која може да е причина за попотенцирано вагинално крварење по породувањето, а со тоа и поголемата разлика на вредностите на хемоглобинот пред и по породувањето.

Во седмата глава, врз база на добиените резултати, донесени се **заклучоци** од истражувањето. Резултатите од истражувањето дале сознанија за состојбите во пренаталната, перинаталната и постнаталната заштита како основа за преземање мерки за подигање на свесноста и квалитетот на негата за зголемување на проценотот на

успешни породувања со стандардна здравствена заштита и нега, со спроведување на постапки од здравствените работници кои се од суштинско значење при определени настани и фази во текот на породувањето. Резултатите покажуваат дека примената на испитуваните постапки/процедури во родилиштата, во кои е спроведена студијата, е со различна процентуална застапеност и дека не се практикуваат стандардизирани протоколи за откривање на можни ризик-фактори во текот на бременоста и породувањето кај секоја родилка/мајка и новородено во испитаните родилишта во Македонија. Воедно се заклучува дека постои добар континуиран мониторинг на породувањето и добра грижа при испис од родилиште, особено следење на анемија и инфекција кај мајките. Постоење на инфект кај бремената жена ја зголемува можноста за породување со царски рез, предвременно породување, раѓање новородено со низок Апгар скор, тешка адаптација на новороденото на екстраурениот живот и лош исход кај новороденото – егзитус. Хипертензијата кај жените за време на бременоста придонесува за почесто породување со царски рез, како и отежната адаптација на новороденото на екстраутерин живот.

Од добиените резултати произлегува потребата за континуирано унапредување на системот на мониторирање на здравствениот статус на мајките и новородените и на ефикасноста на здравствената заштита. Со воведување на чек-листи за безбедно породување, креирани според чек-листите на СЗО за безбедно породување и приспособени на нашата медицинска пракса, ќе се обезбеди еднаков квалитет на грижа за секоја родилка/мајка и новородено, со што ќе се намали морбидитетот, па и морталитетот во овие вулнерабилни групи и ќе се унапреди пренаталната, перинаталната и постнаталната заштита во Македонија. Воедно, чек-листите ќе ја подобрат комуникацијата меѓу медицинскиот персонал и ќе помогнат да се избегнат потенцијални компликации при породувањето, што ќе доведе до јакнење на капацитетите на здравствените работници кои обезбедуваат здравствена заштита на децата и жените во репродуктивен период.

Во осмата глава е прикажана **литературата** користена при изработка на докторската дисертација. Во оваа глава се наведени 107 библиографски единици од избраното подрачје.

Предмет на истражувањето

Морбидитетот и морталитетот кај новородените, како и кај жената за време на бременоста, породувањето и постпарталниот период, и натаму се голем проблем дури и во развиените земји во светот. Оправданоста на ова истражување произлегува од недоволните состојби и индикатори на здравјето на мајките и новородените и слабостите и недостатоците во имплементација на квалитетна грижа за подобро здравје на бремените жени, родилките и новородените, на сите нивоа во здравствениот систем во Македонија.

Податоци за состојбата во Македонија

Актуелното истражување претставува прво истражување кај нас во кое се согледува стандардизирана применливост на определни постапки/процедури за време на породувањето во родилиштата во Македонија. Резултатите од истражувањата изведени во држави каде што почнале да се применуваат чек-листите на СЗО за безбедно породување укажуваат на бенефитите од спроведувањето на овие истражувања, односно потврдуваат дека има подобрување во грижата кај мајката и новородените за време на породување преку намалување на стапката на мајчин и неонатален морталитет и морбидитет.

Краток опис на применетите методи

Ова истражување е претставено со две студии. За реализација на првата ретроспективната студија со проспективен аналитички пристап, беа обработени 137 акушерски и неонатални истории во четири (4) родилишта во Македонија. Вториот дел

на истражувањето се однесува на квалитативна проценка на здравствена грижа кај мајките и новородените поврзана со породувањето во институција од терцијарната здравствена заштита во Македонија, при што податоците беа собрани од 300 акушерски и 310 неонатални истории.

Во истражувањето беше користен прашалник креиран според чек-листите на СЗО.

Податоците што се добиени во текот на ретроспективните студии беа внесени во специјално изработени бази на податоци, а статистичката обработка на податоците беше направена со користење на програмата SPSS 15.0. За прикажување на добиените резултати беа употребени повеќе статистички методи, како за прикажување фреквенции со број и процент, така и за тестирање на значајноста во разликите на варијаблите, и тоа: Pirson-ов или χ^2 тест (Chi-square test) за два или повеќе независни примероци, Student-ов t-test, Shapiro-Wilk's test. Сите статистички тестови се обработени со примена на барана статистичка сигнификантност за $p < 0.05$, резултати кои се сметаат за статистички значајни.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Резултатите од истражувањето покажаа дека во опфатените родилишта во Македонија не се применуваат стандардизирани постапки/процедури со цел откривање на ризик-фактори кои би влијаеле негативно на текот на породувањето, односно на здравјето на родилката и новороденото. Кај родилките во голем процент е направен кардиотограф пред породување, но тој процент во иднина треба да е значително поголем. Мерењето на телесна температура и анализата на урина кај родилките е во низок процент. Овие две анализи се битни затоа што даваат увид во можна инфекција кај жената, како и можност за прееклампсија доколку родилката има и зголемена артериска тензија. Правовременото следење на руптура на околуплодовите обвивки е речиси кај сите родилки пред породување. Таков податок беше добиен и за постпартална апликација на утеротоник. Следењето на хематолошкиот статус кај жената пред и по породување е на високо ниво, поточно контролата на хемограмот е редовна процедура при прием и испис на жената од родилиштето. Преку хемограмот се следи и бројот на леукоцити, кој заедно со измерената температура кај жената пред напуштање на родилиштето може да се посомневаме за можна инфекција со потреба од дополнителни иследувања и ординирање на антибиотик.

Во студијата кај новородените беше следена примената на постапки/процедури со кои би се откриле ризик-фактори за можна инфекција кај новороденото, интраутерино страдање на плодот, како и постапки за проценка на екстраутерината адаптација на новородените. Процентот на измерена телесна температура кај новородените е на ниво кое бара подобрување. Во однос на светската литература, респираторниот дистрес е почест во испитуваната група во студијата. Телесната тежина на новородените е помала од цитираната во светската литература. Препишувањето на антибиотици кај новородените е во висок процент. При испис од родилиште речиси половина од новородените не се адаптирани комплетно на доење.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација со наслов „Состојби и насоки за подобрување на грижата за здравјето на мајките и новородените во РС Македонија“, од кандидатката д-р м-р Светлана Крстевска Блажевска, претставува оригинален и самостоен научен труд од областа на јавното здравје и се однесува на унапредување на здравјето на бремените жени/родилките/мајките и новородените. Резултатите од истражувањето дадоа сознанија за состојбите во пренаталната, перинаталната и постнаталната заштита како основа за преземање мерки за подигање на свесноста и квалитетот на негата за

зголемување на проценотот на успешни породувања со стандардна здравствена заштита и нега.

Докторската дисертација на кандидатката д-р м-р Светлана Крстевска Блажевска, со наслов „Состојби и насоки за подобрување на грижата за здравјето на мајките и новородените во РС Македонија“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за оригинален докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. Krstevska Blazhevska S, Donev D. Intrapartum procedures for prevention of infections and complications in mothers during childbirth. Prilozi-Contributions. Sec. Biol. Med. Sci., MASA 2018: 39(2-3): 113-20. Достапно на: http://manu.edu.mk/prilozi/39_2_3/13.pdf; и
2. Krstevska Blazhevska S, Donev D. Quality of the clinical material and neonatal healthcare assessment in the tertial public maternity hospital in R. Macedonia. Prilozi-Contributions. Sec. of Med. Sci., MASA 2019: 40(2): 57-65. Достапно на: http://manu.edu.mk/prilozi/40_2/7.pdf

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатката. Актуелното истражување претставува единствено интегрирано истражување од областа на јавното здравје на мајките и новородените, во кое со научен пристап се проценува состојбата на примена на определени постапки/процедури во пре-, пери- и постнаталната грижа за жената и новородените.

Подрачје на примена. Заклучоците и препораките согледани врз база на добиените резултати можат да се применат при согледување од потребата на изработка на стандардизирани протоколи, според чек-листите на СЗО за безбедно породување, со цел зголемување на квалитетот на грижата кај жената за време на породување и кај новородените од нивното раѓање до напуштање на родилиштето.

Можни понатамошни истражувања. Доколку се применат стандардизирани протоколи за безбедно породување, можни се во иднина нови истражувања кои ќе ја согледаат примената на потребните постапки/процедури за да обезбедуваат безбедно породување, со што ќе се заклучи дали со воведувањето на стандардизирани протоколи има намалување во стапката на мајчиниот и неонатален морбидитет.

Врз основа на напред изнесеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да овозможи одбрана на докторската дисертација на кандидатката д-р м-р Светлана Крстевска Блажевска со наслов „Состојби и насоки за подобрување на грижата за здравјето на мајките и новородените во РС Македонија“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Елена Косевска, претседател, с.р.

Проф. д-р Дончо Донов, ментор, с.р.

Проф. д-р Розалинда Исјановска, член, с.р.

Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска, член, с.р.

Проф. д-р Нада Поп-Јорданова, член, с.р.

ПРЕГЛЕД НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ/ИНСТИТУТ

1. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Ирина Ангеловска	"Одредување на респираторни патогени кај акутна егзацербација и стабилна фаза на хронична опструктивна белодробна болест со молекуларна типизација"	„Detection of respiratory pathogens in acute exacerbation and stable chronic obstructive pulmonary disease with molecular tipisation“	Проф. д-р Снежана Стојковска	09.07.2020 0905-2426/40
2.	Саветка Паљошковска Јорданова	"Каротидна артериска болест кај популација со висок кардиоваскуларен ризик"	„Carotid artery disease in patients with cardiovascular risk“	Проф. д-р Марјан Бошевски	09.07.2020 0905-2426/41
3.	Жан Зимбаков	"Поврзаноста на генетските полиморфизми со инстент рестеноза во коронарните артерии"	"Relation of genetic polymorphisms to instent restenosis in coronary arteries"	Проф. д-р Силвана Јованова	09.07.2020 0905-2426/42

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНА ТЕМА НА МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ/ИНСТИТУТ**

1. ДОКТОРСКИ ТРУД

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Д-р Моника Нелоска	"Знаења, ставови и практики за ХБВ инфекција во заедницата"	„Knowledge, attitudes and practices about HBV infection in the community“	Проф. д-р Розалинда Исјановска	09.07.2020 0905-2426/33

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА ПОД НАСЛОВ: **ИДЕАЛИЗАМ VS РЕАЛИЗАМ: КОНЦЕПТИ ЗА ВОЈНА И МИР**

ОД М-Р ХЕДИБЕ НЕСИМИ, ПРИЈАВЕНА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, со одлука донесена на седницата одржана на 4.5.2020 год., формираше Комисија за оцена и одбрана на темата за докторска дисертација **Идеализам vs реализам: концепти за војна и мир** од кандидатката **м-р Хедибе Несими**, во состав: проф. д-р Денко Малески (ментор), проф. д-р Љубомир Фрчкоски, проф. д-р Зоран Илиевски, проф. д-р Ненад Марковиќ и проф. д-р Јулија Браскоска Базеркоска.

По разгледувањето на доставениот материјал, до Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, Комисијата го доставува следниов

ИЗВЕШТАЈ

I

ПРИКАЗ НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Хедибе Несими, насловена како „Идеализам vs реализам: концепти за војна и мир“, содржи 203 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12. Кандидатката референцира соодветно и дисертацијата содржи 258 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги и интернет-ресурси.

Предмет на истражувањето на оваа докторска дисертација е постојаната дебата во теоријата за меѓународни односи, која е започната уште пред воспоставувањето на меѓународните политички односи како засебна академска дисциплина, а тоа е дебатата помеѓу реализмот и либерализмот (идеализмот) во меѓународната политика. Кандидатката ги истражува различните концепти за војна и мир кои се развиваат во оваа непрекината дебата во теоријата до денес.

Методолошката рамка на истражувањето ја сочинуваат дескриптивниот и компаративниот метод, кои служат за анализа и објаснување на теориите за меѓународните односи и нивното влијание врз меѓународните позиции и надворешната политика на државите во меѓународното општество.

Трудот е **структуриран** во вовед, 5 глави и заклучок. Деловите се систематизирани на начин што обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Според концептуалната поставеност, тезата започнува со вовед во проблематиката што е цел на истражувањето и нејзината научна и општествена оправданост. **Воведниот дел** содржи образложение на предметот на интерес, поставените хипотези, целите кои треба да се постигнат и методите кои ќе бидат користени за проверка на поставените хипотези. Во воведниот дел, исто така, е даден приказ на придонесот за концептуалното разбирање и дефиниција на предметот и целта на истражувањето и воведувањето на хипотетичка рамка, теоретски и методолошки приод кон концептуализација и обработка на резултатите од истражувањето.

Во **првиот дел** се обработува реализмот како теорија во меѓународните односи, нејзините главни карактеристики кои се рефлектираат преку тврдењата дека државите се главни актери на меѓународните односи кои се унитарни и чиј национален интерес е

најзначаен затоа што меѓународниот амбиент го карактеризира една егоистичка трка на државите за промоција на својот национален интерес. Самата хоризонтална структура на меѓународното општество ги диктира правилата на игра. Првиот дел се занимава со анализа на анархичното меѓународно општество, затоа што „структурната анархија“ или недостигот на централен авторитет кој би ги смирувал несогласувањата претставува основа на современиот систем и дава поттик за покренување на т.н. „безбедносна дилема“, според која во системот на самопомош, потрагата за сигурност на една нација, често, потенцијалните непријатели ги става во позиција на несигурност. Секоја нација која се стреми кон апсолутна сигурност ги прави сите други нации во системот апсолутно несигурни, а сето тоа може да даде поттик за започнување на трка за вооружување и други непријателски реакции.

Исто така, првиот дел се занимава со анализа на концептот на рамнотежата на моќта преку разгледување на флексибилноста на коалициите, постоењето на трета сила што има статус на автомаргинализирана моќ и слабите врски помеѓу актерите.

Вториот дел ја обработува историската ретроспектива на концептите за војна и мир, низ делата на основоположниците на реалистичката теорија, како реализмот на Тукидид, „Владетелот“ на Макијавели и неговата концепција за државата. Понатаму, продолжува со анализа на делото на Хобс и неговото објаснување на човековата природа, политичките односи меѓу човекот во природната состојба, опишувајќи ја како воена состојба, и начините за надминување на природната состојба во меѓународното општество. Следна е анализата на делото на Русо и неговото влијание врз теоретската дебата во меѓународните односи преку идејата дека едно праведно општество почива врз договор кој ќе ги гарантира еднаквоста и слободата на сите граѓани. Дисертацијата го анализира и пристапот на Ханс Моргентхау преку повторното навраќање на класичните реалисти и воспоставувањето на неокласичниот пристап во меѓународните односи. Исто така, се анализира и утопискиот реализам на Кар, како и реалполитиката на Хенри Кисинџер.

Во **третиот дел**, кандидатката го анализира неореализмот или структурниот реализам, според кој, меѓународната политика претставува суштинска борба за превласт, меѓутоа она што ги дели од мислењето на класичните реалисти е дека таа не е резултат на човековата природа. Наместо ова, структуралните реалисти ги припишуваат меѓународните конфликти на недостатокот на доминантна власт над државите. Кандидатката продолжува со објаснување на теоријата на меѓународната политика на Кенет Валц, на хегемонистичкиот реализам на Гилпин и безбедносната дилема на Херц и начинот на кој овие теоретски пристапи го објаснуваат современиот меѓународен систем.

Четвртиот дел ја дава анализата на идеализмот како теоретски пристап во меѓународните односи и начинот на кој гледиштата на оваа теорија се спротивставуваат на основните претпоставки на реалистите. За идеалистите, главна цел е потрагата по мир. Идеалистите, исто така, ја отфрлиле идејата дека конфликтите се природна состојба на односите меѓу државите и дека може да се надминат единствено со рамнотежа на политичката моќ и формирање на сојузи. Според идеалистите, во природата на човекот е да биде кооперативен и да постигне решение со преговарање и на мирен начин. Така, војната не била следниот логичен чекор од конфликт или несогласување. Анализата на основните концепти на идеализмот се прави преку објаснување на основните елементи на класичната теорија, преку анализа на делата на Гроциус за законите на војна и мир, анализата на Кантовиот пристап кон моралот во политиката, како и анализа на етичкото учење втемелено во антрополошко- психолошките факти на Бентам. Исто така, овој дел го разработува и идеализмот на Вилсон и

начинот на кој теоријата влијаела на меѓународните односи по Првата светска војна.

Во **петтиот дел**, кандидатката продолжува со анализа на современите либералистички претпоставки и концепти во меѓународната политика. Исто така, прави опсежна анализа на разликите и дебатите во рамки на современата теорија и ги разгледува различните пристапи соодветно на современите трендови и тенденции во меѓународното општество, но и на начинот на кој тие влијаат врз современите меѓународни текови.

Сумарен преглед на заклучоците до кои доаѓа во секоја од главите, кандидатката дава во последниот дел од дисертацијата насловен како **Заклучок**. Во овој дел од трудот, кандидатката елаборира како се докажуваат основната и работните хипотези на дисертацијата и прави анализа на целиот труд.

II ОЦЕНА И ЗАКЛУЧОК

По разгледувањето на текстот на докторската дисертација под наслов: **Идеализам vs реализам: концепти за војна и мир** од кандидатката **м-р Хедибе Несими**, Комисијата констатира дека се работи за солидно подготвена докторска дисертација што ги задоволува сите критериуми за изготвување на научни трудови од ваков вид, предвидени со соодветната законска регулатива и актите на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Истражувањето на кандидатката дава детална анализа која е аргументирано втемелена во теориите за меѓународните односи. При истражувањето, кандидатката се служи со сосема издржана методолошка рамка, покривајќи ја целосно литературата во областа што ја истражува.

Врз основа на погоре изнесеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, да ја прифати како успешна докторската дисертација на кандидатката **м-р Хедибе Несими** и темата за докторска дисертација под наслов: **Идеализам vs реализам: концепти за војна и мир**, и да овозможи нејзина јавна одбрана.

КОМИСИЈА

Д-р Денко Малески, редовен професор, с.р.
Д-р Љубомир Фрчкоски, редовен професор, с.р.
Д-р Зоран Илиевски, редовен професор, с.р.
Д-р Ненад Марковиќ, вонреден професор, с.р.
Д-р Јулија Брсакоска Базеркоска, вонреден професор, с.р.

ПРЕГЛЕД

На прифатени теми за подобност на тема за изработка на следниве магистерски трудови на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје
Наставно-научен совет – 03.07.2020 година

Кандидат	Тема на магистерскиот труд	Ментор
Јане Горгиев	„Влијанието на општественото одговорно инвестирање врз современото корпоративно управување (The Effects of Socially Responsible Investment on Contemporary Corporate Governance)“	проф. д-р Александар Климовски
Аце Ивановски	„Начини на основање и организација на акционерско друштво (Methods of incorporation and organization of joint-stock companies)“	проф. д-р Александар Климовски
Тамара Ристеска	„Стечајната постапка според македонското право, нејзините органи и правната положба на стечајните доверители (Insolvency Proceedings in Macedonian Law – Organs and Legal Position of Insolvency Creditors)“	проф. д-р Александар Климовски
Симона Јованова	„Едукација и доедукација на менаџментот како основен предуслов за приближување на македонските компании кон европските практики - низ призмата на корпоративното управување (Education and Additional Education of Management as a Basic Precondition of Approximating Macedonian Companies Towards European Practices Through the Prism of Corporate Governance)“	доц. д-р Тимчо Муцунски
Александар Ицковски	„Правна рамка на авторскоправната заштита на компјутерските програми создадени во компаниите (Legal framework of copyright protection of computer programs created in companies)“	проф. д-р Ненад Гавриловиќ
Стефан Цветковски	„Правна анализа на пазарот на капитал со посебен акцент на издавањето и тргувањето со корпоративните обврзници во Република Северна Македонија (Legal Analysis on Stock Exchange Market with Special Emphasis on Issuing and Trading of Corporate Bonds in Republic of North Macedonia)“	проф. д-р Јован Зафироски
Симона Томчевска	„Институционална рамка на пазарот на капитал во Република Северна Македонија (Institutional Framework of Stock Exchange Market in Republic of North Macedonia)“	доц.д-р Елена Нешовска Косева
Михаил Богоевски	„Културното наследство како ствар од општ интерес (Cultural inheritance as a object of common interest)“	проф. д-р Родна Живковска
Миле Шкртов	„Стекнување на сопственост врз основа на правно дело во правниот систем на Република Северна Македонија и во споредбеното право (Ability to get a property on a base of a legal document in the legal System of North Macedonia and in the comparative law)“	проф. д-р Тина Пржеска

Катерина Тунцева	„Видови на запишување во катастарот на недвижности (Types of writing in the Cadastre)“	проф. д-р Родна Живковска
Катерина Николовска	„Нотарски услуги во дипломатско-конзуларните претставништва на Република Северна Македонија во странство (Notarial services at the Diplomatic, Missions of the Republic of North Macedonia Abroad)“	проф. д-р Родна Живковска
Христина Јакимовска	„Правно уредување на градежништвото и примена на ФИДИК договорите за градење (Legal Regulation of Civil Engineering and FIDIC Contracts)“	проф.д-р Дарко Спасевски
Симона Митровска	„Данокот на додадена вредност според македонските позитивни прописи (Regulation of Value Added Tax in Macedonian Law)“	проф.д-р Биљана Петревска
Александар Ристов	„Незаконски дејности во банкарството (Illegal Banking Activities)“	проф.д-р Биљана Петревска
Љубица Иваноска	„Правата и обврските на инвестициониот управител (Rights and Duties of Investment Manager)“	проф.д-р Биљана Петревска
Софија Поповска	„Отстапување од обврските по човековите права во согласност со членот 15 од Европската конвенција за заштита на човековите права и основни слободи (Human Rights derogations under Article 15 of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms)“	проф.д-р Елена Михајлова Стратилати
Енвер Салихи	„Современата македонска дипломатија од осамостојувањето до денес (The Modern Macedonian Diplomatic Practice from the Date of Independence to the Present Day)“	проф.д-р Татјана Петрушевска
Вафире Мухареми	„Меѓународните договори кои ги склучува Европската Унија и нивното правно дејство (International Agreements Concluded by the European Union and their Legal Effect)“	проф.д-р Илина Ценовска
Сања Лукаревска	„Постапка за водење на даночна инспекциска контрола од страна на Управата за јавни приходи (Tax Inspection Procedure by the Public Revenue Office)“	проф.д-р Борче Давитковски
Ива Димишковска	„Ендогени и екзогени фактори кои влијаат на детското престапништво (Endogenous and Exogenous factors of Child Delinquency)“	проф.д-р Гордана Лажетиќ
Викторија Кузмановска	„Казненоправна заштита од говорот на омраза (Criminal Law Protection of Hate Speech)“	проф.д-р Александра Деаноска Трендафилова

**Декан,
Проф. д-р Горан Коевски**

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми за изработка на докторски дисертации на
Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје
Наставно-научен совет – 03.07.2020

Кандидат	Тема на македонски јазик	Тема на англиски јазик	Комисија	Датум	Одлука број
м-р Вероника Рашковска	Граници на слободата на творештвото во рамките на дигитално новинарство – граѓанско-правни аспекти	Limits of the freedom of creativity within digital journalism - civil law aspects	1. проф.д-р Јадранка Дабовиќ Анастасовска (менторка), 2. проф. д-р Неда Здравева и 3. проф. д-р Ненад Гавриловиќ	8.07.2020	02-685/122
м-р Александра Средовска Лозановски	Криминолошки и казнено-правни аспекти на злоупотребата на личните податоци	Criminological and criminal aspects of personal data abuse	1. проф.д-р Борче Давитковски, 2. Проф. д-р Гордана Лажетиќ и 3. Проф. д-р Александра Груевска Дракулевски (менторка)	8.07.2020	02-685/121
м-р Билјана Дончевска	Правна заштита на базите на податоци – предизвик на современото дигитално општество	Legal Protection of Databases - A Challenge of the Contemporary Digital Society	1. проф.д-р Мирјана Поленак Аќимовска (менторка), 2. Проф. д-р Владо Бучковски и 3. Проф. д-р Ненад Гавриловиќ	8.07.2020	02-685/120
м-р Ана Чичаковска Анастасова	Правата на децата во македонското и споредбеното право	Children's Rights in the Macedonian and Comparative Law	1. проф.д-р Јадранка Дабовиќ Анастасовска, 2. Проф. д-р Дејан Мицковиќ (ментор) и 3. Проф. д-р Ангел Ристов	8.07.2020	02-685/119
м-р Фросина Кипровска	Финансиско правни аспекти на медијацијата во домашното и компаративно законодавство и практика	Financial and Legal Aspects of Mediation in Domestic and Comparative Legislation and Practise	1. проф.д-р Весна Пендовска, 2. проф. д-р Татјана Зороска Камиловска и 3. проф. д-р Александра Максимовска Стојкова (менторка)	8.07.2020	02-685/1118

Прилог бр. 5

ПРЕГЛЕД
на одобрена тема за изработка на докторска дисертација на
Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
Природно-математички факултет – Скопје, на седницата на
Наставно-научниот совет на Факултетот, одржана
со средства за електронска комуникација на 25.06.2020 година.

1. ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

ед. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Марија Милановска, дипломиран доктор по медицина	„ПОВРЗАНОСТ НА ДЕЛЕЦИЈАТА НА ГЕНОТ <i>GSTM1</i> И НА ПОЛИМОРФИЗМОТ <i>rs211037</i> ВО ГЕНОТ <i>GABRG2</i> СО ЕПИЛЕПСИЈАТА“	„ASSOCIATION OF <i>GSTM1</i> GENE DELETION AND <i>GABRG2</i> GENE POLYMORPHISM <i>RS211037</i> WITH EPILEPSY“	д-р Сашо Панов, редовен професор на ПМФ – Скопје.	02-439/6 од 30.06.2020

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: БИОИНЖЕНЕРСТВО (41300), ПРЕХРАНБЕНО ИНЖЕНЕРСТВО (41400) И МИКРОБИОЛОГИЈА (41402) НА ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје/Технолошко-металуршки факултет, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 21.5.2020 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: биоинженерство (41300), прехранбено инженерство (41400) и микробиологија (41402), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-590/1 од 4.6.2020, донесена на 3. редовна седница одржана на 2.6.2020, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Донка Донева-Шапческа, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет, д-р Весна Рафајловска, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет и д-р Ирина Младеноска, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: биоинженерство (41300), прехранбено инженерство (41400) и микробиологија (41402), во предвидениот рок се пријави кандидатот д-р Дарко Димитровски.

11. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Дарко Димитровски е роден на 7.5.1981, во Скопје. Средно образование завршил во гимназијата „Никола Карев“ во Скопје, во 1999 година. Со високо образование се стекнал на Технолошко-металуршкиот факултет, каде што дипломирал на 27.5.2005 година, со просечен успех 9,5.

Во учебната 2007/2008 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Технолошко-металуршкиот факултет. Студиите ги завршил на 31.3.2010 година, со просечен успех 10,0, кога го одбрал магистерскиот труд под наслов: „Оптотермички прозорец и колориметрија – директни методи за квантификација на каротеноиди во овошјето и зеленчукот“.

Докторска дисертација пријавил на 18.5.2011 година на Технолошко-металуршкиот факултет. Дисертацијата под наслов: „Испитување на пробиотски својства на бактерии од родот *Lactobacillus* со примена на *in vitro* клеточен модел и нивна примена во храна за посебни нутритивни потреби“ ја одбрал на 18.3.2015 година, пред Комисија во состав: д-р Елеонора Винкелхаузен, редовен професор (ментор), д-р Слободанка Кузманова, редовен професор во пензија, д-р Донка Донева-Шапческа, вонреден професор, д-р Мирјана Боцевска, редовен професор и д-р Елена Величкова, доцент. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од научната област прехранбена биотехнологија.

На 6.12.2007 година е избран (Билтен бр. 924 од 13.7.2007) во звањето помлад асистент на Технолошко-металуршкиот факултет, по предметите: Храна и исхрана, Микробиологија, Микробиологија на храна и санитација, Основни процеси во биотехнологијата 1, Основни процеси во биотехнологијата 2, Биолошки основи на суровините.

На 15.7.2010 е избран (Билтен бр. 990), а на 1.7.2013 (Билтен бр. 1057) е реизбран во звањето асистент по предметите: Храна и исхрана, Микробиологија, Микробиологија на храна и санитација, Основни процеси во биотехнологијата 1, Основни процеси во

биотехнологијата 2, Биолошки основи на сировините и Вовед во сировините за прехранбената технологија и биотехнологијата.

На 15.6.2015 е избран во наставно-научното звање доцент (Билтен бр. 1102) по предметите: Основи на биохемиско инженерство, Основни процеси во биотехнологијата 2, Биолошки основи на сировините и Вовед во сировините за прехранбената технологија и биотехнологијата.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

12. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Технолошко-металуршки факултет, кандидатот д-р Дарко Димитровски изведува настава на прв циклус студии на студиската програма Прехранбена технологија и биотехнологија. Од 2017 бил вклучен во наставата на втор циклус студии на студиските програми Прехранбена технологија и биотехнологија и Управување со квалитет и безбедност на храна, а во 2019 и на трет циклус студии на студиската програма Технологија.

Д-р Дарко Димитровски бил, исто така, вклучен во изведувањето на пресметковни и лабораториски вежби по предметите: Основни процеси во биотехнологијата 2, Биолошки основи на сировините, Вовед во сировините за прехранбената технологија и биотехнологијата, Микробиологија и Микробиологија на храна и санитација.

Кандидатот учествувал во изведувањето на специјализирани длабински технолошки обуки за прехранбената индустрија, организирани на Технолошко-металуршкиот факултет од 2015 до 2019.

Д-р Дарко Димитровски бил ментор на 14 дипломски труда, а на 31 бил член на комисија. Покрај редовните обврски, учествувал и во експерименталната работа на магистранди и докторанди запишани на Технолошко-металуршкиот факултет.

Научноистражувачка дејност

Д-р Дарко Димитровски објавил вкупно 11 научни труда од областите биоинженерство, прехранбено инженерство и микробиологија, од кои 3 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 2 труда во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор и 6 труда во зборници од научни собири. Исто така, објавил 7 апстракти во зборник од конференции.

Д-р Дарко Димитровски е коавтор на дел од монографија објавена преку Universal-Publishers, Шпанија. Во текот на својата научноистражувачка дејност, кандидатот рецензирал 5 труда за научни списанија и 1 труд за зборник на трудови од научен собир. Бил учесник во национален научен проект, финансиран од Фондот за иновации и технолошки развој каде што работел на „Нови категории производи здрава храна“ за фирмата носител на проектот: Виталиа Никола и др. ДОО. На 24. Конгрес на хемичари и технолози на Македонија одржал пленарно предавање на тема „Апликација на пробиотиците и пребиотиците во храна“.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Дарко Димитровски е активно вклучен во стручно-апликативната работа на Технолошко-металуршкиот факултет. Тој учествувал во изработка на стручни мислења по барање на клиенти, како што се одредување на рокот на траење на кроасани за „Жито пром“ и апликација на функционални компоненти – гума акација во јогурт за

француската фирма „Nexira“, во соработка со „Битолска млекара“ и „Вита Нова“. Кандидатот учествувал во промотивни активности на Факултетот во средните училишта, на Форумот за иновации и технолошки развој во рамките на „Технома“ и натпреварот за наноматеријали.

Кандидатот покажува активност и во дејностите од поширок интерес. Во изборниот период, д-р Дарко Димитровски учествувал во изготвување и пријавување на еден научен билатерален проект на МОН. Од 2015 е член на различни комисии на Факултетот, универзитетска комисија, рецензент за избор во звање, како и два мандата како член на државен избирачки одбор. Од 2019 е избран како член на Комисија за изработка на тестови по кои ќе се полага стручниот дел, односно квалификационен испит во постапките за вработување на здравствени работници, односно здравствени соработници.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Дарко Димитровски континуирано добива високи оценки од анонимно спроведените анкети на студентите на Технолошко-металуршкиот факултет. Во анкетата спроведена во учебната 2018/2019 година, за наставата што ја одржува кандидатот доби просечна оценка од 9,42.

13. ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Дарко Димитровски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Дарко Димитровски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето вонреден професор во наставно-научните области: биоинженерство (41300), прехранбено инженерство (41400) и микробиологија (41402).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, д-р Дарко Димитровски да биде избран во звањето вонреден професор во наставно-научните области: биоинженерство (41300), прехранбено инженерство (41400) и микробиологија (41402).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Д-р Донка Донева-Шапческа, редовен професор, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје,
претседател**

**Д-р Весна Рафајловска, редовен професор, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член
Д-р Ирина Младеноска, редовен професор, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член**

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Дарко Ацо Димитровски

Институција:

Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: биоинженерство (41300),
прехранбено инженерство (41400) и
микробиологија (41402)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,56 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,0 Просечниот успех изнесува 9,8 за интегрираните студии	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: <u>биоинженерство</u> ; поле: <u>биотехнологија</u> ; подрачје: <u>биотехнички науки</u> . Назив на научната област: <u>прехранбено инженерство</u> ; поле: <u>прехранбена технологија</u> , подрачје: <u>биотехнички науки</u> . Назив на научната област: <u>микробиологија</u> ; поле: <u>прехранбена технологија</u> ; подрачје: <u>биотехнички науки</u> .	ДА
3	Објавени најмалку пет научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор.	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	ДА (види Образец 2)
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	ДА (види Образец 2)
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД	ДА (види Образец 2)
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: 15.6.2015, бр. 1102	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Д-р Донка Донева-Шапческа, редовен професор, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје,
претседател**

**Д-р Весна Рафајловска, редовен професор, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член**

**Д-р Ирина Младеноска, редовен професор, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член**

АНЕКС 2

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, И
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Дарко Ацо Димитровски

Институција: Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: биоинженерство (41300),
 прехранбено инженерство (41400) и
 микробиологија (41402)

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување настава од прв циклус студии = ч • нед. • 0,04 Студиска програма: Прехранбена технологија и биотехнологија, Модул 1: прехранбена технологија (ПТ) и модул 2: биотехнологија (БТ)	
	Основни процеси во биотехнологијата 2, задолжителен (БТ), VII семестар, (2+3), 2015-2019	6,0
	Основи на биохемиско инженерство, задолжителен (ПТ), VI семестар, (2+3), 2016-2020	6,0
	Биолошки основи на сировините, избран (ПТ+БТ), IV семестар, (2+3), 2016-2020	6,0
	Вовед во сировините за прехранбената технологија и биотехнологијата, избран (ПТ+БТ), IV семестар, (2+3), 2016-2020	6,0
	Основни процеси во биотехнологијата 2, избран (ПТ+БТ), I семестар, (2+0), 2015-2019	6,0
2	Одржување настава од втор циклус студии = ч • нед. • 0,05 Студиски програми: Прехранбена технологија и биотехнологија, Модул 1: прехранбена технологија (ПТ) и модул 2: биотехнологија (БТ) и Управување со квалитет и безбедност на храна (УКБХ)	
	Хигиена во прехранбена индустрија (40 %), избран (ПТ), I семестар, (2+2), 2018-2019	1,2
	Статистички методи во науката за храна и биотехнологијата (50 %), избран (ПТ+БТ+УКБХ), I семестар, (2+2), 2018-2019	1,5
	Индустриска биотехнологија (25 %), избран (БТ), I семестар, (2+2), 2018-2019	0,75
	Биохемиско инженерство (50 %), редовен (БТ), I семестар, (2+2), 2018-2019	1,5
	Производи со додадена вредност (20 %), избран (БТ), I семестар, (2+2), 2018-2019	0,6
	Пробиотици и пребиотици (50 %), избран (БТ), I семестар, (2+2), 2018-2019	1,5
	Методи и техники за контрола на квалитет на храната (30 %), избран (УКБХ), I семестар, (2+2), 2018-2019	0,9

	Законски прописи за обезбедување на квалитет на храната (30 %), изборен (УКБХ), I семестар, (2+2), 2018-2019	0,9
3	Настава во школи и работилници = број • 1 Специјализирани длабински технолошки обуки за прехранбената индустрија, кофинансирани од Министерството за економија	
	Обука за технологија на преработка на зеленчук и овошје, ТМФ, 2015	1,0
	Обука за технологија на ферментирани млечни производи, ТМФ, 2016	1,0
	Обука за технологија на житарки-пекарски производи, ТМФ, 2017	1,0
	Обука за технологија на пакување на прехранбени производи, ТМФ, 2018	1,0
	Обука за процеси на одржување хигиена и безбедност во прехранбената индустрија, ТМФ, 2019	1,0
4	Одржување лабораториски и аудиториски вежби = ч • нед. • 0,03 Прв циклус студии на студиската програма Прехранбена технологија и биотехнологија, модул 1: прехранбена технологија (ПТ) и модул 2: биотехнологија (БТ)	
	Основни процеси во биотехнологијата 2, задолжителен (БТ), VII семестар, (2+3), 2015-2019	6,75
	Биолошки основи на сировините, изборен (ПТ+БТ), IV семестар, (2+3), 2016-2020	6,75
	Вовед во сировините за прехранбената технологија и биотехнологијата, изборен (ПТ+БТ), IV семестар, (2+3), 2016-2020	6,75
	Микробиологија, задолжителен (ПТ+БТ), V семестар, (3+3), 2015-2018	5,4
	Микробиологија на храна и санитација, задолжителен (ПТ), VI семестар, (2+2), 2016-2019	3,6
	Основни процеси во биотехнологијата 1, задолжителен (БТ), VI семестар, (2+3), 2016-2017	2,7
5	Консултации со студенти = број • 0,002	
	од 2015-2020 вкупно 569 студенти	1,1
6	Ментор на дипломска работа = број • 0,2	
	Менторства од 2015 до 2020: 14	2,8
7	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа = број • 0,1	
	Член на комисија за одбрана од 2015 до 2020: 31	3,1
	Вкупно	82,8

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Учесник во национален научен проект =3	

	Нови категории производи здрава храна, 2018-2019 (иновативен проект на „Виталиа Никола“ и др. ДОО, финансиран од Фондот за иновации и технолошки развој, учесник)	3
2	Дел од монографија објавен во странство = број • 6	
	Temkov, M., Brazkova, M., Grozdanov, P., Dimitrovski, D. , Goushterova, A., Krastanov, A. Evaluation of the inulinase activity of new microbial isolates in <i>Exploring Microorganisms: Recent Advances in Applied Microbiology</i> , Antonio Mendez-Vilas (ed), Universal-Publishers, 2018 , pp. 192-196, ISBN-10: 1-62734-623-6	3,6
3	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор = 8 + и.ф.	
	Dimitrovski, D. , Velickova, E., Dimitrovska, M., Langerholc, T., Winkelhausen, E., Synbiotic functional drink from Jerusalem artichoke juice fermented by probiotic <i>Lactobacillus plantarum</i> PCS26, <i>Journal of Food Science and Technology</i> , 2016 , 53(1), 766–774, IF=1,8	6,6
	Dimitrovski, D. , Velickova, E., Langerholc, T., Winkelhausen, E., Apple juice as a medium for fermentation by the probiotic <i>Lactobacillus plantarum</i> PCS 26 strain, <i>Annals of Microbiology</i> , 2015 , 65, 2161–2170, IF = 1,5	6,3
	Dimitrovska, M., Bocevska, M., Dimitrovski, D. , Doneva-Sapceska, D., Evolution of anthocyanins during vinification of merlot and pinot noir grapes to wines, <i>Acta alimentaria</i> , 2015 , 44(2), 259-267, IF= 0,6	5,4
4	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор = 5	
	Mladenoska I., Temkov, M., Dimitrovski, D. , The effect of monolaurin on the colour and microbiological safety of nitrite reduced sausages, <i>Advanced Technologies</i> , 2017 , 6 (2), 11-17	4,0
	Mladenovska, I., Dimitrovski, D. , Preliminary evaluation of the antimicrobial activity of some species used as additives in tomato sauce products, <i>Advanced technologies</i> , 2017 , 6(1), 14-18	4,5
5	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји = 5	
	Dimitrovska, M., Ristovska, G., Chuleva, B., Dimitrovski, D. , Phosphates as food additives in meat and meat products in North Macedonia, <i>IOP conference series: Earth and Environmental Science</i> , 2019 , 333, 012054	3,0
	Simonovska, J., Temkov, M., Mojsova, S., Dimitrovski, D. , Rafajlovska, V., Velickova, E. Influence of the chitosan coating type on the cow's yellow cheese storage stability, <i>9th International Congress of Food technologist, Biotechnologist and Nutritionists</i> , 3-5 October, 2018 , Zagreb, Croatia, Proceedings, pp. 65-69	3,0
	Dimitrovski, D. , Simovska, V., Blazevska, Z., Cobanova Vasilevska, R., The influence of gum acacia on milk fermentation process and characteristics of fermented milks during storage, <i>10th International Scientific and Professional Conference „With Food to Health“</i> Osijek, Croatia, 2017 , pp. 226-251	3,0

	Temkov, M., Simonovska, J., Dimitrovski, D. , Mojsova, S., Rafajlovska, V., Velickova, E. Properties of alginate-based edible films incorporated with capsicum oleoresin, <i>III International Congress "Food Technology, Quality and Safety"</i> , 25-27 October, Novi Sad, Serbia, 2016 , ISBN 978-86-7994-050-6, Proceedings pp. 128-134	3,0
	Dimitrovski, D. , Cvetkovska Stojanovska, M., Simonovska, J., Doneva-Sapceska, D., Lactic acid fermentation of cabbage juice by probiotic strain, <i>III International Congress "Food Technology, Quality and Safety"</i> , 25-27 October, Novi Sad, Serbia, 2016 , ISBN 978-86-7994-050-6, Proceedings pp. 67-73	3,0
6	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји = 3	
	Temkov, M., Dimitrovski, D. , Velickova, E., Winkelhausen, E. The effect of cryoprotectants on the thermal properties of spinach during thawing, <i>IV International Congress Engineering, Ecology and Materials</i> , 3-6, March, Jahorina, R,Srpska, Bosnia and Herzegovina, 2015 , Proceedings ISBN 978-99955-81-18-3, pp. 348-352	1,8
	Mladenoska, I., Temkov, M., Dimitrovski, D. Development of new meat products containing decreased amounts of potentially toxic nitrate salts; <i>1st South East European Conference on Sustainable Development of Energy, Water and Environment Systems</i> , 2015 , Ohrid, Macedonia, Book of Proceedings ISSN 1847-7178 pp.0,027-1-0,027-10	2,4
7	Апстракти објавени во зборник на конференција = број • 1,0	
	Angelkoska, M., Temkov, M., Dimitrovski, D. , Production of fructo-oligosaccharides, by enzymatic hydrolysis of inulin with free and immobilized inulinase, <i>13th Congress of Pure and Applied Chemistry of Students from Macedonia (with international participation)</i> , 2019 , Skopje, Republic of Macedonia, oral presentation, Book of abstracts p. 32	1,0
	Stojchevski, S., Dimitrovski, D. , Developing natural cosmetics by replacement of conventional preservatives and thickeners, <i>13th Congress of Pure and Applied Chemistry of Students from Macedonia (with international participation)</i> , 2019 , Skopje, Republic of Macedonia, oral presentation, Book of abstracts p. 35	1,0
	Temkov, M., Brazkova, M., Grozdanov, P., Dimitrovski, D. , Goushterova, A., Krastanov, A. Evaluation of the inulinase activity of new microbial isolates, <i>VII International Conference on Environmental, Industrial and Applied Microbiology – BioMicroWorld 2017</i> , 18-20 October 2017 , Madrid (Spain), p. 210	1,0
	Chadikovski, A., Simonovska, J., Dimitrovski, D. , Rafajlovska, V., Development of technology for production of lactose free whey cheese, <i>XII students congress of SCTM</i> , 2017 , Ohrid, Macedonia, p. 4	1,0
	Dimitrovski, D. , Simovska, V., Blazevska, Z., Cobanova-Vasilevska, R., The addition of gum acacia to fermented milk: the influence on the production process and the finished product, <i>10th International Scientific and Professional Conference „With Food to Health“</i> , 2017 , Osjek, Croatia, p. 151	1,0

	Simonovska, J., Temkov, M., Dimitrovski, D. , Velickova, E., Rafajlovska, V. Influence of salting process on the beaten cheese quality, <i>International Congress Food Tech III International Congress "Food Technology, Quality and Safety"</i> , October 25-27, 2016 , Novi Sad, Serbia, Abstract book p. 166	1,0
	Cvetkovska Stojanovska, M., Andonovska, J., Dimitrovski, D. , Doneva-Sapceska, D., Fermentation of pumpkin juice with <i>Lactobacillus casei</i> 431, XI students congress of pure and applied chemistry of SCTM, 2015 , p. 9	1,0
8	Рецензија на научен/стручен труд = број • 0,2	
	<i>Food Science and Technology International</i> , 2020 (1 труд) <i>Journal of Food Biochemistry</i> , 2018 (1 труд) <i>Macedonian Journal of Chemistry and Chemical Engineering</i> , 2017 (2 труда) FoodTech2016 Congress Proceedings, 2016 (1 труд) <i>Journal of the Institute of Brewing</i> , 2015 (1 труд)	1,2
9	Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество = 3	
	Application of probiotics in food, 24 th Congress of chemist and technologists of Macedonia, 2016	3,0
	Вкупно	63,8

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија = 1	
	Истражување на тема: Одредување рок на траење на кроасани со полно произведени од фирмата „Жито пром“, финансирано од „Жито пром“, Гевгелија, 2018 .	1,0
	Истражување на тема: Апликација на гума акација со трговско име Fibergum во ферментирано млеко: влијание врз производниот процес и готовиот производ, финансирано од „Nexira“, Франиција, 2017 .	1,0
2	Учество во промотивни активности на Факултетот	
	Учество на Форумот за иновации и технолошки развој, организиран во рамките на Технома 2015	0,5
	Презентација на Факултетот на натпревар во наноматеријали - материјали на иднината, под покровителство на министерот за образование и наука, 2015 .	0,5
	Презентација на факултетот на средни школи, 2015-2020	2,5
	Вкупно	5,5

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект = 2	
	Билатерален проект со Народна република Кина кофинансиран од Министерство за образования и наука, <i>Примена на јадливи филмови за продолжување на рокот на траење на јагоди и домати, 2019.</i>	2,0
2	Член на факултетска комисија = 0,5	
	Пописна комисија за парични средства и попис на побарувања и обврски од 2015 до 2020	2,5
	Рецензентска комисија за оцена на пријава на докторски труд на кандидатот Александар Чадиловски, „Влијание на протеинскиот состав и рН-вредноста на сурутка врз приносот на урдата“, 2019.	0,5
	Рецензентска комисија за оцена на пријава на докторски труд на кандидатот Александар Чадиловски, „Валоризација на сурутка во урда без лактоза“, 2020.	0,5
3	Член на универзитетска комисија = 1	
	Заменик-член на Изборна комисија за спроведување на постапка на избор на ректор за мандатниот период 2020 – 2023	1,0
4	Член на комисија за избор во звање = 0,2	
	Член на Рецензентска комисија за избор на наставник во наставно-научно звање во наставно-научните области: контрола на линија и контрола од линија (21302), технологија и техника на пакување (22107) и микробна биотехнологија (41302) на Технолошко-металуршкиот факултет, 2020.	0,2
5	Учество во комисији и тела на државни и други органи = 1	
	Член на избирачки одбор на избирачко место 2938	1,0
	Член на избирачки одбор на избирачко место 2624	1,0
6	Подготовка на национални документи = 2	
	Тестови по кои ќе се полага стручен дел, односно квалификационен испит во постапката за вработување на здравствени работници, односно здравствени соработници	2,0
	Вкупно	10,7

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	82,8
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	63,8

СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	-
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	5,5
ДЕЈНОСТ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	10,7
ВКУПНО	162,8

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Донка Донева-Шапческа, редовен професор, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје,
претседател

Д-р Весна Рафајловска, редовен професор, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член

Д-р Ирина Младеноска, редовен професор, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: КОНТРОЛА НА ЛИНИЈА И КОНТРОЛА ОД ЛИНИЈА(21302), ТЕХНОЛОГИЈА И ТЕХНИКА НА ПАКУВАЊЕ (22107) И МИКРОБНА БИОТЕХНОЛОГИЈА (41302) НА ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Технолошко-металуршки факултет, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“, на 9.3.2020 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во сите наставно-научните области: **контрола на линија и контрола од линија (21302), технологија и техника на пакување (22107) и микробна биотехнологија (41302)**, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-419/1 од 1.4.2020 година, донесена на 1. редовна седница одржана на 1.4.2020 година, формирана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Ирина Младеноска, редовен професор,
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, претседател;
- д-р Елена Величкова Никова, вонреден професор,
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член;
- д-р Дарко Димитровски, доцент,
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член.

Врз основа на поднесената документација, Рецензентската комисија го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

На конкурсот за избор на наставник во сите наставно-научни звања, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“, од 9.3.2020 година, се пријави еден кандидат, и тоа д-р Мишела Темков, асистент на Технолошко-металуршкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Со пријавата се доставени сите потребни документи според објавениот конкурс.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Мишела Темков е родена на 8.4.1986 во Кавадарци, Република Македонија. Средно образование завршила во Гимназијата „Добри Даскалов“, Кавадарци, во 2004 година. Дипломирала на прехранбена технологија и биотехнологија на Технолошко-металуршкиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Р Македонија, во 2009 година, на тема: *Протеински изолати од обезмастени оризови трици*, со просечен успех 8,8.

Во 2010 година магистрирала на студиската програма Агронаука, модул: инженерство во прехранбеното производство на Факултетот за науки, Универзитет во Авињон и земјите од Воклуз, Авињон, Франција, како стипендист на Француската влада. На 27.6.2011 го одбрала магистерскиот труд на тема: *Ултразвучна екстракција на флоротанини од кафена алга *Ascophyllum nodosum**, со просечен успех 8,59.

Се запишала на докторски студии на 5.1.2015 година, Докторска школа на Катедрата за биотехнологија, Технолошки факултет, Универзитет за прехранбени технологии, Пловдив, Република Бугарија. Дисертацијата на тема:

Интегриран биотехнолошки пристап за добивање и карактеризација на фруктани од ерусалимска артичока ја одбранила на 31.10.2019 година, пред Комисија во состав: д-р Алберт Иванов Крастанов, редовен професор, ментор, Технолошки факултет, Универзитет за прехранбени технологии, Пловдив, Бугарија, д-р Георги Тодоров Добрев, вонреден професор, Технолошки факултет, Универзитет за прехранбени технологии, Пловдив, Бугарија, д-р Цонка Иванова Гоцеваргова, редовен професор, Технички факултет, Универзитет „Проф. д-р Асен Златаров“, д-р Велизар Костадинов Гочев, редовен професор, Факултет за биологија, Пловдивски универзитет „Паисиј Хилендарски“ и д-р Илија Николов Илиев, редовен професор, Факултет за биологија, Пловдивски универзитет „Паисиј Хилендарски“. Докторските студии ги завршила со просечен успех 9,89, со што се стекнала со научниот степен доктор на науки по биотехнологија. Во рамките на докторските студии остварила 3-месечен студиски престој на Универзитетот за земјоделски науки и ветеринарна медицина во Клуж Напока, Романија, во периодот од 1.4. до 30.6.2017 година, како стипендист на Агенцијата на франкофонски универзитети.

Во 2012 година, по магистрирањето, кандидатката се вработила како прехранбен технололог во Фабриката за чоколади, бонбони и вафли, АД Европа, Скопје, Р Македонија, сектор за производство на чоколади и десертни производи, каде што работела од мај до декември.

На 27.12.2012 е избрана во звањето **помлад асистент** на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Катедра за прехранбена технологија и биотехнологија (избор во звањето помлад асистент, Билтен бр. 1043, од 30 ноември 2012, стр. 492), а од 27.1.2016 добива соработничко звање – **асистент** (избор во звањето асистент, Билтен бр. 1114, од 31 декември 2015, стр. 243) во наставно-научните области: прехранбено инженерство, биоинженерство и технологија и техника на пакување.

Кандидатката зборува течно англиски, француски и бугарски јазик, а се служи и со шпанскиот јазик.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

По својот последен избор во звањето асистент во 2016 г., кандидатката д-р Мишела Темков континуирано беше ангажирана во изведувањето на вежбите на додипломските студии на студиската програма Прехранбена технологија и биотехнологија, по предметите: Контрола на квалитет на прехранбени производи, Технологија на овошје и зеленчук, Технологија на месо и месни производи, Технологија на пакување, Технологија на биополимери, Технологија на кондиторски производи и Основи на биохемиско инженерство. Покрај редовните обврски околу изведувањето на лабораториските и пресметковните вежби, писмените испити и консултациите со студентите, кандидатката, во соработка со предметните наставници, работеше на дополнување на практикумите за изработка на лабораториските вежби по предметите: Технологија на овошје и зеленчук и Технологија на месо и месни производи.

Во последните години, кандидатката беше вклучена во работата со дипломците и планирањето на нивните теми.

Активностите кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот, се наведени во табелата во Образец 2 со датуми и други податоци согласно со Правилникот за избор.

Научноистражувачка дејност

Научноистражувачката дејност на д-р Мишела Темков е од областа на прехранбената технологија и биотехнологијата. Во периодот од нејзиното вработување во декември 2012 до април 2020 година, д-р Мишела Темков е вклучена во работата на неколку научноистражувачки проекти што ѝ овозможуваат да се развива и како научен работник и истражувач. Во овој период, кандидатката објавила вкупно 13 научни труда, од кои 2 се во списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 2 во меѓународни научни списанија, 8 труда во зборници од научни собири и 1 труд како дел од монографија објавена во странство. Учествовала и на научни собири со апстракти (12), објавени во зборници на меѓународни конференции.

Во 2015 станува стипендист на Министерството за образование и наука на Р Бугарија за да ги оствари своите докторски студии на Технолошкиот факултет, Универзитет за прехранбени технологии во Пловдив, Р Бугарија, во областа на ензимологијата и биолошко активните супстанции. Во рамките на докторските студии остварува кратки студиски престои на истоимениот факултет во Бугарија и тримесечен студиски престој на Универзитетот за земјоделски науки и ветеринарна медицина во Клуж Напока, Романија.

Д-р Мишела Темков е истражувач на еден (1) национален научен проект финансиран од националниот фонд за наука во Р Бугарија во периодот од 2017 до 2021 година. Како млад истражувач е вклучена во два (2) меѓународни проекта финансирани од Европската агенција за атомска ирадијација (IAEA) во периодот од 2018 до 2020 година и Европската кооперација за наука и технологија (COST) од областа на киселите теста (Sourdomics – CA18101) во периодот од 2019 до 2023, преку кои учествовала на обука и краток студиски престој во Полска и во Белгија. Била и учесник и асистент на проектот „Летно училиште“, организиран во соработка со DAAD во периодот 2007 – 2013 година.

Во досегашната научноистражувачка работа, кандидатката д-р Мишела Темков е добитник на неколку стипендии, и тоа: стипендист на Владата на Франција за остварување на магистерските студии (2010-2011), стипендист на Министерството за образование и наука на Р Бугарија за остварување на докторските студии (2015-2018) и како стипендист на Агенцијата на франкофонски универзитети за остварување на тримесечен студиски престој во Романија за докторанди и постдокторанди (2017).

Активностите кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот, називите на трудовите, проектите и слично се наведени во табелата во Образец 2.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката е активно вклучена во стручно-апликативната дејност и презентацијатата на Технолошко-металуршкиот факултет. Во 2013 година била дел од Комисијата за оценка на натпреварот за наноматеријали, организиран од страна на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, а истата година станала член во советодавното тело на Центарот за кариера при Факултетот. Д-р Мишела Темков учествовала и во промотивните активности на Факултетот (презентација на активностите и студиските програми на Технолошко-металуршкиот факултет преку Отворени денови на УКИМ), а нејзината активност на Факултетот е претставена и со учеството во повеќе факултетски комисии (Центар за кариера, Пописна комисија, Дисциплинска комисија). Кандидатката била дел од работилницата „Ние и природата - вовед, истражување и практична примена на природните науки“ за учениците од I

одделение деветтолетка од ОУ „Љубен Лапе“ во Скопје, одржана на 13.5.2015 година, а исто така зела и активно учество во специјализираните длабински технолошки обуки за прехранбената индустрија организирани од Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, во соработка со Министерство за економија на Р Македонија, одржани во 2015, 2016, 2017, 2018 и 2019 година.

Кандидатката учествувала во повеќе промотивни активности на Факултетот во средните училишта, на конгресите за образование и на Отворените денови на Факултетот. Таа била дел и од тимот за натпреварот за наноматеријали, спроведен во средните училишта низ Македонија.

Д-р Мишела Темков била рецензент на списанието *International Journal of Biological Macromolecules*.

Во периодот од 2013 до 2020, кандидатката била на студиски престои и обуки на повеќе факултети низ Европа: Факултет за хемија и хемиско инженерство, Универзитет во Марибор, Словенија; Технолошки факултет во Нови Сад, Србија; Технолошки факултет при Универзитетот за прехранбени технологии во Пловдив, Р Бугарија; Факултет за прехранбени технологии при Универзитетот за земјоделски науки и ветеринарна медицина во Клуз Напока, Романија; Фармацевтски факултет при Универзитетот во Стразбур, Стразбур, Франција; Институт за применета радијациона хемија при Хемискиот факултет, Технолошки универзитет, Полска. Во февруари 2020 година престојувала во Иновативниот центар за развој во Puratos Groups, Брисел, Белгија.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Од изнесените податоци за кандидатката, може да се забележи нејзиниот континуиран развој во млад научен кадар и Комисијата позитивно ја оценува нејзината наставно-образовна, научноистражувачка и стручно-апликативната дејност.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата во д-р Мишела Темков гледа вреден, одговорен, совесен и соодветен соработник, како за наставна, така и за научноистражувачка дејност, и заклучи дека поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во сите наставно-научни звања на соодветните наставно-научните области: контрола на линија и контрола од линија (21302), технологија и техника на пакување (22107) и микробна биотехнологија (41302).

Според гореизнесеното, членовите на Рецензентската комисија со задоволство му предлагаат на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Мишела Темков, досегашен асистент, да биде избрана во звањето доцент во наставно-научните области: контрола на линија и контрола од линија (21302), технологија и техника на пакување (22107) и микробна биотехнологија (41302).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Ирина Младеноска, редовен професор, с.р.

Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, претседател

Д-р Елена Величкова Никова, вонреден професор, с.р.

Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член

Д-р Дарко Димитровски, доцент, с.р.

Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Мишела Владимир Темков

Институција:

Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: контрола на линија и контрола од линија (21302),
технологија и техника на пакување (22107) и
микробна биотехнологија (41302)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,80 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 8,59 Просечниот успех изнесува 8,70 за интегрираните студии	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: прехранбена технологија, биотехнологија, контрола на квалитет; поле: микробна биотехнологија, технологија и техника на пакување, контрола на линија и контрола од линија; подрачје: биотехнички науки, технолошки науки.	ДА
3	Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор.	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	ДА (види Образец 2)
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	ДА (види Образец 2)
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД	ДА (види Образец 2)
4	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Certificate of advanced level C1 according to CEF 3. Издавач на документот: Educational center ESP 4. Датум на издавање на документот: 25.10.2014	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	1. Странски јазик: Француски 2. Назив на документот: Certificat de stage intensif de français 3. Издавач на документот: CAVILAM-Alliance Française de Vichy 4. Датум на издавање на документот: 13.9.2010 1. Странски јазик: Шпански 2. Назив на документот: Certificado de curso de Lengua y Cultura Espanolas en el nivel A2 3. Издавач на документот: Escuela Lingua Spain 4. Датум на издавање на документот: 19.7.2016	
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Ирина Младеноска, редовен професор, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, претседател
Д-р Елена Величкова Никова, вонреден професор, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член
Д-р Дарко Димитровски, доцент, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член

АНЕКС 2

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, И
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Мишела Владимир Темков

Институција: Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: контрола на линија и контрола од линија (21302),
технологија и техника на пакување (22107) и
микробна биотехнологија (41302)

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на вежби - прв циклус студии = ч · нед. · 0,03 Студиска програма: Прехранбена технологија и биотехнологија, модул: прехранбена технологија (ПТ) и модул: биотехнологија (БТ)	
	Контрола на квалитет на прехранбени производи, задолжителен (ПТ), VII семестар, (3+3), 2013-2019	9,5
	Основи на биохемиско инженерство, задолжителен (ПТ), VI семестар, (2+3), 2013-2020	10,8
	Технологија на пакување задолжителен (ПТ), VII семестар, (БТ), V семестар (2+2), 2013-2019	6,3
	Технологија на месо и месни производи, изборен (ПТ) и (БТ), VIII семестар, (2+2), 2013-2020	7,2
	Технологија на овошје и зеленчук, изборен (ПТ) и (БТ), VIII семестар, (2+2), 2013-2020	7,2
	Технологија на биополимери, изборен (БТ), VII семестар, (2+2), 2013-2019	6,3
	Технологија на кондиторски производи, изборен (ПТ), VIII семестар, (2+2), 2013-2020	7,2
	Основни процеси во биотехнологија 1, задолжителен (БТ), VI семестар, (3+3), 2017-2019	4,0
2	Настава во школи и работилници = учесник · 1	
	1. Специјализирани длабински технолошки обуки за прехранбената индустрија, организирани од Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, во соработка со Министерство за економија на Р Македонија, „Обуки за технологија на преработки од овошје и зеленчук“, одржани во периодот 1 – 4.6.2015 година. 2. Специјализирани длабински технолошки обуки за прехранбената индустрија, организирани од Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, во соработка со Министерство за економија на Р Македонија, „Обуки за технологија на ферментирани млечни производи“, одржани во периодот 12 – 13.12.2016 година. 3. Специјализирани длабински технолошки обуки за прехранбената индустрија, организирани од Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, во соработка со Министерство за економија на Р Македонија, „Обуки за технологија на житарки – пекарски производи“, одржани во периодот 14 – 15.12.2017 година. 4. Специјализирани длабински технолошки обуки за прехранбената индустрија, организирани од Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, во соработка со Министерство за економија на Р Македонија, „Обуки за технологија на пакување на прехранбени производи“, одржани во периодот 30 – 31.10.2018 година. 5. Специјализирани длабински технолошки обуки за прехранбената	5,0

	индустрија, организирани од Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, во соработка со Министерство за економија на Р Македонија, „Обуки за процеси за одржување хигиена и безбедност во прехранбената индустрија,“ одржани во периодот 4 – 5.11.2019 година.	
3	Одржување на теренска настава:	
	1. Технологија на пакување, 1 година x 5 часа x 0,04 2. Технологија на месо и месни производи, 1 години x 10 x 0,04 3. Технологија на овошје и зеленчук 1 години x 10 x 0,04	1,0
4	Консултации со студенти = број · 0,002	
	2013 – 2020, вкупно 1148 студенти	2,3
5	Подготовка на нов предмет (вежби =0,5)	
	1. Технологија на кондиторски производи – лабораториски вежби	0,5
	Вкупно	67,3

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Учесник во меѓународни научни проекти = број · 5	
	1. SOURDOMICS биотехнолошка мрежа кон нови, поздравни и одржливи храна и биопроекти-COST Action 18101, учесник. 2. Примена на минимална ирадијација во нанотехнологијата за еколошки, здравствени и енергетски цели, 2019-2020, IAEA, проект МАК1003 (МАК2016008), истражувач. 3. Летно училиште – Пакт за стабилност на земјите на Југоисточна Европа, 2013, финансиран од DAAD, асистент.	15,0
2	Учесник во национален научен проект = број · 3	
	1. Нов, интегриран биотехнолошки пристап за добивање и карактеризација и примена на фруктани (инулин и фруктоолигосахариди) од ерусалимска артичока (<i>Helianthus tuberosus</i> L.), 2017-2021, Национален фонд за наука на Бугарија, проект ДН 06/11	3,0
3	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор = 8 + и.ф,	
	1. Temkov, M., Petrovski, A., Gjorgieva, E., Popovski, E., Lazarova, M., Boev, I., Paunovic, P., Grozdanov, A., Dimitrov, A., Baidak, A., Krastanov A. (2019). Inulinase immobilization on polyethylene glycol/polypyrrole multiwall carbon nanotubes producing a catalyst with enhanced thermal and operational stability, <i>Engineering in Life Sciences</i> (19), 617–630, (IF 1,936)	6,74
	2. Temkov, M., Strinska, H., Dobrev, G., Velickova, E., Muresan, V., Krastanov A. (2018). Purification of bacterial inulinase in aqueous two-phase systems, <i>Engineering in Life Sciences</i> 18 (11), 840-850, (IF 2,385)	7,19
4	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор = 5	
	1. Mladenoska I., Temkov, M., Dimitrovski, D. (2017). The effect of monolaurin on the colour and microbiological safety of nitrite reduced sausages, <i>Advanced Technologies</i> 6 (2), 11-17	4,0
	2. Andonovic, B., Spasovska, M., Temkov, M., Dimitrov, A. (2014). Integral model for distributing functional roles with a working team, <i>Quality of life</i> 5 (1-2), 5-18	3,0
5	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на	

	програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји = 5	
	1. Karova, I., Velickova, E., Simonovska, J., Winkelhausen, E., Temkov, M. , Rafajlovska, V. Texture and appearance of industrially produced cow's beaten cheese, <i>4th International Congress of Food Technology, Quality and Safety</i> , 23-25 October, 2018 , Novi Sad, Serbia, Proceedings 469-473	3,0
	2. Temkov, M. , Brazkova, M., Velickova, E., Krastanov, A. In situ immobilization of inulinase with aqueous two phase systems onto chitosan beads, <i>9th International Congress of Food technologist, Biotechnologist and Nutritionists</i> , 3-5 October, 2018 , Zagreb, Croatia, Proceedings pp,70-74	3,0
	3. Simonovska, J., Temkov, M. , Mojsova, S., Dimitrovski, D., Rafajlovska, V., Velickova, E. Influence of the chitosan coating type on the cow's yellow cheese storage stability, <i>9th International Congress of Food technologist, Biotechnologist and Nutritionists</i> , 3-5 October, 2018 , Zagreb, Croatia, Proceedings pp, 65-69	3,0
	4. Temkov, M. , Simonovska, J., Dimitrovski, D., Mojsova, S., Rafajlovska, V., Velickova, E. Properties of alginate-based edible films incorporated with capsicum oleoresin, <i>III International Congress "Food Technology, Quality and Safety"</i> , 25-27 October, Novi Sad, Serbia, 2016 , Proceedings ISBN 978-86-7994-050-1, 128-134,	3,0
	5. Temkov, M. , Velickova, E., Winkelhausen, E. Improvement of the freezing process of spinach by 6 p using cryoprotectants, <i>II International Congress "Food Technology, and Safety"</i> , 28-30 October, Novi Sad, Serbia, 2014 , Proceedings ISBN 978-86-7994-043-8, p,11-17,	4,0
	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји =3	
	1. Temkov, M. , Petkova, N. T., Denev, P., Krastanov, A. Characterization of inulin from <i>Helianthus tuberosus</i> L. obtained by different extraction methods – Comparative study, DOI: 10.13140/RG.2.1.4093.7040, 62 nd Conference in Food science, engineering and technology, 11 – 12 October, Plovdiv, Bulgaria, 2015 Proceedings ISSN 1314-7102, p,461-465	1,8
	2. Temkov, M. , Dimitrovski, D., Velickova, E., Winkelhausen, E. The effect of cryoprotectants on the thermal properties of spinach during thawing, <i>IV International Congress Engineering, Ecology and Materials</i> , 3-6, March, Jahorina, R,Srpska, Bosnia and Herzegovina, 2015 , Proceedings ISBN 978-99955-81-18-3, p,348-352	1,8
	3. Mladenoska, I., Temkov, M. , Dimitrovski, D. Development of new meat products containing decreased amounts of potentially toxic nitrate salts; <i>1st South East European Conference on Sustainable Development of Energy, Water and Environment Systems</i> , Ohrid, Macedonia, Book of Proceedings ISSN 1847-7178 p,0,027-1-0,027-10	2,4
6	Апстракти објавени во зборник на конференција = број · 1,0	
	1. Angelkoska, M., Temkov, M. , Dimitrovski, D. Production of fructo-oligosaccharides, by enzymatic hydrolysis of inulin with free and immobilized inulinase, <i>13th Congress of Pure and Applied Chemistry of Students from Macedonia (with international participation)</i> , 19-21 September 2019 , Skopje, Republic of Macedonia, oral presentation, Book of abstracts p, 32	12,0
	2. Temkov, M. , Brazkova, M., Grozdanov, P., Dimitrovski, D., Goushterova, A., Krastanov, A. Evaluation of the inulinase activity of new microbial isolates, <i>VII International Conference on Environmental, Industrial and Applied Microbiology – BioMicroWorld 2017</i> , Madrid (Spain), 18-20 October 2017 , pp 210	
	3. Temkov, M. , Simonovska, J., Rafajlovska, V., Velickova, E. Quality control of yogurt and sour cream during transport and market storage, <i>Food-3 International Conference "The challenges for quality and safety along the food chain"</i> , 2017 March 23-25; Sofia, Bulgaria, Food 3-51, p, 52	

	- Simonovska, J., Temkov, M., Velickova, E., Rafajlovska, V. Quality characteristics of ewe's beaten cheese, <i>Food-3 International Conference "The challenges for quality and safety along the food chain"</i>, 2017 March 23-25; Sofia, Bulgaria, Food 3-50, p, 51 - Zlatevska, M., Temkov, M., Velickova, E. Textural characteristics of fresh and stored krem bananas, <i>12th Congress of Pure and Applied Chemistry of Students from Macedonia (with international participation)</i>, 12-14 October 2017; Skopje, Republic of Macedonia, oral presentation, Book of abstracts pp 9 - Simonovska, J., Temkov, M., Dimitrovski, D., Velickova, E., Rafajlovska, V. Influence of salting process on the beaten cheese quality, <i>International Congress Food Tech III International Congress "Food Technology, Quality and Safety"</i>, October 25-27, 2016, Novi Sad, Serbia, Abstract book pp 166 Temkov, M., Simonovska, J., Dimitrovski, D., Mojsova, S., Rafajlovska, V., Velickova, E. Properties of alginate-based edible films incorporated with capsicum oleoresin, <i>Food Tech Congress 2016: III International Congress "Food Technology, Quality and Safety"</i> 25-27 October, 2016, Novi Sad, Serbia, Book of Abstract p, 165 Temkov, M., Strinska, H., Dobrev, G., Velickova, E., Krastanov, A. Purification of inulinase with aqueous two phase systems, <i>24th Congress of Chemists and Technologists of Macedonia</i>, 11-14 September, 2016, Ohrid, Macedonia Book of Abstracts BF 016 - Simonovska, J., Temkov, M., Kavrakovski, Z., Rafajlovska, V. Content of caffeine and polyphenols in green and black tea formulations, <i>Third International Congress on Cocoa Coffee and Tea</i>, 2015 June 22-24; Aveiro, Portugal, P,FC,41, CD-ROM Temkov, M., Simonovska, J., Rafajlovska, V., Velickova, E. Mechanical and optical properties of sodium based alginate edible films modified with cocoa butter, <i>Third International Congress on Cocoa Coffee and Tea</i>, 2015 June 22-24; Aveiro, Portugal, F,FT,01, CD-ROM Temkov, M., Simonovska, J., Velickova, E., Rafajlovska, V. Identification of counterfeit of whole grain bread, <i>2nd National Food Conference with international Participation, New Bulgarian University</i>, 2015 March 20-21; Sofia, Bulgaria, FQ 11, pp 48 - Simonovska, J., Temkov, M., Velickova, E., Rafajlovska, V. Influence on quality of process parameters on stirred yogurt, <i>2nd National Food Conference with international Participation, New Bulgarian University</i>, 2015 March 20-21; Sofia, Bulgaria, FQ 12, pp 49	
7	Дел од монографија објавена во странство = број · 4	
	Temkov, M., Brazkova, M., Grozdanov, P., Dimitrovski, D., Goushterova, A., Krastanov, A. Evaluation of the inulinase activity of new microbial isolates in <i>Exploring Microorganisms: Recent Advances in Applied Microbiology</i>, Antonio Mendez-Vilas (ed), Universal-Publishers, 2018, pp, 192-196, (ISBN-10: 1-62734-623-6)	4,0
	Репензија на научен/стручен труд = број · 0,2	
	Functionalized κ-Carrageenan Hyperbranched Poly(amidoamine) for Protease Immobilization: Thermodynamics and Stability Studies за <i>International Journal of Biological Macromolecules</i> (Elsevier) IF 4,784	0,2
	Вкупно	77,1

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Учество во работата на комисији за државни натпревари = број · 1	
	Резервен член на Комисијата за реализација на натпреварот на средните училишта „Наноматеријали – материјали на иднината“, под покровителство на министерот за образование и наука, 2013, 2014	1,0

2	Учество во промотивни активности на Факултетот = број · 0,5	
	1. Учество на Skopje Fashion weekend, Скопје, 31.10.2016. 2. Учество на Skopje Design Week, Public room, 21.12.2016, Скопје, проект: Молекуларна грастономија и молекуларна миксологија. 3. Презентации во рамките на натпреварот „Наноматеријали – материјали на иднината“, за средните училишта под покровителство на МОН, 2013 година. 4. Презентација на студиските програми на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје – Отворен ден на УКИМ, 2014 година. 5. Презентација на студиските програми на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје – Отворен ден на УКИМ, 2015 година. 6. Презентација на студиските програми на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје – Отворен ден на УКИМ, 2016 година. 7. Презентација на студиските програми на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје – Отворен ден на УКИМ, 2018 година. 8. Работилница „Ние и природата – вовед, истражување и практична примена на природните науки“ за учениците од I одделение деветтолетка од ОУ „Љубен Лапе“ во Скопје, одржана на 13.5.2015 година.	4,0
	Вкупно	5,0

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Студиски престој во странство до три месеци = број · 0,5	
	1. Студиски престој во Puratos NV-Центар за иновации, Групација за иновативни производи, сировини и експертиза, Брисел, Белгија, во рамките на COST Action CA 18101: SOURDOMICS (1.2 – 29.2.2020). 2. Обука за основи на ирадијациона хемија, Институт за применета радијациона хемија, Хемиски факултет, Технолошки универзитет, Полска, во рамките на проектот „Примена на минимална ирадијација во нанотехнологијата за еколошки, здравствени и енергетски цели (3.9 – 14.9.2018). 3. Студиски престој во рамките на докторските студии на Факултетот за прехранбени технологии при Универзитетот за земјоделски науки и ветеринарна медицина во Клуб Напока, Романија (1.4 – 30.6.2017). 4. Обука за Микроенкапсулација, Bioencapsulation Research Group, Фармацевтски факултет, Универзитет во Стразбур, Стразбур, Франција (23.2 – 26.2.2015). 5. Центар за применета спектроскопија, Интернационална летна школа 2014, Примена на GC – MS, Универзитет во Нови Сад, Технолошки факултет, Нови Сад, Србија (20.7 – 27.7. 2014). 6. Центар за применета спектроскопија, Интернационална летна школа 2014, HPLC-апликација, Универзитет во Марибор, Факултет за хемија и хемиско инженерство, Словенија (13.7 – 20.7. 2014). 7. Центар за применета спектроскопија, Интернационална летна школа 2007, X-гау, IR и Ramан применета спектроскопија, Институт за органска хемија, Софија (26.8 – 3.9. 2007). 8. Технолошки факултет, Универзитет за прехранбени технологии, Пловдив, Р Бугарија (2015 – 2019).	4,0

2	Член на факултетска комисија = 0,5	
	1. Центар за кариера на Технолошко-металуршкиот факултет (Одлука бр. 09-2773/1, 7.10.2013) 2. Дисциплинска комисија 3. Пописна комисија	1,5
	Вкупно	5,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТКАТА ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поеми
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	67,3
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	77,1
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	-
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	5,0
ДЕЈНОСТ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	5,5
Вкупно	154,9

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Ирина Младеноска, редовен професор, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, претседател
Д-р Елена Величкова Никова, вонреден професор, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член
Д-р Дарко Димитровски, доцент, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИСКО И ИНФОРМАЦИСКО ИНЖЕНЕРСТВО НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Факултетот за електротехника и информациски технологии (ФЕИТ), во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 8.6.2020, за избор на наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научната област 22405 – телекомуникациско и информациско инженерство, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на ФЕИТ, бр. 02-861/4, донесена на 17.6.2020 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Венцеслав Кафециски, претседател, проф. д-р Борислав Поповски, член и проф. д-р Зоран Хаџи-Велков, член.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област 22405 – телекомуникациско и информациско инженерство, во предвидениот рок се пријави д-р Славче Пејоски, дипл. ел. инж., вработен како доцент на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје.

14. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Славче Пејоски е роден на 1.3.1984 во Струга. Средно образование завршил во 2002 година во ДСУЦ „Нико Нестор“ во Струга. Со високо образование се стекнал на Факултетот за електротехника и информациски технологии, на насоката електроника и телекомуникации. Дипломирал на 7.6.2007 година, со просечен успех 9,84.

Во учебната 2007/2008 се запишал на постдипломски студии на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, на насоката телекомуникации. Студиите ги завршил со просечен успех 10,00. На 30.6.2010 година го одбрал магистерскиот труд со наслов „Меѓунивојска оптимизација на безжичен пренос на видеосигнали“, под менторство на проф. д-р Венцеслав Кафециски.

Докторска дисертација пријавил на 25.1.2015 година, на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, под менторство на проф. д-р Венцеслав Кафециски. Дисертацијата со наслов „Некои примени на компримирано земање на примероци во безжични комуникации и магнетна резонанца“ ја одбрал на 1.9.2015 година. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на технички науки.

На седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии, одржана во септември 2007 година, Славче Пејоски е избран за соработник - демонстратор при Институтот за телекомуникации во времетраење од две години, а договорот е продолжен во септември 2009 година за уште две години. Во јануари 2012 година е избран за помлад асистент по предмети од наставно-научната област телекомуникации (Билтен бр. 1018 од 1 ноември 2011 година), а во август 2014 година е избран за асистент по предмети од наставно-научната област телекомуникации (Билтен бр. 1081 од 15.7.2014 година). Во јануари 2016 година е избран за доцент по предмети од наставно-научната област телекомуникации (Билтен бр. 1113 од 15 декември 2015 година). Во рамките на наставната дејност на Факултетот, како наставник држел предавања по два предмета од областа телекомуникации и по повеќе предмети од областа компјутерски технологии и инженерство, а аудиториски вежби и лабораториски вежби држел по неколку предмети од областите телекомуникации и компјутерски технологии и инженерство. Во доменот на научноистражувачката дејност има објавено 40 трудови во меѓународни и домашни списанија и зборници од конференции, а автор/коавтор е на еден дел од монографија објавена во странство. Учествовал во два домашни и три билатерални научноистражувачки проекти од областа на телекомуникациите. Д-р Славче Пејоски покажал и

активности во областа на стручно-апликативната дејност, учествувајќи во изработката на повеќе студии и два идејни проекта.

Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1113 од 15.12.2015 година.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања од последниот избор за доцент, а врз основа на целата поднесена документација која е од важност за изборот.

15. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатот д-р Славче Пејоски во изминатиот период како доцент на ФЕИТ, држел предавања по повеќе предмети од прв циклус студии: Програмирање и алгоритми, Податочни структури и програмирање, Програмирање и алгоритми 1, Програмирање и алгоритми 2, Вовед во телекомуникации, Телекомуникации и информациско-комуникациски технологии. Исто така, во тој период држел и вежби по следниве предмети од прв циклус студии: Дигитални телекомуникации 1, Безжични канали, Процесирање на сигнали во телекомуникациите, Безжични комуникации, Основи на телекомуникации, Компресија и пренос на мултимедиски сигнали, Програмирање и алгоритми, Податочни структури и програмирање, Програмирање и алгоритми 1, Програмирање и алгоритми 2 и Телекомуникации (Воена академија). За предметот Програмирање и алгоритми 1, кандидатот подготвил пакет материјали за предавања.

На втор циклус студии, д-р Славче Пејоски одржувал настава по предметот Енергетски ефикасно omрежување.

Дополнително, кандидатот држел тематски предавања на една школа од областа.

Од последниот избор во звање, кандидатот учествувал како член во комисија за оцена и одбрана на 25 дипломски работи.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот, се наведени во табелата од Образец 2 во рамките на овој Извештај.

Научноистражувачка дејност

Д-р Славче Пејоски има објавено вкупно 41 научен труд, од кои 11 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 2 труда во меѓународни научни списанија, 27 труда во зборници од меѓународни научни собири и 1 дел од монографија објавена во странство за реномирана издавачка куќа.

По изборот во звањето доцент, кандидатот има објавено 15 рецензирани научни трудови во референтни научни публикации согласно со Законот за високото образование, од кои 6 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 1 труд во меѓународно научно списание, 1 поглавје од монографија издадена од меѓународна издавачка куќа и 7 труда во зборници од меѓународни научни собири.

Подолу се дадени детали за трудовите по изборот во звањето доцент (претходно објавените трудови се наведени во Билтен бр. 1113 од 15.12.2015).

[27] S. Pejoski, V. Kafedziski, "Simplified Analysis of Orthogonal Matching Pursuit Performance in Compressed Sensing", TELFOR, Nov. 2015, Belgrade.

Во трудот се анализира поведението на ОМП-алгоритмот во услови на бел Гаусов шум и редок сигнал.

[28] V. Kafedziski, **S. Pejoski**, "Compressed sensing MRI using nonseparable shearlet transform and split Bregman algorithm", TELFOR, Nov. 2015, Belgrade (best paper award).

Во трудот се анализира примената на дискретна ширлет трансформација за претстава на ретки сигнали во магнетна резонанца со помош на Брегманов алгоритам со раздвојување.

[29] **S. Pejoski**, "Some physical layer aspects in the development of 5G networks: channel model, signal waveforms and massive MIMO", in Proceedings of ETAI 2016, Struga, Macedonia, Sep. 2016.

Во трудот е даден преглед на моменталниот развој на некои аспекти од физичкото ниво кај 5Г-мрежите, односно каналскиот модел, сигналните бранови форми и масивните МИМО антени.

[30] **S. Pejoski**, V. Kafedziski, Improved Asymptotic Capacity Lower Bound for OFDM System with Compressed Sensing Channel Estimation for Bernoulli Gaussian Channel, *Radioengineering*, vol. 25, no. 2, pp. 283-288, 2016 (IF=0.59).

Во трудот е анализирана проценка на канал кај ОФДМ систем за Бернули Гаусов канал и притоа е дадена подобрена граница за капацитетот на тој систем, каде што подобрувањето е резултат на примена на ММСЕ-проценка наместо ЛАССО-проценка.

[31] **S. Pejoski**, V. Kafedziski, Joint Atomic Norm Based Estimation of Sparse Time Dispersive SIMO Channels with Common Support in Pilot Aided OFDM Systems, *Mobile Networks and Applications*, 2017 (IF=3.259).

Во трудот е анализиран проблемот на естимација на ретки временски дисперзивни СИМО-канали во систем со една предавателна и повеќе приемни антени, каде што се користи ОФДМ-пренос потпомогнат со пилотски сигнали за естимација.

[32] **S. Pejoski**, Z. Hadzi-Velkov, T. Q. Duong, C. Zhong, Wireless Powered Communication Networks With Non-Ideal Circuit Power Consumption, *IEEE Communications Letters*, vol. 21, no. 6, pp. 1429-1432, Jun. 2017 (IF=1.988).

Во трудот се анализираат безжично напојувани телекомуникациски мрежи, каде што е земена предвид неидеалната потрошувачка на моќност во електронските кола и се предложени два алгоритма: еден за пропорционален фер однос и еден за максимизирање на мрежниот проток.

[33] **S. Pejoski**, Z. Hadzi-Velkov, R. Schober, "Optimal Power and Time Allocation for WPCNs with Piece-wise Linear EH Model", in *IEEE Wireless Communications Letters*, vol. 7, no. 3, pp. 364-367, Jun. 2018 (IF=3.096).

Во трудот е предложен нов протокол за пренос во безжично напојувани телекомуникациски мрежи, заснован на „жнеј, па пренесувај го принципот“, кој ја зема предвид нелинеарноста на процесот на жетва на енергија и обезбедува максимален проток во мрежата.

[34] **S. Pejoski**, Z. Hadzi-Velkov, "Resource Allocation in Wireless Powered Communication Networks With Imperfect CSI", *ETAI* 2018, Struga, Macedonia, Sep. 2018.

Во трудот е предложена распределба на ресурси за безжично напојувани телекомуникациски мрежи, која ја зема предвид неидеалноста на информацијата за каналот за пренос и ја максимизира мрежната брзина во аплинк.

[35] **S. Pejoski**, Z. Hadzi-Velkov, M. Poposka, "Design of two level transmit signal waveform for wireless powered communication networks", in *Proceedings of ETAI 2018*, Struga, Macedonia, Sep. 2018.

Во трудот се анализира влијанието на брановиот облик на испратениот сигнал врз просечната примена моќност во приемник со жетва на енергија со една диода.

[36] **S. Pejoski**, Z. Hadzi-Velkov, "Wireless Powered Communication Networks with Imperfect Channel State Information and Non-ideal Circuit Power Consumption", *Journal of electrical engineering and information technologies*, vol. 3, no. 1-2, pp. 53-60, Dec. 2018.

Во трудот е предложена распределба на ресурси за безжично напојувани телекомуникациски мрежи, која ја зема предвид неидеалноста на информацијата за каналот за пренос и неидеалната потрошувачка на моќност во електронските кола и која ја максимизира мрежната брзина во аплинк.

[37] Z. Hadzi-Velkov, **S. Pejoski**, N. Zlatanov, "Fairness-aware wireless powered communications with processing cost", in: D. W. K. Ng, T. Q. Duong, C. Zhong, R. Schober (Eds.), *Wireless Information and Power Transfer: Theory and Practice*, Wiley, 2019, Ch. 7, pp. 121-137.

Во поглавјето се анализираат распределби на ресурси со зголемен фер однос кај безжично напојувани телекомуникациски мрежи, за кои е земена предвид потрошувачката на моќност во електронските кола, за два случаја: „жнеј и пренесувај“ и „жетва на енергија на подолг период“.

[38] Z. Hadzi-Velkov, **S. Pejoski**, N. Zlatanov and R. Schober, "Proportional Fairness in ALOHA Networks With RF Energy Harvesting", in *IEEE Wireless Communications Letters*, vol. 8, no. 1, pp. 277-280, Feb. 2019 (IF=3.546).

Во трудот се анализирани безжично напојувани телекомуникациски мрежи кои го користат слотираниот АЛОХА-протокол за случаен пристап.

[39] **S. Pejосki**, Z. Hadzi-Velkov, "RF Energy Harvesting ALOHA Networks with Local Channel State Information", BalkanCom 2019, Skopje, Macedonia, Jun. 2019.

Во трудот се анализирани безжично напојувани телекомуникациски мрежи кои го користат слотираниот АЛОХА-протокол за случаен пристап и каде што во уредите со жетва на енергија е предвидено дека постои информација за состојбата на каналот.

[40] V M. Poposka, Z. Hadzi-Velkov and **S. Pejосki**, "A Practical Protocol for Wireless Powered Communications," in Proceedings of 14th International Conference on Advanced Technologies, Systems and Services in Telecommunications (TELSIKS), Nis, Serbia, Oct. 2019, pp. 178-180.

Во трудот е проедложен едноставен алгоритам за статична распределба на времетраењето на рамката за пристап кон каналот за безжично напојувани телекомуникациски мрежи во кои уредите со жетва немаат информација за моментаната состојба во каналот.

[41] Z. Hadzi-Velkov, **S. Pejосki**, R. Schober and N. Zlatanov, "Wireless Powered ALOHA Networks With UAV-Mounted-Base Stations," in IEEE Wireless Communications Letters, vol. 9, no. 1, pp. 56-60, Jan. 2020 (IF=3.546).

Во трудот се анализирани безжично напојувани телекомуникациски мрежи со слотиран АЛОХА-протокол за случаен пристап и со базна станица монтирана на беспилотно летало.

Д-р Славче Пејоски е активен рецензент на поголем број меѓународни списанија од областа на телекомуникациите, а рецензирал и поголем број на трудови за неколку меѓународни конференции.

По изборот во звањето доцент, д-р Славче Пејоски бил учесник во два меѓународни и еден национален научен проект.

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот, се наведени во табелата од Образец 2 во рамките на овој Извештај.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Славче Пејоски учествувал во изработка на два информациски система. Исто така, континуирано учествувал во промоција на Факултетот и Универзитетот пред средношколците и идни студенти.

По изборот во звањето доцент, д-р Славче Пејоски бил претседател на организацискиот одбор на еден меѓународен научен собир и бил дел од организацискиот одбор на уште еден меѓународен научен собир.

Кандидатот учествувал во работата на 4 факултетски комисии.

Д-р Славче Пејоски остварил два научно истражувачки престоја во траење од два и еден месец на Универзитетот „Фридрих-Александар“ во Ерланген, Германија.

Во изборниот период, д-р Славче Пејоски учествувал во изготвување и пријавување на еден меѓународен и еден национален научноистражувачки проект.

Други активности кои припаѓаат во стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес, релевантни за изборот, се наведени во табелата од Образец 2 во рамките на овој Извештај.

Оценка од самовалуација

Кандидатот д-р Славче Пејоски континуирано добива позитивна оценка од анонимно спроведените анкети на студентите на Факултетот за електротехника и информациски технологии.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Славче Пејоски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Славче Пејоски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето вонреден професор во наставно-научната област телекомуникациско и информациско инженерство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, д-р Славче Пејоски да биде избран во звањето вонреден професор во наставно-научната област телекомуникациско и информациско инженерство.

Скопје, 9.7.2020

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Венцеслав Кафеџиски, претседател, с.р.

Проф. д-р Борислав Поповски, член, с.р.

Проф. д-р Зоран Хаџи-Велков, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Славче Стојан Пејоски

Институција: Факултет за електротехника и информациски технологии

Научна област: 22405 – ТЕЛЕКОМУНИКАЦИСКО И ИНФОРМАЦИСКО ИНЖЕНЕРСТВО

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ –
ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: <u>9,84</u> Просечниот успех на втор циклус изнесува: <u>10</u>	Да
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: 2405 – телекомуникациско и информациско инженерство; поле: електротехника; подрачје: техничко-технолошки науки.	Да
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	Да
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: IEEE Communications Letters (IF= 1.988) 2. Назив на електронската база на списанија: <u>Journal Citation Report</u> 3. Наслов на трудот: <u>Wireless Powered Communication Networks With Non-Ideal Circuit Power Consumption</u> 4. Година на објава: <u>2017</u>	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Назив на научното списание: „Списание за електротехника и информациски технологии“, ФЕИТ, Скопје 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 22 члена, 8 Македонија, 1 Канада, 1 Хрватска, 2	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Словенија, 2 Србија, 1 Турција, 1 Холандија, 3 САД, 1 Украина, 1 Франција, 1 Австрија. 3. Наслов на трудот: <u>„WIRELESS POWERED COMMUNICATION NETWORKS WITH IMPERFECT CHANNEL STATE INFORMATION AND NON-IDEAL CIRCUIT POWER CONSUMPTION“</u> 4. Година на објава: <u>2018</u>	
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Наслов на книгата: <u>„WIRELESS INFORMATION AND POWER TRANSFER: THEORY AND PRACTICE“, поглавје 7: „Fairness-Aware Wireless Powered Communications with Processing Cost“</u> 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: <u>UK</u> 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: <u>John Wiley & Sons Ltd., 2019, UK</u>	
3.5.1	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: <u>Зборник на трудови на IX меѓународна конференција ЕТАИ 2018</u> 2. Назив на меѓународниот собир: <u>ЕТАИ 2018</u> 3. Имиња на земјите: <u>Македонија, САД, Србија, Италија, Канада, Данска, Турција, Германија, Холандија, Словенија, Хрватска, Шведска, Австралија, Обединето кралство</u> 4. Наслов на трудот: <u>„Design of two level transmit signal waveform for wireless powered communication networks“</u> 5. Година на објава: <u>2018</u>	
3.5.2	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: <u>Proceedings of 14th International Conference on Advanced Technologies, Systems and Services in Telecommunications</u> 2. Назив на меѓународниот собир: <u>Telsiks 2019</u> 3. Имиња на земјите: <u>Serbia, Macedonia, USA, UK, Italy, Romania, Korea, Germany, France, Hungary, Poland</u> 4. Наслов на трудот: <u>„A Practical Protocol for Wireless Powered Communications“</u> 5. Година на објава: <u>2019</u>	
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: Одлука бр. 02-99/3 од 20.1.2016 на ННС на ФЕИТ – Скопје, Билтен на УКИМ бр. 1113 од 15.12.2015	
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Славче Стојан Пејоски

Институција: Факултет за електротехника и информациски технологии

Научна

област: 22405 – телекомуникациско и информациско инженерство

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава од прв циклус студии	12.6
1.1.	Програмирање и алгоритми 1, предавања, зимски семестар (2016/2017), 1*2*15*0.04	1.2
1.2.	Програмирање и алгоритми 2, предавања, летен семестар (2016/2017), 1*2*15*0.04	1.2
1.3.	Програмирање и алгоритми, предавања, зимски семестари 2017 до 2019, 3*2*15*0.04	3.6
1.4.	Податочни структури и програмирање, предавања, летни семестри 2018 до 2020, 3*2*15*0.04	3.6
1.5.	Вовед во телекомуникации, предавања, зимски семестар 2018, 1*3*15*0.04	1.8
1.6.	Телекомуникации и информациско-комуникациски технологии, летен семестар 2019/2020, 1*2*15*0.04	1.2
2.	Одржување на настава од втор циклус студии	1.8
2.1.	Енергетски ефикасно омержување, зимски семестар 2019/2020, 1*3*15*0.04	1.8
3.	Настава во школи и работилници (учесник)	2
3.1.	<i>Physical layer aspects in 5G, BEST summer course 2016, July 2016</i>	1
3.2.	Дополнителна настава по Програмирање и алгоритми (2018)	1
4.	Одржување на вежби (аудиториски – АВ, лабораториски – ЛВ)	36
4.1.	Дигитални телекомуникации 1 (АВ+ЛВ = 1+2), зимски семестар 2015, 2017 до 2019, 4*3*15*0.03	5.4
4.2.	Дигитални телекомуникации 1 (АВ+ЛВ = 1+3), зимски семестар 2016, 1*4*15*0.03	1.8
4.3.	Телекомуникации, Воена академија (АВ=2), зимски семестар 2015/2016, 1*2*15*0.03	0.9
4.4.	Безжични канали (АВ+ЛВ=1+3), зимски семестар 2016, 1*4*15*0.03	1.8
4.5.	Безжични канали (АВ+ЛВ=1+1), зимски семестар 2017, 1*2*15*0.03	0.9
4.6.	Безжични канали (АВ+ЛВ = 1+0), зимски семестар 2018, 2019, 2*1*15*0.03	0.9
4.7.	Процесирање на сигнали во телекомуникациите (АВ+ЛВ =1+1), зимски семестар 2017, 1*2*15*0.03	0.9

4.8.	Програмирање и алгоритми 1 (AB+LB = 2+0), зимски семестар 2016, 1*2*15*0.03	0.9
4.9.	Програмирање и алгоритми (AB+LB=2+0), зимски семестар 2017-2019, 3*2*15*0.03	2.7
4.10.	Програмирање и алгоритми 2 (AB+LB=2+0), летен семестар 2017, 1*2*15*0.03	0.9
4.11.	Податочни структури и програмирање (AB+LB=2+0), летен 2018 до 2020, 3*2*15*0.03	2.7
4.12.	Основи на телекомуникации (AB+LB=1+5), летен семестар 2016 и 2018, 2*6*15*0.03	5.4
4.13.	Основи на телекомуникации (AB+LB=1+4), летен семестар 2017, 1*5*15*0.03	2.25
4.14.	Основи на телекомуникации (AB+LB=1+0), летен семестар 2019 и 2020, 2*1*15*0.03	0.9
4.15.	Компресија и пренос на мултимедиски сигнали (AB+LB=1+1), летен семестар 2017, 1*2*15*0.03	0.9
4.16.	Безжични комуникации (AB+LB=1+2), летен семестар 2016, 2018 и 2019, 3*3*15*0.03	4.05
4.17.	Безжични комуникации (AB+LB=1+3), летен семестар 2017, 1*4*15*0.03	1.8
4.18.	Безжични комуникации (AB+LB=1+1), летен семестар 2020, 1*2*15*0.03	0.9
5.	Консултации со студенти	3.67
5.1.	Консултации со студенти од прв и втор циклус на студии 1835*0.002	3.67
6.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа 25 * 0.1	2.5
7.	Пакет материјали за одреден предмет	1
	Програмирање и алгоритми	1
	Вкупно	59.57

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Учесник во меѓународен научен проект	10
1.1.	Безжично напојувани телекомуникациски мрежи, Програма за поврзување, Фондација „Александар Фон Хумболт“, Германија, 2017 – 2020	5
1.2.	Енергетска ефикасност во безжично напојувани телекомуникациски мрежи, билатерален проект помеѓу Македонија и Кина	5
2.	Учесник во национален научен проект	3
2.1.	Градење на научноистражувачки капацитет на Иинститутот за телекомуникации во 2017, финансиран од ФЕИТ	3

3.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор	40.81
3.1.	S. Pejovski , V. Kafedziski, “Improved Asymptotic Capacity Lower Bound for OFDM System with Compressed Sensing Channel Estimation for Bernoulli Gaussian Channel”, Radioengineering, Jun. 2016 (IF=1.076), 0.9*9.076	8.17
3.2.	S. Pejovski , V. Kafedziski, “Joint Atomic Norm Based Estimation of Sparse Time Dispersive SIMO Channels with Common Support in Pilot Aided OFDM Systems”, Mobile Networks and Applications, 2017 (IF=2.602), 0.9*10.602	9.54
3.3.	S. Pejovski, Z. Hadzi-Velkov, R. Schober, “Optimal Power and Time Allocation for WPCNs with Piece-wise Linear EH Model”, IEEE Wireless Communications Letters, Feb. 2018 (IF=3.546), 0.8*11.546	9.24
3.4.	Z. Hadzi-Velkov, S. Pejovski , N. Zlatanov, R. Schober, “Proportional Fairness in ALOHA Networks with RF Energy Harvesting”, IEEE Wireless Communications Letters, Jan. 2019 (IF=3.546), 0.6*11.546	6.93
3.5.	Z. Hadzi-Velkov, S. Pejovski , R. Schober, N. Zlatanov, “Wireless Powered ALOHA Networks With UAV-Mounted-Base Stations”, IEEE Wireless Communications Letters, Jan. 2020 (IF=3.546), 0.6*11.546	6.93
4.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири	23
4.1.	V. Kafedziski, S. Pejovski , “Compressed sensing MRI using nonseparable shearlet transform and split Bregman algorithm”, Telfor 2015, Belgrade, Serbia, Nov. 2015. 0.9*5	4.5
4.2.	S. Pejovski , V. Kafedziski, “Simplified Analysis of Orthogonal Matching Pursuit Performance in Compressed Sensing”, Telfor 2015, Belgrade, Serbia, Nov. 2015. 0.9*5	4.5
4.3.	S. Pejovski , “Some physical layer aspects in the development of 5G networks: channel model, signal waveforms and massive MIMO”, ETAI 2016, Struga, Macedonia, Sep. 2016. 1*5	5
4.4.	S. Pejovski , Z. Hadzi-Velkov, “Resource Allocation in Wireless Powered Communication Networks With Imperfect CSI”, ETAI 2018, Struga, Macedonia, Sep. 2018. 0.9*5	4.5
4.5.	S. Pejovski , Z. Hadzi-Velkov, “RF Energy Harvesting ALOHA Networks with Local Channel State Information”, BalkanCom 2019, Skopje, Macedonia, Jun. 2019. 0.9*5	4.5
5.	Рецензија на научен/стручен труд (64*0,2)	12.8
6.	Учество на научен/стручен собир со реферат	4
	TELFOR 2015, Belgrade, Serbia, 2015 – усна презентација	1
	ETAI 2016, Struga, Macedonia, 2016 – усна презентација	1
	ETAI 2018, Struga, Macedonia, 2018 – усна презентација	1
	BalkanCom 2019, Skopje, Macedonia, 2019 – усна презентација	1

	Вкупно	93.61

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Дизајн и изработка на информациски систем	2
1.1.	Дигитална библиотека на ФЕИТ (FEITlib), 2017	1
1.2.	Collaborative learning platform with integrated remote laboratory environment in VET (acronym CORELA) 2019, Erasmus+ проект	1
2.	Учество во промотивни активности на Факултетот	3
2.1.	Отворен ден на ФЕИТ, 2016 – 2019, 4 * 0.5	2
2.2.	Отворен ден на УКИМ, 2016 – 2017, 2 * 0.5	1
Дејности од поширок интерес		
3.	Претседател на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир	2
3.1.	Организациски одбор на ЕТАИ 2018	2
4.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир	1
4.1.	Организациски одбор на ЕТАИ 2016	1
5.	Награда за научни постигнувања од струкова организација	1
5.1.	Најдобар труд на конференција TELFOR 2015 – учесник во тим (коавтор)	1
6.	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект - соработник	1
6.1.	Виртуелна реалност во безжични мрежи од петта генерација, билатерален проект со Кина (2019)	1
7.	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект - соработник	0.5
7.1.	Градење на научноистражувачки капацитет на Институтот за телекомуникации во 2017	0.5
8.	Студиски престој во странство	1
8.1.	Истражувачки престој на Универзитетот „Friedrich-Alexander“ во Ерланген (2017) – под 3 месеци	0.5
8.2.	Истражувачки престој на Универзитетот „Friedrich-Alexander“ во Ерланген (2018) – под 3 месеци	0.5
9.	Член на факултетска комисија	2
9.1.	Претседател на Центар за нови студенти (2016 – 2019)	0.5
9.2.	Член на пописна комисија на ФЕИТ, 2017 и 2019, 2*0.5	1
9.3.	Член на комисија за студентска практична настава (2014 – 2018)	0.5

	Вкупно	13.5
--	---------------	-------------

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	59,57
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	93,4
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	13,5
Вкупно	166,68

Членови на Комисијата

Проф. д-р Венцеслав Кафеџиски, претседател, с.р.

Проф. д-р Борислав Поповски, член, с.р.

Проф. д-р Зоран Хаџи-Велков, член, с.р.

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТ/ИНСТИТУТ
ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ

ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	м-р Нертила Кусари	“Ефектот на цикличната аеробна активност врз телесниот состав, некои биохемиски параметри и степенот на депресија кај жените “	“The effect of cyclic aerobic activity on body composition, some biochemical parameters and the depression degree in women”	проф. д-р Даниела Шукова Стојмановска	дел. бр. 0201-260/4.4 од 12.3.2020 година
2.	м-р Влатко Павлески	“Апсолутниот судиски систем 3.0. во функција на врвните карактеристики кај спортските танцови двојки “	“Absolute Judicial System 3.0. in function of the top characteristics of sports dance couples”	вон. проф. д-р Серјожа Гонтарев	дел. бр. 0201-260/4.5 од 12.3.2020 година
3.	м-р Есмие Тершњаку	“Моторички развој и физијатерапија кај деца со Даун-ов синдром “	“Motor development and physiotherapy at children with Down syndrome”	проф. д-р Ленче Алексовска Величковска	дел. бр. 0201-405/6.9 од 03.06.2020 година
4.	м-р Ардијан Кадоли	„Ефектот на комбинација на мобилизација на вратот и суво боцкање со игли кај пациенти со цервикогена главоболка “	„Effect of neck mobilization combination with dry needling for patient with cervicogenic headache“	проф. д-р Ленче Алексовска Величковска	дел. бр. 0201-405/6.10 од 03.06.2020 година

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „СПОРЕДБА НА *IN VITRO*
ПРОФИЛИ НА РАСТВОРЛИВОСТ СО ПРИМЕНА НА КОНВЕНЦИОНАЛНИ
И МУЛТИВАРИЈАНТНИ СТАТИСТИЧКИ МЕТОДИ“ ОД М-Р ИВАНА
МИТРЕВСКА, ПРИЈАВЕНА НА ФАРМАЦЕВТСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО
СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Фармацевтскиот факултет во Скопје, на XXII седница одржана на 29.5.2020 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката м-р Ивана Митревска со наслов „Споредба на *in vitro* профили на растворливост со примена на конвенционални и мултиваријантни статистички методи“, во состав: проф. д-р Руменка Петковска (претседател), проф. д-р Анета Димитровска (ментор), проф. д-р Катерина Брезовска (член), проф. д-р Марија Главаш Додов (член) и проф. д-р Кристина Младеновска (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Фармацевтскиот факултет му го поднесува следниот

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Ивана Митревска, со наслов „Споредба на *in vitro* профили на растворливост со примена на конвенционални и мултиваријантни статистички методи“, претставува оригинален самостоен научноистражувачки труд.

Трудот е структуриран во 7 глави, и тоа: **Вовед, Цели, Експериментален дел, Резултати и дискусија, Заклучок, Литература и Прилог**. На крајот е даден преглед на објавени оригинални научни трудови, поврзани со проблематиката опфатена во дисертацијата.

Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата што е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на трудот, кандидатката дава објаснување за значењето и улогата на *in vitro* студиите на растворливост во текот на животниот циклус на лекот, како и значењето на растворливоста како фармацевтско-технолошки параметар. На почетокот на воведот, кандидатката ја објаснува примената на *in vitro* студиите на растворливост во фармацевтската индустрија. Кандидатката истакнува дека уште во самиот ран развој на формулацијата, изведбата на тестовите за растворливост може да помогне во изборот на ексципиенсите и во оптимизирање на процесот на производство, а тоа дава можност да се произведе генерички производ што ќе има слични *in vivo* карактеристики со одбраниот референтен производ. Во продолжение, кандидатката истакнува дека *in vitro* студиите на растворливост наоѓаат голема примена при евалуација на генеричкиот производ по направена промена во: составот (ексципиенсите), производниот процес и / или опремата, во текот на животниот циклус на производот.

Понатаму, се осврнува на развојот на дискриминаторен метод за испитување на растворливоста за фармацевтските производи. Кандидатката дава и детален приказ за примената на конвенционалните и мултиваријантните статистички методи за евалуација на *in vitro* профили на растворливост, со што ја потенцира важноста на проблематиката и воедно ги образложува целите на истражувањето.

Во поглавјето **Цели**, кандидатката ја наведува главната цел на истражувањето во докторскиот труд, која е насочена кон примена на статистички базиран пристап при споредба на *in vitro* профилите на растворливост помеѓу референтниот (R) и испитуваниот (T) производ со примена на мултиваријантни статистички методи за предвидување на карактеристиките на формулациите во *in vivo* услови.

Во поглавјето **Експериментален дел** се наведени сите супстанции, реагенси и растворувачи, стандардни супстанции и примероци, математички и статистички операции за анализа на податоците, како и софтверите користени при изработката на оваа докторска дисертација. Во експерименталниот дел, детално се објаснети сите аналитички методи потребни

за определување на процентот на ослободена активна супстанција од формулацијата. Сите методи и пристапи во оваа дисертација се дизајнирани во согласност со модерните аналитички принципи и сознанија и се во согласност со сите препораки на релевантните научни и регулаторни водичи што се актуелни во моментот на пишување на дисертацијата.

Најобремен дел на докторската дисертација е поглавјето **Резултати и дискусија**. Во ова поглавје се прикажани резултатите од целокупните испитувања реализирани во рамките на докторската дисертација. Стратегијата за развој, оптимизација и валидација на методот за испитување на растворливост на фармацевтскиот производ ги следи препораките што се дефинирани во регулаторните водичи. За проценка на сличноста на *in vitro* растворливоста помеѓу испитуваните генерички и референтните производи во овој докторски труд е изготвен научен пристап што опфаќа: дефинирање на целта на истражувањето, поставување на основни тези, дефинирање на критичните чекори за потврда/негирање на тезите, како и евалуација на добиените резултати. Бидејќи докажувањето на сличноста помеѓу *in vitro* профилите на растворливост на избраните модел-молекули со пресметка на конвенционалните *f* фактори не е применливо, поради неисполнување на регулаторните барања за нивна примена, кандидатката применува алтернативни мултиваријантни статистички методи за да овозможи прецизно предвидување на *in vivo* перформансите на испитуваните производи. Применетата методологија дава сигурен доказ за избегнување на изведба на биостудија при настаната промена во формулацијата на регулаторно одобрен производ на пазарот (бисопролол филм-обложени таблети), како и правилна насока во развојот и оптимизацијата на крајната формулација на генеричкиот производ метформин филм-обложени таблети. Исто така, со ваквиот пристап е докажана и сличноста помеѓу различните јачини на лекот метформин филм-обложени таблети, каде што поради нелинеарната фармакокинетика на активната супстанција, дадена е можност за изведба на една биостудија.

Во ова поглавје, кандидатката ги прикажува и ги анализира резултатите добиени од процесот на оптимизација, валидација и дава приказ за статистичка проценка на дискриминаторен метод за испитување на растворливост на бисопролол филм-обложени таблети со брзо ослободување на активната супстанција. Избрани се работните услови пропишани во Американската фармокепеја (USP 42-NF 37, 2019) во монографијата за комбинираниот готов производ Bisoprolol/ Hydrochlorothiazide таблети, што и воедно биле применети за испитување на формулацијата на регулаторно одобрен производ. Критериумот на прифатливост за растворливост на бисопролол е поставен од не помалку од 85 % за време од 20 минути. Но, поради промена во составот на формулацијата (замена на еден ексципиент) на регулаторно одобрениот производ бисопролол филм-обложени таблети, наметната е потребата од испитување на применливоста и оптимизирање на соодветноста на поставените параметри на одобрениот метод за испитување на растворливост.

Кандидатката, со примена на потенциометриска титрација, ја потврдува константата на дисоцијација (pK_a) на бисопролол фумарат, $pK_a\ 9,59 \pm 0,01$, што е дадена во литературата. Понатаму, спроведени се експерименти за да се докаже дека *sink*-условите се задоволени за пропишаниот работен медиум pH 1,2. Исто така, кандидатката дава детален графички приказ за зависноста помеѓу растворливоста на бисопролол фумарат и pH вредноста на медиумот. При процесот оптимизација на методот за растворливост, опфатени се типот на апаратот и бројот на вртежи. Врз основа на добините резултати и регулаторните препораки, апаратот 2 (весло) со брзина на веслата од 75 вртежи во минута кандидатката го избира како најсоодветен за испитување на растворливоста на преформулираниот генерички производ. Со поставените работни услови за испитување на ослободената активна супстанција, кандидатката обезбедува конзистентни податоци за евалуација на карактеристиките на преформулираниот производ. Дискриминаторната способност на методот за испитување на растворливоста на преформулираниот производ е докажана преку можноста да се детектираат настанатите промени во составот на формулацијата. Во сите три јачини на преформулираниот производ бисопролол филм-обложени таблети, ексципиентот за филмување Hypromellose е заменет со Hypromellose K 15 Premium. Промената на ексципиентот го забавува ослободувањето на бисопролол (18 % за време од 20 минути) од производот и сето тоа е детектирано со одбраните работни услови на метод за растворливост. Соодветноста на оптимизираниот метод е проценета со споредба на *in vitro* профилите на растворливост помеѓу трите различни јачини (2,5 mg, 5 mg и 10 mg) на

преформулираниот производ биспролол филм-обложени таблети, во медиум pH 1,2, 4,5 и 6,8. Растворливоста е проценета со мерење на количината на растворена активна супстанција во текот на времето, на дванаесет (12) единици. Од добиените резултати за ослободен биспролол фумарат од испитуваниот преформулиран производ, како и од кривите за *in vitro* профилите на растворливост, воочено е дека сите три јачини во различните испитувани медиуми имаат ослободување на активната супстанција повеќе од 85 % уште во 15-тата минута. Според ова и во согласност со регулаторните препораки, заклучено е дека трите јачини на лекот помеѓу себе се слични и понатамошна математичка пресметка не е потребна. Но, кандидатката за да се добие статистички оправдан заклучок, направила споредби на резултатите со мултиваријантиот модел-независен метод заснован на генерализирана статистичка оддалеченост. Определен е 90 %-тниот интервал на доверба за мултиваријантното статистичко растојание, максималното дозволено мултиваријантно растојание и потоа *Mahalanobis*-растојанието (D_M). Добиените вредности за D_M се помали од дозволеното максимално пресметано *Mahalanobis*-растојание, D_{Mmax} и се во дозволеният 90 %-тот интервал на доверба за мултиваријантниот регион. Од направените статистички анализи, кандидатката донесува сигурен заклучок дека споредените *in vitro* профилите на растворливост помеѓу различните јачини на испитуваниот преформулиран производ се слични, како и дека оптимизираниот метод за испитување на растворливоста е применлив за сите три јачини на лекот. Оптимизираниот метод за испитување на растворливоста на Биспролол филм-обложени таблети е валидиран во согласност со насоките дадени во ICH водичот Q2 (R1).

Кандидатката истакнува дека, за какви било промени на цврстите дозирни форми што содржат активна супстанција која припаѓа на BCS класа 1 и 3 и е брзо растворлива, во согласност со научните принципи на BCS-системот и регулаторните водичи (EMA, FDA), може да се овозможи регулаторно олеснување за одобрување на лекот по промената врз основа на *bioweiver* (без изведба на биостудија) преку испитување на *in vitro* растворливоста. Овој концепт на регулаторно олеснување за одобрување на лек по извршена промена во составот на веќе одобрен производ, биспролол филм-обложени таблети, е прикажан токму во трудот. За таа цел, кандидатката направила евалуација на *in vitro* профилите на растворливост помеѓу преформулираниот производ биспролол 10 mg филм-обложени таблети и референтниот производ Concor 10 mg филм-обложени таблети. За докажување на сличноста со референтниот производ, кандидатката користи мултиваријантни статистички методи и притоа обезбедува сигурно предвидување за карактеристиките на испитуваната формулација во *in vivo* услови и дава регулаторна оправданост за избегнување на дополнителна биостудија. Споредбите се направени помеѓу една (1) серија од референтниот производ со три (3) серии на испитуваниот производ, во медиум pH 1,2, 4,5 и 6,8, на 12 единици. Според насоките дадени во EMA и FDA-водичите, за производите што имаат брзина на ослободување на активната супстанција повеќе од 85% во 15-тата минута се заклучува дека имаат „слични“ профили на растворливост помеѓу себе и дополнителни математички пресметки не се потребни. Врз основа на ова, кандидатката во трудот ја докажува сличност помеѓу испитуваниот и референтниот производ во медиумот pH 1,2. За споредба на профилите на растворливост во медиумите pH 4,5 и pH 6,8 пресметани се f факторите преку средните вредности од процентот на ослободена активна супстанција, добиени од испитуваниот и референтниот производ, но само за споредбени цели. Иако факторите (f_1 и f_2) се регулаторно препорачани и лесни за пресметување, сепак не даваат детални информации за кинетиката на ослободување на активната супстанција од дозираната форма и не се чувствителни во однос на формата на кривата на растворливост. Поради тоа, кандидатката за да избегне носењето на погрешен заклучок за сличноста на *in vitro* профилите на растворливост, употребен е друг модел-независен метод, *Ratio*-тестот, односно пресметани се соодносите на: процентот на растворливост (PD), површината под кривата на ослободена активна супстанција (AUC), како и средното време на растворливост на активна супстанција (MDT) на испитуваниот наспроти референтниот производ. Овие коефициенти се пресметани од средните вредности за испитуваниот (секоја серија поединечно) и референтниот производ во секоја временска точка за медиумите pH 4,5 и 6,8. Со направените математички анализи со примена на *Ratio*-тест пристапот, покажана е сличност помеѓу *in vitro* профилите на растворливост помеѓу трите серии на испитуваниот производ и референтниот производ. Сите вредности добиени од пресметаните соодноси за PD, AUC и MDT, во медиумите pH 4,5 и 6,8, се во поставениот 90 %-тот интервал на

доверба, со вредност во опсег од 0,9 до 1,1. Дополнително, споредбата на *in vitro* податоците е направена со мултиваријантни статистички методи, што воедно имаат предност во однос на конвенционалните униваријантни методи и претставуваат моќна статистичка алатка. Евалуација на податоците од *in vitro* профилите на растворливост, со примена на мултиваријантниот модел-независен статистички метод, изведена е во неколку чекори, и тоа:

1. дефинирање на регионот на сличност, определување на максималната вредност на мултиваријантното статистичко растојание (MSD), изразено во форма на *Mahalanobis*-растојание;
2. пресметка на *Mahalanobis*-растојанието помеѓу испитуваните серии;
3. нормализација на вториот степен на (MSD), D_M^2 , за да се овозможи директна споредба на податоците со стандардна F-дистрибуција;
4. дефинирање на 90 %-тниот регион на доверба за вистинската разлика помеѓу средните вредности од профилите на растворливоста (вектори);
5. споредба на горната граница на регионот на доверба со границата на сличност изразена како D_{Mlim} и изведување на конечен заклучок во врска со сличноста на векторите (податоците).

За остварување на целите на истражувањето, применет е и модел-зависниот пристап. Според добиените вредности за факторот на корелација R^2 и степенот на доверба, кандидатката за најсоодветен го избира *Weibull*-моделот. Со помош на нелинеарен метод на најмали квадрати, прецизно се определени параметрите α и β за сите низи од расположливите податоци за испитуваниот и референтниот производ. Оттука, покажан е сигмоиден S-облик на кривата на ослободување на активната супстанција од сериите на испитуваниот и референтниот производ. Понатаму, пристапено е кон анализа на податоците од *in vitro* растворливоста со примена на комбиниран модел од *Weibull*-математичкиот модел-зависен метод и мултиваријантниот статистички тест, базиран на *Mahalanobis*-растојание. Од направените анализи со статистичкиот мултиваријантен метод, кандидатката недвосмислено ја презентира и подржува сличноста помеѓу референтниот производ Сонсор 10 mg филм-обложени таблети и испитуваниот производ бисопролол 10mg филм-обложени таблети, со цел одобрување на промената во формулацијата на испитуваниот производ и избегнување за спроведување на дополнителна биостудија.

Понатаму, вториот дел од истражувањето е фокусирано во насока на развој, оптимизација и валидација на дискриминаторен метод за испитување на растворливоста за сите јачини на метформин филм-обложени таблети. Развојот на методот за определување на содржината на ослободена активна супстанција од метформин филм-обложени таблети, е започнат со определувањето на *sink*-условите. Со примена на равенката за линеарна функција, пресметана е концентрацијата на растворен метформин хидрохлорид во испитуваните медиуми. Литературните податоци се и експериментално потврдени преку определување на концентрацијата на заситување на метформин хидрохлорид во различни испитувани медиуми (pH 1,2; pH 4,5 и pH 6,8). Експериментално добиената концентрација на заситување на метформин хидрохлорид е многу поголема и од теоретско пресметаната концентрација (12 mg/mL) на заситување, како и од литературните податоци за *sink*-условите. Оттука, *sink*-условите се докажани за сите три медиуми за испитување на растворливоста и изнесуваат повеќе од 100 mg/mL. Но, во согласност со податоците за биорасположивоста на активната супстанција, каде што главното место на апсорпција се одвива во тенкото црево со физиолошка pH-вредност од 6,6-7,0, за работен медиум кандидатката го избира фосфатниот пуфер pH 6,8. Дефинирани се параметрите за испитување на растворливоста на метформин филм-обложените таблети, преку три експерименти каде се испитувани различни типови на апарати, различен бројот на вртежите во минута и волумен на медиумот. Од спроведените експерименти, апарат 2 (весло) со 75 g/min и 1000 mL фосфат пуфер pH 6,8, избрани се како оптимални работни услови за тестот на растворливост за трите јачини на производот. Дискриминаторната моќ на метод за растворливост е потврдена со споредување на профилите на растворливост помеѓу две различни формулации на метформин филм-обложените таблети за трите јачини, односно помеѓу кандидат формулација и формулација со направена промена во составот на ексципиентите т.е со 33% повеќе удел на магнезиум стеарат (лубрикант), но и истовремено продолжено е и времето на мешање на лубрикантот од 5 на 10 минути. Оттука, е воочено дека степенот на *in vitro* ослободување на метформин хидрохлорид од формулацијата со направена промена во квантитативниот состав

(зголемен удел на магнезиум стеарат), значително е намалено. Со овој концепт, кандидатката ја утврдува дискриминаторната способност на избраните услови за испитување на растворливост на метформин филм-обложените таблети. Со тоа, развиен е, и оптимизиран еден дискриминаторен метод за растворливост што е применлив за сите три јачини на лекот. Понатаму, оптимизираните метод за испитување на растворливост на метформин филм-обложени таблети е валидаиран во согласност со насоките дадени во ICH водичот Q2 (R1).

Понатаму, пристапено е кон оптимизирање на крајната формулација на Метформин филм-обложените таблети преку споредба на *in vitro* профилите на растворливост со референтни производи од различни пазари, на најголемата јачина од дозираната форма. Евалуацијата на добиените резултати од споредбите помеѓу *in vitro* профилите на растворливост е направена со примена на конвенционални и алтернативни мултиваријантни статистички методи. Во раниот развој на формулацијата, користени се различни типови на врзувачи и испитувани се фармацевтско-технолошките параметри како: цврстина, трошност, распадливост и проточноста на гранулатот. Најдобри резултати добиени се со ексципиентите: магнезиум стеарат во улога на лизгач и повидон како врзувач. Понатаму, пристапено е кон оптимизирање на концентрацијата на магнезиум стеарат во формулацијата, за да се постигне поголема сличност со референтниот производ во однос на профилот на растворливост. За да се испита влијанието на количината од ексципиентите (во улога на врзувач и лизгач) врз растворливоста и фармацевтско-технолошките карактеристики на формулацијата, изведен е експериментален дизајн со 2 фактори, на 3 нивоа, со изведба на 11 експерименти (проби) и примена на софтверот Design Expert 7. Од добиените резултати, избрана е најсоодветна формулација за метформин филм-обложени таблети. Понатаму, направена е евалуација на кандидат формулацијата преку споредба на *in vitro* профилите на растворливост со референтниот производ, Glucophage 1000 mg филм-обложени таблети од два различни пазари (Словенски, SL и Германски, DE) во три испитувани медиуми: pH 6,8; 4,5 и 1,2, на 12 единици. Пресметаните вредности за f факторите од споредените профили на растворливост помеѓу испитуваниот и референтните производи се во границите на поставените критериуми на прифатливост ($f_2 \geq 50$, $f_1 \leq 15$), со исклучок во работниот медиум pH 6,8 каде што факторот на сличност f_2 е помал од 50 (43,38), при споредба со референтниот производ од Германскиот пазар. Поради разликите во резултатите добиени за растворливоста на референтниот и испитуваниот производ применета е мултиваријантна статистика како и други математички методи. Од математичките модел-независни методи, применет е *Ratio*-тестот, каде што се пресметани соодносите на: процентот на растворливост (PD), површината под кривата на ослободена активна супстанција (AUC), како и средното време на растворливост на активна супстанција (MDT) на испитуваниот наспроти референтните производи. Овие коефициенти се пресметани од средните вредности за испитуваниот и референтните производи (две различни серии) во секоја временска точка за медиумите pH 6,8; 4,5 и 1,2. Вредностите добиени од пресметаните соодноси за PD, AUC и MDT во испитуваните медиуми pH 6,8; 4,5 и 1,2, се во поставениот 90%-тотен интервал на доверба. Исто така, забележано е дека вредностите за испитуваните соодноси со референтниот производ од Словенски пазар се во оптималниот опсег од 0,9 до 1,1, што укажува на сличност помеѓу споредуваните профили на растворливост. Но од друга страна, вредностите добиени од пресметаните соодноси за PD, AUC и MDT, во медиумите pH 4,5 и 6,8, со референтниот производ од Германски пазар се во опсег од 0,7 до 1,3, што укажува на различна распределба на споредуваните податоци, особено во работниот медиум pH 6,8. Оттука, добиени се двосмислени и несигурни резултати за да се дефинира сличноста на *in vitro* прифилите на растворливост помеѓу споредуваните производи. Поради тоа, за да се добие точен, статистички оправдан заклучок за податоците, направени се анализи со примена на модел-независен мултиваријантен метод, базиран на 90 %-тотен интервал на доверба за генерализираната статистичка мерка за растојание, *Mahalanobis*-растојанието (*Mahalanobis distance*). По направените мерења (12 во овој случај) за испитуваниот и референтните производи за 6 временски точки, секој од 12-те мерења за 6 временски точки, претставува посебна реализација на стохастичен вектор 1×6 вектор x , R^6 . Дефинирана е матрица M , 12×6 од податоците што ги содржат сите поединечни реализации на векторот. Елементите на матрицата M се означени како $x_{i,j}$, $i = 1, \dots, 12$, $j = 1, \dots, 6$. Векторот x и матрицата M што ги содржат мерењата на примероците од испитуваниот и референтниот производ се означени со $x_{R(T)}$ и $M_{R(T)}$, соодветно. Откако се собрани матриците $M_{R(T)}$ и векторите $x_{R(T)}$, последователно се пресметани

комбинирните матрици од варијансите-коваријансите за средните вредности на примероците од испитуваниот и референтните производи. Потоа, пресметани се: комбинираната коваријанса-матрица и статистичкото растојание, *Mahalanobis*-растојанието со соодветни равенки. Хипотезата за сличност помеѓу податоците од испитуваниот и референтните производи е прифатена бидејќи, пресметаните вредности за *Mahalanobis*-растојанието, D_M се помали отколку максималната дозволена вредност за пресметаниот 90 %-тотен интервал на доверба. Имено, со примена на мултиваријантниот модел-независен статистички метод, кандидатката ја докажува сличноста на профилите на растворливост на метформин хидрохлорид помеѓу испитуваниот и референтните производи. Понатаму, со цел да се обезбедат дополнителни аргументи при носењето на одлуките за сличност помеѓу податоците од *in vitro* профилите на растворливост, кандидатката применува мешан пристап, од модел-зависен математички метод и мултиваријантен метод базиран на генерализирано статистичко растојание. Со овој пристап е овозможен подобар опис на процесот на ослободување на метформин хидрохлорид од производите, а со тоа и подобро предвидување на *in vivo* перформансите на оптимизираната формулација на метформин филм-обложени таблети. Како најсоодветен модел е избран *Weibull* модел-зависниот метод, во согласност со пресметаниот фактор на корелација ($R^2 > 0.99$). Пресметани се вредности за параметрите на моделот α и β за сите испитувани производи, каде што α го претставува времето на ослободување на активната супстанција а β го дава обликот на кривата. Во сите испитувани медиуми pH 6,8, 4,5 и 1,2, добините вредности за β беа поголеми од 1 и со тоа се укажа на сигмоидниот-S облик на кривите на ослободување на активната супстанција за испитуваниот и референтните производи. Од прикажаните резултати за пресметаното *Mahalanobis*-растојание (D_M) при споредба на параметрите од *Weibull*-функцијата на профилите на растворливост помеѓу испитуваниот и референтните производи се забележува дека тоа е помало отколку максималната дозволена вредност (D_{Mlim}) за 90 %-тниот интервал на доверба. Исто така е воочливо дека максималната дозволена вредност (D_{Mlim}) за *Mahalanobis*-растојанието е помало од горната граница на 90 %-тниот интервал на доверба. Оттука, со примена на мултиваријантниот модел-зависен метод (двопараметарската *Weibull*-функција базирана на статистичкото *Mahalanobis*-растојание) е докажана сличноста помеѓу *in vitro* профилите на растворливост на испитуваниот и референтните производи од различни пазари со што е дадена сигурна и прецизна поддршка за воспоставувањето на добра насока за предвидување на успешна биостудија.

Дополнително, направена е споредба на *in vitro* профили на растворливост помеѓу различните јачини на метформин филм-обложени таблети, со примена на конвенционални и мултиваријантни статистички методи. Од направената евалуација на *in vitro* профилите на растворливост на трите јачини од фармацевтскиот производ Метформин филм-обложени таблети низ физиолошкиот pH опсег, се забележува дека истите се скоро идентични и сето тоа укажува, дека *biowaiver* пристапот може да биде изводлив и оправдан. При споредба на *in vitro* профилите на растворливост помеѓу различните јачини на метформин филм-обложени таблети, во работниот медиум pH 6,8 и pH 4,5, е забележано дека релативната стандардна девијација е поголема од 10% во неколку временски точки. Исто така, забележано е дека во медиумите pH 4,5 и pH 1,2 најмалата јачина, метформин 500 mg филм-обложени таблети, има понизок процент на ослободување на активната супстанција од формулацијата. Поради тоа, евалуација на профилите на растворливост направена е помеѓу најмалата јачина, како најкритична со другите две јачини од фармацевтскиот производ. За да се добие статистички оправдан заклучок, пресметани се статистичките растојанија, *Mahalanobis*-растојанието (D_M) помеѓу податоците од испитуваните јачини со мултиваријантниот модел-независен метод. Определен е 90 %-тниот интервал на доверба за мултиваријантното статистичкото растојание, максимално дозволеното мултиваријантно растојание и потоа *Mahalanobis*-растојанието (D_M). Добиените вредности за D_M се помали од дозволената гранична вредност за пресметано *Mahalanobis*-растојание, D_{Mlim} и се во дозволениот 90 %-тотен интервал на доверба за мултиваријантниот регион. Добиените резултати од спроведените истражувања имплицираат дека успешно е направено инкорпорирање на предложениот пристап базиран на споредба на *in vitro* профили на растворливост со примена на конвенционални и мултиваријантни статистички методи на растворливост на активната супстанција што дава можност за изведба на една биостудија. Во овој дел од докторската работа претставен е подетален пристап за примена на мултиваријантни статистички методи при докажување на сличноста на *in vitro* профилите на

растворливост на метформин филм-обложени таблети и референтниот производ, како и помеѓу различните јачини на испитуваниот производ. Ваквиот пристап овозможува да се избегнат предизвиците при проценките за сличноста на *in vitro* профилите на растворливост, во случаи кога со примена на *f*-факторите може да се утврди дека два производа *in vitro* не се слични, а, всушност, истите тие да бидат *in vivo* биоеквивалентни. Овој пристап може да се примени и за другите производи што содржат активна супстанција која припаѓа на BCS класа 3, што имаат добро дефинирана растворливост, а од друга страна непознати или ограничувачки карактеристики за апсорпција.

Во делот **Резултати и дискусија**, прикажани се резултатите од истражувањето во пет посебни целини. Добиените податоци од спроведените испитувања се прикажани во слики, табели како и прегледни дијаграми, од каде што лесно може да се согледаат клучните информации што овозможуваат веродостојно толкување на добиените резултати од реализираното истражување. Дискусијата за добиените резултати е аргументирана, со соодветно толкување и споредба на добиените резултати од истражувањето со теоретските сознанија и литературните податоци од областа. Применетата методологија дава сигурен доказ за избегнување на изведба на биостудија при настаната промена во формулацијата на регулаторно одобрен производ на пазарот (бисопролол филм-обложени таблети), како и правилна насока во развојот и оптимизацијата на крајната формулација на генеричкиот производ метформин филм-обложени таблети. Дополнително, ваквиот пристап овозможи да се докаже сличноста помеѓу различните јачини на лекот метформин филм-обложени таблети, и се даде можност за изведба на една биостудија.

Во делот **Заклучок** се сумирани согледувањата што произлегуваат од поставените цели, извршените експерименти и добиените резултати. Изнесени се заклучоците за секој дел од испитувањата. Во овој дел, кандидатката сумира дека со докторската дисертација се опфатени сите аспекти за воспоставување соодветен добро окарактеризиран, сеопфатен, научен пристап за испитување на два случаи за регулаторно одобрени генерички производи со брзо ослободување на активната супстанција, демонстриран е нов концепт за евалуација на *in vitro* карактеристиките и стратегија за развој и оптимизација на дискриминаторен метод за растворливост.

На крајот, кандидатката дава генерален заклучок дека воспоставениот комбиниран мултиваријатен статистички метод е брз, достапен и сигурен протокол со јасни критериуми за прифаќање при испитување на сличност на *in vitro* профилот на растворливост на генеричките лекови и придонесува во намалување на трошоците и времето при поднесување на досие за регистрација и добивање на одобрение за ставање на лекот во промет. Ваквиот пристап овозможува да се избегнат предизвиците при проценките за сличноста на *in vitro* профилите на растворливост, во случаи кога со примена на *f* факторите може да се утврди дека два производа *in vitro* не се слични, а всушност истите да бидат *in vivo* биоеквивалентни.

Иако успехот е постигнат, како што се покажа низ овие истражувања, потребни се понатамошни напори и поголема експертиза во развојот на методот за растворливост и споредба на *in vitro* податоците. Новите регулаторни директиви ќе наметнат внесување на повеќе иновативни и научни пристапи за да се обезбеди конзистентност во растворливоста на оралните дозирани форми. Целта е да се направи брза споредба помеѓу добиените *in vitro* податоци и да се донесе вистинската одлука со минимални ризици кои обезбедуваат глобална безбедност и ефикасност на производите. Ќе биде од голема вредност ако академијата, индустријата и регулаторните агенции стават поголем акцент за осмислување на статистички и математички алатки за прецизно и точно предвидување на *in vitro* перформансите на тестот на растворливост во *in vivo* услови а со тоа да се овозможи фармацевтските научници да работат понатаму на оваа истрага на вистински регулаторни апликации.

Прегледот на користената **Литература** е според редоследот на цитирање на литературата во текстот на дисертацијата. Бројот на цитирани референци претставува солидна теоретска основа за изнесените сознанија.

Во прилог, кандидатката приложува список на рецензирани оригинални научни трудови, поврзани со проблематиката на докторската дисертација.

Предмет на истражување

Предмет на истражување во докторскиот труд се два случаи на регулаторно одобрени производи каде што за споредба на *in vitro* профилите на растворливост помеѓу испитуваните и референтните фармацевтски производи со брзо ослободување на активната супстанција, примената на f_2 факторот не е оправдана. Поради тоа, утврдувањето на сличноста на *in vitro* профилите на растворливост е изведена со примена на алтернативни статистички методи како што се: *Ratio* тест модел-независниот метод, мултиваријантниот модел-независен метод (*Mahalanobis distance*) како и модел-зависниот метод (*Weibull*) базиран на мултиваријантно статистичко растојание. Алтернативните методи во овие случаи дадоа поголема и сигурна статистичка основа за разлика од широко применуваната f_2 методологија што упатуваа кон подобро предвидување на *in vivo* перформансите на испитуваната формулација и воспоставување на *in vitro-in vivo* (IVIVC) корелацијата.

Во првиот случај, со алтернативните статистички методи се докажа сличноста на *in vitro* профилите на растворливост на веќе одобрен производ, биспролол филм-обложени таблети со референтниот производ, по направена промена во формулацијата (ексципиентите) на испитуваниот генерички производ. Во согласност со регулаторните барања, утврдувањето на сличноста на формулациите е направено преку најголемата јачина. На овој начин е избегната дополнителна изведба на биостудија што претходно била докажана пред направената промена во формулацијата на генеричкиот производ.

Во вториот случај, алтернативните статистички методи за утврдување на сличноста на *in vitro* профилите на растворливост помеѓу испитуван и референтен производ беа искористени да се даде правилна насока во оптимизацијата на крајната формулацијата на генеричкиот производ метформин филм-обложени таблети, како и точни предвидувања за *in vivo* карактеристиките пред да се изведе биостудијата (BE). Но, за да се избегне изведба на две биостудии (на најголемата и најмалата јачина) поради нелинерната фармакокинетика на активната супстанција на овој производ, со примена на алтернативните статистички методи недвосмислено се докажа сличноста на *in vitro* профилите на растворливост помеѓу различните јачини на испитуваниот лек.

Кандидатката со изборот на предметот на истражувањето се определила да анализира актуелен и комплексен проблем, додека теориската и практичната операционализација покажува дека успешно ја владее теориската рамка, како и концепциските релации и терминологијата што произлегува од интердисциплинарниот пристап.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Од 90-тите години во научната литература се почесто се објавувале предлози за употреба на различни методи при споредувањето на *in vitro* профилите на растворливост. Новите методи се појавуваат откако регулаторните агенции како најпосакуван метод за споредба на профилот на растворливост го препорачувале факторот на сличност (f_2) развиен од страна на Moore и Flanner. Најчесто и најлесно користен пристап за споредување на *in vitro* профилите на растворливост е преку определување на факторот на сличност f_2 , што во својата природа нема цврста статистичка основа. Терминот „сличност“ е воведен за да се опише разликата помеѓу две испитувани формулации. Отфрлање на „сличноста“ за два фармацевтски производи преку определување на факторот на сличност (f_2) може да се смета за неоправдано во однос на биофармацевтски карактеристики на производот, бидејќи поставената граница ($f_2 \geq 50$) е емпирска и фиксна. Новите публикации ги дискутираат негативните последици од примената на f_2 факторот, бидејќи истиот може да класифицира две формулации што не се *in vivo* биоеквивалентни како слични, додека од друга страна може да биде предискриминаторен. Дополнително, дискутирано е за статистичкото и концептуалното ограничувања на f_2 факторот, вклучително и нивото на доверба, ниската статистичка моќ, недостаток на флексибилност за изведување на различни сценарија и лошата статистичка конзистентност. Поради тоа, за споредба на *in vitro* профилите на растворливост се повеќе се охрабрува применуваат на алтернативните мултиваријантни статистички методи со цел да се разбере и инкорпорира варијабилноста (разликата) што е присутна во испитувани серии во однос на процентот на ослободување на активната супстанција од формулацијата. Со сето тоа се овозможува прецизна проценка како за квалитетот така и за *in vitro* сличноста помеѓу испитуваните производи, но и сигурни предвидување за испешноста на

биостудиите што треба да бидат изведени. Факторот на сличност f_2 е чувствителен на бројот на временските точки, особено откако ќе се постигне плато на кривата на ослободување на АС (> 85 %). Односно, ако се избераат поголем број на временски точки за земање на примерок за анализа, тогаш вкупната просечна разлика ќе биде мала, а f_2 ќе има тенденција да биде поголема од 50, што ќе резултира во утврдување на сличност иако двата профили би можеле да бидат многу различни. Факторот f_2 е предложен за проценка на степенот на сличност помеѓу две криви на растворливост, но не е соодветен кога просечната разлика во било која временска точка е поголема од 15 % помеѓу две серии. Исто така, кога варијацијата во рамките на една серија е повеќе од 15 %, тогаш сличноста може да се пресмета со употреба на модел-зависни методи или алтернативни модел-независни методи, како на пример преку статистичка мултиваријална споредба на параметрите што го карактеризираат обликот на кривата на растворливост. Определувањето на MSD не е експлицитно наведено во водичите, поради што покомплексно е да се користи овој метод отколку f_2 методот. Сепак, во пракса, постапката предложена од страна на Tsong и соработниците може да се смета за добро прифатен метод и, всушност, е препорачан од страна на регулаторните тела. Според овој метод, мултиваријантното статистичко растојание, наречено *Mahanobis*-растојание, што се користи за мерење на разликата помеѓу две мултиваријантни средини. За разлика од математичките модел-независни методи каде што се бара употреба на ист сет на временски точки при земање на примероците за анализа за двата производи, математичките модел-зависни методи можат да содржат неидентични временски точки за земање на мостри за анализа. Ова може да се смета како мала предност при примената на математичките модел-зависни методи. Опишувајќи ги профилите на растворливост како функција од неколку параметри на избраниот модел, модел-зависниот пристап може да ја поедностави анализата и интерпретацијата на податоците преку споредба на спарените параметри од методот за двата производи. Бидејќи профилите на растворливост за двата производи никогаш не се идентични, може избраниот модел да биде погоден за референтниот производ но да не одговара добро на податоците од испитуваниот производ. Иако ниту еден модел не може емпириски да биде соодветен за сите типови на профили на растворливост, сепак *Weibull*-моделот се смета за подобар од другите модели во опишувањето на кривата на растворливост, кој е динамички процес. Споредбата на спарените параметри што ја опишува избраниот модел е клучен чекор во проценката на сличноста. Сепак, FDA-водичите не кажуваат експлицитно како да се споредат параметрите на моделот; се предлага само да се пресмета MSD на параметрите на моделот помеѓу сериите на испитуваниот и референтниот производ. Еден мал недостаток на модел-зависниот пристап е тоа што е невозможно да се визуелизира регионот на доверба кога во равенката на моделот има повеќе од три параметри. Кога се користи еден, два, или трипараметарски модел, регионот на доверба може соодветно да се визуелизира, како линеарен сегмент, елиптичен регион, или како елипсовиден простор. Дополнително, проценката на границите на доверба е комплицирана кога се користи методот на *Lagrange*-множители (MLM) и бара употреба на професионален софтвер за нумеричка анализа како што е Mathematica или Matlab. Во прилог на докторската дисертација, м-р Ивана Митревска дава комплетна разработка на *Weibull*-распределба во Matlab/Simulink-програмен пакет и предлага во иднина Matlab-програмен пакет да биде вклучен во споредба на *in vitro* профили на растворливост.

Краток опис на применетите методи

Кандидатката ги има детално наведено сите методи потребни за определување на елементите што се користат во концепт за евалуација на *in vitro* карактеристиките и стратегија за развој и оптимизација на дискриминаторен метод за растворливост на активната супстанција. Методите што се користени за споредување на податоците од *in vitro* профилите на растворливост на активна супстанција се категоризирани во три групи, и тоа:

- методи за анализа на податоците – графички и табеларно;
- математички методи – кои обично користат еден број за да ја опишат разликата/сличноста помеѓу профилите на растворливост;
- мултиваријантни статистички методи – кои при споредбата на профилите на растворливост, во основа, ја опишуваат поврзаноста помеѓу податоците.

Од математичките модел-независни методи се применети двете равенки, за докажување на различност f_1 , односно сличност f_2 , помеѓу профилите на растворливост.

Дополнително, за споредување на *in vitro* профилите на растворливост, применет е друг модел-независен метод, *Ratio*-тестот. Со *Ratio*-тестот пресметани се односите помеѓу: процентот на растворливоста на испитуван наспроти референтен производ (PD), површините под кривите (AUC), како и средните времиња на растворливост (MDT) и стандардните грешки (SE) во 90 %-тотен интервал на доверба (CIs). Овие коефициенти беа пресметани од средните вредности за испитуваниот и референтниот производ во секоја временска точка.

Од статистичките методи, познати уште и како модел со мешан ефект (*Mixed effects model*), за споредување на *in vitro* профилите на растворливост употребени се: мултиваријантниот статистички метод базиран на генерализирано статистичко растојание (*Mahalanobis distance*) и математичкиот *Weibull* модел-зависен метод во комбинација со мултиваријантна статистика. Статистичката споредбата на добиените резултати од направените *in vitro* профили на растворливоста е паралелно направена (заради споредување на резултатите) со Wolfram Mathematica 10, Microsoft Excel 2007 и Matlab/Simulink R2018 програмскиот пакет.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Дисертацијата поднесена од м-р Ивана Митревска, со наслов „Споредба на *in vitro* профили на растворливост со примена на конвенционални и мултиваријантни статистички методи“, овозможува проучување на физичко-хемиските карактеристики на активната супстанција, па сè до производство на посакувана робусна формулација.

Уште во самиот ран развој на формулацијата (избор на кандидат формулација-претформулација), изведбата на тестовите за растворливост придонесуваат во изборот на ексципиентите и во оптимизирање на процесот на производство. Сето тоа овозможува да се произведе генерички производ што ќе има слични *in vivo* карактеристики со одбраниот референтен производ. Евалуацијата на *in vivo* карактеристиките на избраната формулација се постигнува преку *in vitro* споредба на профилите на растворливост помеѓу генеричкиот vs. референтниот производ.

По утврдувањето на крајниот состав и процесот на производство на фармацевтскиот производ, тестот за растворливост се користи во контрола на квалитетот на произведените комерцијални серии со цел да се обезбеди конзистентност од серија до серија, во текот на животниот циклус на лекот. Оттука, *in vitro* студиите на растворливост наоѓаат голема примена.

Кандидатката м-р Ивана Митревска преку спроведеното истражување детално го согледува проблемот со споредба на профилите на раствориливост со примена на конвенционалните *f*-фактори. Поради тоа, добиените податоци се евалуирани со алтернативни математички и статистички методи, и тоа: модел-независен метод, *Ratio*-тестот; модел-независниот метод заснован на генерализирано статистичко растојание (*Mahalanobis*-растојанието) и модел-зависниот метод *Weibull*, во комбинација со мултиваријантното статистичко растојание, со што укажа на значајна сличност на *in vitro* профилите на растворливост помеѓу испитуваните производи од различни пазари.

Статистичката споредба на добиените резултати од направените *in vitro* профили на растворливоста е паралелно направена со Wolfram Mathematica 10, Microsoft Excel 2007 и Matlab/Simulink R2018 програмскиот пакет. Методите за испитување на растворливоста на испитуваните генерички производи беа развиени и оптимизирани врз основа на фармакопејските барања, а валидирани во согласност со ИСН-водичот. Дополнително, развиените методи на растворливост со својата дискриминаторна моќ покажаа способност да ги отсликаат карактеристиките на испитуваните производи со цел да ги детектираат евентуално настанатите промени во процесот на производство, промените поврзани со квантитативниот состав на формулацијата или промените настанати за време на животниот циклус на лекот.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Ивана Митревска, со наслов „Споредба на *in vitro* профили на растворливост со примена на конвенционални и мултиваријантни статистички методи“, претставува истражување во научното подрачје фармација, потесна област: аналитика на лекови. Изработката на темата на оваа докторска дисертација е фокусирана за примена на мултиваријантни статистички методи при докажување на сличноста на *in vitro* профилите на растворливост на бисопролол филм-обложени таблети и метформин филм-

обложени таблети и референтни производи, како и помеѓу различните јачини на испитуваните производи. Оваа докторска дисертација претставува значаен научен придонес во ова поле, а воедно претставува одговор на сè поактуелните и погласните регулаторни барања за евалуација на добиените резултати од *in vitro* профилите на растворливост. На овој начин е задоволен критериумот резултатите од научните истражувања да даваат можност за практична примена.

Добиените резултати ќе помогнат во одредување на правецот на понатамошните испитувања во насока на подобрување на квалитетот, а и воедно степенот на сигурност на добиените резултати од ваков тип на студии.

Докторската дисертација на кандидатката м-р Ивана Митревска со наслов „Споредба на *in vitro* профили на растворливост со примена на конвенционални и мултиваријантни статистички методи“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

I. Mitrevska, K. Brezovska, A. Dimitrovska, Memed-Sejfulah and S. Ugarkovic., 2020. Optimization and statistical evaluation of discriminative dissolution method for Bisoprolol immediate-release film coated tablets. *Macedonian pharmaceutical bulletin*, 66 (1).

I. Mitrevska, Lj. Pejov, M. Jovanovska, S. Memed-Sejfulah, K. Brezovska, A. Dimitrovska and S. Ugarkovic., 2020. Conventional and multivariate statistical methods for evaluation of *in vitro* dissolution similarity of bisoprolol film-coated tablets. *International Journal of Pharmacy and Chemistry*.

I. Mitrevska, T. Achkoska, K. Brezovska, K. Toshev, A. Dimitrovska and S. Ugarkovic., 2019. Development and validation of discriminative dissolution method for Metformin immediate-release film coated tablets. *Hindawi Journal of Analytical Methods in Chemistry*, Article ID 4296321, 8 pages, <https://doi.org/10.1155/2019/4296321>. Импакт фактор: 1.589.

I. Mitrevska, Lj. Pejov, S. Trajkovikj, K. Brezovska, A. Dimitrovska and S. Ugarkovic., 2020. Predictive statistical approaches to perform *in vitro* dissolution profile comparisons of Metformin immediate-release film coated tablets. *Pharmacophore, An International Research Journal*, 11 (3) Импакт фактор: 2.1.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

По деталната анализа на докторската дисертација со наслов „Споредба на *in vitro* профили на растворливост со примена на конвенционални и мултиваријантни статистички методи“, поднесена од кандидатката м-р Ивана Митревска, Комисијата заклучува дека студијата претставува самостоен научноистражувачки труд од областа на фармацијата. Резултатите од испитувањата опфатени во оваа дисертација се оригинални и даваат придонес во аналитиката на лековите преку вклучување на нов сегмент – примена на мултиваријантни статистички методи при докажување на сличноста на *in vitro* профилите на растворливост. При изработката на трудот, обработени се голем број литературни податоци, користен е рационален пристап и современа методологија, резултатите се јасно презентирани и толкувани, дискусијата е аргументирана, а заклучоците се конкретно изведени. Добиените резултати и изведените заклучоци потврдуваат дека во текот на развојот и оптимизацијата се воспоставени методи што ќе можат да се користат во секојдневната рутинска анализа. На тој начин, фармацевтската индустрија се здобива со моќна алатка со која може да го гарантира квалитетот и сигурноста на добиените резултати при ваков тип на студии. Добиените резултати од овој труд се очекува да имаат значаен научен придонес во ова поле, а можноста за искористување на резултатите во апликативни цели го задоволува критериумот на научни истражувања со можност за практична примена.

За квалитетот на докторската дисертација укажуваат и објавените научни трудови во меѓународни научни списанија. Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Фармацевтскиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката м-р Ивана Митревска со наслов „Споредба на *in vitro* профили на растворливост со примена на конвенционални и мултиваријантни статистички методи“.

КОМИСИЈА

**Проф. д-р Руменка Петковска, претседател
УКИМ, Фармацевтски факултет, Скопје, с.р.**

**Проф. д-р Анета Димитровска, ментор
УКИМ, Фармацевтски факултет, Скопје, с.р.**

**Проф. д-р Катерина Брезовска, член
УКИМ, Фармацевтски факултет, Скопје, с.р.**

**Проф. д-р Марија Главаш Додов, член
УКИМ, Фармацевтски факултет, Скопје, с.р.**

**Проф. д-р Кристина Младеновска, член
УКИМ, Фармацевтски факултет, Скопје, с.р.**

ПРЕГЛЕД НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

2. Магистерски трудови

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Маја Јаневска	„Користење на литературните дела во наставата по македонски јазик“	Using works of literature in the teaching process	проф. д-р Елизабета Томевска Илиевска	Бр.10-1151/3 2-7-2020
2.	Мања Величковска	„Возвишеното во современата македонска женска поезија“	The Sublime in Contemporary Macedonian women's poetry		Бр.10-1112/3 2-7-2020
3.	Кристина Сибиновска	„Менаџерскиот аспект на политиката за усогласување на приватниот и професионалниот живот на вработените“	"The managerial aspect of the policy for harmonization of the private and professional life of the employees"	проф. д-р Милева Ѓуровска	Бр.10-1193/3 2-7-2020
4.	Ивана Серафимовска	„Професионален развој на наставниците од одделенска настава – од концепт до имплементација“	"Professional development of primary school teachers - from concept to implementation"	проф. д-р Елена Ризова	Бр.10-1180/3 2-7-2020
5.	Димитар Николовски	„Стаклени садови од Стоби од 1ви до 6ти век во н.е.“	Stobi Glass Vases from the 1st to the 6th Century AD"	проф. д-р Антонио Јакимовски	Бр.10-1195/3 2-7-2020

Прилог бр. 2

**РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ
ОБЛАСТИ АНГЛИСТИКА И ПРЕВЕДУВАЊЕ НА
ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ ВО СКОПЈЕ**

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 27.5.2020 година, за избор на вонреден професор во наставно-научните области англистика (Англиски јазик Б3 и Б4) и преведување (Преведување од македонски јазик на англиски јазик (Б) и обратно 3 и 4, Преведување од англиски (В) на македонски јазик 3 и 4 и Преведувачката професија) и врз основа на Одлуката бр. 04-649/10 на Наставно-научниот совет, донесена на четириесет и седмата редовна седница одржана на 17.6.2020, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Солзица Поповска, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ и д-р Катарина Ѓурчевска-Атанасовска, вонреден професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на вонреден професор во научните области англистика (Англиски јазик Б3 и Б4) и преведување (Преведување од македонски јазик на англиски јазик (Б) и обратно 3 и 4, Преведување од англиски (В) на македонски јазик 3 и 4 и Преведувачката професија), во предвидениот рок се пријави д-р Соња Китановска-Кимовска.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Соња Китановска-Кимовска е родена на 8.10.1979 во Битола. Средно образование завршила во гимназијата „Јосип Броз Тито“ во Битола во 1998 година. Со високо образование се стекнала на Катедрата за англиски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Како студент со одлични академски резултати била добитник на стипендија за талентирани студенти од Министерството за образование и наука на РСМ во три последователни академски години (1999 – 2002). Дипломирала на 2.10.2002 година, со просечен успех 9,26, и стекнала право на стручен назив – дипломиран филолог по англиски јазик и книжевност – преведувачка насока. За своите исклучителни академски постигнувања добила Пофалница од деканот на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик, а во 2003 година е назначена за постојан судски преведувач од македонски на англиски јазик и обратно од Министерството за правда на РСМ.

Во учебната 2003/2004 посетувала настава на втор циклус (магистерски) студии во Истражувачкиот центар за англиски јазик и применета лингвистика при Универзитетот во Кембриџ, Велика Британија, како добитник на престижната стипендија „Чивнинг“ на Министерството за надворешни работи на Обединетото Кралство, во соработка со Институтот „Отворено општество“ и Фондот за странски студенти при Универзитетот во Кембриџ. Студиите ги завршила на 17.7.2004 година, со просечен успех 68 % (од 75 %).

Докторската дисертација на тема: *Преведување стил: врз примери од англиската книжевност на македонски јазик*, под менторство на проф. д-р Драги Михајловски и проф. д-р Солзица Поповска, ја одбрала на 12.7.2013 година на

Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје пред Комисија во состав: проф. д-р Солзица Попова, вонреден професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, проф. д-р Зоран Анчевски, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, проф. д-р Рајна Кошка-Хот, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, проф. д-р Томислав Трневски, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ и проф. д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, доцент на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област англистика.

Д-р Китановска-Кимовска има богато професионално искуство како преведувач/толкувач за меѓународни организации, компании и агенции, и како наставник по англиски јазик во приватни домашни и странски училишта и во високообразовни институции. Се изделуваат ангажманите како преведувач/толкувач на долгогодишниот меѓународен проект „Поддршка на земјоделските здруженија во Република Македонија“ (2001 – 2010), финансиран од Шведската агенција за меѓународен развој и соработка (СИДА), и како стручњак од практиката на Катедрата за преведување и толкување при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, а од 2012 до 2015 година и како лектор по англиски јазик на истата катедра. На редовната седница на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, одржана на 28.1.2015 година, донесена е Одлука бр. 04-233/1 од 29.1.2015 г. со која кандидатката е избрана во звањето доцент по предметите: Англиски јазик и Преведување од англиски на македонски јазик и обратно на Катедрата за преведување и толкување.

Д-р Китановска-Кимовска паралелно работи и на хонорарни ангажмани како преведувач и толкувач, меѓу кои и како соработник на Секретаријатот за европски прашања при Владата РМ на подготовка на националната верзија на правото на Европската Унија во периодот 2003 – 2011 година. Како активен хонорарен преведувач, д-р Соња Китановска-Кимовска се служи со сите позначајни алатки за компјутерско потпомогнато преведување, како што се: SDL Trados Studio 2015, Wordfast Classic, Wordfast Pro, MemoQ, XTM, MemSource, а од мај 2017 година е и сертифициран обучувач за MemSource.

Д-р Китановска-Кимовска била активна и во невладиниот сектор како член на раководни органи на неколку граѓански организации. Во периодот 2003 – 2005 година била член на Управниот одбор на Менса Македонија, а од јануари 2013 до февруари 2020 година била член на Органот на управување на Здружението на преведувачи и толкувачи на Република Северна Македонија (ЗПРМ).

Д-р Китановска-Кимовска постојано професионално се усовршува. Таа има посетено бројни семинари, обуки и конференции за професионална надградба во областа на преведувањето. Посебно се издвојуваат посетата на Летната школа за истражување на преводот на Универзитетскиот колеџ Лондон (Лондон, Обединето Кралство, јуни 2007 г.), студискиот престој на Универзитетот во Кембриџ за потребите на изработката на докторската дисертација (Кембриџ, Велика Британија, јануари 2012 г.), посетата на Летната школа за докторанди и наставници од областа на науката за преведувањето СТРИДОН (Пиран, Словенија, јуни – јули 2016 г.), како и сите годишни конференции на Здружението на преведувачи и толкувачи на Република Северна Македонија (од 2013 до 2019 г.) и годишните виртуелни конференции за професионални преведувачи и толкувачи на Proz.com (од 2010 до 2019 г.).

Д-р Соња Китановска-Кимовска е член на професионални здруженија, и тоа: Здружение на преведувачи и толкувачи на Република Северна Македонија (ЗПРМ) од 2011 г., Европска асоцијација за истражувања во областа на преведувањето (ЕСТ) од 2016 г. и Меѓународна асоцијација за традуктолошки и интеркултуролошки проучувања (ИАТИС) од 2018 г.

Во моментот е доцент. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1089 од 1.12.2014 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1089 од 1.12.2014 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, кандидатката д-р Соња Китановска-Кимовска изведува настава и вежби на прв циклус студии на студиската програма Преведување и толкување, по предметите: Англиски јазик 3Б и Англиски јазик 4Б, како и вежби по предметите: Преведување од англиски (Б/В) на македонски јазик 3 и Преведување од англиски (Б/В) на македонски јазик 4. Во зимскиот семестар од учебните 2014/2015 и 2015/2016 година изведувала вежби по предметот Англиски јазик I на додипломските студии по општа медицина на Медицинскиот факултет во Скопје.

Од другите активности на д-р Соња Китановска-Кимовска во наставно-образовната дејност, како особено важен го издвојуваме нејзиниот ангажман како предавач на работилници, организирани од Здружението на преведувачи и толкувачи на Република Северна Македонија, на теми како што се: Преведувачката етика во практиката и Судскиот превод во Република Северна Македонија.

За потребите на студентите за усвојување на новите содржини на предметите, кандидатката изработила пакети материјали по наведените предмети.

Кандидатката била ментор на 44 дипломски труда, а учествувала и како член во комисија за оцена или одбрана на 62 дипломски труда.

Повеќе детали за наставно-образовната дејност на д-р Соња Китановска-Кимовска може да се видат во прилогот кон овој Реферат (Образец – Анекс 2).

Научноистражувачка дејност

Паралелно со нејзината наставна дејност, д-р Соња Китановска-Кимовска перманентно работи на своето научно усовршување пројавувајќи интерес за истражување и проучување прашања од областа на транслатологијата. Овој домен се издвојува како главно поле на нејзиниот научен интерес.

Д-р Соња Китановска-Кимовска има објавено вкупно 16 научни труда од областа на преведувањето, од кои 1 монографија во странство, 1 научен труд како дел од монографија објавена во странство, 1 научен труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание на рецензирани трудови кое е индексирано во електронската база на списанија Scopus, 4 научни труда објавени во меѓународни научни списанија на рецензирани трудови со меѓународен уредувачки одбор, 1 труд во меѓународно научно списание објавено во земја на ЕУ или ОЕЦД, 3 труда објавени во зборници на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири, 2 труда со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание и 3 труда објавени во зборници на високообразовни установи.

Следниве трудови се објавени во странски изданија:

1. Kitanovska-Kimovska, Sonja. (2018). “Student Translation Performance and the Quality of Translation Commentary: Is there any correlation?” In Pietrzak, P., Bogucki, L. & Kornacki, M. (eds.) *Understanding Translator Education*. Peter Lang. pp. 23 – 43.
2. Kitanovska-Kimovska, Sonja. (2018). *Essays on English and Applied Linguistics*. LAP Publishing.

3. Kitanovska-Kimovska, Sonja & Katarina Gjurcheska-Atanasovska. (2018). “The Norms at Play in the Macedonian Literary System: An analysis of the Role of Mihajlovski’s Shakespeare in Macedonian”. In *TranslatoLogica*, Vol. 2, pp. 74-94
4. Kitanovska-Kimovska, Sonja & Silvana Neshkovska. (2016). “The Importance of Being Earnest: Strategies for Translating Irony from English into Macedonian”. *Acta Neophilologica* 49 (1-2), pp. 109-125.
5. Kitanovska-Kimovska, Sonja. (2015). “Variability as group level vs variability in individuals”. In *Studii de gramatică contrastivă*, No. 24/2015. Editura Universităţii din Piteşti, Piteşti, Romania. ISSN-L: 1584 –143X; e-ISSN: 2344-4193.
6. Kitanovska-Kimovska, Sonja. (2015). “Context Effects on Spoken and Written Word Recognition”. In *International Journal of Language and Linguistics*, Vol. 2, No. 4. ISSN 2374-8850 (Print), 2374-8869 (Online).

Останатите трудови се објавени во национални изданија (списанија и зборници).

Во фокусот на нејзиниот интерес е проблематиката поврзана со книжевниот превод, културолошките аспекти на преведувањето, преводната стилистика, оценувањето на квалитетот на преводот, методиката на наставата по преведување, како и професионалните аспекти на преведувањето. Во своите трудови, најчесто преку контрастирање на преводи од англиски на македонски јазик, како и преку емпириски студии, кандидатката дава осврт на некои од горенаведените проблематики.

Во периодот од 2015 до 2020 год., д-р Соња Китановска-Кимовска со свои трудови зела учество на повеќе меѓународни научни конференции, симпозиуми и научни собири (вкупно 15) во земјата и во странство (Хонг Конг, Белгија, Италија, Полска, Словенија, Србија). На некои од конференциите била поканета да одржи пленарно предавање. Како поважни ги издвојуваме:

- 6th IATIS Conference, 2018, Hong Kong Baptist University, Hong Kong, 3 – 6 July 2018;
- Teaching Translation and Interpreting 5 Conference. University of Lodz, Faculty of Philology, Poland, 15-16 September 2017;
- Balkan Language Industry Symposium, Belgrade, Serbia, 9-10 November 2017;
- “Theories and Realities in Translation and Writing: Creativity in Translation/Interpretation and Interpreter/Translator Training Créativité en traduction/interprétation et dans la formation des interprètes/traducteurs” International Conference at the Università degli Studi Sour Orsola Benincasa, Naples, Italy, 5-6 May 2016;
- Stridon 2016 Doctoral and Translator Training Summer School Student Conference, Piran, Slovenia, 7-8.7.2016;
- The Value of Language II, Brussels, Belgium, 16 March 2016.

Д-р Соња Китановска-Кимовска учествувала во еден меѓународен научноистражувачки проект: *Можности за развој на емоционалната интелигенција како генеричка компетенција кај студентите по преведување и толкување*, во соработка со Институтот за преведување и толкување од Универзитетот во Грац, Р Австрија, финансиран со средства од Министерството за наука, истражување и економија на Владата на Р Австрија и од Министерството за образование на РС Македонија (2016 – 2018) (WTZ Project No. МК 08/2016), како и во еден национален научноистражувачки проект: *Глаголски и видски конјугатор-vigna.mk*, со поткрепа на Министерството за култура на РСМ како проект од национален интерес за културата во 2019 година.

Кандидатката одржала и едно предавање по покана на Педагошкиот факултет во Битола, на тема: *Современиот преведувач и преведувачкиот софтвер: пријатели или не?*.

Повеќе детали за научноистражувачката дејност на д-р Соња Китановска-Кимовска може да се видат во прилогот кон овој Реферат (Образец – Анекс 2).

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Соња Китановска-Кимовска е активно вклучена во стручно-апликативната работа на Катедрата за преведување и толкување на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје.

Кандидатката д-р Соња Китановска-Кимовска остварила бројни експертски активности. Како поважни ги издвојуваме стручните мислења за изработка на *Упатство за јавни набавки за преведувачки и толкувачки услуги*, *Тарифник на услуги за судски превод и толкување*, предлог-измени на *Судскиот деловник* во врска со работата на судските преведувачи, како и *анкети* за потребите на Здружението на преведувачи и толкувачи на Република Северна Македонија.

Кандидатката, исто така, учествувала во бројни обуки и работилници, од кои се издвојуваат: *Професионализам, етика и деловни вештини за преведувачи и толкувачи*, *Договор за преведување и толкување*, во организација на Здружението на преведувачи и толкувачи на РС Македонија и *Selling Translations Workshop*, во организација на Амикус.

Од особено значење е нејзиниот ангажман како осмислувач и реализатор на Програмата за менторство на Здружението на преведувачи и толкувачи на Република Северна Македонија и Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, која се спроведува од 2017 г.

Д-р Соња Китановска-Кимовска е активен стручен преведувач кој работи во области како што се: граѓански сектор, јавен сектор, земјоделство, бизнис и корпоративно работење, истражување на јавно мислење. Кандидатката била ангажирана и како симултан и консекутивен толкувач од организации како што се ОБСЕ, Институт за судска медицина, Клиничка болница „Ацибадем Систина“. Таа, исто така, ја лекторирала и книгата *Protect 1: English for Law Enforcement. Coursebook. Second Edition, Revised and Expanded* од Трајковска Весна и Трајкова Зорица.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Како позначајна активност го издвојуваме нејзиниот ангажман како претседател на организацискиот одбор на меѓународниот стручен собир *Third International MATA Conference*, одржан на 24 октомври 2015 г. во Скопје. Во периодот 2013 – 2020 г., д-р Соња Китановска-Кимовска била член на Управниот одбор на Здружението на преведувачи и толкувачи на Република Северна Македонија.

Во периодот 2015 – 2019 г., кандидатката имала два студиски престоја во странство, и тоа: на Институтот за теоретски и применети науки по преведување при Универзитетот „Карл Франценс“ во Грац, Р Австрија, и на Летната школа за истражување во областа на преводот *Stridon Summer School* во Пиран, Словенија.

Што се однесува до изготвување национални научни проекти, таа учествувала во предлог-проектот *Можности за зајакнување на емоционалната интелигенција како генеричка компетенција кај студентите по преведување и толкување*, поднесен до Министерството за образование и наука на Република Македонија.

Д-р Соња Китановска-Кимовска е активно вклучена во работата на бројни комисии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје. Како поважно го издвојуваме членувањето во Комисија за спроведување приемен испит (2019 г.) и Поткомисија за евалуација на студиските програми за Катедрата за преведување и толкување (2018 г.), а членувала и во комисии за попис на Катедрата за преведување и толкување и на Филолошкиот факултет, и во Комисија за изведување комисииски испити.

Исто така, била член на 3 рецензентски комисии за избор на лица во наставно-научно звање.

Повеќе детали за стручно-апликативната дејност и дејностите од поширок интерес на д-р Соња Китановска-Кимовска може да се видат во прилогот кон овој Реферат (Образец – Анекс 2).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Соња Китановска-Кимовска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Соња Китановска-Кимовска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето вонреден професор во научните области англистика (предмети: Англиски јазик Б3 и Англиски јазик Б4) и преведување (предмети: Преведување од македонски јазик на англиски јазик (Б) и обратно 3 и 4, Преведување од англиски (В) на македонски јазик 3 и 4 и Преведувачката професија).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, д-р Соња Китановска-Кимовска да биде избрана во звањето вонреден професор во научните области англистика (предмети: Англиски јазик Б3 и Англиски јазик Б4) и преведување (предмети: Преведување од македонски јазик на англиски јазик (Б) и обратно 3 и 4, Преведување од англиски (В) на македонски јазик 3 и 4 и Преведувачката професија).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Солзица Попова, претседател, с.р.
Проф. д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, член, с.р.
Проф. д-р Катарина Ѓурчевска Атанасовска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Соња Кире Китановска-Кимовска

(име, татково име и презиме)

Институција: Филолошки факултет „Блаже Конески“

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: англистика, преведување

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,26 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 68 %/75 % Просечниот успех изнесува / за интегрираните студии.	Да
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: англистика; поле: преведување; подрачје: хуманистички науки.	Да
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	Да
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: ACTA NEOPHILOLOGICA 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus 5. Наслов на трудот: <i>The Importance of Being Earnest: Strategies for Translating Irony from English into Macedonian</i> 6. Година на објава: 2016	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	1.Назив на научното списание: International Scientific Journal “Horizons” 2.Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вкупно 7 члена: 2 Македонија, 1 Германија, 1 Франција, 1 Шведска, 1 Словенија, 1 Србија 3. Наслов на трудот: <i>Translating Culture</i> 4. Година на објава: 2018 1.Назив на научното списание: Меѓународно списание за лингвистички, книжевни и културолошки истражувања „Палимпсест“, Филолошки факултет “Тоце Делчев“ - Штип 2.Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 30 (Македонија 2, САД 1, Русија 2, Романија 2, Хрватска 2, Унгарија 2, Турција 2, Бугарија 2, Босна и Херцеговина 2, Индија 2, Словенија 2, Обединето Кралство 2, Србија 2, Франција 2, Швајцарија 1, Германија 1, Италија 1). 3. Наслов на трудот: <i>Стилот и преведувањето низ призмата на когнитивната улога на преведувачот како примател на текстот при креативниот процес</i> 4. Година на објава: 2018 1.Назив на научното списание: International Scientific Journal “Horizons” 2.Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вкупно 7 члена: 2 Македонија, 1 Германија, 1 Франција, 1 Шведска, 1 Словенија, 1 Србија 3. Наслов на трудот: <i>THE RETRANSLATION HYPOTHESIS REVISITED: SHAKESPEARE’S HAMLET IN MACEDONIAN</i> 4. Година на објава: 2017 1.Назив на научното списание: International Journal of Education “Teacher” 2.Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вкупно 18 члена: 4 Македонија, 4 Србија, 3 Словенија, 2 Русија, 1 Романија, 1 САД, 1 Хрватска, 1 Словачка, 1 Англија 3. Наслов на трудот: <i>RHYME AND ALLITERATION IN TRANSLATION</i> 4. Година на објава: 2017	
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1.Назив на научното списание: TranslatoLogica 2.Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Полска 3. Наслов на трудот: <i>The Norms at Play in the Macedonian Literary System: An analysis of the Role of Mihajlovski’s Shakespeare in Macedonian</i> 4. Година на објава: 2018	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Наслов на книгата: Understanding Translator Education 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Германија 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: Peter Lang GmbH, 2018, Berlin	
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: Philology, Culture and Education: Conference Proceedings. Third International Scientific Conference 26 – 27 April 2018, Stip, Goce Delcev University 2. Назив на меѓународниот собир: Philology, Culture and Education: Conference Proceedings. Third International Scientific Conference (FILKO) 3. Имиња на земјите: Македонија, Русија, Австрија, Белорусија, Бугарија, Босна и Херцеговина, Германија, Италија, Полска, САД, Србија, Турција, Франција 4. Наслов на трудот: <i>Handling of Culture-Specific Terms in Translation</i> 5. Година на објава: 2018 1. Назив на зборникот: Proceedings of the ESIDRP International Conference: English Studies at the Interface of Disciplines: Research and Practice (ESIDRP) (11th – 13th March, 2016, Skopje, Republic of Macedonia) 2. Назив на меѓународниот собир: English Studies at the Interface of Disciplines: Research and Practice (ESIDRP) 3. Имиња на земјите: Македонија, Велика Британија, Романија, Данска, Ирска, Бугарија, Србија 4. Наслов на трудот: <i>Irony Clues in Translating Verbal Irony: The Case of The Importance of Being Earnest in Macedonian</i> 5. Година на објава: 2017 1. Назив на зборникот: Зборник на трудови од меѓународниот научен собир „Евалуација во наставата по странски јазици и книжевности“ 2. Назив на меѓународниот собир: „Евалуација во наставата по странски јазици и книжевности“, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 3. Имиња на земјите: Македонија, Италија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Грција, Словенија, Белгија, Полска, Крајова, Албанија, Србија 4. Наслов на трудот: ВАЛИДНОСТА НА САМООЦЕНУВАЊЕТО И ОЦЕНУВАЊЕТО КОЛЕГА КАКО ДЕЛ ОД ФОРМАЛНИОТ ПРОЦЕС НА ОЦЕНУВАЊЕ ВО НАСТАВАТА ПО ПРЕВЕДУВАЊЕ	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	5. Година на објава: 2017	
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: 28.1.2015 г. – бр. на Билтен: 1089 од 1 декември 2014 г.	Да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	Да

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 5 (пет) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

Членови на Комисијата

Проф. д-р Солзица Поповска, претседател, с.р.
Проф. д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, член, с.р.
Проф. д-р Катарина Ѓурчевска Атанасовска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Соња Китановска-Кимовска
(име, татково име и презиме)

Институција: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: англистика, преведување

Предмети: Англиски јазик Б3 и Б4, Преведување од македонски јазик на англиски јазик (Б) и обратно 3 и 4, Преведување од англиски (В) на македонски јазик 3 и 4 и Преведувачката професија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување настава од прв циклус <u>Филолошки факултет: 70,8</u> (зим. сем.2014/15 – 14 x 15 x 0.04) = 8,4 (лет. сем.2014/15 – 16 x 15 x 0.04) = 9,6 (зим. сем.2015/16 – 14 x 15 x 0.04) = 8,4 (лет. сем.2015/16 – 18 x 15 x 0.04) = 10,8 (зим. сем.2016/17 – 12 x 15 x 0.04) = 7,2 (лет. сем.2016/17 – 12 x 15 x 0.04) = 7,2 (зим. сем.2017/18 – 8 x 15 x 0.04) = 4,8 (лет. сем.2017/18 – 8 x 15 x 0.04) = 4,8 (зим. сем.2019/20 – 8 x 15 x 0.04) = 4,8 (лет. сем.2019/20 – 8 x 15 x 0.04) = 4,8 <u>Медицински факултет: 2,4</u> (зим. сем.2014/15 – 2 x 15 x 0.04) = 1,2 (зим. сем.2015/16 – 2 x 15 x 0.04) = 1,2	73,2
2	Настава во школи и работилници 1 x 2 = 2 Китановска-Кимовска, Соња (2018). <i>Преведувачката етика во практиката</i>. <i>Анализа на резултатите од анкета за етичкото однесување на преведувачите и толкувачите во Македонија</i>. Работилница на Здружението на преведувачи и толкувачи на Република Македонија на тема „Професионализам, етика и деловни вештини за преведувачи и толкувачи“, Скопје, 19 мај 2018 г. Китановска-Кимовска, Соња (2016). <i>Ставот на судските преведувачи и нивните клиенти во Република Македонија (дипломски труд на Бојана Додевска)</i>. Работилница на Здружението на преведувачи и толкувачи на Република Македонија на тема „Судски превод“ за студентите на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Штип, 11 април 2016 г.	2
3	Подготовка на нов предмет	4,5

	$2 \times 1 + 5 \times 0.5 = 4,5$ Англиски јазик Б3 (Филолошки факултет) – предавања и вежби Англиски јазик Б4 (Филолошки факултет) – предавања и вежби Преведување од англиски (Б и В) јазик на македонски јазик 3 (Филолошки факултет) - вежби Преведување од англиски (Б и В) јазик на македонски јазик 4 (Филолошки факултет) - вежби Англиски јазик (Медицински факултет) – вежби	
4	Консултации со студенти <u>Филолошки факултет: 2,84</u> (зим. сем.2014/15 – 180×0.002) = 0,36 (лет. сем.2014/15 – 180×0.002) = 0,36 (зим. сем.2015/16 – 180×0.002) = 0,36 (лет. сем.2015/16 – 180×0.002) = 0,36 (зим. сем.2016/17 – 150×0.002) = 0,3 (лет. сем.2016/17 – 150×0.002) = 0,3 (зим. сем.2017/18 – 120×0.002) = 0,24 (лет. сем.2017/18 – 120×0.002) = 0,24 (лет. сем.2019/20 – 80×0.002) = 0,16 (зим. сем.2019/20 – 80×0.002) = 0,16 <u>Медицински факултет (прв циклус, општа медицина: 1, 2</u> (зим. сем.2014/15 – 300×0.002) = 0,6 (зим. сем.2015/16 – 300×0.002) = 0,6	4,04
5	Ментор на дипломска работа (акад. година 2014/15 – 14×0.2) = 2,8 (акад. година 2015/16 – 11×0.2) = 2,2 (акад. година 2016/17 – 11×0.2) = 2,2 (акад. година 2017/18 – 7×0.2) = 1,4 (акад. година 2018/19 – 1×0.2) = 0,2	8,8
6	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (акад. година 2014/15 – 17×0.1) = 1,7 (акад. година 2015/16 – 11×0.1) = 1,1 (акад. година 2016/17 – 19×0.1) = 1,9 (акад. година 2017/18 – 4×0.1) = 0,4 (акад. година 2018/19 – 8×0.1) = 0,8 (акад. година 2019/20 – 3×0.1) = 0,3	6,2
7	Пакет материјали за одреден предмет $5 \times 1 = 5$ - Англиски јазик Б3 (предавања) - Англиски јазик Б4 (предавања) - Преведување од англиски (Б и В) јазик на македонски јазик 3 (вежби) - Преведување од англиски (Б и В) јазик на македонски јазик 4 (вежби) - Англиски јазик (Медицински факултет) (вежби)	5
	Вкупно	103,74

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Учесник во национален научен проект: $1 \times 3 = 3$ Национален проект: <i>Глаголски и видски конјугатор-vigna.mk</i>, со поткрепа на Министерството за култура на РСМ како проект од национален интерес за културата во 2019 година (веб-апликација за препознавање на глаголскиот вид и конјугација на видски парови од македонскиот јазик според Правописот на македонскиот јазик), 2019.	3
2	Учесник во меѓународен научен проект: $1 \times 5 = 5$ Меѓународен проект под наслов: <i>Можности за зајакнување на емоционалната интелигенција како генеричка компетенција кај студентите по преведување и толкување</i>, во соработка со Институтот за преведување при Универзитетот во Грац, Австрија, 2016 – 2018.	5
3	Монографија објавена во странство: $1 \times 12 = 12$ Kitanovska-Kimovska, Sonja. (2018). <i>Essays on English and Applied Linguistics</i>. LAP Publishing	12
4	Дел од монографија објавен во странство: $1 \times 6 = 6$ Kitanovska-Kimovska, Sonja. (2018). “Student Translation Performance and the Quality of Translation Commentary: Is there any correlation?” In Pietrzak, P., Bogucki, L. & Kornacki, M. (eds.) <i>Understanding Translator Education</i>. Berlin: Peter Lang. pp. 23 – 43	6
5	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование $1 \times 4,5 = 4,5$ Kitanovska-Kimovska, Sonja & Silvana Neshkovska. (2016). “The Importance of Being Earnest: Strategies for Translating Irony from English into Macedonian”. <i>Acta Neophilologica</i> 49 (1-2), pp. 109-125	4,5

6	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови: $1 \times 5 + 3 \times 4,5 = 18,5$ Neshkovska Silvana & Kitanovska-Kimovska Sonja. (2018). “Translating Culture”. <i>Horizons</i>. International Scientific Journal, Series A, XXII Ѓурчевска-Атанасовска, Катарина и Соња Китановска-Кимовска. (2018). „Стилот и преведувањето низ призмата на когнитивната улога на преведувачот како примател на текстот при креативниот процес“. Во: <i>Палимпсест</i>, Год. 3, Бр. 6, стр. 101-111 Kitanovska-Kimovska, Sonja. (2017). “The Retranslation Hypothesis Revisited: Shakespeare’s Hamlet in Macedonian”. <i>Horizons</i>. International Scientific Journal, Series A, XXI, pp. 201-211. Kitanovska-Kimovska Sonja & Popovska Solzica. (2017). “Rhyme and Alliteration in Translation”. <i>Teacher</i>. International Journal of Education. Vol. 13, pp. 22-33	18,5
7	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД: $1 \times 4,5 = 4,5$ Kitanovska-Kimovska, S. Gjurcheska Atanasovska, K. (2018). “The Norms at Play in the Macedonian Literary System: An Analysis of the Role of Mihajlovski’s Shakespeare in Macedonian”. In <i>TranslatoLogica</i>, Poland, Vol. 2, pp. 74-94	4,5
8	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји: $1 \times 5 + 2 \times 4,5 = 14$ Kitanovska-Kimovska, Sonja & Silvana Neshkovska. (2018). “Handling of Culture-Specific Terms in Translation”. Во <i>Зборник на трудови од Третата меѓународна научна конференција „Филко“ – филологија, култура и образование</i>, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип (Македонија) и Воронешки државен универзитет (Русија) Neshkovska Silvana & Kitanovska-Kimovska Sonja. (2017). “Ironic Clues in Translating Verbal Irony: The Case of The Importance of Being Earnest in Macedonian”. <i>Proceedings of the ESIDRP International Conference: English Studies at the Interface of Disciplines: Research and Practice (ESIDRP)</i> of the Department of English Language and Literature, Faculty of Philology “Blaze Koneski”, Skopje, 11– 13 March 2016, pp. 299-313	14

	Китановска-Кимовска, Соња. (2017) „Валидноста на самооценувањето и оценувањето колега како дел од формалниот процес на оценување во наставата по преведување“. <i>Зборник на трудови од Меѓународниот научен собир „Евалуацијата во наставата по странски јазици и книжевности“</i> , одржан на 12 септември 2016 г. во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, стр. 277-290	
9	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание 2 x 3 = 6 Kitanovska-Kimovska, Sonja. (2015). “Variability as group level vs variability in individuals”. In <i>Studii de gramatică contrastivă</i> , No. 24/2015. Editura Universității din Pitești, Pitești, Romania. ISSN-L: 1584 –143X; e-ISSN: 2344-4193 Kitanovska-Kimovska, Sonja. (2015). “Context Effects on Spoken and Written Word Recognition”. In <i>International Journal of Language and Linguistics</i> , Vol. 2, No. 4. ISSN 2374-8850 (Print), 2374-8869 (Online)	6
10	Трудови објавени во зборник на трудови на в.о. установа 1 x 1,2 + 1 x 2 + 1 x 1,8 = 5 Поповска, С., Панова-Игњатовиќ, Т., Ѓурчевска Атанасовска, К., Китановска-Кимовска, С., Саздовска-Пигуловска, М., Симионска, М., Мицкоски, Н. (2019). <i>Резултати од билатералниот проект „Можности за зајакнување на емоционалната интелигенција како генеричка компетенција кај студентите по преведување и толкување“</i> . Годишен зборник на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје, книга бр. 45, стр. 263-276 Китановска-Кимовска, Соња. (2019) „Програма за менторство на Здружението на преведувачи и толкувачи на Република Македонија (ЗПРМ) и Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје (ФлФ)“. Годишен зборник на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје, книга бр. 45, стр. 247-253 Китановска-Кимовска, Соња и Бојана Додевска. (2016). „Ставот на преведувачите за судскиот превод: состојби и предизвици“. <i>Годишен зборник на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје</i> , бр. 41-42, стр. 309-329	5
11	Пленарни предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество 2 x 3 = 6 Kacarski-Kimova, Irena & Sonja Kitanovska-Kimovska (2017) <i>Translators and Translation Agencies: Is a Love Story Possible?</i> Balkan Language Industry Symposium, Belgrade, Serbia, 9-10 November 2017. Китановска-Кимовска, Соња (2015) <i>Ставот на судските преведувачи и нивните клиенти во Република Македонија (дипломски труд на Бојана Додевска)</i> . THIRD INTERNATIONAL CONFERENCE OF THE MACEDONIAN TRANSLATORS ASSOCIATION, TETOVO, October 24 2015.	6
12	Одржано предавање по покана на универзитет	1

	Китановска-Кимовска, Соња (2019) <i>Современиот преведувач и преведувачкиот софтвер: пријатели или не?</i> Предавање за студентите на Педагошкиот факултет во Битола, Битола, 10 декември 2019 г.	
13	Учество на научен/стручен собир со реферат - <u>усна презентација</u>: 13 x 1 = 13 Kitanovska-Kimovska, Sonja (2018) <i>Using Self-Assessment and Peer Assessment Summatively in Translator Education: The Test of Validity</i>. 6th IATIS Conference, 2018, Hong Kong Baptist University, Hong Kong, 3 – 6 July 2018 Kitanovska-Kimovska, Sonja & Silvana Neshkovska (2018) <i>Handling of Culture-Specific Terms in Translation</i>. Third International Scientific Conference FILKO, Goce Delcev University, Stip, 26-27 April 2018 Kitanovska-Kimovska, Sonja (2017) <i>Validity of Self- and Peer Assessment for Summative Purposes in Translator Training and Stakeholders' Perceptions</i>. Teaching Translation and Interpreting 5 Conference. University of Lodz, Faculty of Philology, Poland, 15-16 September 2017 Kitanovska-Kimovska, Sonja (2017) <i>Students' and Teachers' Views on Self-Assessment and Peer Assessment as Summative Translation Assessment Tools</i>. International Conference on Social Sciences and Humanities (IBU-ICSSH2017), Challenging the world: Challenges, Opportunities and Responsibilities., 12-14 May 2017, Skopje Kitanovska-Kimovska Sonja (2016) <i>Self-assessment, peer assessment and teacher assessment: Can they be used for summative purposes in translator training?</i> Меѓународен научен собир „Евалуација во наставата по странски јазици и книжевностите“ Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, 12 септември 2016 г. Kitanovska-Kimovska Sonja (2016) <i>A systemic-functional study of translation: the case of "Hamlet" into Macedonian</i>. Stridon 2016 Doctoral and Translator Training Summer School, Piran, Slovenia, 27.6-8.7.2016 Kitanovska-Kimovska, Sonja (2016) <i>The Position of Shakespeare's Translations in the Macedonian Context</i>. "Theories and Realities in Translation and Writing: Creativity in Translation/Interpretation and Interpreter/Translator Training Créativité en traduction/interprétation et dans la formation des interprètes/traducteurs" International Conference at the Università degli Studi Sour Orsola Benincasa, Naples, Italy, 5-6 May 2016 Kitanovska-Kimovska, Sonja (2016) <i>Shakespeare's translations in the Macedonian polysystem</i>. "Language, Literature, Time"	13

	International Conference of the English Department at the University of Niš, Niš, 22-23 April 2016 Kitanovska-Kimovska Sonja (2016) <i>Why finding the right translator helps get the best value for money?</i> The Value of Language II, Brussels, Belgium, 16 March 2016 https://www.thevalueoflanguage.eu/programme-overview/?lang=en Neshkovska, Silvana and Kitanovska-Kimovska, Sonja (2016) <i>The Role of Ironic Clues in Translating Verbal Irony</i>. “English Studies at the Interface of Disciplines: Research and Practice (ESIDRP)”, International Conference at the Department of English Language and Literature, Blaže Koneski Faculty of Philology, Skopje, 11th – 13th March 2016 Zlatkovska, Marija and Kitanovska-Kimovska, Sonja (2016) <i>Toward Objective Assessment of Student Technical Translation Competence</i>, “English Studies at the Interface of Disciplines: Research and Practice (ESIDRP)”, International Conference at the Department of English Language and Literature, Blaže Koneski Faculty of Philology, Skopje, 11th – 13th March 2016 Kitanovska-Kimovska, Sonja and Popovska, Solzica (2015) <i>Rhyme and Alliteration in Translation</i>. International Conference on English Language, British and American Studies of the Department of English Language and American Studies (ELAS) at International Balkan University, Skopje, May 29, 2015 Kitanovska-Kimovska, Sonja & Neshkovska, Silvana (2015) <i>Translating Irony from English into Macedonian</i>. 5th International Conference of the English Department, Faculty of Philology, University of Belgrade, ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE STUDIES: TRADITION AND TRANSFORMATION (ELLSTAT), 23-24 October 2015	
14	Апстракти објавени во зборник на конференција - меѓународна: 10 x 1 = 10 Kitanovska-Kimovska, Sonja (2018) <i>Using Self-Assessment and Peer Assessment Summatively in Translator Education: The Test of Validity</i>. 6th IATIS Conference, 2018, Book of Abstracts. Theme: Translation and Cultural Mobility. Hong Kong Baptist University, Hong Kong, 3 – 6 July 2018, pp. 25 Kacarski-Kimova, Irena and Sonja Kitanovska-Kimovska (2017) <i>Translators and Translation Agencies: Is a Love Story Possible?</i> Balkan Language Industry Symposium, Belgrade, Serbia, 9-10 November 2017 Kitanovska-Kimovska, Sonja (2017) <i>Validity of Self- and Peer Assessment for Summative Purposes in Translator Training and Stakeholders' Perceptions</i>. Teaching Translation and Interpreting 5 Conference. University of Lodz, Faculty of Philology, Poland, 15-16 September 2017	10

	Kitanovska-Kimovska, Sonja (2017) <i>Students' and Teachers' Views on Self-Assessment and Peer Assessment as Summative Translation Assessment Tools</i>. International Conference on Social Sciences and Humanities (IBU-ICSSH2017), Challenging the world: Challenges, Opportunities and Responsibilities., 12-14 May 2017, Skopje Kitanovska-Kimovska, Sonja (2016) <i>The Position of Shakespeare's Translations in the Macedonian Context</i>. "Theories and Realities in Translation and Writing: Creativity in Translation/Interpretation and Interpreter/Translator Training Créativité en traduction/interprétation et dans la formation des interprètes/traducteurs" International Conference at the Università degli Studi Sour Orsola Benincasa, Naples, 5-6 May 2016 Kitanovska-Kimovska, Sonja (2016) <i>Shakespeare's translations in the Macedonian polysystem</i>. "Language, Literature, Time" International Conference of the English Department at the University of Niš, Niš, 22-23 April 2016 Neshkovska, Silvana and Kitanovska-Kimovska, Sonja (2016) <i>The Role of Ironic Clues in Translating Verbal Irony</i>. "English Studies at the Interface of Disciplines: Research and Practice (ESIDRP)", International Conference at the Department of English Language and Literature, Blaže Koneski Faculty of Philology, Skopje, 11th – 13th March 2016 Zlatkovska, Marija and Kitanovska-Kimovska, Sonja (2016) <i>Toward Objective Assessment of Student Technical Translation Competence</i>, "English Studies at the Interface of Disciplines: Research and Practice (ESIDRP)", International Conference at the Department of English Language and Literature, Blaže Koneski Faculty of Philology, Skopje, 11th –13th March 2016 Kitanovska-Kimovska, Sonja & Neshkovska, Silvana (2015) <i>Translating Irony from English into Macedonian</i>. 5th International Conference of the English Department, Faculty of Philology, University of Belgrade, ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE STUDIES: TRADITION AND TRANSFORMATION (ELLSTAT), 23-24 October 2015 Kitanovska-Kimovska, Sonja and Popovska, Solzica (2015) <i>Rhyme and Alliteration in Translation</i>. International Conference on English Language, British and American Studies of the Department of English Language and American Studies (ELAS) at International Balkan University, Skopje, May 29, 2015	
	Вкупно	108,5

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Експертски активности	25

	<u>Стручно мислење:</u> 5 x 1 = 5 Учество во изработка на Упатство за јавни набавки за преведувачки и толкувачки услуги, Здружение на преведувачи и толкувачи на Република Северна Македонија, 2019. Учество во изработка на Тарифник на услуги за судски превод и толкување, Здружение на преведувачи и толкувачи на Република Северна Македонија, 2019. Учество во изработка на предлог-измени на Судскиот деловник во врска со работата на судските преведувачи, Здружение на преведувачи и толкувачи на Република Северна Македонија, 2019. Учество во изработка на анкета за постапката за зачленување во ЗПРМ, Здружение на преведувачи и толкувачи на Република Македонија, 2018. Учество во изработка на анкета за потребите и задоволството на членовите во ЗПРМ, Здружение на преведувачи и толкувачи на Република Македонија, 2018. <u>Конференции:</u> 11 x 1 = 11 Учество на II (октомври 2014), III (октомври 2015), IV (октомври 2016), V (ноември 2017), VI (ноември 2018) и VII (декември 2019) годишна конференција на Здружението на преведувачи и толкувачи на РСМ Учество на виртуелната конференција по повод Меѓународниот ден на преводот на Proz.com (2015, 2016, 2017, 2019) Учество на виртуелната конференција за SDL Trados Studio 2015 на Proz.com (2015) <u>Работилници:</u> 3 x 1 = 3 <i>Развивање на јазичните компетенции на идните наставници по странски јазик со имплементирање на ЗЕРРЈ (Заедничка европска референтна рамка за јазици), (завршна работилница во рамки на научен проект на Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, предавач: проф. д-р Анжела Николовска и други, 15.1.2020)</i> <i>Договор за преведување и толкување (работилница во организација на Здружението за преведувачи и толкувачи, Скопје, април 2018)</i> <i>Професионализам, етика и деловни вештини за преведувачи и толкувачи (работилница во организација на Здружението за преведувачи и толкувачи, Скопје, мај 2018)</i> <u>Обуки:</u> 6 x 1 = 6 <i>Translation and Parenting – Challenges and Solutions (обука за преведувачи-родители на Proz.com, 2019)</i> <i>Edmodo Training (обука во организација на Здружението на преведувачи и толкувачи на Република Македонија, март – мај 2018)</i> <i>Teacher Wellbeing Training (обука во организација на Елена Ончевска-Агер и Сара Мерсер, февруари – март 2018)</i> <i>Memsorce Certified Trainer (обука за обучувачи за корисници на Мемсор, Мемсорс, јуни 2017)</i> <i>Standardising assessment in universities (обука во организација на Британски совет Македонија, Скопје, 28.11 – 2.12.2016)</i> <i>Selling Translations Workshop (обука во организација на Амикус, Скопје, 25.10.2014)</i>	
--	--	--

2	Идеен проект Осмислување и реализација на Програма за менторство, Здружение на преведувачи и толкувачи на Република Северна Македонија, 2017 – тековно	2
3	Превод <u>Книга:</u> 2 x 3 = 6 NUREDINOSKA, Emina. <i>Recommendations for a model of reforming state funding of civil society organisations at central level</i> / [authors Emina Nuredinoska, Simona Ognenovska]. - Skopje: Macedonian Centre for International Cooperation (MCMS), 2018 - pp. [22] (МК>ЕН) Kuli, A., Slaveska-Raichki, R., Nicha, V., Minov, M., Kadifkova-Panovska, T., Hadzihamza, M., Zisovska, E., Gulija, M., Pandova, E., Zahariev, I. and Kishman, M. (2012). <i>Ethical Framework fro Good Governance in the Public Pharmaceutical Sector in the Republic of Macedonia</i>. Skopje: Ministry of Health of the Republic of Macedonia, 2018 – pp. [43] (МК>ЕН) <u>Стручен превод:</u> 323 x 0,05 = 16,15 Работни материјали од работилница на тема „Воспоставување систем за предвремени информации за патниците во авиосообраќајот“, (АНГ>МК), ОБСЕ, 2018, 25 x 0,05 = 1,25 Мислења на заинтересираните страни по Предлог-стратегијата на Владата на Република Македонија за соработка со и развој на граѓанскиот сектор 2018-2020, (МК> АНГ), Лингва Консултинг, 2018, 12 x 0,05 = 0,6 Наоди и мислења од вештачење на земјоделски растенија, (МК> АНГ), Еуромакс Рисорсис, 2016, 20 x 0,05 = 1 Европско истражување за квалитетот на животот, (АНГ>МК), ТНС, 2016, 9 x 0,05 = 0,45 Новинарски статии и телевизиски прилози, (МК>АНГ), Аксис Трајнслејшенс, 2016, 27 x 0,05 = 1,35 Новинарски статии и телевизиски прилози, (АНГ>МК), Аксис Трајнслејшенс, 2016, 19 x 0,05 = 0,95 Материјали за обука за воведување на нововработените лица, (АНГ>МК), Тер Јуро, 2015, 102 x 0,05 = 5,1 Транскрипти од видеозаписи за обука за воведување на нововработените лица, (АНГ>МК), Тер Јуро, 2015, 36 x 0,05 = 1,8 Оперативна рамка и Политика за конкуренција, (АНГ>МК), Линго 24, 2015, 73 x 0,05 = 3,65	22,15
4	Толкувачки ангажман 14 x 0,5 = 7	7

	<u>Симултано толкување</u> $8 \times 0,5 = 4$ Завршна работилница на Проект за акредитирање на Институтот за судска медицина, Институт за судска медицина, 31.10.2019 Обука за истрага на место на настан за припадници на МВР, Американска амбасада, 17-20.9.2019 Национална работилница за воспоставување систем за предвремени информации за патниците во авиосообраќајот, ОБСЕ, 12-14.12.2017 <u>Консекутивно толкување</u> $6 \times 0,5 = 3$ Ревизија заради акредитација според меѓународните стандарди на JCI, Адибадем Систина, 14-18.10.2019 Социјална ревизија, Окитекс, 18.10. 2017	
5	Лекторирање на трудови на странски/македонски јазик Trajkovska Vesna, & Trajkova Zorica [proofreading: Kitanovska-Kimovska Sonja] (2017) <i>Protect 1: English for Law Enforcement. Coursebook</i>. Second Edition, Revised and Expanded. Skopje: Faculty of Security, стр. 149	1
Дејности од поширок интерес		
8	Претседател на организациски/програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир Third International MATA Conference, 24 October 2015, Skopje, Republic of Macedonia	2
9	Студиски престој во странство $2 \times 0,5 = 1$ Студиска посета на Институт за теоретски и применети науки по преведување при Универзитетот „Карл Франценс“ во Грац, Р Австрија (Institut für Theoretische und Angewandte Translationswissenschaft, Karl Franzens Universität Graz – Austria), во рамките на меѓународниот научен проект „Можности за зајакнување на емоционалната интелигенција како генеричка компетенција кај студентите по преведување и толкување“, 19.10-22.10.2017, Грац, Австрија Учесник на летна школа за истражување во областа на преводот Stridon Summer School, 27.6.2016-8.7.2016, Пиран, Словенија	1
10	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект Соработник Можности за зајакнување на емоционалната интелигенција како генеричка компетенција кај студентите по преведување и толкување, поднесен до Министерство за образование и наука на Република Македонија во декември 2015 год. (носител на проектот: проф. д-р Солзица Попова)	1
11	Член на факултетска комисија Член на комисија за спроведување приемен испит (2019): $1 \times 0,5 = 0,5$	4,5

	Претседател на комисија за попис на библиотечниот фонд на Катедрата за ПиТ (2015, 2019): $2 \times 0,5 = 1$ Член на поткомисија за евалуација на студиските програми за Катедрата за ПиТ (2018): $1 \times 0,5 = 0,5$ Член на комисија за попис на библиотечниот фонд на Катедрата за ПиТ (2017): $1 \times 0,5 = 0,5$ Член на комисија за изведување комисиски испит (2016): $2 \times 0,5 = 1$ Член на централна комисија за попис (2015): $1 \times 0,5 = 0,5$ Член на комисија за преведување на називите на дипломите (2015): $1 \times 0,5 = 0,5$	
12	Член на комисија за избор во звање $3 \times 0,2 = 0,6$	0,6
13	Член на Управен одбор на здружение поврзано со структурата $3 \times 0,3 = 0,9$ Здружение на преведувачи и толкувачи на Република Северна Македонија (2013 – 2020)	0,9
	Вкупно	67,15

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТКАТА ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	103,74
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	108,5
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	67,15
Вкупно	279,39

Членови на Комисијата

Проф. д-р Солзица Поповска, претседател, с.р.
 Проф. д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, член, с.р.
 Проф. д-р Катарина Ѓурчевска Атанасовска, член, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ СЛАВИСТИКА (СОВРЕМЕН РУСКИ ЈАЗИК) И ПРЕВЕДУВАЊЕ (ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО) НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 15.5.2020 година, за избор на наставник во звањето виш лектор во наставно-научните области славистика (Современ руски јазик) и преведување (Практика на преведувањето), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 04-638/9, донесена на 17.6.2020 г., формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Максим Каранфиловски, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, д-р Кита Бицевска, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје и д-р Биљана Мирчевска-Бошева, вонреден професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во звањето виш лектор во наставно-научните области славистика (Современ руски јазик) и преведување (Практика на преведувањето), во предвидениот рок се пријави м-р Ирен Алчевска.

16. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката м-р Ирен Алчевска е родена на 7.6.1963 г., во Ташкент, Република Узбекистан. Средно образование завршила во Скопје, во 1982 година. Со високо образование се стекнала на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, на групата македонски јазик и јужнословенски јазици со руски јазик и книжевност како втор главен предмет, во 1991 година. Дипломирала и на групата за руски јазик и книжевност во 2005 година, со просечен успех 8,56.

Кандидатката активно се служи со рускиот јазик.

Во учебната 2010/2011 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје. Студиите ги завршила на 14.6.2012 година, со просечен успех 9,60. На 14.6.2012 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Префиксалните глаголи на движење со пространствено значење во рускиот и македонскиот јазик – контрастивна анализа“.

На 17.12.2012 година е избрана во звањето лектор на Катедрата за славистика, во областа современ руски јазик. Во истото звање е преизбрана во 2016 г.

Во моментот е лектор по современ руски јазик. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1133 од 1.11.2016 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

17. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје, кандидатката м-р Ирен Алчевска континуирано изведува настава и вежби по: Современ руски јазик, Практика на преведување, Консекутивно преведување и Симултанно преведување на првиот циклус студии на студиската програма Руски јазик како стручњак од практиката (2005 – 2012 год.) и како лектор по руски јазик (од 2013 до денес). Од изборот во звањето **лектор**, покрај наставата на матичната катедра, м-р Алчевска изведува и настава по руски јазик на повеќе факултети во рамките на УКИМ на првиот циклус студии.

Кандидатката учествувала како член во комисија за оцена и одбрана на 20 дипломски трудови.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 2) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Паралелно со нејзината наставна дејност, м-р Ирен Алчевска перманентно работи на своето усовршување пројавувајќи интерес за проучување прашања од областа на науката за јазикот. Од последниот избор, кандидатката има објавено вкупно 6 научни трудови од областа на русистиката и македонистиката (два научни труда во зборници од меѓународни научни собири, три во списание со меѓународен уредувачки одбор и еден во зборник на в.о. установа), како и повеќе преводи од руски на македонски и од македонски на руски јазик и зела активно учество на три меѓународни конференции.

Освен тоа, м-р Алчевска, преку учество на семинари за наставници по руски јазик во земјата и во странство, работи на подобрување и осовременување на наставата по руски јазик како странски.

Кандидатката е член на Национален експертски тим за развој на модулари наставни програми базирани на концепции, Проект за развој на вештини и поддршка на иновации за средно 4-годишно техничко образование на Бирото за образование.

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот.

Називите на трудовите, проектите и сл. се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 3/член 4) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

М-р Ирен Алчевска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Катедрата за славистика: организација и изведување на државни натпревари по руски јазик за основни и средни училишта во Р Македонија (2017 – 2019 г.).

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје:

- Комисија за попис на постојни средства (2017 г.) и за попис на библиотечниот фонд (2018 и 2019 г.) и член во Комисијата за тендери.

Други активности од Анекс 1 кои припаѓаат во стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес, релевантни за изборот.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 5) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Ирен Алчевска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека м-р Ирен Алчевска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето виш лектор во наставно-научните области славистика (Современ руски јазик) и преведување (Практика на преведувањето).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, м-р Ирен Алчевска да биде избрана во звањето виш лектор во наставно-научните области славистика (Современ руски јазик) и преведување (Практика на преведувањето).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Максим Каранфиловски, редовен професор, с.р.

Проф. д-р Кита Бицевска, редовен професор, с.р.

Проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева, вонреден професор, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Ирен Спиро Алчевска*
(име, татково име и презиме)

Институција: *Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје*
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: *РУСКИ ЈАЗИК*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ ЛЕКТОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Завршени втор циклус академски студии – 2012 год.	да
2	Стекнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: <u>наука за јазик (руски јазик)</u>	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус, за секој циклус посебно* Просечниот успех на прв циклус изнесува: <u>8,56</u> Просечниот успех на втор циклус изнесува: <u>9,60</u>	да
4	Наставно и стручно искуство во областа во која се избира (да се наведе наставното и стручното искуство во полето во кое се избира) 1. Од 2013 год. до денес – вработена е како лектор по руски јазик. Покрај ангажираноста на Катедрата, ја одржува наставата и на нематичните факултети (руски јазик избран на ниво на УКИМ: ФЕИТ, Технолошко-металуршки факултет, Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ и ПМФ). 2. Во периодот од 2005 до 2012 год., ангажирана е како надворешен стручњак од практиката на Катедрата за славистика, по предметите: Современ руски јазик, Практика на преведување, Консекутивно и симултано преведување. 3. Претходното работно искуство го стекнала како преведувач и професор по руски јазик во основните и средните училишта во Скопје.	да
5	Претходен избор за лектор на високообразовна установа, датум и број на Билтен: 16.11.2016 година, Билтен бр. 1133 од 1.11.2016 година	
6	Има објавено научни и стручни трудови во областа во која се избира (да се наведат научните и стручните трудови и каде се објавени) „Фраземи со компоненти на зооними во рускиот и во македонскиот јазик“, <i>Меѓународна научна конференција „Зборот збор отвора“</i> , Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје, 2016. – стр. 73-86.	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	„К вопросу о сопоставительном аспекте наречных фразеологических оборотов с сравнительным союзом „как“, <i>МАКЕДОНСКО-РУСКИ ЈАЗИЧНИ, ЛИТЕРАТУРНИ И КУЛТУРНИ ВРСКИ</i> 7, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 2018, стр. 49-62 „Фразеологические наречные словосочетания и их синтаксическая структура“, <i>Славистички студии</i>, бр.18 (2018), стр. 25-30 „Квалификационен семинар за професорите по руски јазик во Република Македонија“ (во коавторство со Екатерина Терзијоска); <i>Годишен зборник</i>, бр.43-44 (2017-2018), стр. 373-376 „Предлоги выражающие каузальные отношения в русском и македонском языках“, <i>Славистички студии</i>, бр.19 (2019), стр. 49-58 „Символ дерева в лирике русского поэта А.А.Фета и македонского поэта Р.Ячева“, <i>Славистички студии</i>, бр.20 (2020), (во печат)	

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

Членови на Комисијата

Проф. д-р Максим Каранфиловски, редовен професор, с.р.

Проф. д-р Кита Бицевска, редовен професор, с.р.

Проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева, вонреден професор, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирен Спиро Алчевска
(име, татково име и презиме)

Институција: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: наука за јазик – руски јазик

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава од прв циклус студии	
	2016/2017, летен семестар	
	Современ руски јазик 6 (0+6)	3,6
	Практика на преведување 4 (0+3)	1,8
	Практика на преведување 6 (0+3)	1,8
	Руски јазик 2Ц (2+2)	2,4
	Руски јазик на Педагошки факултет (2+0)	1,2
	Руски јазик на ПМФ (2+0)	1,2
	2017/2018, зимски семестар	
	Современ руски јазик 7 (0+8)	4,8
	Практика на преведување 5 (0+3)	1,8
	Консекутивен превод (0+3)	1,8
	Руски јазик 1Ц (2+2)	2,4
	Руски јазик ФЕИТ избран од УКИМ (2+1)	1,8
	2017/2018, летен семестар	
	Современ руски јазик 8 (0+8)	4,8
	Практика на преведување 6 (0+3)	1,8
	Симулант превод (0+3)	1,8
	Руски јазик 2Ц (2+2)	2,4
	Руски јазик на ПМФ избран од УКИМ (2+0)	1,2
	2018/2019, зимски семестар	
	Современ руски јазик 5 (0+8)	4,8
	Практика на преведување 3 (0+3)	1,8
	Руски јазик 1Ц (2+2)	2,4
	Руски јазик ФЕИТ избран од УКИМ (2+1)	1,2
	2018/2019, летен семестар	
	Современ руски јазик 6 (0+8)	4,8
	Практика на преведување 4 (0+3)	1,8
	Руски јазик 2Ц (2+2)	2,4
	Руски јазик 1 и 2 ПМФ избран од УКИМ (2+0)	1,2
	2019/2020, зимски семестар	
	Современ руски јазик 7 (0+8)	4,8
	Практика на преведување 5 (0+3)	1,8
	Консекутивен превод (0+3)	1,8
	Руски јазик 1Ц (2+2)	2,4
	Руски јазик, ФЕИТ, избран од УКИМ (2+1)	1,2
	2019/2020, летен семестар	
	Современ руски јазик 8 (0+8)	4,8

	Практика на преведување 6 (0+3)	1,8
	Руски јазик 2Ц (2+2)	2,4
	Руски јазик, ПМФ, избран од УКИМ (2+0)	1,2
	Вкупно бодови за одржана настава од прв циклус студии	79,2
2.	Настава во школи и работилници	
	Семинар за наставници по руски јазик и книжевност под наслов „Наставата по руски јазик како странски јазик во современата образовна средина“, реализиран во соработка со РУДН и МГУ, Скопје, 16 февруари 2018.	1
	Семинар за наставници по руски јазик под наслов „Лингвистические (языковые) аспекты в обучении иностранному языку“ реализиран од РУДН во Скопје, во периодот од 4 до 8 октомври 2018 г.	1
	Меѓународен семинар за наставници по руски јазик «Компетенции профессионального развития в образовании» (21-25 октомври 2019, Нови Сад и Ниш, Србија)	1
	Вкупно бодови од учество во школи и работилници	3
3.	Член на комисија за 20 дипломски работи	
	20x0,01	2
	Вкупно бодови од член на комисија за одбрана на дипломска работа	2
	Вкупно	84,2

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
	„Фразеологические наречные словосочетания и их синтаксическая структура“, <i>Славистички студии</i> , бр.18 (2018), стр. 25-30	5
	„Предлоги выражающие каузальные отношения в русском и македонском языках“, <i>Славистички студии</i> , бр.19 (2019), стр. 49-58	5
	„Символ дерева в лирике русского поэта А.А.Фета и македонского поэта Р.Ячева“, <i>Славистички студии</i> , бр.20 (2020), (во печат)	5
	Вкупно бодови од трудови објавени во научно списание со меѓународен уредувачки одбор	15
2.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
	„Фраземи со компоненти на зооними во рускиот и во македонскиот јазик“, <i>Меѓународна научна конференција</i>	5

	„Зборот збор отвора“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје, 2016. – стр. 73-86.	
	„К вопросу о сопоставительном аспекте наречных фразеологических оборотов с сравнительным союзом „как“, МАКЕДОНСКО-РУСКИ ЈАЗИЧНИ, ЛИТЕРАТУРНИ И КУЛТУРНИ ВРСКИ 7, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 2018, стр. 49-62	5
	Вкупно бодови од трудови објавени во зборник од меѓународни академски собири	10
3.	Труд објавен во зборник на трудови на в.о. установа	
	„Квалификационен семинар за професорите по руски јазик во Република Македонија“ (во коавторство со Екатерина Терзијоска); Годишен зборник, бр.43-44 (2017-2018), стр. 373-376	1,8
	Вкупно бодови од објавен труд во зборник на трудови на в.о. установа	1,8
4.	Учество во научен /стручен собир со реферат	
	Меѓународна научна конференција „Зборот збор отвора“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје, 29-30.10.2016 г., со рефератот: <i>Фраземи со компоненти на зооними во рускиот и во македонскиот јазик.</i>	1
	Меѓународен симпозиум „40 години Катедра за турски јазик и книжевност“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје, 19 мај 2017 г., со рефератот: <i>Турските заемки во рускиот и македонскиот јазик.</i>	1
	VII македонско-руска научна конференција, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 15-16 јуни 2017 г., со рефератот: <i>К вопросу о сопоставительном аспекте наречных фразеологических оборотов с сравнительным союзом „как“.</i>	1
	Вкупно бодови од учество во научен/стручен собир	3
	Вкупно	29,8

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Учество во работа на комисији за државни натпревари	
	Државен натпревар по руски јазик за основни и средни училишта во Р Македонија за 2017 год.	1
	Државен натпревар по руски јазик за основни и средни училишта во Р Македонија за 2018 год.	1
	Државен натпревар по руски јазик за основни и средни училишта во Р Македонија за 2019 год.	1
	Вкупно бодови од учество во работа на комисији за државни натпревари	3
2.	Учество во промотивни активности на Факултетот	
	Учество на Отворениот ден на УКИМ	0,5
	Промотивни активности на Факултетот (отворени часови во едно средно училиште и во пет основни училишта во Р Македонија) март – април 2019 година	0,5
	Вкупно бодови од промотивни активности на Факултетот	1
3.	Член на факултетска комисија	
	Член на Комисија за попис на постојни средства /2017 г.	0,5

	Член на Комисија за попис на библиотечен фонд /2018 г.	0,5
	Член на Комисија за отпис на библиотечен фонд /2019 г.	0,5
	Член на Комисија за тендери	0,5
	Вкупно бодови од членство во факултетски комисии	2
4.	Учество во комисии и тела на државни и други органи	
	Член на Национален експертски тим за развој на модулари наставни програми базирани на концепции, <i>Проект за развој на вештини и поддршка на иновации за средно 4-годишно техничко образование</i> (Биро за развој на образование).	1
	Вкупно бодови од учество во комисии и тела на државни и други органи	1
	Вкупно бодови од стручно-применувачка дејност	7

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТКАТА ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	84,2
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	29,8
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	7
Вкупно	121

Членови на Комисијата

Проф. д-р Максим Каранфиловски, редовен професор, с.р.
 Проф. д-р Кита Бицевска, редовен професор, с.р.
 Проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева, вонреден професор, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ЗАКОНОДАВНАТА ПОЛИТИКА НА БУГАРИЈА КОН ЕВРЕЈСКОТО НАСЕЛЕНИЕ ВО ВАРДАРСКИОТ ДЕЛ НА МАКЕДОНИЈА, СО ПОСЕБЕН ОСВРТ НА МОНОПОЛОТ ВО СКОПЈЕ КАКО СОБИРЕН И ТРАНЗИТЕН ЦЕНТАР (1941 – 1944 ГОДИНА)“ ОД М-Р НОРА МАЛИЌИ, ПРИЈАВЕНА НА ИНСТИТУТОТ ЗА НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА ВО СКОПЈЕ

На седница на Научниот совет на ЈНУ Институт за национална историја од 7.7.2020 год., а врз основа на Одлуката бр. 10-171/1 од 8.7.2020 година, бевме избрани за членови на Комисијата за оцена и одбрана на докторскиот труд „Законодавната политика на Бугарија кон еврејското население во вардарскиот дел на Македонија, со посебен осврт на Монополот во Скопје како собирен и транзитен центар (1941 – 1944 година)“ од кандидатката м-р Нора Малиќи, во состав: проф. д-р Марјан Димитријевски, проф. д-р Александар Симоновски, проф. д-р Марјан Иваноски, проф. д-р Александар Манојловски и проф. д-р Габриела Топузовска.

Откако внимателно го простудиравме ракописот, имаме чест да го доставиме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Ракописот на докторскиот труд со наслов „Законодавната политика на Бугарија кон еврејското население во вардарскиот дел на Македонија, со посебен осврт на Монополот во Скопје како собирен и транзитен центар (1941 – 1944 година)“ од кандидатката м-р Нора Малиќи, на преку 270 страници стандарден текст, ни создава слика на задлабочен истражувач на поставената тема. Ваквото наше мислење го базираме врз темелно сработениот и методолошко-концепциски правилно уреден текст на докторската теза.

Кандидатката ја започнала тезата со Предговор, во кој ги наведува сопствените определби и интереси за обработка, но и пристапот кон изворите и литературата, користени во текот на работата.

Воведот кон темата м-р Нора го сведува на интересно четиво кое го внесува читателот во мошне сериозната тема за базичното бугарско законодавство од периодот на Втората светска војна насочено кон Евреите.

Понатаму, методолошко-концепциската структура на трудот се задлабочува со обработка на темата низ три последователни глави, збогатени со соодветен број на точки и потточки. На крајот од ракописот е даден Заклучок, преглед на биографии на клучните личности поврзани со сижето на тематиката и соодветните придружни делови нужно неопходни за ваков вид на труд.

Насилната дискриминација што бугарскиот окупатор во текот на Втората светска војна ја вршел врз еврејското население во Бугарија и во окупираните од неа територии, во кои спаѓа и источниот дел на Македонија, била озаконета со бројни правни акти на антиеврејското законодавство по углед на законодавството на тогашниот Трет Рајх. Целта, меѓу другото, била Евреите, економски, политички и на други начини, да се изолираат од секојдневниот општествен живот и на крајот тие да бидат ликвидирани.

Така, првата глава насловена како: „Правна рамка на бугарското законодавство 1941 – 1944 година и Евреите“, започнува со времето пред Априлската војна 1941 год., кога се фундаираат основните бугарски правни акти насочени кон Евреите. Тука најпрво е обработено прашањето на антиеврејското законодавство насочено кон економска ликвидација, политички и културно-цивилизациски ограничувања. Потоа следува

анализата на Законот за заштита на нацијата (ЗЗН) од 21 јануари 1941 година и анализата на деловите од овој Закон кои се посветени на лицата од еврејско потекло. Во оваа глава, во посебни точки се анализираат бројните прашања како што се: општите ограничувања, за местожителството на лицата од еврејско потекло, за имотот на лица со еврејско потекло, за професионалната и стопанска дејност на лицата од еврејско потекло, за противнационалните и сомнителните пројави. На крајот се анализира законот именуван како „Посебни одредби“, насочени кон Евреите, односно озаконување на некои прашања кои во претходните акти не биле докрај дефинирани и прецизирани.

Во оваа глава, кандидатката ги анализира и останатите од тоа време правни акти на тогашниот царски режим на Бугарија како што се: Толковниот закон на чл. 6 од Законот за еднократен данок на имотите на лицата од еврејско потекло од 26 јуни 1942 г., потоа, Законот на Министерскиот совет за преземање на сите потребни мерки и уредувања на еврејското прашање и поврзани со него прашања од 4 јули 1942 г., следуваат наредбата за измени и дополненија на Законот за еднократен данок над имотот на лицата од еврејско потекло од 28 јули 1942 г., Наредбата издадена врз основа на Законот за залагање на Министерскиот совет да ги преземе сите потребни мерки и уредувања на еврејското прашање и поврзаните со него други прашања од 29 август 1942 година, Правилникот за управување и расходите на средства од фондот на „Еврејските општини“, издаден врз основа на Законот за залагање на Министерскиот совет да ги преземе сите потребни мерки за уредување на еврејското прашање и поврзаните со него прашања од 29 август 1942 г. и на Правилникот за устројство и управување на еврејските општини (ЕО) врз основа на чл. 7 ал., 4 од Наредбата на Министерскиот совет од 3.11 1942 година.

Во следната втора глава под наслов: „Монополот во Скопје – транзитен центар“, се разработени прашањата за начинот на организирање на местото и објектот, односно зградата каде што требало да се соберат и од каде што требало да се транспортираат Евреите.

Имено, во Скопје, пред сè поради неговата погодна сообраќајна локација покрај железничка линија и големата просторна можност и капацитетот со кој располага, за транзитно собирно место била одредена и приспособена зградата на Тутунскиот државен монопол. Кандидатката во оваа глава се задржала на неколку последователни прашања како што се: историјата на Монополот во Скопје, подготовката на Монополот за прифаќање на македонските Евреи, персоналот и организација на логорот. Понатаму, во посебни точки се анализира прашањето на првите физички ликвидации на Евреите во Македонија и на првите преговори и подготовки за депортација. На крајот од оваа глава е обработено прашањето за спасувањето на македонските Евреи во Албанија.

Во последната трета глава под наслов: „Транспортирањето на Евреите од Македонија во логорот на смртта Треблинка во Полска“, кандидатката своето внимание го насочила кон времето, начинот и условите под кои македонските Евреи во март 1943 година биле собирани во Монополот во Скопје и потоа од тука биле транспортирани во логорот на смртта Треблинка во Полска. Па така, таа најпрво го анализира прашањето на начинот и методите на собирањето на Евреите од Битола, Штип и од Скопје од страна на бугарската власт, во транзитниот центар - Монополот во Скопје, а потоа се даваат инсерти од животот во логорот во Монополот во Скопје, како и статистички податоци за интернираните Евреи. Понатаму, тука се анализираат трите транспорти на македонските Евреи и историјат на логорот на смртта Треблинка, како и ликвидација на еврејскиот имот по депортацијата. На крајот од оваа глава, м-р Нора Малиќи се задржува на состојбата и на организацијата на Евреите во Македонија во првите години по војната и потоа.

Од ракописот дознаваме нови моменти преку кои бугарските антисемитски правни мерки ја озакобиле постепената ликвидација и грабежот на целокупниот еврејски имот, движен и недвижен. Кандидатката констатира дека базичното бугарско законодавство од периодот на Втората светска војна против Евреите озакобило неколку клучни организации и функции на поединци кои се специјализирале за ликвидирање на Евреите и на нивниот имот. Посебно место во оваа насока зазема описот на улогата на Комесарството за еврејски прашања при Министерството за внатрешни работи и народно здравје во Софија, кое формирало и своја филијала во Македонија. На тој начин, веднаш по воспоставувањето на бугарската окупаторска власт биле потврдени постојните и издадени нови бројни закони, наредби и решенија за ограничување на правата на Евреите, а кои биле во согласност со Законот за заштита на нацијата, издаден уште од 21 јануари 1941 г.

Евреите со посебен декрет издаден од бугарското Народно собрание биле принудени задолжително да ја носат и Давидовата жолта ѕвезда на својата облека и да ги обележат своите живеалишта на ист начин. Со антисемитските закони, Евреите биле отстранети од јавните служби, биле воведени рестрикции на движењето во местата на живеење, биле формирани еврејски гета итн.

Во текстот, кандидатката со право констатира дека објавата на законските акти, како и подготовките за трагична ликвидација на Евреите од Македонија и Скопје, започнале многу порано пред да се добие формална потврда за нивна депортација од страна на Министерскиот совет на Бугарија.

Бескрупулозноста и жестокоста на мерките на бугарската влада, изразени во правните акти против Евреите, укажуваат на фактот дека таа доследно ги следела и ги применувала на свој начин правните нормативи против Евреите на нацистичкиот режим на Третиот Рајх, неговото законодавство и пропагандата насочена против Евреите.

Вака обработениот материјал, м-р Нора Малиќи го заокружува со заклучокот, но на читателот му овозможила и дополнителни, мошне полезни информации во вид на анекси, табели, фотографии и факсимили документи.

Презентираните извори и литература, кои кандидатката м-р Нора Малиќи ги користела во текот на работата, покажуваат широк спектар на разновидност на видувања на одредени теми, соочувања со разнобразни толкувања и застапувања на прашања кои се тангирани и во овој труд. Целокупниот разработен материјал методолошки складно е вклопен во зададената проблематика.

&

Темата со која се зафатила докторантката, од историски и цивилизациски аспект, е исклучително битна, но таа е актуелна и во денешно време, бидејќи цениме дека овој докторски труд може да има и практична примена не само во правилно толкување на историографијата за ова прашање, туку и во разбирањето на светот како дом на сите луѓе, за геноцидот и холокаустот никогаш да не се повторат.

По завршувањето на војната во декември 1944 година, прекалениот илинденец и револуционер Димитар Влахов на неколкумината преживевани македонски Евреи им ги упати следниве зборови: *Вие кои ги преживевате стравотите што ги снајдоа Евреите од Македонија и од цела Европа треба да живеете слободно во слободна Македонија, да ја обновите вашата (Еврејска) општина и да ги продолжите традициите на вашите предци.*

&

Врз основа на изнесеното во Извештајот, имаме чест на Научниот совет на ЈНУ Институт за национална историја да му предложиме кандидатката м-р Нора Малиќи да ја допушти на одбрана на докторскиот труд „Законодавната политика на Бугарија кон еврејското население во вардарскиот дел на Македонија, со посебен осврт на Монополот во Скопје како собирен и транзитен центар (1941 – 1944 година)“.

Скопје, 9.7.2020

КОМИСИЈА

Проф. д-р Марјан Димитријевски, с.р.
Проф. д-р Александар Симоновски, с.р.
Проф. д-р Марјан Ивановски, с.р.
Проф. д-р Александар Манојловски, с.р.
Проф. д-р Габриела Топузовска, с.р.